

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

B I B L I O T H E C A
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
T E V B N E R I A N A

G
578
100.148

INC. SCR. BYZ. SAEC. X
DE RE MILITARI

EDIDIT
R. VÁRI

1448

L I P S I A E
IN A E D I B V S B. G. T E V B N E R I

G 528.100.148

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

INCERTI SCRIPTORIS
BYZANTINI SAECULI X.
LIBER DE RE MILITARI.

RECENSUIT

RUDOLFUS VÁRI
BUDENSIS.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MCM.

G 578.100.148

✓

LIPSIAN: TYPE B. G. THURNER

Printed in Germany

MANIBUS
EUGENII ABEL
SACRUM.

PRAEFATIO.

Incerti scriptoris liber de re militari mandatu Nicephori Phocae, ut videtur, confectus ex scidis *Caroli Graux* relictis ab *Alberto Martin* in actis, quae „Notices et extraits des manuscrits de la bibliothèque nationale et autres bibliothèques“ vocantur, tomi XXXVI pp. 67—127 editus primum testis memoriae ac pietatis nuper (Lut. Paris. 1898) seorsum quoque prodiit. Neque tamen erat opus omni ex parte viris doctis ignotum, capita enim XIII. XV. XVIII. ab ipso Carolo Graux iam pridem publici iuris fuerunt facta.¹⁾ Antehac autem auctor in bybliotheis latitavit, quamquam *C. Ben. Hase* in praefatione ad Leonis Diaconi Historias scripta (Paris. 1819) triginta capitum (II—XII, XIV—XXXII) titulos protulerat ipse ille libellum editurum fore promittens. Mihi, qui annis 1891—1894 iussu et impensis Academiae Litterarum Hungaricae in bybliotheis Italiae, Hispaniae, Galliae, Germaniae codices Leonis imperatoris Tacticorum diligenter examinavi²⁾, postquam aliquoties et in librum ad hunc usque diem sub titulo *περί καταστάσεως ἀπλήκτου* notum incidere contigit, aliquanto post, cum de conexu ac virtute codicum Leonis pauca iam promulgassem³⁾, plura vero bene cogitassem, Romae cum

¹⁾ Anno 1875 in ephemeride, quae *Annuaire de l'association pour l'encouragement des études grecques en France* inscribitur (pp. 82—89 = Opp. II 144—149); = in notis Graux¹.

²⁾ Cf. „*Akadémiai Értesítő*“ 1894 pp. 577—583.

³⁾ Cf. *Byzant. Zeitschrift* VI (1897) pp. 588—591 et VIII (1899) pp. 508—510.

fuit mihi rursus occasio commoranti librum e duobus vetustissimis exemplaribus describere placuit. Biennio fere peracto editio Martiniana prodiit, cuius auctores qualem in textu constituendo operam conlocaverint, paucis exponere mihi liceat.

Usus est Carolus Graux libris manuscriptis sex, qui omnes praeter unum, Escorialensem dico, deterioris notae esse ex infra scriptis satis apparebit. Sed ne hi sex codices quidem accurate videntur ab eo excussi, cum de duobus eorum non sit dubium, quin neglegenter essent conlati. Iterum Escorialensem dico, cum eo Basileensem. Ex Escorialensi ipse descripsi anno 1894 inde ab initio operis usque ad ἀσφαλῶς ἐκατέρωθεν (p. 4, vs. 11) capitis primi verba, Basileensem anno, qui decurrit, totum exaravi. Bonam itaque causam habere censeo supplendi atque corrigendi. Ac primo, quae ad conlatam Escorialensis partem pertinent! Habet codex (ed. Martinianae) p. 79 vs. 2: ὀπλιτῶν, dein τεταγμένων corr. ex ταταγμένων; vs. 3: τῶν ἀπλήκτων, deinde διαγνῶναι ex διαγνῶσαι factum; vs. 5: τῶν ὀπλιτῶν τῶν; vs. 7: διὰ γινώσκειν; vs. 8: ἐκκαίδεκα; vs. 9: ἀκοντιστάς; vs. 11: περὶ κυκλοῦν et ἔν τε ἡμέρᾳ; vs. 13: ἐκκέδεκα; vs. 17: πλευράς. P. 80 vs. 9: εἶπερ; vss. 12. 13: ὀπλῖται, idem vs. 16; vs. 17: τεσσάρων, — δύο, — ἐπέχουσιν, — ὀργνῖαν μίαν; vs. 18: ἑκαστῶ, — ὀργνῖαι; vs. 21: σχολῖνιον; vs. 25: ἔλους; vs. 27: εἶπερ ἐστὶ, — κριμνός. P. 81 vs. 1: κακεῖσε; vs. 10: τρισί, — ταξιαρχῶν; vs. 12: χοῦ, — ταξιαρχῶν; vs. 13: δύο; vs. 14: ὀργνῖαι; vs. 16: ἦ; vs. 18: δεξιὰ; vs. 19: βορρᾶν, — ὡς αὐτῶς; vs. 20: ἄκρον; vs. 22: κατευθείαν; vs. 24: φυλάττεσθαι, — quae omnia, quamvis ad textum constituendum parum valeant, ad adparatum criticum explanandum minime sunt spernenda, eo magis, quod Escorialensem codicum fere omnium recentiorum fontem Vaticanoque pleniorum librum et hac de causa pretiosissimum esse infra facile edocebimur. Adde, quod in editione Martiniana p. 79 ἐκκέδεκα e codice A, p. 80 ὀφίλει e codice B vides in notis adlatum aliaque similia,

quibus nescio in textu constituendo qualem vim tribuamus. Ut ad Basileensis libri conlationem a Carolo Graux factam definiendam transgrediar, licebit eas tantum adferre codicis lectiones, quas in editione Martiniana mendose indicatas expertus sim, ea autem de lectionum varietate, quam omisam esse statuerim, facere verbum nullum. Adnotavit Graux p. 81 ad vs. 15: ἐς πὰν pro ἐπὰν; p. 84 ad vss. 12 et 15: βίγλης, quamquam tantum post correcturam atramento nigriore factam legitur; ad vs. 27: ἀλλ' ἀνεώγμενας pro ἀλλὰ ἀνεωγμένας (ubi ἂ alt. a manu rec. insertum est); p. 85 vs. 8: βάνδου pro βανδροῦ; p. 89 vs. 1: ταξιάρχων, quamquam codex ταξιαρχῶν exhibet; p. 90 vs. 14: πολλαί, quamquam in codice πολλὰ extat; p. 91 vs. 17: legitur in notis pro ὅρος] ὅρος; p. 93 vs. 7: pro ὀλιγοστώς] ὀλιγοστώς; eadem p. vs. 23: pro ἀναλαμβανόμενος] μεταλαμβάνόμενος; p. 94 vs. 6: pro οὐκ ἀγνοήσει] οὐ καταγνοήσει; tenendum est praeterea ad τῶν ἄλλων (p. 97 vs. 10) nihil legi in margine; ἀναμιγείσας (p. 99 vs. 7) manum quandam recentissimam ex ἀναμιγρήσας correxisse, τῶν (p. 100 vs. 7) deesse; p. 101 vs. 8: scriptum esse δὲ διόταις; p. 102 vs. 13: φέρει, non φέρειν; p. 103 vs. 6: τῶν omisum esse, contra ad vss. 9. 10: χῶρον fuisse enotandum; p. 104 vss. 4. 5: omisum esse inde a παισίν usque ad κατασκόπων verba; p. 105 vs. 15 — 17: hodie quoque legi verba inde a μετ' αὐτάς usque ad ἱππικαὶ τάξεις; sciendum deinde codicem (ad p. 106 vs. 12) οὐν εἶναι habere, διέξοδοι εἰσὶ legi (ad p. 109 vs. 6), οἱ (eiusdem p. vs. 11) non esse omisum neque exhibere librum ἐπακολοθέντες; tradere autem ὠχνρώματα p. 111 vs. 1; κριθαίς vs. 14, ipsum illud non ex correctura; enotavi deinde ad p. 112 vs. 23: ἐκτάξει; p. 120 vss. 2. 3: πίστις (ubi manus rec. nil mutavit); ad p. 121 vss. 12. 13: in textu inde ab αὐτῶν usque ad κατὰ τοὺς omisum esse verba, restituta verum in marg., nisi quod pro κατὰ τοὺς legitur καὶ αὐτούς; habere codicem p. 122 vs. 5: ἐπαχθῆναι, ad eiusdem p. vs. 17: τοῦτου ἐδρακότες; vs. 18: ταξιδίου; vs. 24: ὑποστρέφοντος; addita esse post μένοντος

(p. 124 vs. 3) verba τοῦ ἐχθροῦ, ubi a manu secunda nil inductum nilque correctum est, inserta autem in margine verba inde ab ὀπηρεσίαν usque ad ταύτην; habere denique codicem eiusdem p. vs. 22: ἄς et non αἶ. Veras itaque codicis lectiones videmus depravatas adeo, ut verendum sit, ne editores et in ceteris libris adhibendis cum multa praeteriverint, tum haud pauca mendose commemorarint. Nam quis est, quin cernat p. 81—90 e codicibus in editione Martiniana siglis *ABC* notatis lectiones nullas esse adlatas, quod si recte se habere vellet editor Francogallus necessario cuique sibi efficiendum esset codices illos omnibus in rebus inter se consentire. Item observari potest p. 106—109 nihil esse commemoratum ex *B*, p. 122—125 neque ex *B* neque ex *A* ullam adferri lectionem. Unde scriptoris militaris textus in certiore fundamento conlocandi, etsi inferior, quam ipse speraveram, successit nisus, mihi maxuma exarsit cupiditas. Quae cum ita fuerint codicemque Escorialensem ut totum conferendum curarem facultas non sit mihi oblata, illum saltem codicem excutiam necesse fuit, quem libri manuscripti Hispaniensis apographum esse iam pridem cognoverimus. Dico Neapolitanum III C 18, quem una cum codice eiusdem bybliothecae III C 23 anno 1899 Neapoli ad exemplar libri Martiniani sedulo exaravi, postquam ante annum iam codicis Vindob. philol. gr. 24 diligentissimam confeci conlationem. Quibus expositis liceat mihi nunc de libelli militaris omnibus, quicunque extant, libris manuscriptis aliquanto fusius, quam Martin, disserere.

Codices ad res militares Graecas spectantes in tres familias discedere iam *K. K. Mueller* (in libro, qui *Eine griech. Schrift über Seekrieg* [Wirzburgi 1882] inscribitur, p. 30 et s) et *M. Jähns* (in tomo I. operis *Gesch. der Kriegswissenschaften vornehmlich in Deutschland* [Monachii et Lipsiae 1889] inscripti, p. 5 et sqq.) recte perspexerunt. Ac quidem tertia codicum familia est ea, de qua hic agendum sit nobis, ea, ut rectius dicam, in qua

et scripta mandatu Nicephori Phocae confecta continentur; quae cum ita sint, de iis tertiae familiae libris manuscriptis, qui in fine mutili scripta illa non exhibent, verba facere hoc loco non est meae operae.

Quaerendum autem erit, quo tempore et ab quo homine redactum sit corpus scriptorum militarium, quod in codicibus tertiae familiae patet hodie. Nam hac in quaestione certior quaedam opinio adhuc non est prolata. Sed libere confiteor, ad quaestionem solvendam et ab me ipso pauca tantum proferri posse, cum hac in re certum indicium vel testimonium nullum haberemus. Itaque conicere lubet. Leguntur in serie codicum bybliothecae Caesareae Constantinopolitanae a *Friderico Blass* publici iuris facta (sub titulo: Die griech. und lat. Handschriften im alten Serail zu Konstantinopel, *Hermes* XXIII [1887] pp. 219—233) p. 225 haec: „No. 36 Türk. No. 2 Papier. Titel: Τακτικά ἤγουν στρατινικά [sic!] Ἀριανοῦ. Αἰλιανοῦ. Πέλοπος. Πολυαίνου. Ὀνοσάνδρου. Ἀλκιβιάδου. Ἀρταξέρξου. Συριανοῦ. Ἀνίβα. Πλουτάρχου. Ἀλεξάνδρου. Διοδώρου. Διωνος. Πολυβίου. Ἡρακλείου. Μανρικίου. Νικηφόρου καὶ ἄλλων τινῶν, συλλεγὲν παρὰ Νικηφόρου μεγίστου τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ πολλῶν ὡς εἴρηται ἱστορικῶν ἐν ἐπιμελείᾳ πολλῇ. Es folgt ὁ πῖναξ τοῦ βιβλίου; der erste Titel ist über die Pflichten des Feldherrn. Die Handschrift ist stark defect, übrigens gut erhalten; die ersten Blätter lose. Das Geheftete beginnt mit der Überschrift: Τὰ ὀνόματα τῶν κινήσεων τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ τὰ σχήματα τῆς φάλαγγος (in einer Zeile geschrieben). — Gewiss nicht älter als das XV. Jahrhundert.“ Quibus dictis adduntur ab eodem viro doctissimo (ibidem) p. 622 haec: „Die Handschrift No. 36 (Taktik des Nikephoros Uranos) ist von Herrn stud. phil. F. Beheim-Schwarzbach vollständig abgeschrieben worden. Sie ist nicht defect, wohl aber nach einem defecten Originale gefertigt. Wie bereits Herr Generalconsul Dr. Schröder alsbald nach der Aushängung in Konstant. zum Theil constatirte, fehlen von den 264 Capiteln, die das beiliegende Inhaltsverzeichniss

aufzählt, die Cap. 4, 5 ganz, vom 6. der Anfang, dann wieder Cap. 32 ganz, und in dem unvollständigen 43. Cap. bricht die Handschr. ab. . . . Die Blätter sind 20,7 cm lang, 14,5 cm breit. Das Inhaltsverzeichniß steht auf den ersten 17 Seiten; auf 271 Seiten folgt der Text selber.“ Conlato nunc cum his scholio marginali, quod in codice Leonis Tacticorum Vindobonensi saec. X. sub sign. Philol. Gr. 275 asservato fol. 1^v extat et Tacticorum fontium nomine Arriani, Aeliani, Pelopis, Onesandri, Minae, Polyaei, Syriani et Plutarchi opera indicat sequitur non solum saeculo X. decimo auctores hos atque alios tacticos adhuc notos fuisse, sed etiam ex operibus illorum Nicephorum Uranum magistrum corpus rerum militarium redelegisse. Quis fuerit hic Nicephorus Uranus? Sine dubio idem ille, quem *Ehrhardius* (in Caroli Krumbacher opere *Gesch. der byzant. Litt.*². inscripto p. 145) sub imperio Basilii, hoc nomine II (976—1025), vixisse probavit, deque quo *A. Papadopolus Cerameus* in ephemeride, quae Byzant. Zeitschrift vocatur, tom. VIII. (1899) p. 66 haec nobis tradidit: *Νικηφόρος Οὐρανὸς ὁ υἱὸς Λέοντος κουροπαλάτου, ὁ βέστης μὲν χρηματίσας ἐπὶ βασιλείας Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ καὶ βασιλέως ἔπειτα γενομένου Ἰωάννου τοῦ Τζιμισκῆ εἰς Ἰμβρον ἐξορισθεὶς, ἐπὶ δὲ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου πρέσβυς εἰς Βαβυλῶνα ἀποσταλὴς καὶ ἐκεῖ φρουρᾷ ὑπὸ τοῦ Χοσρόου παραδοθεὶς, εἴτα δὲ Θεσσαλονίκης γενόμενος κυβερνήτης καὶ ἐκεῖθεν ἄρχων τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, εἰς καταπολέμησιν τῶν Ἀράβων, οὓς καὶ ταπεινώσας ἐνίκησε, γνωστὸς εἶναι ἡμῖν ὡς συγγραφεὺς ἐκτενεστάτου τινὸς βίου Συμεῶνος τοῦ Θανμαστοορείτου, ἧ μᾶλλον εἰπεῖν ὡς μεταφράστης ἑτέρου τινὸς βίου τοῦ αὐτοῦ Συμεῶν, λίαν ἐκτενοῦς, ὑπὸ Ἀρκαδίου προσυγγραφέντος τοῦ γενομένου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου. Ἐτερον ἔντυπον τοῦ Οὐρανοῦ πόνημα δὲν ἦτο μέχρι τοῦδε γνωστόν· ἄλλ’ ὁ Miller εὑρεν ἐν τινι καταλόγῳ στίχους τοῦ Οὐρανοῦ πρὸς Συμεῶνα τὸν Μεταφράστην. Ὁ κῶδιξ οὗτος εὐρίσκεται σήμερον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ Ἐτερον πάλιν πονημάτιον τοῦ Οὐρανοῦ εἶναι τὸ ὑποτεινόν*

τὸν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ φερόμενον „Ἀλφάβητον“, ἐν τινι κώδικι τῆς ἐν τῷ Escorial βιβλιοθήκης. Haec Papadopulus, quem ceterum e codice quodam Barocciano illud alphabetum, poëma metricum, loco laudato pp. 68 — 70 edidisse iuvit. Sed redeamus ad corpus scriptorum militarium illud, quod in codice Constantinopolitano hodie adhuc memoriae traditum extat. Et hic rem tetigisse mihi videor, si teneo corpus illud Constantinopolitanum fluxisse ex corpore a Nicephoro Urano olim digesto, ipsum illud corpus digestum fontem fuisse illius tertiae familiae codicum, cuius mentionem supra fecerim. Hausi hanc opinionem inde, quod in libro Constantinopolitano caput primum Excerptorum Polyaeni a *Melbero* (Lips. 1887) editorum caput primum esse videtur, quorum excerptorum recensio — ni fallor — alia in codice cum Escorialensi Y III 11 (in Vat. 1164 gr. ea folia, quae his excerptis responderent, desiderantur) fol. 131^v — 140^v, tum Barberiniano II 97 fol. 106^v — 130^r servata sit.¹⁾ Deinde certum est in corpore a Nicephoro Urano composito scripta quoque mandatu Nicephori Phocae confecta extitisse, illa ipsa scripta, quibus tertiae familiae codicum vetustissima exemplaria desinant. Utcunque res se habet, optandum est, ut conlatione codicis Constantinopolitani quam primum facta hac in quaestione lux fiat. Sed transgrediamur in viam, qua de serie codicum dicturus minus habebo lubrici.

Codices quibus in adornanda auctoris editione usus sum, sunt hi:

V: *Vaticanus gr. 1164*, miscellaneus, saec. XI ineuntis, membranaceus in folio, foliorum 261; descriptionem v. apud *C. Wescher* *Poliorcétique des Grecs* (Paris. 1867) p. XXV. Iis, quae ibi adnotata vides, adde haec: *Tactica* Leonis imperatoris leguntur inde a folio 190^r usque ad folium 234^r; liber auctoris incerti in fine mutilus inde

¹⁾ Hoc in libro adnotavit manus quaedam recentissima in marg.: „Haec excerpta multo auctiora habentur in codice Mediceo, ubi in LIII capita distinguuntur.“

a folio 234^r usque ad folium 245^v sequitur; desinit codex libro De velitatione bellica inscripto initio abrupto — incipit enim verbis καὶ ἡμιόνων χρημετισμοῦς (*Hase* p. 199 vs. 1 ed. Bonn.) — folio 261^v. Folia 234^r—245^v descripsi.

P¹: *Barberinianus II 97*, miscellaneus, saec. XI ineuntis, membranaceus in folio, foliorum 240; continet inde a folio 214^v incerti scriptoris librum de re militari, a folio 236^r librum De velitatione bellica. Ceterum confer *Caroli Graux* dissertationem, quae Notes paléographiques inscribitur (*Revue de philologie. N. S. IV.*) p. 89 et s. Quae foliis 226^r—235^v extant, ipse descripsi, anterioris partis conlationem accuratissimam rogante Gulielmo Fraknoi confectam singulari liberalitati Pii Cerocchi debeo.

n: *Borbonico-Neapolitanus III C 18*, miscellaneus, saec. XV, chartaceus in folio, foll. 395. Scriptoris libellus inde a folio 332^v—358^v continetur. V. *Cyrilli Catal. Bibl. Borbonicae codicum Graecorum* (Neap. 1826, 1832) sub numero 276.

d: *Idem III C 23*, miscellaneus, saec. XV, chartaceus in folio, foll. 238. Librum complectitur foliis 129^r—157^v. V. *Cyrilli l. l.* sub numero 281.

v: *Vindobonensis philol. Gr. 24*, miscellaneus, a. 1560 exaratus, papyraceus in folio, foll. 329. Continet foliis 173^v—275^v Leonis *Tactica* usque ad § 126 capitis XVIII, deinde scriptorem, quem edidi, foliis 276^r—298^v. Desinit codex inde a folio 299^r libro, quem viri docti sub titulo De velitatione bellica laudare solent. Est *Lambecii Philos. CXIV*.

k (apud *Graux-Martin K*): *Basileensis A. N. II 14* (olim F. I. 6), miscellaneus, saec. XVI ineuntis, papyraceus in folio, foll. 534. Habet librum incerti auctoris foll. 304^r—323^r. Plura notavit *Graux* *Annuaire de l'association a. l. l. c. p. 76* et sqq. et *Omont Catalogue des mss. grecs des bibliothèques de Suisse, ex ephem.*, quae *Centralblatt für Bibliothekswesen*, inscribitur, a. 1886, separatim expressa p. 28.

l: *Vossianus gr. No. 3*, miscellaneus, saec. XVI, char-

taceus in folio, foll. in summa 219 (V + 214). Complectitur praeter alia ex Tacticis Leonis imperatoris caput I et 1—28. paragraphos capitis II foliis 208^r—214^v, deinde foliis 179^r—182^v capitis XII paragraphos 103—136. Incerti scriptoris liber foliis 183^r—207^r extat, folium 207^v scriptura caret. Contuli anno 1899.

p: Palatinus gr. 393, miscellaneus, saec. XVI (frons libri praebet annum 1578), chartaceus in folio, foll. 170, quorum 1, 2^r, 3^v, 57—59^r, 88^v—93^r, 142, 143^r, 168^v, 169, 170 scriptura carent. Foliis 93^v—124^r librum De velitatione bellica (cf. *Hase* in ed. Bonn. p. XXIV), foliis 124^v—141^v nostrum librum legimus. Hoc in codice I caput desideratur, XII vero extat. Contuli anno 1899.

u: Urbinas gr. 79, miscellaneus, saec. XVI chartaceus in folio, foll. 334. Complectitur foliis 182^r—205^r librum De re militari, inde usque ad fol. 237^r librum De velitatione bellica, abruptam verbis *ὁ οὖν ταῦτα παρασκευ* (sic! in capite XXV). Cf. *Cos. Stornajolo* Codices Urbinae Graeci Bibliothecae Vaticanae (Romae 1895. pp. 108—111). Codicem obiter tantum hic illic inspexi a. 1896.

Codicibus his a me ipso examinatis accedunt libri mss. a Carolo Graux conlati, ab Alberto Martin in editione sua adhibiti hi:

E: Escorialensis Y III 11, miscellaneus, saec. XI, membranaceus in 4° oblongae formae, foll. 308; descriptionem v. apud *E. Millerum* in opere, quod Catalogue des mss. grecs de la bibliothèque de l'Escorial (Paris 1848) inscribitur p. 230 et s.; ibi notatis addo ex iis, quae sub titulo Böles Leo császárnak az Escorialban őrzött kéziratái (= De codd. Leonis Tacticorum in bybl. Escorialensi adservatis) publici iuris feci¹⁾, haec: Tactica Leonis imperatoris extant foliis 160^v—257^r; sequitur inde a 257^r usque ad fol. 279^r liber De re militari; liber De velitatione bellica integer excipit. V. *Graux-Martin* p. 74.

¹⁾ In ephemeride Hungarica „Hadtörténelmi Közlemények“ (= Studia ad historiam rerum bellicarum spectantia) VII (1894) pp. 413—423.

a (*A* apud *Graux-Martin*): *Parisinus gr. 2437*, miscellaneus, anno 1555 scriptus, papyraceus in fol., foll. 421. Comprehendit incerti auctoris librum *De re militari* foliis 345^r—371^v, eiusdem — ut videtur — auctoris librum *De velitatione bellica* foliis 371^v—410^v. Descriptionem v. apud *Henricum Omont* *Inventaire sommaire des mss. grecs de la Bibl. Nation.* (Paris. 1886—1888) II. p. 261. V. etiam *Graux-Martin* p. 73.

b (*B* apud *Graux-Martin*): *Parisinus suppl. gr. 26*, miscellaneus, anno 1575 scriptus, papyraceus in folio, foll. 255. Descriptionem v. apud *H. Omont* l. l. III. p. 205. Incerti auctoris liber incipit fol. 152^r, excipit fol. 169^v. Liber *De velitatione bellica* foliis 171^r—194^v extat. V. *Graux-Martin* p. 73.

c (*C* apud *Graux-Martin*): *Parisinus gr. 2445*, miscellaneus, saec. XVI, chartaceus in fol., foll. 335. Descripsit *Omont* l. l. II. p. 263. Liber *De re militari* extat foliis 303^r—317^v, liber *De velitatione bellica* fol. 320^r — ut videtur — sequitur. V. *Graux-Martin* p. 73.

m (*M* apud *Graux-Martin*): *Matritensis O 42*, miscellaneus, scriptus a. 1554, papyraceus in folio, foll. 390. Cf. *Milleri* supplementum *Catalogue des mss. grecs de la bibl. nationale de Madrid*, inscriptum, operi „*Notices et Extraits etc.*“ XXXI (1886) adiectum. Liberum *De re militari* foliis 327^v—353^v complectitur. Haec omnia secundum *Graux-Martin* p. 74.

(De *K* vide supra.)

Praeter hos 14 libros supersunt alii quoque, in quibus auctoris nostri liber contineri dicitur. Quorum en tibi series:

Ambrosianus C 262 inf., miscellaneus, saec. XV, chartaceus in folio, foll. 337. Continet Leonis *Tactica* foliis 150^r—282^v, librum *De velitatione bellica* fol. 284^r—314^v, *De re militari* inde a folio 315^r.

Escorialensis Φ I 3, miscellaneus, saec. XVI, chartaceus in folio, foll. 236. Descriptionem v. apud *Millerum* l. p. XIII l. p. 141 et R. Vári in *Hadtörténelmi Közlem.* VII p. 422. Liber *De re militari* foliis 125^r—154^r legitur.

Idem Σ I 19, miscellaneus. V. *Graux* Bibl. de l'école des hautes études. Fasc. 46 (1880) p. 152 et *Miller* l. l. p. 72 et s.

Estensis III F 14, miscellaneus, saec. XV, chart. in fol., foll. 86. Inde a folio 78^r—86^r continet e libro De re militari capita 1—9; folio 77^v et 81^v scriptura vacant. Cf. *Puntoni* Indice dei codici greci della Biblioteca Estense di Modena (Studi Italiani di Filologia classica, IV [1896]) p. 501 et s.

Oxoniensis in bybliothea collegii B. Mariae Magdalenae No. XIV, miscellaneus, saec. XV, chartaceus in folio, foll. 335. Continet ante folium 305 et librum etiam nostrum De re militari, quod colligi potest ex opere *H. O. Coxe* Catalogus codd. mss., qui in collegiis aulisque Oxoniensibus hodie adservantur, inscripto, pars II (Oxonii 1852) p. 6. et s.

Vaticanus gr. 219, miscellaneus, saec. XV/XVI, chart. in 8° maioris formae, foll. 421. Cf. *Wescheri* l. l. p. XXXIII. Liber De re militari foliis 343^r—369^v extat, ille De velitatione bellica fol. 370^r incipit, fol. 405^r excipit.

Vaticanus gr. 220, miscellaneus, saec. XVI, chart. in folio, foll. 355. Continet inde a folio 320^v usque ad folium 335^v (?) librum De re militari, qui antecedit ei De velitatione bellica. Folia 347^v, 348, 349, 353^v scriptura vacua sunt.

Citizensis, adservatur Citzae secundum *Carolus Graux* Ann. de l'ass. anni l. p. 79 in nota 2.

Inesse praeterea librum De re militari dicit *Graux* l. l. Neapolitano III C 24 et Monacensi 195 gr. Sed noli ei fidem habere, cum auctorem in codice Neapolitano ipse, in Monacensi rogante Carolo Krumbacher *Franc. Boll* frustra quaesiverimus.

Codicibus hoc modo enumeratis mihi demonstrandum erit, quid librorum mss. a me et *Graux* adhibitorum quisque valeat stemmaque eorum contexendum.

Ac primum venio ad vetustissimorum exemplarium auctoritatem et conexum definiendum, *Vaticani* dico et *Barberiniani*. *Barberinianum* Parisini gr. 2442 partem

quondam avolsam esse cum *K. K. Muellér* (in libri nota, qui *Ein griech. Fragment über Kriegswesen* [Festschrift f. Ulrichs, Würzburg 1880] inscribitur, p. 109) probaverit, siglo *Pⁱ* notare eo minus haesitavi, quod *Richardum Schoene* in editione Philonis mechanicae syntaxis (Berolini 1893) idem fecisse deprehenderam. Nam Parisinum et Vaticanum non tantum *Graux*, qui socio *A. de Rochas* librum Philonis De fortificatione inscriptum (in *Revue de philol.* III. p. 108—151) edidit, artiori vinclo inter se conexos esse tenuit, immo *R. Schoene* ex uno archetypo eosdem fluxisse tota sua editione luculenter evicit. Cuius viri doctissimi hac in re sententiam (praef. p. VI) liceat mihi excerpere:

„Parisinus et Vaticanus ita gemelli sunt, ut pagina fere paginae, versus fere versui respondeat [in Philone!] et exempli causa verba ποιήσουσι κατὰ δὲ (p. 103, 4) in quae folium 125, iam ultimum, Parisini desinit, eadem ultima sint folii 165. Vaticani. Etiam notae criticae sive ipsis scriptoris verbis sive margini appictae, eadem in utroque codice reperiuntur; textum autem exhibent vel in minimis fere consentientem. Neque tamen alter ex altero descriptus est; nam cum Vaticanus nonnullis lacunis deformatur a Parisino expletis, habet etiam quibus Parisinus careat . . . Manifestum est igitur hos duos codices ex eodem libro ipsis omni ex parte simillimo descriptos esse.“ — Sed sententiam viri doctissimi licet quoad Philonem attingit accipiam, quoad Leonis *Tactica* et incertum scriptorem, aliqua ex parte commutare iuvat. Esse enim Barberinianum in auctores *Tacticos* describendo festinantius exaratum, alterum accuratius inde colligas, quod Barberinianus versus manifeste genuinos hic illic omittit, aliquoties notas archetypi marginales textui inserit, Vaticanus autem, ubi a Barberiniano discrepat, haud raro veram praebet lectionem. Quae cum ita sint, mihi Vaticanum aliquanto religiosius secutum esse par erat.

Qua in re ceterum et Escorialensis Y III 11 (*E*) signatura notati libri variae lectiones — dummodo negligenter ne fuissent a Carolo Graux prolatae — maximi

a me habebantur momenti. Codicem ex Vaticano descriptum esse *R. Schoene* l. l. p. IX. testimoniis opera Bethii adhibitis extra dubitationem posuit. Licebit autem inquirenti tibi ex apparatu critico ad Leonis Tacticorum caput XVIII. a me versione Hungarica atque adnotamentis instructum editumque¹⁾ confecto plura testimonia congerere, ut, quod C. Graux neglegenter, ipse non denuo codicem contulissemus, iusto iure ambos editores vituperare possis eo magis, quod recentiores (*R*) libros uno solo excepto ex Escorialensi fluxisse (cf. *Caroli Graux Opera* I. p. 13; II. p. 166) nemo in hac re versatus ignorabit.

His expositis quaeritur codices *R* quomodo inter se cohaereant? Sed prius videndum erit, qui codex recentior ab alio libro, quam Escorialensi, sit derivandus? Est codex *c*, qui mutilus non solum eodem capite, quo *V*, in eadem verba, in quae *V* in auctore nostro desinit, sed in quo etiam caput XIV. inscriptione caret, cum et in *V* verba quaedam inscriptionis evanuerint, loco deinde *μάθου* (vs. 15) lacuna extat, cum syllaba *θου* in *V* simili modo evanuerit. Quo tempore ergo archetypus codicis *c* ex Vaticano descriptus est, iam non erat ille integer, quare saeculo XV. exaratus esse veri non dissimile mihi videtur. Ceteros vero omnes *R* cum a Graux tum a me conlatos vel inspectos plus-minus ex Escorialensi codice fluxisse certis indiciis nitens facile possum decernere. Quod inprimis ad codicem *d* attinet, duci posse ab exemplari *E* inde iudices, quod p. 4 vs. 24 *V* *ὁργυλαί*, *P*¹ *End* vero *ὁργυλάς* praebent, p. 5 vs. 11 *μέσον* *P*¹ *Vd*, *μέσον* et *E*, sed *μ* a manu secunda, *ἔσον* vel *ἔσω* ceteri libri tradunt, p. 10 vs. 5 *κύκλων* *P*¹ *V*, *κύκλω* *R* (de *c* dubito), p. 11 vs. 7 *τῇ ὀριζούσῃ* *P*¹ *V*, *τῆς ὀριζούσης* *R* (de *c* item dubito) habent, p. 16 vs. 15 *τὸν ἐνδόξων* *P*¹ *V*, *τὸν ἐνδοξὸν dmanp*, *τὸν ἐνδόξων n* et sine dubio *E* exhibent, *τὸν τὸν ἐνδόξω kl*, *τὸν τῶν ἐνδόξων bc*.

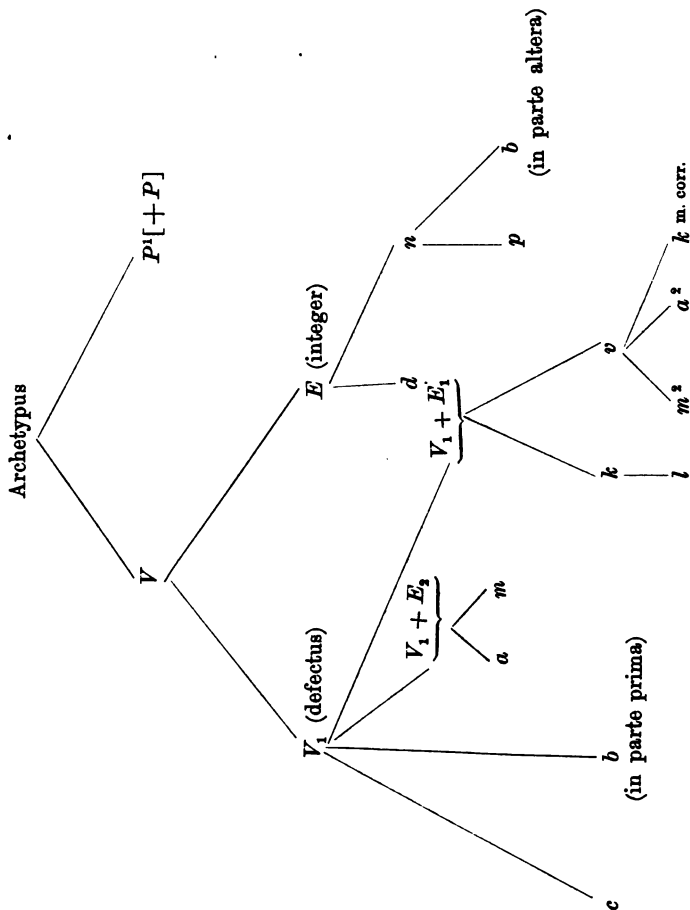
¹⁾ In opere, quod *A magyar honfoglalás kútfei* (= Fontes quomodo regnum a Hungaris partum sit illustrantes) [Budapest 1900] inscribitur, foliis 1—89, 4°.

Inc. script. Byzant. ed. Vári.

Librarium codicis *d* ergo simulet correctorem codicis *E* fuisse in promptu est. Contra ante correctiones a librario codicis *d* factas descriptum esse *n* eo elucet, quod p. 1 vs. 3 *τεταγμένων* a manu altera ex *ταταγμένων* factum est, idque *ταταγμένων* etiam *E* habuit ante correcturam. Ex *n* deinde fluxit et *b* et *p*, sed *b* in secunda parte operis tantum. Liceat mihi rem exemplis inlustrare. P. 28 vs. 14 *ἐπισταμένους* in *n* ex *ἐπίστασθαι μόνους*, quod habet *b*, est factum; p. 47 vs. 11 *λέσαι τε* deest, duorum horum verborum loco spatium extat quinque litterarum in *n*; in *b* pariter spatium est relictum. In prima autem parte *b* ex *V*₁ defecto esse descriptum inde concludas, quod exempli gratia omittit p. 2 vss. 13. 14 verba *μὲν εἰς ἕκαστον πλευρὸν ἀφορίζονται* cum *acmkvl*, habentibus *P*¹*V**End*, p. 13 vs. 27 verba *πρὸς ... τότε* cum *acmkvl*, exhibentibus ceteris; p. deinde 4 vs. 5 *τὸ ἄκρον* exhibent *P*¹*V**End*, *τὸ ἄκρον* ceteri ut videtur libri. Codex *p* religiose conspirat cum *n*. P. 10 vs. 15 *μεσαννυκτιον* praeter *n* solus *p* habet, p. 12 vs. 17 *ὥς* deest cum in *n* tum in *p*, p. 13 vs. 5 *ἰστάνειν n*, *ἰστάναι p*, *ἰστάν* ceteri mss., eiusdem p. vs. 11. 12 verba *καθ' ἑκ.* usque ad *διὰ τῶν ἡ* | omittunt *n* et *p*, habent ceteri libri, p. 18 vs. 11 pro *τοσούτου*, quod habent libri omnes, *n* *τόσων*, *p* *τόσων τοῦ* habet, p. 20 vs. 7 pro *ἀννέτωσαν n* *ἀννέτωσαν*, *p* *ἀννέτωσαν*, sed *τωσ* ex correctura a manu prima exhibet. — Venio ad codicis *a* sedem in conexu librorum determinandam. Eum artiori vincolo modo cum *E* modo cum *b* et *c* coniunctum esse haec exempla demonstrant: P. 1 vs. 15 in verbo *τάττονται* syllabam *ται* manus secunda scripsit codicis *E*, *τάττον* habet *a*; p. 20 vs. 26 *αἶχων VEa*, *ἔχων dmν* et manus recens in *E*, *ἄρχων P*¹*npckvl* exhibent; p. 23 vs. 13 *ὑπολόγοις Eam*, *ὑπουργοῖς* ceteri; p. 29 vs. 23 *εἰσελεύσεσθαι P*¹*Endpaklv*, *στρατεύσεσθαι bm*; vs. 26 pro *εἰ E* *Ena* εἰς habent; p. 31 vs. 22 *ἐμβαλεῖν P*¹*dbkv*, *ἐμβάλλειν Enam*; p. 36 vs. 9 *σκοπηθῆναι P*¹*n*, *σκοπησκοπηθῆναι E*, *σκοπῇ σκοπηθῆναι dam*, *σκοπῇ σκοπηθῆναι k* (sed *σκοπῇ* sicut in *m* a manu correctrice deletum), *σκοσκοπη-*

θῆναι *v*; p. 2 vs. 16 habent ante χρῆ verbum γὰρ *abc*,
 omittunt ceteri; vss. 21. 22 *μῆαν ὄργυιαν* exhibent *abc*, tan-
 tummodo *μῆαν* omisso *ὄργυιαν kl*, *ὄργυιαν* omisso *μῆαν m*,
ὄργυϊαν μῆαν v, *ὄργυϊαν μῆαν* ceteri. Transeo ad codicis
k sedem definiendam. Ille proxime accedit ad *abc*, cuius
 cognationis en tibi testimonia: P. 6 vs. 23 *ἀνατολαῖς*
abckl, *ἀνατολὰς* ceteri; p. 8 vs. 2. 3 verba inde ab αὐ-
 τῆς usque ad εἰθ' οὕτως desunt in *abckl*, habent ceteri;
 p. 9 vs. 23 *τάφρου abckl*, *τῆς τάφρου* ceteri. Quibus
 testimoniis perlustratis concludas cum *k* etiam codicem *l*
 artissime cohaerere. Sed *l* cum ex *k* descriptus sit, nul-
 lum in textu constituendo pretium habet itaque maxime
 potuit praetermitti. Sed ne hic desint testimonia rem
 clarius inlustrantia velim. P. 4 vs. 7 pro *παλαιὸν* libri *kl*
λαιὸν, p. 5 vs. 6 pro *τεμνούσης* iidem *kl* *τεμειούσης* habent,
 p. 14. vs. 28 *κατεπειγουσαν* cum *k* tum *l*, p. 18 vs. 11
ὀλιγωστῶς k, *ὀλιγοστῶς* factum ex *ὀλιγωστῶς l*, p. 24 vs. 19
ἀναμιγείσαις in codicibus praeter *l*, in quo *ἀναμιγείσας*,
 et *k*, in quo idem, sed ex *ἀναμιγῆσας* factum a manu
 recentiore, traditum est. Quod ad *k* pertinet, discerni
 potest manus quaedam correctrix, quae in margine non-
 nulla adnotavit, unaque, quae recentior atramento ni-
 griore fecit suas mutationes. Manus correctricis emen-
 dationes, sicut eius codicum *m* atque *a*, ex *v* fluxisse
 inde opinor, quod e. gr. p. 35 vs. 25 *διατάξεις v* in textu,
 manus correctrix librorum *amk* in margine, manus prima
 in textu codicum *amk* *διάξεις*, ceteri *διώξεις* exhibent.
 Codices *a* et *m* artissimis vinclis inter se conexos esse
 elucet ex eo, quod p. 35 vs. 2 pro *τῷ μετωπαίῳ* libri *amk*
τῷ παίῳ habent, p. 16 vs. 19. 20 *τὸ χάρακα am*, *τὸν χάρακα*
 ceteri. *v* denique consentit modo cum *nd* modo cum reli-
 quis, quos vidi, recentioribus.

Itaque hoc fere stemma mihi composui:

Et haec quidem hactenus. Sequitur, ut de auctore sermoneque eius pauca dicenda sint. Quod ad ipsum

auctorem attinet, neque in codicibus neque apud scriptores Byzantinos posterioris aetatis quis sit certum indicium. Nonnulla tamen concludi possunt. In vetustissimis exemplaribus opus a nobis editum ante libellum, quem sub nomine De velitatione bellica solent laudare viri docti, legitur, inque huius operis capite ultimo auctorem insuper ut *de cursibus* (περὶ κοῦρσων) in terram Arabum faciendis exponeret tentasse constat. Cursus hos in libro De velitatione bellica inscripto expositos esse nemo est qui negabit. Cuius libri auctorem sub Basilio et Constantino circa annum 976 vixisse Hase (p. XXIII ed. Bonn.) certis argumentis probavit. Adde, quod hoc de libro G. Schlumberger (in opere, quod Un empereur byzantin au dixième siècle. Paris 1890 inscribitur, p. 169) ita existimat: „Ce petit livre est tout entier consacré à des instructions pour la guerre contre les Sarrasins sur la frontière méridionale de l'empire en Asie; il expose le système à employer pour pouvoir, avec des forces relativement faibles, surveiller, inquiéter, paralyser, repousser enfin, sans en arriver à des batailles rangées, une invasion arabe, quelque formidable qu'elle soit. Etc.“ Sed tota elocutio etiam, ut iam Martin perspexit, redolet auctorem libelli De velitatione bellica inscripti: eadem durities sermonis (cf. p. 18 vss. 16—22; p. 21 vss. 1—6; p. 27 vss. 11—18; p. 32 vss. 3—8; p. 33 vss. 3—9; p. 45 vss. 3—15), quae illic animadverti potest. Ex scriptoribus rei militaris aetatis anterioris pauca auctorem nostrum prompsisse certum est, quaedam ex Iulii Africani *Κεστῶν* (libri II.) capitibus 66 et 76, alia ex Leonis Sapientis *Τακτικῶν* capitibus XI. et XVIII. Compositio autem operis minus est perfecta, quam posterioris (cf. e. gr. p. 26 vss. 18—22 cum p. 38 vss. 10—13, legeque diversa, quae inter capita XXI. et XXVII. comprehenduntur), simul et auctor nonnunquam sermonem suum poeticis verbis permiscet (cf. *τελευτή* p. 26 vs. 12, *ἐπομαρτυρία* p. 44, vs. 15 etc.). Igitur si conicere licet, conicio opus vivo Nicephoro Phoca, eiusque imperatoris mandatu, a Nicephoro Urano confectum esse.

sed, nominibus mandatoris et scriptoris paene congruentibus ad aevum usque nostrae aetatis sine nomine derelictum mansisse.

Superest, ut praefectis bybliothecarum Vaticanae, Barberiniana, Vindobonensis, Basileensis, Neapolitanae, Lugdunensis Batavorum, Academicae Budapestinensis gratias agam quam maximas, virosque doctissimos *Rudolfum Beer*, *Franciscum Boll*, *Pium Cerochi*, *Ernestum Fináczy de Felső-Visó*, *Guilelmum Fraknói* episcopum, *Stephanum Hegedűs*, *Arthurum Ludwig*, *Camillum comitem Soranzo*, *Colomannum Szily de Nagyszigeth* praestanter hoc de libro meritos esse gratus atque memor publico hoc loco contester. Etiam manibus *Alfredi Goeldlin de Tiefenau* χάρις!

Dabam Budapestini Calendis Iuliis a. 1900.

Rudolfus Vári.

ἌΝΩΝΥΜΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΑΚΤΙΚΟΝ.

CONSPECTUS NOTARIUM.

V: Vaticanus gr. 1164 mutilus

*P*¹: Barberinianus II 97

E: Escorialensis Y III 11

n: Neapolitanus III C 18

d: Neapolitanus III C 23

k: Basileensis A. N. II. 14

v: Vindobonensis philol. Gr. 24

m: Matritensis O 42

a: Paris. gr. 2437

b: Paris. gr. suppl. 26

c: Paris. gr. 2445

u: Urbinas gr. 79

l: Vossianus gr. 3

P: Palatinus gr. 393

*Graux*¹: V. Praef. p. V notam 1

Graux: Editio princeps (1898).

} *R*: Recentiores libri.

Corrigenda.

p. VI 6 leg. quos pro qui

p. X 11 delendum decimo

p. XV 15 leg. inscripto pro in-

scripto

p. XV 26 leg. Ann. pro Ann,

p. XVII in nota leg. ab pro a

p. XXII 13 leg. χαίρετε pro χαίρε

p. XXIV leg. in titulo NOTARUM

p. XXIV 14 leg. *p* pro *P*

p. 1 in titulo delendum est punctum

p. 64 leg. ἐκδίδωμι pro ἐκδίδωμι

p. 76 leg. ὅλων 4 21 pro ὅλων 5 1

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ.

I.

Περὶ καταστάσεως ἀπλήκτου, καὶ ὅτι ὁ [fol. 234^v V, 214^v P¹]
στρατηγὸς ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὀπλιτῶν τῶν ἐν
ταῖς ταξιαρχίαις τεταγμένων δύναται τὴν ὅλην τοῦ
ἀπλήκτου διαγινῶναι καὶ ἀπαρτίσαι περίμετρον.

Οἱ τῶν στρατηγῶν ἄριστοι καὶ πολλὴν ἐμπειρίαν τῷ 5
μακρῷ χρόνῳ συλλεξάμενοι κατὰ τὸ πλήθος τοῦ λαοῦ τῶν
ὀπλιτῶν τῶν ἐν τῷ χάρακι τεταγμένων δύνανται τὴν περί-
μετρον τοῦ τόπου, εἰς ὃν τὸ ὅλον στράτευμα τῶν ἱππέων
καὶ τῶν πεζῶν ἀπληκεύειν μέλλει, ἀκριβῶς προδιασκοπεῖν
καὶ διαγινώσκειν. εἰ τοίνυν ἑκακάδεκα ταξιαρχαὶ εἰσὶν ἐν 10
τῇ ἐκστρατεῖᾳ ὀπλίτας ἔχουσαι ἀνὰ πεντακοσίους, ἀκοντιστὰς
δὲ ἀνὰ διακοσίους καὶ τοξότας ἀνὰ τριακοσίους, δύνανται
ἐν τῷ ἀπλήκτῳ τὸ ὅλον στράτευμα τῶν τε ταγμάτων καὶ
πάντων τῶν θεμάτων εὐχερῶς περικυκλοῦν, καὶ ἀσφαλῶς ἐν
τε ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ διαφυλάττειν. τάττονται δέ, εἴτερ καί, 15
ὥς εἴρηται, ἑκακάδεκα τυγχάνουσιν, ἐν τοῖς τέσσαρσι μέρεσι,
διὰ τε τῶν ὀπλιτῶν ψιλῶν τε καὶ ἀκοντιστῶν, ἐν ἑκάστῳ
αὐτῶν χιλιάδες δ', ἐν τετραγώνῳ καὶ τετραπλευρῳ σχήματι
τοῦ ἀπλήκτου ἀπαρτιζομένου. τοῦτο γὰρ κρεῖττον τῶν ἄλλων
σχημάτων πρὸς ἀπλήκτον, ὥς μὴ δυνατοῦ ὄντος εὐχερῶς ἐν 20
μάχῃ ὑπὸ τῶν πολεμίων κυκλοῦσθαι, ἢ γὰρ ἀπὸ μιᾶς
πλευρᾶς ἢ ἀπὸ δύο τούτῳ ἐπιθήσονται· (— ἀπὸ δὲ τῶν
τριῶν πλευρῶν ἢ καὶ τεσσάρων εἰ προσβαλεῖν βουληθεῖεν,

9 ἀπληκεύειν μέλλειν V || 10 διὰ γινώσκειν ante corr.
in V || 14 περὶ κυκλοῦν ante corr. in V || 15 Verbo τάττονται
paragraphus incipit in V || 17 ἑκατέρω P¹ || 19 γὰρ om. P¹ ||
22/23 ἀπὸ δὲ τριῶν πλευρῶν ἢ καὶ τῶν τεσσάρων suspicatus
est Graux

διασπῶνται αἱ τάξεις αὐτῶν καὶ ἀσθενεῖς καὶ εὐκαταγόνιστοι
 γίνονται· τὸ δὲ στρογγύλον ἐπισφαλές, ὥς εὐχερῶς ὑπὸ τῶν
 [fol. 215^r P¹] δυσμενῶν κυκλούμενον, || καθὼς καὶ τοῖς παλαιοῖς
 δεδοκίμασται —) εἰ μὴ πον ἡ τοῦ τόπου θέσις βιάσατο εἰς
 5 ἑτέρου σχήματος εἶδος ἀποτελέσαι τὸ ἀπλήκτον. περὶ γὰρ
 τῶν ἀνεπιτηδείων καὶ στενῶν τόπων, πῶς δεῖ ἐν αὐτοῖς
 διαθίσθαι τοῦτο ἀσφαλῶς, κατωτέρω λεχθήσεται.

Ὅφειλε οὖν ὁ στρατηγὸς εἰς τέσσαρα ἴσα μέρη διαιρεῖν
 τὴν πεζικὴν στρατιὰν ἰσοδυναμοῦντα ἀλλήλοις, καὶ ἕκαστον
 10 μέρος ἐν τοῖς τέσσαρσι τοῦ ἀπλήκτου τιθέναι πλευροῖς· καὶ
 γὰρ, εἴπερ ἰσοδυναμοῦσιν ἀλλήλοις τὰ μέρη, χρησιμώτατα
 καὶ ὠφελιμώτατα εἰς τε τὰ ἀπλήκτα καὶ τὰς ὁδοιπορίας |
 [fol. 215^r V] καὶ τὰς πολυειδεῖς μάχας εὐρίσκονται. καὶ ὀπλῖται μὲν
 15 εἰς ἕκαστον πλευρὸν ἀφορίζονται χιλιάδες β'. ἴστανται δὲ ἐν
 ἑκάστῃ ὀργυιᾷ εἰς τὸ μέτωπον ὀπλῖται β', κατόπιν δὲ τού-
 των εἰς βάθος οἱ ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται, καὶ χορὴ ἀμφο-
 τέρους, καθὼς ἐν ταῖς δεκαρχίαις συντάττονται εἰς τὰς μάχας
 ἰστάμενοι, οὕτως εἰς τὰ ἀπλήκτα τοῖς δεκάρχοις εἶναι
 συσκήρους καὶ συνεστίλους καὶ τούτοις ἐν ἅπασι πελθεσθαι.
 20 Ἐπεὶ δὲ δισχίλιοι ὀπλῖται, ὥς ἔφημεν, καθ' ἕκαστον τῶν
 τεσσάρων μερῶν ἴστανται, δύο δὲ ὀπλῖται ἐπέχουσιν ὀργυιὰν
 μίαν, ἀφορίζονται ἑκάστῳ πλευρῷ ὀργυιαὶ χιλίαι· καὶ ἐκ τῆς
 τοιαύτης ἀναμετρήσεως τῶν χιλίων ὀργυιῶν διαγινώσκεται
 καὶ ἀριθμεῖται ἡ τοῦ ὅλου ἀπλήκτου περίμετρος. δεῖ δὲ
 25 καὶ μινσουράτωρα ἐπιλέξασθαι ἄριστον καὶ ἐμπειρότατον καὶ
 σχοινίον μέτρον χιλίων ὀργυιῶν ἐπιδοῦναι αὐτῷ ἀποστέλλειν
 τε εἰς ἔρευναν ἐπιτηδείου τόπου πρὸς ἀπλήκτον. ἔχτω δὲ
 ὁ τοιοῦτος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχόντων
 μινσουράτωρας· πλὴν ἐν τῇ πολεμίᾳ μετὰ καὶ βιγλῶν καὶ
 30 τῆς προσηκούσης αὐτῷ φυλακῆς προπορευέσθω. ποιείτω

1 διασπῶντο ἂν tentavit Graux || 2 γίνοντο voluit Graux ||
 3/4 Cf. Anonym. Byzant. (ed. Koechly-Rüstow) p. 144, 8, Leonis
 Tact. XI, 29, Droysen Griech. Kriegsalterth. (Freib. in B.
 1889) p. 88 et s. || 6 πῶς V || 7. Cf. p. 14, vs. 24/25. || 11 εἴπερ V ||
 12 εἴτε V || 15 ὀργυία P¹V, correxi || 19 πελθεσθαι Graux,
 τίθεσθαι P¹V || 20 ὀπλῖται V || 21/22 ὀργυιὰν μίαν P¹V, quod
 correxi || 22 ὀργυιαὶ P¹V, correxi

δὲ τὸ ἀπλήκτον μὴ ἔγγιστα ὄρους ἢ ἔλους δασέος ἢ βουνοῦ
 ἔχοντος διόδους, ἀφ' ὧν ἴσως οἱ πολέμιοι ἐπελθόντες μετὰ
 πεζικῆς δυνάμεως καταβλάψουσι τὸ στρατόπεδον, ἀλλὰ σκο-
 πείτω εἴπερ ἔστι ποταμὸς δυσπέρατος ἢ λίμνη ἢ κρημνὸς ἢ
 φάραγξ ἀσφάλειαν παρέχων ἐνὶ μέρει τοῦ στρατοπέδου εἴτε 5
 καὶ δυσί, κακεῖσε ποιείτω τὸ ἀπλήκτον. εἰ δὲ μικρὸς εὗρεθῇ
 ποταμὸς ὥστε εὐκόλως περαιοῦσθαι, ἔνδον τοῦ στρατοπέδου
 δεῖ περιλαμβάνειν αὐτόν, τοὺς δὲ ἵππους εἰς τὸ κάτωθεν
 μέρος ποτίζειν, ὥπως τὸ ἄνωθεν καθαρὸν φυλάττηται.
 διασκοπεῖτω δὲ ὁ μινσουράτωρ εἴπερ ἐφεύροι ἐπιτήδειον καὶ 10
 εὐσύνοπτον τόπον, εἰς ὃν ἀρμόζει στήναι τὴν βασιλικήν, καὶ
 ἐν αὐτῷ πηγνύσθω τὸ βασιλικὸν φλάμουλον· καὶ τότε μετὰ
 τοῦ σχοινίου ὃ ἐπιφέρεται τῶν χιλίων ὀργυιῶν <ἀνὰ> πεντα-
 κοσίας ὀργυιάς κατὰ ἀνατολὰς μετρήσας, ἐκεῖσε πηγνύσθω τοῦ
 ταξίαρχου τὸ φλάμουλον, τὸ δ' αὐτὸ || καὶ πρὸς δύσιν [fol. 215^v P¹]
 καὶ ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν τὰς ἀνὰ πεντακοσίας μετρήσας 16
 ὀργυιάς πηξάτω καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς τρισὶ μέρεσι τὰ τῶν | [fol. 235^v V]
 ταξιαρχῶν φλάμουλα· καὶ τὸ ἀποκληροῦμενον ἔνδον ἔστω
 εἰς ἀπλήκτον ἀπάσης τῆς ἱππικῆς τε καὶ πεζικῆς στρατιάς.
 χρῆ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ταξιαρχῶν τὰ μεγάλα φλάμουλα ἐν 20
 τοῖς κατατοπίοις αὐτῶν τοῖς ἐν τῷ χάρακι ἵστασθαι . . .

ὅτε δύο ὀπλῖται ἐν μιᾷ ὀργυιᾷ ἵστανται, ὀργυιαὶ σν'. τῆς 25
 δὲ τάφρου ὀρυττομένης τυχὸν ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου κέρατος,
 ἐπ' ἃν ὁ ἀριστερὸς ταξίαρχος τὰς σν' ὀργυιάς ἀπαρτίσῃ
 ὀρύττων, ἐκασάτω τόπον ἀνὸρυνκτον, ὅκτω ὀργυιῶν διάστημα

1 ἔλους V || 3 καταβλάψουσι P¹V, correxi || 4 εἴπερ ἔστι
 Graux, εἴπερ ἔστι P¹V | κρημνὸς P¹V, recte R (praeter n,
 qui idem κρημνὸς habet) || 5 φάραξ P¹V, recte R (praeter E
 qui φάραξ, l qui φάλαγξ habet) | ἐνὶ V || 6 κακεῖσε V || 7 ὥστε
 Graux, εἰς τὸ P¹V; cf. Leonis Tact. XVII, 15 || 13 δ Graux,
 οὐ V, om. P¹ | ἀνὰ Vári inseruit || 14 ὀργυιάς P¹V || 16 ἀνα-
 πεντακοσίας P¹V, ἀνὰ πεντακοσίας d || 17 ὀργυιάς P¹V | τρισὶ V ||
 18 ταξιαρχῶν P¹V, correxi, item infra vs. 20 || 21 Post ἵστασθαι
 plus-minus excidisse opinor || 25 ὀργυια P¹V | ὀργυιαί P¹V ||
 26 ὀρυττομένης et infra ὀρύττων P¹V, correxi || 27 ὀργυιάς
 P¹V | ἀπαρτίσει P¹

ἔχοντα, ἐν ᾧ ἡ εἴσοδος καὶ ἡ ἔξοδος εἶναι ὀφείλει τοῦ λαοῦ.
 καὶ οὕτως ἀρχέσθω τοῦ ὀργήματος ὁ ἐν δεξιᾷ τούτου τατ-
 τόμενος προταττόμενος τοῦ εὐωνύμου κατὰ μὲν ἀνατολὰς
 ὀργνιάς ὀκτώ, πρὸς δὲ τὸν βορρᾶν ὡσαύτως ὀργνιάς ὀκτώ,
 5 ὡς κατὰ νότον αὐτοῦ τὸ ἄκρον τῆς εὐωνύμου ταξιαρχίας
 ὑποτάττεσθαι· καὶ ἀποτελεῖται ἡ εἴσοδος ἐκ τοῦ εὐωνύμου
 μέρους κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον πλαγία καὶ οὐ κατ' εὐθείαν·
 ἀπογαμματίζεται δὲ ὁ αὐτὸς ταξιαρχος ἐκ τῶν ἰδίων ὀπλιτῶν
 κατὰ νότον τοῦ ἰσταμένου πρὸς ἀνατολὰς λαοῦ αὐτοῦ ἄχρις
 10 ὀκτὼ ὀργνιῶν πρὸς τὸ φυλάττεσθαι παρὰ τῶν ὀπλιτῶν τὴν
 εἴσοδον ἀσφαλῶς ἐκατέρωθεν. γενέσθωσαν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ
 μετώπῳ ἕτεροι δύο εἴσοδοι τὸ αὐτὸ σχῆμα καὶ τὴν <αὐτὴν>
 στάσιν φυλάττουσαι· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς
 τρισὶ μέρεσιν ἐκαττάσθωσαν οἱ πεζοί, καὶ τὸν ἴσον ἀριθμὸν
 15 τῶν πυλῶν ἐχέτωσαν. ὁ δὲ χάραξ βάθος μὲν ἐχέτω ποδῶν
 ἐπτά ἢ ὀκτὼ κάτωθεν εἰς στενὸν ἀπολήγων, εὖρος δὲ ἐχέτω
 πόδας πέντε ἢ καὶ ἕξ· τὸ δὲ χῶμα τοῦ χάρακος τῷ ἔνδον
 μέρει παρατιθέσθω. ἐπειδὴ δὲ χιλίας ὀργνιάς τὸ μῆκος
 τοῦ ἀπλήκτου ἐντωθήη, ἐξ αὐτῶν καταλιμπάνονται εἰς τὰ
 20 κενὰ χωρία τὰ ἔνδον μὲν τοῦ χάρακος, κύκλω δὲ τῶν
 σκηνῶν τῶν πεζῶν ἀφοριζόμενα, ὀργνιαί κβ'· ἀκολουθῶς
 δὲ καὶ εἰς τὰ τῶν πεζῶν ἀπλήκτα ἕτεροι ὀργνιαί κβ'.
 ὁμοίως καὶ ἡ ὁδὸς ἡ διαιρουσα τὰς αὐτῶν τε καὶ τῶν
 ἱππέων σκηνὰς ὀργνιάς ἕξ ὑφαιρεῖται, καὶ δι' ἀμφοτέρων
 25 ἀπαριθμοῦνται καθ' ἕκαστον μέρος ὀργνιαί ν'. ὑπεξαίρεται
 οὖν ἀπὸ τῶν χιλίων ὀργνιῶν τό τε ἀνατολικὸν καὶ τὸ δυ-
 τικὸν μέρος ὀργνιάς ἑκατόν, καὶ ὑπολιμπάνονται τῷ λοιπῷ ὅλῳ

2 δεξιὰ V || 4 ὀργνιάς P¹V | βορρᾶν P¹V, correxit Graux |
 ὡς αὐτως P¹V, ὡσαύτως R (excepto E, qui ὡς αὐτως habet) |
 ὀργνιάς P¹V || 6 ὑποτάσσεσθαι P¹V, correxi || 7 πλαγία P¹
 κατενθείαν P¹V, κατ' εὐθείαν R (exceptis vnh, qui κατ' εὐ-
 θέϊαν, E, qui κατενθείαν habet) || 8 ἀπογαμματίζεται P¹V,
 ἀπογαμματίζεται v et manus sec. cod. m || 12 αὐτὴν add. Graux ||
 16 ξ P¹V et R; immutavi | ἀπὸ λίγων V, ἀπ' ὀλίγων P¹, ἀπο-
 λήγων v et m | εὖρος P¹V, εὖρος d || 17 ε P¹ | χῶμα ante
 corr. in P¹ | τῷ τὸ P¹ || 18 χιλίας ὀργνιάς Vāri, χίλια ὀργνίαι
 P¹V || 21 ὀργνίαι P¹V item vs. 22 || 24 ὀργνιάς P¹, ὀργνίαι V ||
 25 ὀργνίαι P¹V item p. 5, 1 || 27 ὀργνιάς P¹V

ἀπλήκτω ὀργυιαί | ἐνακόσαι, αἵτινες τριχῇ διαιροῦνται· [fol. 236^v V]
 καὶ τὸ μὲν βασιλικὸν ἀπλήκτον σὺν πάσαις ταῖς ἑταιρείαις καὶ
 τοῖς ἀθανάτοις ἀφαιρεῖται ὀργυιάς τ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐγκαρσίας
 δημοσίας || ὁδοῦ τῆς διαιρούσης τὴν μεράλην ἑταιρείαν [fol. 216^v P¹]
 καὶ τὸ τάγμα τῶν σχολῶν καὶ πρὸς ἀνατολὰς αὐτὸ ἀφορι- 5
 ζούσης ἄχρι τῆς ὁδοῦ τῆς τεμνούσης τὰς τῶν πεζῶν σκηνάς
 ἕτεραι ἀφορίζονται ὀργυιαί τ'. ἡ αὐτὴ δὲ τηρεῖσθω ἀκρι-
 βεια κατὰ τὸ μέτρον τῶν τ' ὀργυιῶν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς
 τρισὶ μέρεσι· καθὼς καὶ ἡ ἐκτεθεῖσα τοῦ ἀπλήκτου σχημα-
 τογραφία σαφῶς παριστᾷ. 10

Τῆς δὲ βασιλικῆς σκηνῆς κατὰ μέσον πηγνυμένης, γύ-
 ροθεν τῆς κόρτης κενὸς ἀφοριζέσθω χώρος ἱκανὸς χωρεῖν
 καὶ τοὺς ἐν νυκτὶ παραμένοντας καὶ τοὺς ἐν ἡμέρᾳ συνερ-
 χομένους εἰς τὴν κόρτην. ἐκτὸς δὲ τοῦ τοιούτου χώρου
 κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος πηγνύσθω ἡ τοῦ πρωτοβεστιαρίου 15
 σκηνή, κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης· ὅπισθεν
 δὲ τοῦ πρωτοβεστιαρίου ἡ τοῦ φύλακος καὶ καθέξις κοιτῶ-
 νιτῶν καὶ ἐβδομαρίων καὶ λοιπῶν τῶν διακονούντων οἰκεί-
 ως τῇ βασιλικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἄχρις οὗ τὰ τρία μέρη τὸ τε
 δεξιὸν καὶ εὐώνυμον καὶ δυτικὸν πληρωθῇ. πρὸς δὲ τὸ 20
 ἀνατολικὸν μέρος ἔμπροσθεν τῆς κόρτης σκηνὴ πηγνύσθω
 τὸ ἀρχονταρεῖον, ἔμπροσθεν δὲ καὶ ταύτης οἱ τοῦ στάβλου
 ἄρχοντες σὺν τοῖς βασιλικοῖς ἵπποις ἰστάσθωσαν, οἱ δὲ
 μαγκλαβῖται κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἔμπροσθεν τῆς τοῦ
 πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς. κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν ἀνατολικώτερον 25
 τοῦ τῆς τραπέζης οἱ πανθεῶται, ὁ δὲ πρῶξιμος καὶ ὁ κό-

1 ἐννακόσαι P¹ || 2 τὸν V | σὺν πάσαις Graux, συμπάσαις
 P¹ V || 3 ἐγκαρσίον P¹ V, ἐγκαρσίας n; cf. p. 7 vs. 2 || 4 ἑται-
 ρεῖ V (non ἑταιρείαν!) || 5 αὐτὸ] αὐτῆς? || 6 τῆς ὁδοῦ om. P¹ ||
 7 ὀργυιαί P¹ V || 8 κατὰ Graux, καὶ P¹ V || 11 γυρόθεν V ||
 12 χώρος V || 15 ἀμεστιαρίον V, ἀβεστιαρίον P¹; πρωτοβεστι-
 αρίον d || 16/17 Verba σκηνή . . . πρωτοβεστιαρίον om. P¹ ||
 17 ἀμεστιαρίον V; πρωτοβεστιαρίον d | ἡ V, ἡτοι P¹; ἡ dv et
 manus secunda cod. m | καθέξις V || 24 μαγκλαβῖται V et P¹
 in textu, μαγκλαβῖται P¹ in margine, sed alio atramento et
 recentiori manu || 25 ἀμεστιαρίον V, ἀβεστιαρίον P¹, πρωτο-
 βεστιαρίον d || 26 Post τοῦ Graux add. ἐπὶ, sed superfluum;
 cf. Sophocles Greek lexicon³, p. 1087

μης τῶν βουκλίων σὺν τοῖς μαγλαβίταις στηκέωσαν· οἱ
 δὲ δουκάτωρες μετὰ τοῦ πρωξίμου ἔστωσαν ἢ μεθ' ἐτέρου
 τινός, εἰς ὃν ὁ βασιλεὺς ὁ ἅγιος πληροφορίαν ἔχει. μετὰ
 δὲ τὴν στάσιν τῶν τοῦ στάβλου ἀρχόντων καὶ τῶν σταβλοκο-
 5 μῆτων ἡ μεγάλη ἑταιρεία πρὸς ἀνατολὰς ἀπληκυνέτω, κατὰ
 δὲ τὸ βόρειον μέρος ὁ τῆς μεγάλης ἑταιρείας ὁ λογοθέτης
 καὶ ὁ πρωτοασηκρήτης καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς τεταγμένοι ἀπλη-
 κυνέτωσαν, πρὸς δὲ τὸ νότιον αὐτῆς οἱ κατεπάνω τῶν
 βασιλικῶν ἀνθρώπων. τριῶν δὲ δημοσίων ὁδῶν καθ' ἕκα-
 10 στον μέρος ἐκτεθεισῶν ἡ μὲν μεσαιτάτη καὶ ἀπὸ τοῦ χά-
 ρακος ἐξ ἀνατολῶν ἐρχομένη καὶ κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν
 [fol. 236^v V] κόρτην | διήκουσα ἕως τῆς μεγάλης ἑταιρείας ὀφείλει τὸ
 πλάτος τῶν ἑξ ὀργυῶν ἀποσφῆναι, εἰς δὲ τὴν ἑταιρείαν
 στενούσθω καὶ μόναι τρεῖς ὀργυαὶ ταύτῃ ὑπομπανέσθω-
 15 σαν, καὶ ἀποληγέτω εἰς τὸ ἀρχονταρεῖον. τῆς δὲ τοιαύτης
 μέσης ὁδοῦ, ἀνατολικώτερον τῆς μεγάλης ἑταιρείας, ἔνθεν
 κἀκεῖθεν τὸ τέγμα τῶν σχολῶν τὰς σκηναὶς πηγνύσθω διχῇ
 διαιρούμενον· καὶ ἐν μὲν τῷ δεξιῷ μέρει μέσον τῶν πεντεκαί-
 δεκα τοῦ λαοῦ βάνδων ὁ τοποτηρητὴς τῶν σχολῶν ἀπληκυνέτω,
 [fol. 216^v P¹] ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ μετὰ || τῶν λοιπῶν πεντεκαίδεκα
 21 ὁ χαρτουλάριος, τὴν μέσην χώραν καὶ αὐτὸς ἐπέχων. εἰς
 δὲ τὰ χεῖλη τῆς τοιαύτης μέσης ὁδοῦ ἔνθεν κἀκεῖθεν κό-
 μητες ἀνὰ ὀκτώ κατ' εὐθείαν ἐπὶ ἀνατολὰς σὺν τοῖς ὑπ'
 αὐτοὺς δομεστίκοις τὰς σκηναὶς πηγνύσθωσαν, ἕκαστος δὲ
 25 κόμης μέσον τῶν ἰδίων δομεστίκων καὶ αὐτὸς τὴν σκηνὴν
 ἐχέτω. εἰς δὲ τὰς λεχθείσας ἑτέρας δύο δημοσίας ὁδοὺς τὰς
 ἀπὸ ἀνατολῶν μέχρι τοῦ δυτικοῦ χάρακος δικνουμένας, κατὰ
 τὰ ἔνδον τῶν ὁδῶν χεῖλη κόμητες ἀνὰ ἑπτὰ κατ' εὐθείαν
 σὺν τοῖς ἰδίοις δομεστίκοις καὶ αὐτοὶ τὰς σκηναὶς πηγνύ-

1 μαγλαβίταις P¹V; emendavi || 6 ὁ ante λογοθέτης delendum suspicatus est Graux || 7 ὁ ἀ ἀσηκρήτης P¹V, ὁ πρωτοαση-
 κρήτης d || 8 τὸν ὅτι P¹V, τὸ νότιον R | κατ' ἐπάνω P¹ ||
 10 χάρακος V || 11 ἐξ ἀνατολῶν V | κατευθείαν V || 13 ἀποσφῆναι
 P¹V || 14 στενούσθαι P¹ | ὀργυαὶ P¹V | ταύτῃ P¹V, correxi;
 αὐτῇ coniecit Graux || 17 κακεῖθεν V || 21 ἐπόχων V || 22 κα-
 κεῖθεν V || 23 κατ' εὐθείαν V || 28 κόμητας V | κατ' εὐθεί-
 αν V

σθωσαν. κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν μέρος καὶ ἀνατολικὸν δυσὶν ὁδοῖς ἐγκαρσίαις διορίζεται τὸ τάγμα τῶν σχολῶν, καὶ ἡ μὲν δυτικὴ ἡ καὶ τὴν ἑταιρείαν ἔνδον πρὸς τὸ βασιλικὸν ἀπλήκτον ἀφορίζουσα δημοσία ἐστίν, ἡ δὲ ἀνατολικὴ ἡ τὸ θέμα ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου τάγματος διακρίνουσα μερικὴ ἐστίν ὁρ- 5 γυνίαις ἔχουσα δύο. ἐν ταύταις οὖν ταῖς δυσὶν ὁδοῖς πρὸς τὰ ἔνδον χεῖλη κόμητες οἱ παραβαντῖται τὰς σκηνὰς κατὰ τὸ εὐθὺ τῶν ὁδῶν ἱστάτωσαν. ὀφείλουσι δὲ καὶ ἔνδον οἱ τοῦ τάγματος μικρὰς ὁδοὺς ἀφορίζειν τὰ λεγόμενα μονοπάτια, δι' ὧν ἀστενοχωρήτως οἱ τοῦ τάγματος μέλλουσιν εἰσερχε- 10 σθαι· αἱ δὲ σκηναὶ αἱ κατὰ τὰ χεῖλη τῶν ὁδῶν ἱστάμεναι πεπυκνωμέναι στηκέτωσαν, ὥς μὴ δύνασθαι τινα ἄνευ ὁδοῦ εἰσερχεσθαι πρὸς τὰ ἔνδον τοῦ ἀπλήκτου ἢ ἐξέρχεσθαι.

Κατὰ δὲ τὸ ἐκτεθὲν σχῆμα πρὸς ἀνατολὰς τῆς στάσεως τῆς μεγάλης ἑταιρείας καὶ τοῦ τάγματος τῶν σχολῶν | [fol. 237^v V] δέον ἐστὶ καὶ εἰς τὰ ἔτερα τρία μέρη τοῦ βασιλικοῦ ἀπλήκτου 16 ἔνδον μὲν τῶν δημοσίων ὁδῶν τὰς ἑταιρείας ἀπληκεῦναι καὶ τοὺς ἀθανάτους, ἔξωθεν δὲ τῶν ἑταιρειῶν τὰ λοιπὰ τάγματα μετὰ καὶ τοῦ δρουγγαρίου τῆς βίγλας, καὶ ἔτι τούτων ἑξωτέρω τὰ θέματα εἰς τε σταυροειδὲς σχῆμα καὶ 20 τὰς γωνίας ἄχει τῆς ὁδοῦ τῆς διειργούσης τὰ τῶν ἱππέων καὶ πεζῶν ἀπλήκτα, καθὼς ἡ διαγραφεῖσα ἱστορία ἀκριβέστερον παριστᾷ καὶ σαφέστερον. ἐν δὲ τῇ σκηνῇ τοῦ δρουγγαρίου τῆς βίγλας || αἱ παραμοναὶ τῶν στρατηγῶν καὶ [fol. 217^r P¹] τῶν ἄλλων ἀρχόντων ἐν τε ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ προσεδρευέτω- 25 σαν. χρηὴ δὲ μετὰ τὸ κενὸν χωρίον τὸ ἔνδον τοῦ χάρακος καθέξης εἰς τὰς ἑτέρας εἰκοσιδύο ὁργυνίαις τὰς ἀποκληρωθείσας πρὸς τὸ τοὺς πεζοὺς ἀπληκεῦσαι εἰς μὲν τὴν ἀνα-

3 πρὸς τὸν β. P¹V; corr. Graux recepta lectione in mg. cod. m a manu secunda prolata || 5 ὁργυνίαις P¹V || 7 παραβαντῖται P¹, idem V post correctionem; παραβαντῖται V ante correctionem || 8 ἱστάτωσαν Graux, ἱστάσθωσαν P¹V | οἱ V || 11 ἱστάμενα V || 12 δύνασθαι τινα P¹V, et fortasse omnes R || 14 Post verbum σχῆμα P¹ addit ἦτοι item post τάγματος (vs. 15) || 16 δέον ἐστὶ V || 19 Post βίγλας P¹ addit ἦτοι τῶν ἀρχόντων || 22 ἀπλήκτα V || 23 παριστᾷ P¹V || 24 Post στρατηγῶν add. P¹ ἦτοι || 27 καθέξης V | ὁργυνίαις P¹V

τολικὴν δημοσίαν καὶ μέσῃν οὖσαν ὁδὸν τοὺς μέσους τοῦ
 μετώπου ταξιάρχους ἕνα μὲν ἐκ δεξιῶν αὐτῆς, ἕνα δὲ ἐξ
 εὐωνύμων τὰς σκηνὰς αὐτῶν πῆξαι· εἰθ' οὕτως εἰς τὰ
 ἄκρα τοῦ κενοῦ χωρίου καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς διαιρούσης τὰ
 5 αὐτῶν τε καὶ τῶν ἱππέων ἀπλήκτα, οἱ ἐκατόνταρχοι καὶ
 πεντηκόνταρχοι τὰς σκηνὰς αὐτῶν πηγνύσθωσαν· καὶ κα-
 θεξῆς οἱ λοιποὶ πνυκλόθεν τῶν ἱππέων, καθὼς ὁ τύπος
 ἐξετέθη, ἀπληκεύτωσαν ἔνδον ἔχοντες τὰ ἐαυτῶν ἄλογα,
 μέσον δὲ αὐτῶν ἐχέτωσαν μονοπάτια τὰ μὲν εὐθὺ ἀποτει-
 10 νόμενα τὰ δὲ ἐγκαρσίως πρὸς τὸ μὴ στενοχωρεῖσθαι· τὰς
 δὲ δημοσίας ὁδοὺς καὶ τὰ μονοπάτια εἰς τὰ ἀπλήκτα αὐ-
 τῶν διερχόμενα μὴ ἀποκλειέτωσαν ἀλλ' ἀνεωγμέναι ἕστωσαν,
 ἵνα οἱ εἰς τὰς διακονίας βουλόμενοι ἱππεῖς ἐξέρχονται μὴ
 κωλύονται. εἰ δὲ καὶ τέσσαρες ταξιάρχαι ψιλῶν εἰεν μὴ
 15 συνταττόμεναι τοῖς ὀπλίταις εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ
 ἀπλήκτου τῶν πεζῶν γαμματοειδῶς ἀπληκεύτωσαν, ὥς δη-
 λοῖ τὸ τοῦ ἀπλήκτου διάγραμμα. ἕκαστον δὲ τάγμα καὶ
 θέμα ὀφείλει διακεκριμένον εἶναι ἀπὸ τοῦ γειτονοῦντος θέ-
 ματος ἢ τάγματος ὁδοῖς ἐκατέρωθεν τέσσαρσι, τὸ μὲν εἰ
 [fol. 237^v V] τύχοι ταῖς δημοσίαις, τὸ δὲ ταῖς μερικαῖς· | ἐχέτωσαν
 21 δὲ καὶ καθ' ἑαυτοὺς μονοπάτια, ὅπως ἀκωλύτως καὶ ἀλύστως
 ἐν ταῖς οἰκείαις χρεῖαις καὶ διακονίαις διέρχονται.

3 εἰθ' V, εἰθ' P¹, εἰθ' nd || 5 τὲ V | ἀπλήκτα V || 5/6 Verba
 καὶ πεντηκόνταρχοι om. P¹ || 8 ἐξετάθη P¹ || 10 Post στενοχ.
 addit P¹ τοὺς ἀνθρώπους ἥτοι τοῖς πολεμισταῖς || 11 τὰ εἰς τὰ
 P¹ | ἀπλήκτα V || 12 ἀλλ' ἀνεωγμένοι P¹ V || 14 τέσσαρες P¹,
 ὃ V | Post ψιλῶν additum est in P¹ ἀνθρώπων || 16 γαματο-
 ειδῶς P¹ V, γαμματοειδῶς d et manus secunda cod. m || 17 τοῦ
 ἀπλήκτου V | Post ἀπλήκτου P¹ inseruit νῦν || 20 Pro ταῖς prius
 P¹ habet νῦν | μετρικαῖς P¹ || 21 ἀκωλύτως P¹ V, ἀκωλύτως d |
 ἀλύστως P¹ || Post 22 διέρχονται V atque P¹ varias figuras atra-
 mento pictas praebent, V foliis 237^v—239^v, P¹ foliis 217^v
 —219^v

Π.

Ὅτι οὐ δεῖ ἀπληκεύειν ἐξ ἑτέρου θέμα- [fol. 240^r V, 220^r P¹]
 τος ἢ τάγματος λαὸν εἰς ἑτέρου θέματος ἢ τάγμα-
 τος ἀπλήκτον.

Οὐ δεῖ δὲ ἀφ' ἑτέρου τάγματος ἢ θέματος ἢ βάνδον
 ἢ τούρμας εἰς ἕτερον θέμα ἢ τάγμα ἢ βάνδον ἢ τούρμαν 5
 ἀπληκεύειν, ἀλλ' ἕκαστον μετὰ τοῦ ἄρχοντος αὐτοῦ, ἵνα
 δουλείας τῇ τάξει ἐκείνῃ αἰφνιδίως ἐπερχομένης σῶον ἔχῃ
 καὶ ἀνελλιπῇ τὸν λαὸν αὐτῆς. ὁμοίως καὶ τὰ ἡμερήσια
 ἀδνουμία, καθὼς ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς, χρὴ γίνεσθαι καὶ
 ἕκαστον τῶν μικρῶν ἀρχόντων τῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν 10
 τὸν ὑπ' αὐτοὺς λαὸν καθ' ἑκάστην βλεπέτωσαν, ἵνα τῇ
 ἀκριβεῖα τῶν ἡμερησίων ἀδνουμίων συστέλλόμενοι ἐπὶ τὸ
 αὐτὸ ἀπληκεύωσι καὶ μὴ τολμᾷ τις ἀπολειφθῆναι τοῦ ἰδίου
 ἄρχοντος. τούτου δὲ γινομένου καὶ εἴπερ τις εἰσελθεῖν
 δυνήσῃ τῶν κατασκόπων εὐχερῶς φωραθήσεται. τὰ δὲ 15
 τῶν ἱππέων οὕτω τυπωθήτωσαν ἀπλήκτα ἵνα, ὥσπερ ἐπὶ
 παρατάξεως μέλλωσιν ἴσταςθαι, οὕτω καὶ ὁδοιπορῶσι καὶ
 σύνεγγυς ἀλλήλων ἀπληκεύεσθαι. ἐχέτω δὲ τῶν πεζῶν
 εἰς ἕκαστος τριβόλους ἀνὰ ὀκτὼ ἐξηρητημένους σχοινίου λε-
 πτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἑκάστη δεκαρχία σκόλοπα μικρὸν σιδηροῦν 20
 ἐχέτω, εἰς ὃν ἡ ἀρχὴ ὀφείλει τῆς τῶν τριβόλων σχοίνου
 ἀποδεσμεῖσθαι· ῥιπτεύσθαι δὲ δέκα ὀργυῖας ἀπὸ τοῦ
 τάφρου πηγνυμένου τοῦ σκόλοπος ἐν τῇ γῇ. ὀρυττέσθαι
 δὲ καὶ λάκκοι οἱ λεγόμενοι ποδοκλάσται, καὶ ἐν αὐτοῖς
 ὀξεῖς ξύλινοι σκόλοπες καταπηγνύσθαι· ἐκτὸς δὲ τῶν 25
 τοιούτων γνωρίσματος γινέσθαι ἢ τάφρος μικρὸς ἢ ἀπὸ χω-

1 ἐξ ἑτέρου θέματος ἢ τάγματος P¹, ἐξ ἑτέρου θέματος V ||
 2 ἀπλήκτον P¹ V, ἀπλήκτον lp || 5 Verba inde a θέμα usque
 ad ἀλλ' ἕκαστον με] omitta sunt in P¹; unde qualis longitudinis
 fuerint versus libri archetypi, facile colligi potest || 9 Cf. p. 50,
 vs. 1 || 12 ἐπιτὸ P¹ V || 13 τολμᾷ τίς P¹ || 16 ἀπλήκτα P¹ V, ἀπλήκτα
 Graux || 21 ὃν Graux, ὃ P¹ V | σχοί////ον V || 22 P¹ V ἀ-
 πτέσθαι δὲ ἀπὸ ὀργυῖων δέκα τῆς τάφρου, Graux comiecit δ.
 δὲ ὀργυῖας ι' ἀπὸ τοῦ τάφρου

μάτων βοννίταια μικρὰ ἢ λιθοσφρεῖται, ἵνα μὴ ἀσκόπως
τινὲς τῶν τοῦ ἰδίου στρατεύματος περιπίπτοντες τοῖς τοιού-
τοις καταβλάπτονται, ἀλλὰ καὶ θάβδους μικρὰς ἐν τῇ γῇ
πηγνύτωσαν· καὶ κώδωνας εἰς σχοινία δεδεμένους τῶν θά-
5 βδων ἀπαισφρεῖτωσαν κύκλῳ παντὸς τοῦ χάρακος, ὅπως οἱ
λανθάνοντες πολέμοι ἢ κατάσκοποι τὰς βίγλας περιτυγχά-
νοντες τοῖς τοιούτοις εὐκόλως ἐπιγινώσκωνται.

III.

Περὶ τῶν ἐν νυκτὶ ὀφειλουσῶν γίνεσθαι φυλακῶν
ἤτοι κερκίτων.

- 10 Δεῖ δὲ τὰς ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν νυκτὶ φυλακὰς ἤτοι
κέρκιτα ἐπιμελῶς γίνεσθαι ἐν τῷ κενῷ χωρίῳ, καὶ ἕκαστος
μὲν τῶν ταξιαρχῶν φυλακὰς δι' ὅλης νυκτὸς εἰς τὸν ἴδιον
ἐχέτω λαόν· ὁ δὲ ὀπλιτάρχης ἀπὸ τῶν ψιλῶν τῶν μὴ τε-
ταγμένων εἰς τὰς ταξιαρχίας ἀναλαμβανόμενος ἄνδρας ἑκα-
[fol. 220^v P¹] τὸν || ἕως μεσονυκτίου, καὶ τούτους ὑπαλλάττων δι'
16 ἑτέρων ἑκατόν, ἔχει προῖας ποιεῖτω τὴν ὀφειλομένην φυλακὴν
ἔνδον τοῦ χάρακος ἐν τῷ κενῷ χωρίῳ κυκλεύων τὴν στρατιάν·
[fol. 240^v V] τὸ γὰρ κενὸν χωρίον τούτου | χάριν ἐκ προμηθείας
πρὸς λυσιτέλειαν ἀφορίζεται, ὅπως μὴ μόνον ἐν αὐτῷ τὰ
20 κέρκιτα γίνωνται, ἀλλὰ καὶ πολεμίων ἐνίστε προσβαλλόντων τῷ
χάρακι καὶ βέλη κατὰ τοῦ ἀπλήκτου πεμπόντων εἰς αὐτὸ
καταπίπτωσι καὶ μὴ τοὺς ἔνδον ἵππους ἢ τοὺς ἀνθρώπους
λυμάνωνται· πολλὰ γὰρ ἐναντία τίσι στρατεύμασιν ἐκ τοῦ
τοιούτου τρόπου συνέβησαν. πρὸς τοῦτ' ἵνα καὶ οἱ

1 βοννίταια in V ita, ut etiam pro βοννίτζα legere possis;
sed et v habet (idem legit quondam Meursius; cf. eius Glos-
sar. Graeco-barbari p. 92); βοννίτζα P¹ || 5 κύκλων P¹ V,
κύκλω R || 7 ἐπιγινώσκονται omnes, quos excussi, codices, ἐπιγι-
νώσκονται Graux || 11 κενῷ P¹ || 12 ταξιαρχῶν P¹ V, ταξιαρ-
χῶν p || 14 ἑκατόν P¹ V, ἑκατόν dnpkl || 18 Verba κενὸν χωρίον
... λυσιτέλειαν om. P¹; pro ἀφορίζεται legitur ibidem κεφο-
ρίζεται || 22 καταπίπτονσι, omnes, quos contuli, libri mss., κατα-
πίπτωσι Graux || 24 πρὸς τοῦτο P¹ V, πρὸς τούτῳ abc?

εἰς τὰ ἄκρα ἀπληκεύοντες στρατηγοί, εἰ συμβῇ πόλεμον
 συμπεσεῖν τοῖς τοῦ χάρακος, εἴτε ἐν ἡμέρᾳ εἴτε ἐν νυκτί,
 πεζῇ μετὰ τοῦ μαχίμου αὐτῶν λαοῦ παραταττόμενοι ἐν τῷ
 κενῷ χωρίῳ ἐπιβοηθῶσιν αὐτοῖς. δεῖ δὲ τοὺς τοιοῦτους
 ἀκρίτας στρατηγούς σὺν τῷ ὑπ' αὐτοὺς λαῷ ἐξωτέρῳ πάν- 5
 των τῶν θεμάτων καὶ πλησίον τῶν πεζῶν σκηνῶν μόνῃ
 διειργομένους τῇ μέσον κειμένη ὁδῷ τῇ ὀριζούσῃ τὰ τῶν
 ἱππέων καὶ πεζῶν ἀπλήκτα <ἀπληκεῦσαι>, ἵν' ἐν τοῖς ἀπρο-
 ὁπτοις καὶ αἰφνιδίως ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπερχομένοις πολέ-
 μοις ἐξ ἐτοίμου καὶ προχείρως ὄντες τοῖς τοῦ χάρακος 10
 συνεργῶσι καὶ συνασπίζωνται. ὁ δὲ ὀπλιτάρχης μὴ μόνον
 δι' ὅλον ποιεῖται τὰ κέρκιστα, ἀλλ' ὑπαλλαττέσθω διὰ τὸν
 πολὺν κόπον, ἀνθρώπων πιστῶν ὡς εἰκὸς ἀποστελλομένων
 παρὰ τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἀγίου.

IV.

Περὶ τῶν ὀφειλουσῶν γίνεσθαι ἐν νυκτί καὶ ἡμέρᾳ 15
 βιγλῶν.

Τὰ δὲ ἐξ ἔθους ἐξώβιγλα καὶ ἐσώβιγλα τὰ καὶ πλησιέ-
 στερον ἱστάμενα δεῖ ποιεῖν ἀπὸ ἀκοντιστῶν καὶ τοξοτῶν
 πεζῶν. τὰ δὲ ἐσώβιγλα ἐχέτω ἄνδρας ὀκτώ, διστάμενα
 ἕκαστα ἀπὸ τοῦ χάρακος ὥσει τόξον βολὴν ἢ καὶ μικρόν 20
 τι πλέον. τὰ δὲ ἐξώβιγλα μακρότερον στηκέτωσαν ἀπέχοντα
 τῶν ἐσωβίγλων μὴ πλέον λίθου βολῆς· ταῦτα δὲ ἀπὸ τεσ-
 σάρων ἀνδρῶν ἕστωσαν, ἅτινα καὶ καλοῦνται τετράδια.
 ἑκάστη δὲ ταξιαρχία εὐτρεπίζειν ὀφείλει ἀνὰ πέντε ἐσώβιγλα
 καὶ ἐξώβιγλα διστάμενα κατὰ πλάτος ἀλλήλων ὥσει ὀργυῖας 25
 πεντήκοντα. αἱ δὲ ἔτι μακρότερον ὀφείλουσαι γίνεσθαι βί-
 γλαι διὰ τοῦ ἱππικοῦ μαχίμου γινέσθωσαν, καὶ αἱ μὲν μετὰ

3 πεζῇ P¹V || 6 μονῇ V || 8 ἀπληκεῦσαι ego inserui || 11 μό-
 ρος tentavit Graux || 17 ἐξέθους P¹V | ἐξώβιγλα P¹ | ἐσώβιγλα
 P¹V, ἐσώβιγλα dv et praeter En fortasse ceteri || 19 τὰ δὲ
 ἐσώβιγλον P¹V, emendavit Graux || 24/25 ἐσωβίγλων καὶ ἐξω-
 βίγλων P¹V, emendavit Graux || 25 ὀργυῖας P¹V

τοὺς πεζοὺς ἰστάμεναι πρῶται καὶ αὐταὶ δι' ἑξὶ γενέσθωσαν
 ἱπποτῶν ἀπέχουσαι τῶν τε πεζικῶν ἐξωβίγλων, εἰ ὁμαλὸς
 [fol. 221^r P¹] ἐστὶ || καὶ καθαρὸς ὁ τόπος ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος· αἱ
 δὲ πορρωτέρω γινόμεναι, αἱ καὶ ἐξώβιγλα καλοῦνται, τετράδια
 5 ἕστωσαν· αὐταὶ δὲ ἔτι φαίνοντος τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν τετα-
 γμένην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀπίτωσαν. εἰ δὲ δύσβατος εἴη
 καὶ δασὺς ὁ τόπος καὶ ἄνευ ὁδῶν οὐχ οἷός τε ἐστὶ περι-
 [fol. 241^r V] πατεῖσθαι, μόναι αἱ ὁδοὶ ἀσφαλῶς μὴ πόρρω τοῦ ἀπλή-
 κτου φυλαττέσθωσαν, καὶ μᾶλλον ἐκεῖναι, ἀφ' ὧν ὑπόληψις
 10 ἐστὶ πολεμίους ἐπελθεῖν· εἰς μόναι δὲ τὰ μέρη, ἀφ' ὧν — ὡς
 εἴρηται — ὑποψία ἐστὶν ἐπελευσέσθαι ἐναντίους, οἱ ἱππῶται
 φυλαττέτωσαν. τὰ δὲ λοιπά, τὰ κύκλω, διὰ μόνων γενέσθω
 τῶν πεζῶν. ἐχέτωσαν δὲ καὶ ἀρχηγοὺς τῶν χρησίμων, ἵνα
 καὶ παρ' αὐτῶν δεόντως αἱ βίγλαι τὰς στάσεις λαμβάνωσι
 15 καὶ κερκιτεύονται πρὸς τὸ μὴ τῆς φυλακῆς ἀμελεῖν. εἰ
 δὲ τινα ἀπαγγελίαν αἱ βίγλαι κομίζουσι, μὴ περιδεῶς ἢ
 ἀτάκτως ὡς ἔτυχε περιπατεῖτωσαν, ἀλλ' ἀσφαλιζέσθωσαν
 τοῦ μῆτε τοὺς κώδωνας διασεῖσαι μῆτε τεταραγμένως εἰς
 τὸν χάρακα εἰσελθεῖν, κέντεῦθεν δειλίαν ἐμποιῆσαι τοῖς ἔν-
 20 δον, ἀλλ' ἡρέμα τοὺς κώδωνας ὑπελθόντες ἀταράχως τῷ
 ἰδίῳ ταξιάρχῃ καὶ τῷ ὁπλιτάρχῃ ἀπαγγελλέτωσαν τὸ συμβάν,
 καὶ παρ' εὐθὺς ὁ μηνύων στελλέσθω παρ' ἐκείνων τῷ ἀγίῳ
 ἡμῶν βασιλεῖ. καὶ ταῦτα μὲν ἐν νυκτὶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ οἱ
 ἱππεῖς μόνον τὰς βίγλας ποιεῖτωσαν, πορρωτέρω δὲ καὶ μα-
 25 κρότερον, εἴπερ ὁ τόπος, ὡς εἴρηται, φανερός ἐστὶ καὶ
 ἐπίπεδος.

V.

Πῶς δεῖ σμικρύνεσθαι τὸ ἀπλήκτον ὁλοκλήρου τῆς
 πεζικῆς στρατιᾶς ὑπαρχούσης, τῆς δὲ ἱππικῆς
 ὀλιγοστῆς· πῶς δὲ ταύτης πολλῆς οὐσῆς, τῆς δὲ

1 διεξγινέσθωσαν V || 9 ὑπόληψις ἐστὶ omnes, quos inspexi,
 codices || 9/10 Verba ἀφ' ὧν usque ad τὰ μέρη desunt in P¹ |
 πολεμίους P¹ V, corr. Graux || 11 ἱππῶται V || 21 ἀπαγγελέτω-
 σαν V || 22 παρενθὺ P¹ || 25 φανερός ἐστὶν V

πεζικῆς ἐλαχίστης, ἀναπληροῦν τὸ ἐνδέον καὶ ἀσφαλῶς περιφυλάττειν τὴν στρατιάν.

Εἰ δέ γε συμβῇ ὀλιγοστών εἶναι τὸ τῶν ἱππέων στρατεύμα, τὸ δὲ πεζικὸν ὁλόκληρον, καὶ χῶρος κενὸς ἔνδον οὐκ ὀλίγος καταλιμπάνεται, δεῖ τρεῖς ὀπλίτας ἰστᾶν εἰς τὴν 5 μίαν ὀργυιάν καὶ ποιεῖν πύκνωσιν, καὶ ἐκ τούτου σμικρυνθήσεται ἀναλόγως τῷ πλήθει τῶν ἱππέων ὁ τοῦ ἀπλήκτου χῶρος καὶ γενήσεται σύμμετρος.

Εἰ δὲ τὸ μὲν ἱππικὸν πλεῖον εἴη, τὸ δὲ πεζικὸν ὀλίγον ὥς μὴ ἔξικανεῖν τὴν στρατιάν δύο ἰσταμένων ὀπλιτῶν, δη- 10 λονότι καθ' ἑκάστην ὀργυιάν, καθὼς ἐξεθέμεθα, διὰ τῶν ἡμίσεων ἀκοντιστῶν πασῶν τῶν ταξιαρχῶν μὴ ὁμοῦ ἰσταμένων, ἀλλὰ κατὰ πέντε ὀπλίτας ἑνὸς εἰσαγομένου ἀκοντιστοῦ καὶ κατὰ μέτωπον τούτοις || συνταττομένου ὁ τοῦ [fol. 221^v P¹] ἀπλήκτου μεγεθύνεται τόπος· οἶδε γὰρ ὁ τῶν ὀπλιτῶν ἀριθ- 15 μὸς ἐλαττοῦν καὶ αὐξάνειν τὸ ἀπλήκτον.

VI.

Περὶ τῶν δώδεκα ταξιαρχῶν.

[fol. 241^v V]

Εἰ δὲ δύο καὶ δέκα ταξιαρχαὶ ᾧσιν ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ καὶ τούτων ἑκάστη τοὺς ἀνὰ πεντακοσίους ὀπλίτας καὶ διακοσίους ἀκοντιστὰς καὶ τριακοσίους τοξότας ἔχει, ἀποτελοῦσι 20 μὲν καὶ αἴται τετράγωνον σχῆμα· ἑκαστα δὲ τῶν πλευρῶν εἰς ὀργυιάς ἀνὰ ἑπτακοσίας πεντήκοντα τὸ μήκος ἀποτείνεται, δύο ὀπλιτῶν δηλαδὴ ἰσταμένων ἑκάστη ὀργυιά. ὁ δὲ μινσουράτωρ κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ τύπον μετρεῖν ὀφείλει μετὰ τοῦ σχοινίου ἀπὸ τοῦ μέσου πρὸς ἀνατολὰς ὀργυιάς 25 τριακοσίας ἑβδομήκοντα πέντε, ὁμοίως καὶ πρὸς δύσιν, εἴτα καὶ πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν τῷ αὐτῷ μέτρῳ καὶ τότε

6 ὀργυιάν P¹ V | ποιεῖν πνεῖν V || 11 καθ' ἑκάστην P¹ | ὀργυιάν P¹ V || 12 ταξιαρχῶν P¹ V, ταξιαρχῶν Graux || 16 ἀφ' ἑκαστοῦ V || 17 ταξιαρχῶν P¹ V, corr. Graux || 22 ὀργυίας P¹ V item infra vs. 25 || 23 ὀργυία P¹ V || 26 ἑβδομήκοντα V

κατὰ μέσον πῆξασθαι τὴν βασιλικὴν σκηνήν, καὶ διδόναι
τῷ μὲν βασιλικῷ ἀπλήκτῳ ὀργυῖας διακοσίας δεκαεὶς κατὰ τε
εὖρος καὶ μήκος· ὁμοίως καὶ τοῖς λοιποῖς τέσσαρσι μέρεσι
τὸν αὐτὸν ἀποδιδότω ἀριθμόν· πεντήκοντα δὲ κύκλῳ ὀργυῖας
⁵ ὥσπερ εἴρηται ἐν ἐκάστῳ μέρει ἀφορίζετω τοῖς τε κενοῖς
χωρίοις καὶ τοῖς τῶν πεζῶν ἀπλήκτοις καὶ τῇ ὁδῷ τῇ
διακρινούσῃ τὰς τῶν ἵππεων καὶ πεζῶν σκηνάς. δύο δὲ
εἴσοδοι, ὅτε δώδεκα ταξιαρχαὶ ᾧσι, καθ' ἐκάστην πλευρὰν
ἀπὸ τοῦ χάρακος εἰσίστησαν, καὶ ἡ μὲν ἐξ ἀνατολῶν ἢ καὶ
¹⁰ βορειότερα κατέναντι τῆς τοῦ πρωτοβεστιαρίου σκηνῆς μέχρι
τοῦ κενοῦ χωρίου τῆς κόρυθς φθάξουσα ἴσταται, ἐπιμυγνυ-
μένη τῇ ἀπὸ ἄρκτου ἐρχομένῃ ἀνατολικωτέρῃ καὶ δημοσίᾳ
ὁδῷ· ὁμοίως δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ δεξιαί ὁδοί, ἣ τε ἀνατολική
καὶ νότιος ἐξ ἐναντίας τῆς τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης σκηνῆς
¹⁵ ἐπιμύγνυνται, παρόμοιον δὲ καὶ αἱ δυτικαὶ ταῖς δυσι πλευραῖς·
ᾧδε ἐνοῦνται γαμματοειδῶς, καθὼς ἡ ἐκτεθειῖσα ἱστορία περὶ
τούτων καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀναδιδάσκει. μέσον δὲ τῶν
δύο δημοσίων ὁδῶν, τῶν ἐν ἐκάστῳ πλευρῷ ἀποκεκριμένων,
ὁδὸς ἀφορίζεσθαι στενὴ δύο ὀργυῖας εὖρος ἔχουσα καὶ τεμ-
²⁰ νεῖτω τὰ τῶν ἵππεων ἀπλήκτα καὶ ἄρχει τῆς κόρυθς ἀπευθυ-
νομένη εἰς αὐτὴν ἀποληγέτω, ἵνα εὐχερῶς καὶ ἀκόπως πρὸς
τὴν κόρυθιν συνέρχωνται ἕκαστοι εἰς τὰς τεταγμένας αὐτῶν
διακονίας. ἐπεὶ δὲ ἡ τῶν τόπων ἀνεπιτηδεύτης οὐ συγχω-
[fol. 222^r P¹] ρεῖ || πολλάκις τὸ ἀπλήκτον γενέσθαι τετραγώνον (ὅπε-
²⁵ σχόμεθα δὲ ἀνωτέρω περὶ τῶν στενῶν καὶ ἀνεπιτηδείων τόπων
ἐκθέσθαι πῶς δεῖ τὸ ἀπλήκτον ἐτέρως ἐν αὐτοῖς σχηματί-
ζεσθαι), λέγομεν, ὅτι πολλάκις ἐτερόμηκες, εἴτε καὶ τρίγωνον
ἢ στοργγύλον πρὸς τὴν κατεπείγουσαν χρεῖαν καὶ τὴν τοῦ
τόπου θέσιν ἀποτελεῖται. εἰ δὲ ἔτι ὁ τόπος στενὸν πάντῃ

2 ὀργυῖας P¹V item infra vs. 4 || 3 εὖρος V || 4 ἀποδιδό-
των P¹V, ἀποδιδότω R || 5 ἀφορίζετω V | καινοῖς V || 8 καθε-
κάστην P¹ || 10 ἀβεστιαρίου P¹V, πρωτοβεστιαρίου d || 14 ἐξε-
ναντίας P¹V, ἐξ ἐναντίας n || 16 ᾧδε Graux, omm. P¹V |
ἐνοῦνται P¹, ἐννοῦνται V, ἐνοῦνται n d k l (in k fecit manus se-
cunda) || 19 στενὴ iteratur in V | ὀργυῖας P¹V | εὖρος V || 25 Cf.
p. 2, vs. 7 || 27 λέγομεν coniecit Graux | Post πολλάκις P¹
addit τὸ ἀπλήκτον ἐτέρως || 29 πάντῃ P¹V

καὶ ἐπίμηκες αὐτὸ ποιεῖ, | ἔστι δὲ καὶ ὑπερκείμενον ἐκ [fol. 242^r V]
 τοῦ σύνεγγυς ὄρος, εἰ μὲν τὰ ἐξ αὐτοῦ πεμπόμενα βέλη φθά-
 ζουσι τὸ ἀπλήκτον, εἰ τάχα καὶ ἔνδον τοῦ χάρακος εἰς τὸ
 κενὸν πίπτουσι χωρίον, δύναται τὸ στρατόπεδον ἐξ ἀνάγκης 5
 νύκταν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐπισφαλῆ τόπον στήναι πλήν κατο-
 χυρούσθω τὸ ὑποπτον μέρος διὰ πλείονων ὀπλιτῶν καὶ
 ψιλῶν, ἢν' εἴ ποτε οἱ πολέμιοι ἐπιδραμόντες τῷ τοιούτῳ
 τόπῳ ποιήσαιεν νυκτοπόλεμον, οἱ τοῦ χάρακος ἀσθενεῖς μὴ
 εὐρεθῶσι καὶ ἀπαράσκευοι. εἰ δὲ τὰ βέλη εἰς τὰς σκηνὰς 10
 εὐχερῶς ἐμπίπτειν δύνανται, ἀποφεύγειν δεῖ τοῦ μὴ ἀπλη-
 κεῖν εἰς τοὺς τοιούτους τόπους. πολλὰ γὰρ τῶν στρατο-
 πέδων νυκτὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπώλονται. διὰ τοῦτο
 χρειά ἐστὶν ἐρευνᾶν, ἐρωτᾶν, προμελετᾶν καὶ συμβουλευ-
 εσθαι μετὰ δονκατόρων ἐμπείρων, καὶ ἂν εὐρίσκηται τόπος 15
 ἐπιτηδειότερος, εἰ τάχα καὶ μῆκοθεν ἔστι, κινεῖτω καὶ πρὸ
 τῆς αὐγῆς τὸ στρατόπεδον καὶ μικρὸν παρεσπορευέτω, ἕως
 ἂν φθάσῃ εἰς τὸν ἐπιτηδεῖον τόπον, πλήν μετὰ τῆς καθη-
 κούσης φυλακῆς καὶ ἀσφαλείας ποιείσθω τὴν ὁδοιπορίαν·
 τοῦτο δὲ τάχα γενήσεται πολεμίων ἐφόδου μὴ ὑφορωμένης 20
 ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· εἰ δὲ πολέμιοι προσδοκῶνται, ἐν στενοῖς
 καὶ δυσβάτοις τόποις νυκτὸς ὁδοιπορεῖν οὐ συμφέρον. χρει-
 τον γὰρ εἰς τὸν πλησιέστερον καὶ ἐπισφαλῇ ἀπληκεῖν ἐν
 ἡμέρᾳ τόπον καὶ δύναμιν πεζικὴν ἀποστέλλειν τοξοτῶν καὶ
 ἀκοντιστῶν πρὸς τὸ ἀνερευνήσασθαι καὶ κατασχεῖν τοὺς ἐπι- 25
 σφαλεῖς καὶ δασεῖς τε καὶ δυσκόλους τόπους ἐκείνους καὶ
 παντοίως μηχανᾶσθαι καὶ ἀσφαλίζεσθαι κατ' αὐτὴν τὴν
 νύκταν μὴ ἐναντίον τι συμβῆναι τῇ στρατιᾷ.

2 ὄρος V | ἔξαντοῦ P¹, ἔξαντων V || 4 ἐξανάγκης V || 6 κατο-
 χυρούσθω P¹ V, κατοχυρούσθω Em || 9 ποιήσε ἐννυκτοπόλε-
 μον P¹, ποιήσαιεν νυκτοπόλεμον V, ποιήσαιεν νυκτ. Edvabc et
 manus secunda cod. m || 16 μῆκοθεν ἔστιν V, μῆκοθεν ἔστι
 P¹ || 17 παρεσπορευέτω P¹ V, παρεσπορευέτω vd, manus secunda
 cod. m || 22 ὁδοιπορίαν P¹ || 23 Post ἐπισφ. P¹ addit καὶ ||
 27 καταύτην V || 28 τί P¹, τίς V

VII.

Ὅτι δεῖ ἐπισφαλῶν καὶ στενῶν τόπων ἀπαντώντων
εἰς δύο διαιρεῖν ἅπασαν τὴν στρατιὰν καὶ διχῶς
ἀπληκεύειν.

- [fol. 222^v P¹] Δεῖ δὲ ἐπισφαλοῦς τοσούτου ὄντος τοῦ τόπου ἐξ
5 ἀνάγκης καὶ διχῇ διαιρεθῆναι τὴν στρατιὰν καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον
τῶν μερῶν ἐν εὐρυχώρῳ καὶ ἐπιτηδεῖν τόπῳ ἀπληκεῦσαι,
τῶν κενῶν χωρίων καὶ τῶν τετυπωμένων διαστημάτων ἀκρι-
βῶς ἐν τοῖς θυσὶ τῆς στρατιάς τμήμασι φυλαττομένων. τάξεις
δὲ πεζικὰς τὰς ἀναλογούσας ἑκατέρῳ τῶν ἀπλήκτων χορῇ
10 διανεῖμαι πρὸς τὸ ἀσφαλῶς κύκλῳ ἀμφοτέρω διαφυλάξαι, εἰ
δὲ μὴ ἐξαρκούσιν οἱ ὀπλίται, καὶ ἀπὸ τῶν ἀκοντιστῶν δεῖ
κατὰ μέτωπον τοῖς ὀπλίταις ἐντάξαι ἄκρις ἂν συμπεριλά-
βωσιν ἔνδον τὸ ὅλον ἱππικὸν στράτευμα. αὕτη δὲ ἡ ἀκρίβεια
[fol. 242^v V] εἰς ἀμφοτέρω, ὥσπερ εἴρηται, | τηρηθῆτω τὰ ἀπλήκτα.
15 προσήκει δὲ καὶ ἄρχοντα τὸν ἐνδόξων συνέσει καὶ πείρᾳ
κεκοσμημένον ἐπιστῆσαι τῷ ἑτέρῳ τμήματι τοῦ στρατοῦ,
ὅστις κἀκείνῳ τῷ μέρει ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ἐφαρμοζού-
σαν περιποιήσεται φυλακὴν. κρεῖττον γοῦν ἔστι καὶ ὠφελι-
μώτερον τὸ διηρημένως ἀπληκεῦσαι ἢ τὸ ἐσφιγμένως καὶ τὸν
20 χάρακα ἔχειν τοῖς ὅρεσι προσεγγίζοντα, κἀντεῦθεν τὰ ἐξ αὐτῶν
πεμπόμενα βέλη εὐχερῶς ἐμπίπτειν ταῖς σκηναῖς καὶ τῷ στρατο-
πέδῳ μεγίστην προξενεῖν τὴν βλάβην. εἰ δὲ τὸ διορίζον
ὅρος ἀμφοτέρω τὰ ἀπλήκτα διέλευσιν δίδωσι τοῖς βουλο-
μένοις ἀπὸ ἑτέρου διαβαίνειν πρὸς ἕτερον πρὸς τὸ ἀλλήλοισ
25 ἐπιβοηθεῖν εἰ τύχοι ἔφοδον γίνεσθαι πολεμίων, ἴσως οὐδὲ
δόξει διηρημένον εἶναι τὸ ἀπλήκτον, ἀλλ' ὅσον ἐκ τῆς συμ-
μαχίας ὥσπερ ἡνωμένον φανήσεται· εἰ δ' αὖ πάλιν τὸ
διείργον ὅρος καλύει τὴν πρὸς ἄλληλα τῶν ἀπλήκτων διά-
βασιν, καὶ πορρωτέρω μακρὰν ὥπ' ἀλλήλων τὰ ἀπλήκτα

1 ἀπάντωντων V || 2 β¹ P¹ | τὴν] τῆς P¹ || 4 τοσούτου P¹,
τοσοῦτον V || 5 στρατιάν P¹ V || 17 τὰ μέρει V || 18 γ' οὖν P¹ ||
19 διηρημένως P¹ V et R (praeter l, qui habet διηρημένως) ||
20 διηρημένον P¹ V | ἀπλήκτον P¹ || 29 ἀπαλλήλων P¹

γίνεσθαι βιάσαιτο, εἰ ἀγρύπνως καὶ κατὰ τὸ δέον ἑαυτοὺς περιφυλάξαιεν, καὶ οὕτως οὐδεμίαν τούτοις τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι συμβήσεται βλάβη. καθάπερ γὰρ οὐ μόνον μετὰ βαρείας δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ μετ' εὐαριθμήτου πληθύος ἐνίοτε εἰσελάσαν ἐν τῇ πολέμῳ τὸ ἡμέτερον στράτευμα οὐδεμίαν ὑπέστη βλάβην, ἀλλὰ καλῶς συνετηρήθη, οὕτω δὴ καὶ ἐν μιᾷ νυκτί, εἰ τῇ προσηκούσῃ χρήσονται ἀγρυπνίᾳ, οὐδεμίαν ἀπὸ τῆς διαιρέσεως ὑποστήσονται βλάβην.

VIII.

Περὶ τοῦ ὁπόσον ἀριθμὸν ὀφείλει ἔχειν τὸ ἱππικὸν στράτευμα.

10

Τὸ δὲ ἱππικὸν μάχισμον, εἴπερ ἐστὶν ἀνδρῶν ὀκτὼ χιλιάδων || καὶ διακοσίων τῶ ἀριθμῷ, εἰς εἰκοσιτέσσαρας αὐτὸ [fol. 223^r P¹] τάξεις δεῖ διαιρεῖν ἔχουσας ἀνὰ ἄνδρας τριακοσίους· ταύτας δὲ τὰς εἰκοσιτέσσαρας τάξεις εἰς τέσσαρα πάλιν δεῖ ποιεῖν, ὥσπερ καὶ τῶν πεζῶν, ἰσοδυναμοῦντα ἀλλήλοις, ἔχοντα ἀνὰ 15 ἕξ παρατάξεις, ἵνα τῆς στρατιᾶς ὁδευούσης ἀπάσης εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τό τε ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν καὶ τὰ πλάγια αἱ ἀνὰ ἕξ παρατάξεις ὁδοιπορῶσιν. ἡ δὲ τοῦ βασιλέως παρατάξις ἐκτὸς τούτων ἔστω χιλίους ἔχουσα, ἵνα τοῖς [fol. 243^r V] ποιοῦσι μέρεσιν ἐν ταῖς μάχαῖς αὐτὸς ἐκ τῆς ἰδίας ἀποστέλ- 20 λων παρατάξεως ἐπιβοηθῇ. εἰ δὲ πλέον εἴη τῶν ὀκτὼ χιλιάδων καὶ διακοσίων ἀνδρῶν τὸ ἱππικόν, αἱ εἰς τέσσαρα μέρη ἔνδον παρατάξεις αὖξιν λαμβανέτωσαν. καὶ γὰρ ἀνάγκη ἐστὶ βασιλέως ταξειδεύοντος μὴ μόνον ὀκτὼ χιλιάδας ἀριθμὸν ἔχειν τὸ ἱππικὸν στράτευμα, ἀλλὰ καὶ πλείονας. 25 ταύτας γὰρ τὰς ὀκτὼ χάριν τύπου μόνον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ἐξεθέμεθα, ὥς χρησίμου ὄντος τοῦ τοιούτου τύπου ἐν ταῖς

2 περιφυλάξαιεν Graux, περιφυλάξοιεν P¹V | οὐδὲ μία V | ἧν P¹V || 5 οὐδὲ μίαν V, item infra vs. 8 || 8 αἰρέσεως P¹, αἰρέσεως V, διαιρέσεως Ebcn || 11 εἰπέρ ἐστιν P¹ || 12 τὸν ἀριθμὸν? | αὐτῷ P¹ || 16 στρατιᾶς V || 18 αἱ om. P¹ || 21 ἐπιβοηθεῖν P¹ || 24 ἀνάγκη ἐστὶν P¹V recte dkl || 24 τάξει δεύοντος V || 25 ἔχει V

μάχαις καὶ τῇ ὁδοιπορίᾳ κατὰ τοὺς εὐρυχώρους τόπους
πολεμίων ἀπροόπτως συμπιπτόντων. εἰ δὲ ἐλάττων ἢ πλη-
θὺς τῶν ὀκτὼ χιλιάδων καὶ διακοσίων ἀνδρῶν ὑπάρχει,
ἐλαττούσθωσαν καὶ αἱ τάξεις, καὶ ἀνὰ πέντε ἕσθωσαν καθ'
5 ἕκαστα τὰ μέρη. εἰ δὲ καὶ ἔτι εἰς ἡττονα ἀριθμὸν ἀπαρτί-
ζεται τὸ ἵππικὸν στράτευμα, ἐξ ἀνάγκης ἀνὰ τέσσαρας τά-
ξεις ἕκαστα τὰ μέρη ἐγέτωσαν, πλὴν βασιλέως ἐκστρατεύ-
οντος καὶ ὁ τῶν τεσσάρων παρατάξεων ἀριθμὸς καθ' ἕκαστα
τὰ μέρη πᾶν ὀλιγοστός ἐστιν. εἰ δὲ καὶ ἔτι εἰς ἐλάττονα
10 ἀριθμὸν τὸ ἵππικὸν ἀπαρτίζεται στράτευμα, οὐ δεῖ βασιλέα
μετὰ τοσούτου ὀλιγοστοῦ πλήθους ἐκστρατεῦν.

IX.

Πῶς δεῖ ποιεῖν τὴν ἐκ τοῦ ἀπλήκτου τοῦ στρατο-
πέδου παντὸς ἀποκίνησιν.

Τοῦ δὲ στρατοπέδου ἀπᾶραι μέλλοντος τοῦ ἀπλήκτου,
15 μικρόν τι πρὸ τῆς ἀγῆς ἠγείτωσαν αἱ σάλπιγγες, ἵνα πρὸς
τὸ ὁδοιπορεῖν ἅπαντες εὐτρεπίζωνται· τοὺς δὲ παρὰ ταῖς
δημοσίαις ὁδοῖς ἀπληκύνοντας ἄρχοντας ἔξεστι προστάττειν
τισὶ τοῦ ἰδίου λαοῦ ἐπιβάντας τῶν ἵππων παραφυλάττειν
τὰς ὁδοὺς τοῦ κωλύειν καὶ μὴ συγχωρεῖν σακμάρια ἢ πα-
20 ριπαράτους πληροῦν τὰς ὁδοὺς ἢ ἐξέρεσθαι, ἀλλὰ στρέ-
φειν αὐτοὺς πρὸς τὰ ἀπλήκτα καὶ τὰς ὁδοὺς κενὰς συντη-
ρεῖν πρὸς τὸ ἀκωλύτως διαβαίνειν τὸ μάχμον. οἱ δὲ
ἄρχοντες, ὅ τε τῶν προηγουμένων τῆς στρατιᾶς τάξεων καὶ ὁ
[fol. 223^v P¹] πλαγιοφυλάκων || καὶ ὁ τοῦ σάκα ἀπερχέσθωσαν πρὸς
25 τὴν κόρυνην, καὶ εὐχὴν καὶ πρόσταξιν λαμβάνοντες παρὰ τοῦ
[fol. 243^v V] βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἀγίου, πόθεν καὶ ὅπως δεῖ περιπα-
τεῖν | εἰς τὸν ἴδιον λαόν, ἀπερχέσθωσαν· καὶ ὁ μὲν τῆς στρατιᾶς
προπορευόμενος, ἥνικα τὸ δεύτερον σάλπισθῇ, τὰς τρεῖς ἀνα-

5 ἡττον P¹V, ἡττονα d || 6 τέσσαρας] Δ P¹ || 7 ἐκστρατεύ-
σαντος P¹ || 14 ἀπᾶραι omnes quos vidi codd., ἀπᾶραι Graux ||
15 ἀγῆς P¹V, ἀγῆς in mgne cod. c || 20 τρέφειν V || 21 αὐτὰς
P¹V, αὐτοὺς Graux || 22 διαβαίνει V || 23 ὅτε P¹V

λαμβανόμενος μεθ' ἑαυτοῦ τάξεις καὶ δονικάτωρας, ἐξίτω τοῦ ἀπλήκτου, καὶ ἄχρι τόξου βολῆς διάστημα ἢ καὶ δύο μακρυνόμενος τοῦ ἀπλήκτου στηκέτω. στελλέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πλαγιοφυλάκων ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἔνθεν κακείθεν ἀνὰ μιᾷ παρατάξεως καὶ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῖς 5 προπορευομένοις ποιήσαντες στήτωσαν· τὸ αὐτὸ καὶ ὁ τοῦ σάκα ἄρχων ποιεῖτω μίαν ὀπισθεν ἀποστέλλων. τοῦτο δὲ λέγομεν οὐ δι' ὑποψίαν ἐφόδου μεγάλου φοσσάτου· τῶν γὰρ μεγάλων φοσσάτων αἱ ἐπελεύσεις τῷ πλήθει ταχὺ διαγινώσκονται, καὶ εἰ μὴ πάντῃ θάθυμός ἐστιν ὁ στρατηγός, 10 ἀλλ' ἐργήγορος, τὰς φοσσατικὰς ἐφόδους οὐκ ἀγνοήσει ποτέ, ἀλλ' ἵνα μὴ διὰ τὸ ὀλίγους τινὰς εἰ συμβῇ πρὸς τὸ ἀρπάσαι τι λάθρα παραγενομένους συγκεχυμένη τῇ στρατιᾷ καὶ περιεσπασμένη τυγχανούσῃ διὰ τὴν κίνησιν ταραχὴν τινὰ καὶ δειλίαν παρασχωσι. κατ' αὐτὴν δὲ τὴν δευτέραν ἡχὴν τῶν 15 σάλπιγγων <κατα>τιθέσθω ἡ βασιλικὴ σκηνή, εἰδ' οὕτως καὶ αἱ λοιπαί· οὐ γὰρ πρὸ αὐτῆς ἀρμόζον ἐστὶν ἑτέραν στήναί ποτε πηγνυμένου τοῦ ἀπλήκτου, οὔτε πάλιν τοῦ πλήθους κινεῖν μέλλοντος πρὸ ταύτης ἑτέραν πεσεῖν. ὁμοίως δὲ κατὰ τὸ δεύτερον σάλπισμα οἱ τοῦ στρατοπέδου ἕκαστος ἐπιφορ- 20 τιζέτωσαν τοῖς ἀχθοφόροις ξώοις τὴν ἰδίαν ἀποσκευὴν καὶ στηκέτωσαν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἀπλήκτα, ἀπεκδεχόμενοι τὴν τρίτην ἡχὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἀγίου σὺν ταῖς ἰππικαῖς τάξεσιν ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ἐξοδον. ἐπεὶ δ' ἂν δὲ τὸ τρίτον ἡγήσῃ, ἐποχούμενος ὁ βασιλεὺς ἡμῶν 25 ὁ ἄγιος τῷ ἰδίῳ ἵππῳ ἐξίτω τοῦ ἀπλήκτου μετὰ τῶν ἐπομένων αὐτῷ παρατάξεων.

X.

Περὶ ὁδοιπορίας.

Ἐν δὲ τῇ ὁδοιπορίᾳ αἱ μὲν ἕξ παρατάξεις ἅμα τῇ τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἀγίου προπορευέσθωσαν, ἀλλ' οὐ δίχα 30

4 ὑπαντοὺς P¹ || 5 κακείθεν V || 10 πάντῃ P¹V | θάθυμος ἐστὶν P¹V (θάθυμος l) || 12 ἀρπάσαι V || 13 τί P¹V | περιγινομένους P¹ || 14 περιεσπασμένη P¹V, correcti | τινὰ P¹V || 16 κατατιθέσθω Vári, τιθέσθω P¹V | εἰδ' V || 17 στήναι ποτε P¹V || 21 ξώοις P¹V || 25 ἐπειδὴν V

τάξεως· τούτων γὰρ ἡ μὲν μία ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος ἔμ-
 προσθεν ὁδεύετω πρὸς τὸ βλέπειν καὶ κατασκοπεῖν καὶ ὡς
 ἂν τὰ τῶν πολεμίων στοχάσεται καὶ ἐφεύροι μνηνύειν τῷ ἀγίῳ
 [fol. 224^r P¹] ἡμῶν βασιλεῖ· ἢ τῶν δὲ ὑπολιμπανομένων πέντε αἱ μὲν
 5 τρεῖς προπορευέσθωσαν, αἱ δὲ δύο ἔνθεν κακέϊθεν τῆς τοῦ
 [fol. 244^r V] βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἀγίου παρατάξεως κατόπιν τῶν
 ἔμπροσθεν τεταγμένοι τὴν ὁδὸν ἀνυέτωσαν· ἀπ' οὗ δὲ τῆς
 ὁδοῦ αἱ προηγούμεναι ἑπικαὶ τάξεις ἀπάρχονται, παραύτικα
 καὶ τὸ μέτωπον τῶν πεζῶν, τὸ κατ' εὐθείαν τῆς ὁδοῦ κείμενον,
 10 κατὰ νῶτον αὐταῖς ἐπέσθω· αἱ δὲ πλάγιοι πεζικαὶ καὶ τὸ
 ὀπισθεν τῆς συντάξεως μέρος, εἰ δὲ τόπος ὁμαλὸς ἐστὶ καὶ
 εὐρύχωρος, κατὰ τὴν τοῦ ἀπλήκτου θέσιν καὶ τὸ σχῆμα
 ὁδοιορθεύσας, περιέχουσαι μέσον τὸ ὑπουργικὸν ἅπαν σὺν
 τοῖς ἀχθοφόροις ζῳοῖς. ἡ δὲ βασιλικὴ ἀποσκευὴ παντὸς
 15 προπορευέσθω τοῦ ὑπουργικοῦ καὶ σημειὸν ἐχέτω χάριν
 γνωρίσματος· καθεξῆς δὲ ταύτῃ τὸ λοιπὸν ἐπακολουθεῖτω
 τῶν σκευοφόρων· αἱ δὲ τῶν πλαγιοφυλάκων παρατάξεις
 ἔσθωθεν μὲν πρὸς τὰς πλευρὰς τῶν πεζικῶν τάξεων ἀνὰ
 20 τρεῖς ἐπόμεναι ἐτέρα θάτερα βαδιζέτωσαν. ἔσθωθεν δὲ τού-
 των ὁμοίως κατὰ πλευρὰν ἑτεραι τῷ ὁμοίῳ σχήματι ἀνὰ
 τρεῖς πορευέσθωσαν· αὐταὶ δὲ αἱ ἐξώτεραι καὶ πλαγιοφύ-
 λακες ἕξ παρατάξεις τῶν δύο μερῶν ἀνὰ τριάκοντα ἄνδρας
 ἐκάστη ἀπὸ τοῦ ἰδίου λαοῦ ἀφοριζέτω καὶ μήκοθεν τούτους
 ἐν τοῖς πλαγίοις στελλέτω, ἵνα τὰ τῶν πολεμίων πάντα
 25 διασκέπτωνται ἐν τοῖς αὐτῶν μέρεσι καὶ τοῖς μεγάλοις αὐ-
 τῶν ἄρχουσι πάντα διδάσκουσιν. ὁ δὲ ἄρχων τῶν ἐτέρων
 ἕξ τῶν ὀπισθίων, τῶν καὶ σάκα καλουμένων, ἄνδρας καὶ
 αὐτὸς ἀφορίσας ἑκατὸν μεθ' ἡγεμόνος τινὸς ἐμπείρου, ἐάτω
 ἀπὸ διαστήματος περιπατεῖν ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἵνα καὶ αὐτοὶ
 30 κατασκοπῶσι τοῦ μὴ κατὰ νῶτον τούτοις ἀδοκῆτως ἐπελ-

5 κακέϊθεν V, κακέϊθεν P¹ || 7 τεταγμένοι Vâri, τετα-
 γμένοι P¹ V || 8 In V post ἀπάρχονται interpungitur || 9 κατεν-
 θεῖαν V || 10 αὐταῖς Vâri, αὐτῆς P¹ V || 13 περιέχουσα V ||
 14 ζῳοῖς P¹ V || 16 ἐπακολουθήτω P¹ || 19 ἐτέρα θάτερα Vâri,
 cf. p. 25, vs. 20; θάτεραι (θατέρα P¹) τῇ ἐτέρᾳ P¹ V || 20 ἐτέ-
 ραι V || 21 προπορευέσθωσαν P¹ || 22 μερῶν P¹ || 25 διασκέ-
 πτωνται Graux, διασκέπωνται P¹ V || 26 ἄρχων P¹, αἰλων V

θεῖν τοὺς πολεμίους. προσήκει δὲ διὰ τε τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς Τούρκους τοὺς θρασύτερον ἐφορμῶντας ταῖς παρατάξεσι πρὸς ἀποτροπὴν αὐτῶν εἰς ἐκάστην τῶν ἐξωτερῶ οὐδῶν δώδεκα παρατάξεων ἀνὰ ἑκατὸν πενήτην τοξότας ἀνδρας πεζοὺς ἀπὸ τῶν ταξιαρχῶν τῶν μονομερῶς ἔχουσιν τοὺς 5 τοξότας ἀφορίσαντα διανεῖμαι τοῦ σὺν αὐταῖς ὁδοιπορεῖν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐχέτω μεθ' ἑαυτοῦ τοξότας ὅσους ἂν βούληται· ἐχέτω δὲ καὶ Ῥῶς καὶ μαλαρτίλους. εἰ δὲ πον κατὰ πάροδον ἐντύχοι χωρίοις τὸ στρατεύμα, ἐάτωσαν τοὺς ὑπουργοὺς πρὸς πορισμὸν ἀπιέναι χρεῖων· || εἰ δὲ μικρὸν [fol. 224^v P¹] τι παρεξέλθωσι διὰ τὸ ἐκ πλαγίου καὶ ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ συγκεῖ- 11 σθαι χωρία, αἱ τῶν πλαγιοφυλάκων ἐξώτεραι τάξεις ἀπί- τωσαν πρὸς φυλακὴν αὐτῶν, τῶν σαλπύγων τὸ ἀνα- [fol. 244^v V] κλητικὸν ἔχουσιν καὶ τὴν στρατιὰν εἰργουσῶν τοῦ μὴ ὁδοιπο- ρεῖν, ἀλλὰ προσμένειν τὴν τῶν ὑπουργῶν ἄφιξιν· μετὰ δὲ 15 τὴν ἐκείνων ἄθροισιν ἐχέσθω τῆς ὁδοιπορίας. εἰ δὲ στενωπὸς ἀπαντήσοι τόπος, ἢ μακρότερόν ἐστι τὸ ἀπλήκτον εἴτε διὰ χώρας ἀνεπιτηδεϊότητα ἢ δι' ὕδατων ἔνδειαν, καὶ τὸ μῆκος τοῦ ἀπλήκτου ὀξυτέραν ποιοῦντα τὴν ὁδοιπορίαν ἀναγκάσει λεπυνθῆναι τὸν ἀπὸλεμον λαὸν καὶ διαλυθῆναι τὰς πεζι- 20 κας τάξεις, ἅτε εἰς μῆκος ἐπεκτεινομένων τῶν πεζῶν καὶ τῶν σκευοφόρων, δεῖ τότε ὥς μὴ ἐξικανούσας τὰς ἀνὰ τρεῖς πλαγίους πρὸς παραφυλακὴν αὐτῶν δίκην ὀρμαθοῦ πάσας γενέσθαι καὶ ἀνὰ ἕξ ἐν ἑκατέροις τοῖς μέρεσιν εἰς μῆκος γενομένης κατὰ νῶτον ἐφέπεσθαι τὰς τάξεις ἀλλήλαις. εἰ 25 δὲ καὶ μᾶλλον ἐπεκτείνονται καὶ ἀσφαλῶς παρὰ τῶν ἀνὰ ἕξ ἐφ' ἑκατέρων τῶν μερῶν οὐ φυλάττονται, δεόν καὶ ἀπὸ τῶν προπορευομένων δύο τάξεις ἔνθεν κἀκεῖθεν εἰσελθεῖν κατὰ στοῖχον, καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ σάκα ὁμοίως ἐτέρας δύο ὥς γε- 30 νέσθαι τὰς πλαγίους ἀνὰ ὁκτὼ στοιχηδὸν πορευομένης, εἰ- 30 τουν κατ' ὄρδινον καὶ δισταμένης ἀλλήλων ὥσει τόξου

5 ταξιαρχῶν V || 9 καταπάροδον V || 13 ἀνὰ κλητικὸν V || 17 μακρότερον ἐστὶ P¹V || 17 διαχώραν P¹V, διὰ χώρας (!) p, διὰ χωρῶν scripsit Graux || 19 ποιοῦντα Vári, ποιοῦν P¹V || 23 ὀρμαθοῦ V || 25 κατανώτον V || 28 κἀκεῖθεν V \ κατα- στοῖχον V || 30 εἴτ' οὖν P¹V, εἴτουν d

βολὴν ἢ καὶ δύο πρὸς τὴν κατεπείγουσαν χρεῖαν. εἰ δὲ καὶ πλεον παρεκτείνοντο ὁ λαός, μικρὸν ἀναμενέτω ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος φθάσαι τοὺς ὀπισθεν, ἵνα μὴ τῷ τῆς ὁδοιπορίας ὀξεῖ καὶ συντόνῳ ἐκλύωνται, ἄλλως τε δὲ μὴ
 5 καὶ ἀφυλάκτοις τούτοις οὖσι περιτυχόντες ἴσως οἱ Ἀραβες ἢ καὶ οἱ Τοῦρκοι καταβλάψωσι. μετὰ δὲ <τὸ> εἰς τὸ ἀπλήκτον ἀφικέσθαι μὴ παρ' εὐθὺ αἱ τάξεις καταλύονται, ἀλλὰ μικρὸν παρεκβαίνουσαι κυκλόθεν ἱστάσθωσαν τοῦ ἀπλήκτου, ἵνα τὸ ὑπουργικὸν ἅπαν καταλαβοῦσαι πῆξωνται τὰς σκη-
 10 νάς· ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἀπλήκτον καταστῇ, αἱ μὲν λοιπαὶ τάξεις εἰσίστωσαν, ἀνὰ δύο δὲ ἐξ ἐκατέρων τῶν πλαγίων καὶ μία τῶν ἔμπροσθεν ἕξωθεν ἱστάσθωσαν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος μετὰ τῆς οἰκείας, εἰ μὴ δουλεία τις ἑτέρα πρόκειται ἀναγκαῖα, ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἱστάμενος
 15 πάντα κατασκοπεῖτω καὶ προσμενέτω τὸ σάκκα, μετὰ δὲ τὴν τοῦ σάκκα ἀφίξιν εἰσερχέσθωσαν ἅπαντες.

XI.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ποιεῖν, ὅτε γνωσθῶσι πολέμιοι ἐν νυκτὶ βούλεσθαι ἐπελθεῖν τῷ χάρακι.

[fol. 225^r P¹] Εἰ δέ γε τοὺς πολεμίους νύκτωρ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ

[fol. 245^r V] ἅγιος <βούλεσθαι> ἐπελθεῖν | διαγνῶ, λόχους εὐτρεπι-
 21 σάτω μὴ πάνυ μακρὰν τοῦ ἀπλήκτου, ἵν' ὅτ' ἂν αὐτοὶ συμβάλλωσι τοῖς τοῦ χάρακος ἢ ἐκ πλαγίου ἢ ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐπελθόντες, ἐκείνοι τὴν ἐπιβουλὴν εἰς τὴν αὐτῶν ἐκείνων περιτρέψωσι κεφαλὴν. μετὰ δὲ τὸ τοὺς ἐχθροὺς τρέψασθαι
 25 τῇ κατ' αὐτῶν διώξει μὴ χρῆσθωσαν· ἀνωφελὲς γὰρ ἐν νυκτὶ τοῦτο. δεῖ δὲ καὶ συνθήματα καὶ γνωρίσματα ἔχειν τοὺς

6 τούρκοι P¹ V | Prius τὸ inseruit Graux || 7 ἀφικέσθαι P¹ V, correxit Graux | παρενθὺ P¹ V, παρ' εὐθὺ k | καταλύονται P¹ V, correxit Graux || 9 καταλαβοῦσαι Vári, καταλαβόν P¹, καταλαβὸν V || 14 τίς V | πρόκειται P¹ || 20 βούλεσθαι ego inserui / ἐπελθεῖν P¹ | μηπάνυ P¹ V || 21 οὔτοι συμβαλῶσι suspicatus est Graux || 22 ἢ πλαγίου ἢ V, ἐκ πλαγίου ἢ P¹ et R

στρατιώτας, ὅπως <μὴ μόνον> σκότους γινομένων πολέμων, ἀλλὰ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὁμίχλης ἢ κονιορτῶν ἐπεγειρομένων ἐκ τῶν εἰδισμένων παρασῆμων ἕκαστος τὸν ἄλλον ἐπιγινώσκοντες εὐδιάκριτοι ἀπὸ τῶν συμπλεκομένων δυσμενῶν ὑπάρχωσι.

5

XII.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ ποιεῖν, εἴπερ ὁδοιπορούσης τῆς στρατιᾶς πολέμιοι μετὰ βαρείας δυνάμεως ταύτη ἐπέλθωσι.

Τῆς δὲ στρατιᾶς ὁδοιπορούσης ἐὰν πολεμίων ἔφοδος δηλωθῇ τῷ ἀγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ μετὰ <βαρείας> δυνάμεως ἐπι- 10 οὔσα, οὐ καλὸν ἐστι συμβάλλειν τούτοις ἀπτόμενον τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ πρότερον μὲν προστάξει καταθέσθαι τὸν φόρτον τοῖς ὑπουργοῖς, εἶτα τὴν βασιλικὴν σκηνήν, καὶ τινας τῶν ἀρχόντων μεγάλων ἀνεγείραι, καὶ τότε δεόντως καθοπλισθεῖσαν καὶ συνταχθεῖσαν τὴν στρατιάν ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλε- 15 μον, καὶ τοῦ Θεοῦ διδόντος τοὺς ἐχθροὺς τρέψασθαι. Εἴπερ ἐν ᾧ ἔστησαν τόπῳ ὕδωρ οὐκ ἔστι, μετὰ τὴν τῶν ἐχθρῶν διώξιν ὁ τοῦ ὑπουργικοῦ κατάρχειν λειφθεὶς ἡμῶν ἡγεμὼν δηλωθεὶς ἀπίτω πρὸς τὸ δηλωθὲν ἀπληκτον.

XIII.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀσύμφορόν ἐστιν ἐν ἀνύδροις τόποις 20 ὁδοιπορεῖν πολεμίων ἐπιόντων.

Καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰδέναι δεῖ, ὅτι πολεμίων προσδοκωμένων ἀσύμφορόν ἐστιν ἐν ἀνύδροις τόποις εἰσαγα-

1 μὴ μόνον ego inserui || 3 τῶν ἄλλον V, τῶν ἄλλων P¹ et R (in mg. cod. k nil legitur, quod huc esset referendum) || 5 ὑπάρχωσι coniecit Graux, ὑπάρχονσι P¹V || 8 ἐπέλθως P¹ || 10 βαρείας supplevit Graux || 12 προστάξει P¹V, προστάξει R excepto b, qui προστάξει exhibet || 13 τινας τῶν Vâri, τινων P¹V || 18 ληφθεὶς P¹ | ἡμῶν deest in P¹, ἡγεμῶν cum in V tum in R || 19 πρὸς τὸν V | δηλωθὲν P¹ || 20 ἀσύμφορον ἐστὶν P¹V, item infra vs. 23

γεῖν τὸ στρατεύμα, καὶ μάλιστα θέρους ὥρα· χειμῶνος μὲν γὰρ πολλάκις ἡμέραν ὁλόκληρον ἄνευ ὕδατος καρτερήσουσιν, ἐν δὲ τῷ θερινῷ καιρῷ οὐδὲ μέχρις ἀρίστου, ἀλλὰ συναπολοῦνται τοῖς ἵπποις καὶ οἱ ἄνθρωποι. δεινὸν οὖν ἐστὶ δυσὶ
 5 πολέμοις ἑαυτὸν ἐκδοῦναι <τὸν> τῶν ἐχθρῶν λέγω καὶ τὸν τοῦ καύσωνος ὕδατων ἐπιλειπόντων. ἀλλ' εἰ δεήσει, καὶ κόπον τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων ἡμερῶν προκρινάτω τῆς συντετμημένης ἐκείνης καὶ ἀνύδρου ὁδοῦ· κρεῖττον γὰρ κόπον αἰρετισάμενον δι' ἐκείνης τῆς μακρᾶς καὶ ἀκινδύνου ἀσφα-
 10 λῶς ὁδεῦσαι ἢ προκρίναντα τὴν σύντομον κινδύνῳ περιπεσεῖν.

XIV.

[fol. 245^v V, 225^v P¹] Περὶ τοῦ εἰ ἀπαντήσῃ στένωμα ἢ γεφύρας καὶ ποταμοῦ βαθέος περαιώσεις, τί δεῖ ποιεῖν.

Τῆς οὖν στρατιᾶς ἐν τῇ πολεμίᾳ οὔσης ὡς λέλεκται, εἰ
 15 παρὰ τῶν δονκατόρων ὁ βασιλεὺς μάθοι τῇ ἐπιουσίᾳ στενῷ μέλλειν ἀπαντᾶν τόπῳ ἢ γεφύρᾳ ἢ ποταμῷ βαθὺν πόρον ἔχοντι, ἐν μὲν τῷ στενῷ τάξεις πεζικὰς προαποστέλλετω τοῦτον ἀσφαλῶς κρατῆσαι· εἰ δὲ βούλοιο μὴ τελείαν παθεῖν τὰς τάξεις σύγχυσιν ἀναμιγείσας ἀλλήλαις ἐν τῇ δυσχωρίᾳ,
 20 χρὴ προστάξει ἀπὸ ἐσπέρας πῶς δεῖ κατὰ τάξιν διελθεῖν αὐτάς. καὶ πρότερον μὲν ἀφοριζέτω ταξιαρχίαν καὶ κελυσάτω αὐτῇ ὁδεῦσαι ἔμπροσθεν μετὰ τῆς προπορευομένης ἐξ ἔθους ἱππικῆς πασῶν τῶν λοιπῶν τάξεων καὶ καθέξῃς τυ-

3 συνάπολοῦνται V || 4 οὖν ἐστὶ P¹ V, οὖν ἐστὶ d || 5 τὸν ego inserui, τῷ voluit Graux | Pro sec. τὸν libri τὸ, Graux τῷ || 9 αἰρετισάμενον Graux, αἰρετησάμενον P¹ V || 12 In codice V ex inscriptione haec tantum verba possunt legi: . . . γεφύρας καὶ ποταμοῦ βαθέος πε . . . ; cetera evanuerunt | Pro γεφύρας καὶ Graux voluit γέφυρα ἢ || 15 δονκατόρων V | In V verborum μάθοι τῇ syllaba θοι et littera τ evanuerunt || 16 ποταμὸν V || 17 τούτου Vāri, τούτων libri, τούτον suspicatus est Graux || 19 ἀναμιγείσας P¹ V, ἀναμιγείσας manus quaedam recentissima in k (ex ἀναμιγής), idem l || 22 ἐξέθους P¹ || 23 καθέξῃς V

πωσάτω ἀλλήλαις ἐπομέναις τὰς τάξεις ἐν καταστάσει τὴν
 στενοχωρίαν διέρχεσθαι· εἴτα καὶ ἄρχοντα τῶν ἐνδόξων
 προστάζατω ἔμπροσθεν γενέσθαι καὶ καταλαβεῖν τὴν προ-
 πορευομένην πασῶν τῶν τάξεων ἱππικὴν καὶ στήναι, εἰ μὲν
 γέφυρα τύχοι, ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς, εἰ δὲ πόρος, ἐν τῷ χεῖλει 5
 τοῦ ποταμοῦ, ὅπως παρὰ σκευάσῃ ἀκινδύνως καὶ μετὰ τά-
 ξεως διέρχεσθαι τὸν λαόν· καὶ κεῖσε προσμενέτω εἴτε ἐκεῖνος
 ἢ ἀντ' αὐτοῦ ἕτερος, ἕως ἂν ἅπας ὁ λαὸς περαιωθῇ. τῶν
 δὲ πλαγιοφυλάκων αἱ μὲν δεξιαὶ ἱππικαὶ τάξεις κατόπιν
 γενέσθωσαν τοῦ βασιλέως καὶ μετ' αὐτὸν διελθάτωσαν· ἡ 10
 δὲ τοῦ αὐτοῦ μέρους περικὴ τάξις μετὰ τὸ διελθεῖν τὸ τῆς
 φάλαγγος μέτωπον καὶ αὐτὴ κατὰ νῶτον ἐπομένην τοῦτω
 πορευέσθω. μετὰ δὲ ταύτην τὸ τῶν σκευοφόρων πλῆθος
 εἰδ' οὕτως τὸ ὀπισθεν τῆς συντάξεως μέρος, καὶ μετ' αὐτὸ
 τὸ ἀριστερόν τῶν πεζῶν πλάγιον, ἅφ' οὗ δὲ τὰ δύο ταῦτα 15
 μέρη περαιωθῶσι τῆς συντάξεως. διαβήτωσαν αἱ πλαγιο-
 φύλακες ἀριστεραὶ τῶν ἱππέων τάξεις ἔσχαται, <ἐσχάτη> δὲ
 πάντων, ὥσπερ καὶ ἔμπροσθεν, ταξιαρχία μία πεζῶν ἐπακο-
 λουθεῖτω. καὶ οὕτως ἐν τάξει τὰς στενοχωρίας διελθέτω-
 σαν, καὶ μὴ ἐνούσθωσαν αἱ τάξεις ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ συμμιγνύ- 20
 μεναι πρὸς τὸ σύγχυσίν τινα ὑποστῆναι, μήτε μὴν τῷ
 ὑπουργικῷ καὶ τοῖς ἀχθοφόροις ἀναμιγνύσθωσαν, ἅφ' οὗ
 δὲ τὸν στενωπὸν ἢ ποταμὸν ἢ ὅπερ ἂν τύχῃ δύσκολον εἶναι
 διέλθωσι <καὶ> τῶν ἰδίων ἕκαστος ἐπιλαμβανόμενος τόπων
 κατὰ τάξιν ὁδοιπορεῖτωσαν.

25

7 κακεῖσε P¹V || 8 ἀνταντοῦ P¹ || 14 εἰδ' V || 17 Libri
 τῶν ἱππέων τάξεις, ἔσχαται· δὲ πάντων exhibit, ubi ἔσχαται in
 ἐσχάτῃ correxuit Dulac apud C. Graux; ego ἔσχαται retinui,
 ἐσχάτῃ inserui || 18 ἐπακολουθήτω P¹V, ἐπακολουθεῖτω I, fortasse
 et alii || 19 διελθάτωσαν omnes, quos inspexi, codices || 20 ἐνού-
 σθησαν V || 21 σύγχυσιν τινὰ P¹V || 22 ἀφοῦ V || 24 Post διέλ-
 θωσι inserendum censui καὶ || 25 κατὰ τάξιν P¹ | Verbo ὁδοι-
 πορεῖτωσαν desinit fol. 245^v codicis V; fol. 246^r incipit verbis
 καὶ ἡμιόνων χρημετισμοὺς κ. τ. λ., quae ad Nic. Phoc. opus de
 velit. bell. [ed. Bonn. p. 199] pertinent

XV.

fol. 226^v P¹] Περὶ τοῦ μὴ ἐπάγεσθαι πληθὺς ἀργὸν ἐν τῇ
πολεμίᾳ.

Σφαλερὸν δὲ καὶ ἐπιβλαβές, καθὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς
δοκεῖ καὶ ἡμῖν ἡ πείρα παρέστησε, τὸ ἀργὸν καὶ ἀπόλεμον
5 ἐπιφέρεισθαι πληθὺς ἐν πολεμίᾳ, καὶ φόρτον παρὰ τὴν
ἀναγκαίαν χρειαὴν καὶ ὄχλον ἡμιόνων καὶ ὄνων καὶ καμήλων
ἔχειν, καὶ μάλιστα ἐν τῇ τῶν Βουλγάρων χώρᾳ, ἐν ᾗ καὶ
κλεισοῦραι ὑλώδεις καὶ δύσβατοι καὶ ὁδοὶ στενότητα πολλὴν
ἔχουσιν, ἃς εἰ μέλλει διοδεύειν ἡ στρατιὰ, ἀργίαν ἐκ τοῦ
10 τοιούτου ὑφίσταται τρόπον· τὴν γὰρ ὁδὸν τῆς μιᾶς ἡμέρας,
ὅπότ' ἂν τὸ ἀργὸν ἐπιφέρηται πληθὺς καὶ τὸν παράλογον
καὶ τρυφηλὸν φόρτον τὴν τε ἀνόνητον καὶ πολυτελεῖ ἀπο-
σκευὴν, οὐδ' ἂν εἰς τέσσαρας ἑξανύσειεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ
ποταμῶν τοὺς βαθεῖς καὶ τελματώδεις περαιοῦσθαι ἢ γεφύ-
15 ρας διαβαίνειν ἀργίαν οὐκ ὀλίγην ἐκ τοῦ ἀργοῦ πάσχοι
πληθύνουσιν. καὶ μέντοι καὶ τὰς τροφάς, ἃς ἐχρῆν κατανα-
λίσκειν τὸ μάχιμον μετὰ τοῦ συμμέτρου καὶ χρειώδους
ὑπουργικοῦ, τὸ ἀργὸν πληθὺς καταδαπανῶν ἔνδειαν ταχι-
νὴν ποιεῖ τῷ στρατῷ καὶ ἄπρακτον ὑποστρέφειν καταναγ-
20 κάζει· καὶ ὕπερ πολλὰκις οὐδὲ βαρεῖα ἐχθρῶν δύναμις
κατορθῶσαι ἴσχυσεν ἂν, μόνῃ ἢ ἐξ ἀβουλίας ἔνδεια κατερ-
γάζεται. οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ τὸν κόπον ἀκηδιῶντες καὶ τοὺς
πολεμίους δεδιότες φήμας καὶ ῥήματα ἐξάγουσι βλαβερὰ
σπεύδοντες καὶ πάντα μηχανώμενοι κατὰ τὸ ἐγγωροῦν αὐτοῖς
25 τὰς ἐπὶ συμφέροντι τοῦ βασιλέως ἀνατρέψαι βουλὰς καὶ
σύντομον γενέσθαι τὴν ὑποστροφὴν.

3 Cf. Polyb. Hist. III. 81, Onas. 43, Leon. Tact. VII. 8;
XI. 4 || 4 πείρα Enabm, ut videtur, πείρα P¹ || 6 ὄχλων P¹, ὄχ-
λον dhm | καὶ ὄνων deest in P¹ || 8 κλεισοῦραι P¹ || 13 ἀλλὰ
καὶ ἐν τῷ π. τ. β. κ. τελμ. περ. ἢ γεφύρας διαβαίνειν ego
scripsi; P¹R: ἀλλὰ καὶ ποταμῶν τοὺς βαθεῖς καὶ τελμ. ἐν τῷ
περαιοῦσθαι, nisi quod βαθεῖς omm. hn, καιραιοῦσθαι exhibet
a || 15 πάσχοι Vári, πάσχει P¹R (excepto v, qui πάσχειν tra-
dit) || 21 ἐξαβουλίας P¹

XVI.

Περὶ τῆς ἀρμοζούσης πανοπλίας.

Οὐ καλὸν δὲ οὐδὲ συμφέρον ἀποσιωπῆσαι καὶ περὶ τῆς πολυτελείας, μᾶλλον δὲ ἀχρηστίας τῶν τεθρυμμένων πανοπλιῶν, καὶ τοῦ ἀργοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου τοῦ πρὸς κόσμον καταβαλλομένου τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνωφελῶν ἀργυρῶν 5 σκευῶν τῶν διὰ περπερείαν παρ' ἐνίων ἐν τῇ πολεμίᾳ βασταζομένων· ἀλλὰ δεῖ καὶ περὶ τούτου τὰ προσήκοντα ὑπομνησαι. ἐκείνων μόνων ἐστὶ χρεία τῶν ἐπιτηδείων πρὸς πόλεμον καὶ χρησίμων, ἵππων ἀρίστων, θωράκων ὀχυρῶν καὶ περικεφαλαίων φασγάνων τε καλλίστων, ἐν οἷς ὁ σίδη- 10 ρος μόνος τῶν ἄλλων ὕλῶν πλεονεκτεῖ. ἡ δὲ ἀνόνητος πλησμονὴ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου πρὸς τῷ ζημιοῦν καὶ πενίαν προξενεῖν τῷ στρατεύματι πάντῃ τὸ περιττὸν καὶ ἀνωφελές || ἐν τοῖς τῶν πολέμων καιροῖς ἔχουσα, καὶ [fol. 226^v P¹] εὗροις ἂν φιλοπόνως τὰς ἱστορικὰς βίβλους ἀνερευνώμενος 15 τοὺς <ἀν>εγείραντας ἐν τοῖς πολέμοις μεγάλα τρόπαια Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους πᾶσαν λιτότητα εἷς τε τὰς διαίτας καὶ τὰ σκεύη καὶ τὰ ὄπλα αὐτῶν ἔχοντας.

XVII.

Περὶ τοῦ μὴ ἔχειν τοὺς εὐτελεστέρους τῶν ἀρχόντων σκηνάς.

20

Τὸ δὲ καὶ σκηνὰς ἐν πολεμίᾳ τοὺς τῶν ἀρχόντων εὐτελεστέρους ἐπιφέρεισθαι, καὶ μάλιστα ἐν τῇ τῶν Βουλγάρων χώρᾳ, οὐδαμῶς τὸ εὐχρηστον καὶ ἐπιτήδειον ἔχει, εἰ μὴ εἰς τὸ τοῖς μέλλουσι κατασκοπεῖν τὴν στρατιὰν φαντασίαν διδόν-

8 ἐκείνων οὖν μόνων vult Graux || 12 τῷ Graux, τὸ P¹R || 13 πάντῃ P¹ || 14 πολέμων Graux, πολέμιων P¹R | ἔχουσα Vári, ἔχουσι P¹R || 16 ἀνεγείραντας Vári, cf. De velit. bellica (ed. Bonn.) p. 218: καὶ τρόπαιον μνήμης ἄξιον ἀνεγείρεις, — ἐγείραντας P¹R (ἐγείροντα nbp) || 18 ἔχοντας P¹R, emendavit Graux

ναι μόνον πληθὺν οὐκ ὀλίγην εἶναι λαοῦ. κατὰ δὲ τὴν
 χώραν ὡς εἴρηται δυσπάροδον τὸ καὶ σιτίων φέρειν ὀλιγό-
 τητα εἰς τοὺς εὐτελεστέρους τῶν στρατιωτῶν βλάβην οὐκ
 ὀλίγην φέρει· ἀνθ' ὧν γὰρ ὀφείλουσιν ἐπικομίζεσθαι χρεῖας
 5 καὶ τὴν σκέπην αὐτῶν ἀπὸ καλυβῶν ἔχειν λυγρίνων ἐν τε
 ἔαρι καὶ καύσωνι ταύτας μάταιον ἔχοντες φόρτον τῶν ἀναγ-
 καίων ἑλλειπεῖς, ὅτε χρεῖα καλεῖ, καθίστανται.

XVIII.

Περὶ δονκατώρων καὶ κατασκόπων.

Ἐπειδὴ δέ τις τῶν συντεινόντων πρὸς κοινήν τῃ
 10 στρατῷ λυσιτέλειαν οὐ καλὸν ἀμελεῖν, δέον καὶ δονκάτωρας
 ἐμπείρους καὶ συνετοὺς ἔχειν, καὶ τούτους εὐεργετεῖν παν-
 τοίως τε προνοεῖσθαι καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι· διότι γὰρ αὐτῶν
 οὐδέν τι τῶν ἀγαθῶν κατορθοῦται. τοιοῦτους δὲ φάμεν
 δονκάτωρας οὐχὶ τοὺς ἀπλῶς τὰς ὁδοὺς ἐπισταμένους (τοῦτο
 15 γὰρ καὶ τῶν εὐτελῶν τις καὶ <τῶν> ἀγρωτῶν δύναται ποιεῖν),
 ἀλλὰ τοὺς δυναμένους πρὸς τῷ τὰς ὁδοὺς ἐπίστασθαι <καὶ>
 καλῶς κυβερνῆσαι τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν τῶν κλεισουρῶν
 διέλευσιν, προνοεῖσθαι τε καὶ εἰδέναι τὰ σύμμετρα τῶν
 ἀπλήκτων διαστήματα καὶ χώρων τοὺς ἐπιτηδεῖους καὶ ὑδά-
 20 των ἀφθονίαν ἔχοντας πρὸς τὸ ἀστενοχώρητον τὸ ἀπλήκτον
 γίνεσθαι, ἔχειν τε ἀκριβῆ γνώσιν καὶ τῆς θέσεως τῆς πο-
 λεμίας χώρας, ἵνα τὴν στρατιὰν ἐν αὐτῇ εἰσάγοντες ληΐση-
 ται τὴν χώραν καὶ ἐξανδραποδίσηται. ἔστωσαν δὲ καὶ χω-

1/2 κατὰ δὲ τὸ (R omm. τὸ) τὴν χώραν, ὡς εἴρηται, δυσπάρ-
 οδον εἶναι P¹R; emendavi; Graux lacunam statuit inter
 δυσπάροδον et εἶναι || 6 ἄετι P¹R; correxi || 9 δὲ τινὸς P¹ ||
 11 παντοίως τὲ P¹ || 13 δὲ φάμεν P¹ || 15 τίς P¹ | τῶν omm.
 P¹R, inseruit Graux | ἀγρωτῶν R, ἀγρωτῶν P¹ (ἐγρωτῶν
 p); ἀγρωτῶν Graux¹; malim ἀργούντων legere || 16 τῷ Graux,
 τὸ P¹R | καὶ omm. P¹R, inseruit Graux || 17 Post κυβερνῆσαι
 libri addunt καὶ, quod Graux eiecit || 21 ἔχειν τὲ P¹ | Verba
 inde ab ἔχειν τε usque ad ἐξανδραποδίσηται uncis seclisit
 Graux¹ / ἀκριβεῖ P¹

σάριοι πλεῖστοι καὶ ἐπιτήδειοι παρὰ τῷ τῆς ἀνατολῆς λαῷ καλούμενοι τραπεζίται, καὶ συνεχῶς ἄλλοι ἄλλαχόθι τῆς χώρας εἰσέλτῳσαν πρὸς τὸ αἰχμαλωτίζειν ἀνθρώπους, ἵνα δι' αὐτῶν ἀκριβῶς αἱ τῶν πολεμίων ἀναδιδάσκωνται βουλαί, εἴτε ἐπισυνάγονται ἢ συμμάχους δέχονται, καὶ συντόμως εἰπεῖν, ἵνα τῶν παρ' αὐτοῖς μελετωμένων λανθάνῃ [fol. 227^r P¹] μηδέν. οἱ δὲ ἀληθεῖς τῶν κατασκόπων καὶ αὐτοὶ χρησιμώτατοι· εἰσιόντες γὰρ εἰς τὴν πολεμίαν, δύνανται τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀκριβῶς μανθάνειν καὶ τοῖς ἀποστέλλουσι δηλοποιεῖν. οὐ μόνον δὲ εἰς τοὺς Βουλγάρους ἔξεστι τῷ δομestίῳ καὶ τοῖς 10 ἀκρίταις στρατηγοῖς κατασκόπους ἔχειν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ γειτονοῦντα ἔθνη, εἴτουν εἰς Πατζινაკίαν καὶ εἰς Τουρκίαν καὶ Ῥωσίαν, ἵνα μηδὲν τῶν ἐκείνων βουλευμάτων ἄγνωστον ᾗμῖν ᾗ. οἱ δὲ σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶν ἀλισκόμενοι αἰχμάλωτοι ἐνίοτε καὶ αὐτοὶ τῶν κατασκόπων πλεῖον ὥφε- 15 λούσι· πιστεῖς γὰρ λαμβάνοντες παρὰ τῶν στρατηγῶν ἐλευθερίας τυχεῖν σὺν γυναιξὶ καὶ παιδίοις καὶ αὐτοὶ πρὸς κατασκοπὴν ἀποστέλλονται, καὶ μετὰ τὸ κατανοῆσαι ὥς ἔχει τὰ τῶν ὁμοφύλων ἅπαντα ἀποστρέφοντες τὸ ἀληθὲς ἀπαγγέλλουσι.

20

XIX.

Περὶ διελεύσεως κλεισούρας μὴ κατεχομένης παρὰ τῶν πολεμίων.

Τοῦ δὲ στρατοπέδου ἐν τῇ πολεμίᾳ εἰσελεύσεσθαι μέλλοντος πρὸ ἡμερῶν τινῶν στελλέσθωσαν οἱ δυνάταρες καὶ κατάσκοποι καὶ χωσάριοι πρὸς τὸ πάσας καλῶς ἀνερευνῶ 25 νήσασθαι τὰς ὁδοὺς καὶ γινῶναι εἰ παρὰ τῶν πολεμίων

2 τραπεζίται P¹, ex R habent *ndvp* || 5 ἐπισυνάγονται et δέχονται P¹R, correxit Graux || 9 δηλοποιεῖν Vári, δήλα ποιεῖν P¹n, δήλα ποιεῖν, ut videtur, ceteri || 12 εἴτουν Graux, εἴτ' οὖν P¹R (εἴτ' οὖν k) || 13 μηδὲν Graux¹, μηδὲ P¹R (μὴ δὲ nk) || 14—17 Verba καὶ παισὶν usque σὺν γυναιξὶ desunt in P¹ || 24 ἡμερῶν τινῶν P¹R || 26 Scribendum forte διαγινῶναι?

κατέχονται. καὶ εἰ μὲν εὐρεθεῖεν μὴ κατεχόμεναι, καὶ οὕτως συμφέρον ἐστὶ μὴ ἐμβαλεῖν τὸ στράτευμα εἰς δυσχωρίας· συμβαίνει γὰρ καὶ μετὰ τὸ ἀπάρξασθαι τῆς εἰς τοὺς στενωποὺς τόπους διαβάσεως ἐπελθεῖν πολεμίους. εἰ δέ τις
 5 ἀνάγκη ἐστὶ κατεπείγουσα διὰ τῶν τοιοῦτων ὁδῶν διελθεῖν, πεμπέσθω πρὸ μιᾶς ἢ καὶ δύο ἡμερῶν πεζικὴ δύναμις σὺν ἀνδρείῳ καὶ συνετῷ ἄρχοντι πλείονας τοὺς τοξότας καὶ ἀκοντιστάς τῶν ὀπλιτῶν ἔχουσα· εἰ δέ καὶ ἱππεῖς δυνατόν ἐστιν ἐκεῖσε ἐνεργῆσαι καὶ τοῖς πεζοῖς συνεῖναι, εἰς μεγάλην
 10 τούτων ἔσονται προθυμίαν· σὺν αὐτοῖς δέ καὶ δουνάτωρες ἔστωσαν ἐμπειρότατοι, καὶ ταξιαρχαὶ τῶν δυτικῶν τῶν ἐπισταμένων μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀκριβῶς τὸν τοιοῦτον τόπον. ὁ δὲ ἄρχων τὸν πάντων ὑψηλότερον σπενσάτω κατασχεῖν τόπον ἢ καὶ φρούριον ἔτοιμον εἰ τύχοι ἐνεῖναι ἐν αὐτῷ
 15 τῷ τόπῳ, κἀκεῖθεν μὴ μόνον τὴν ὁδόν, ἣν διαβαίνειν μέλλει τὸ στράτευμα, ἀσφαλῶς κρατησάτω, ἀλλὰ καὶ τὰς λοιπὰς ἀπάσας τὰς δυναμένας δηλονότι πρὸς αὐτὴν εἰσαγαγεῖν λαὸν πολέμιον σὺν ἀκριβεῖα πολλῇ φυλακτέτω, ἵνα μηδαμόθεν ἰσχύσωσιν ἐπελθεῖν ἐχθροὶ τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυσχωρίᾳ οὕσῃ
 20 καὶ βλάβην εἰς αὐτὴν κατεργάσωνται. μετὰ δὲ τὴν ἀσφαλῆ κατάσχεσιν τῆς ὁδοῦ δηλούτω ὁ ἄρχων τῷ ἀγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ,
 ol. 227^v P¹] καὶ τότε τῆς ὁδοιπορίας || ἀπτεσθῶ. ἀφοριζέτω δὲ ταξιαρχίας δύο καὶ προπορευέσθωσαν τῶν ἱππέων ἄξινας βαστάζουσαι καὶ πελέκεις πρὸς τὸ τὴν ὁδὸν ἀποκαθαίρειν ὅπου
 25 δεῖ. πρόσταξιν δὲ βασιλικὴν ὁ τῶν προπορευομένων δύο ταξιαρχῶν ἡγεμῶν ἐχέτω, ἵνα ἀνὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ὁπόσους στενωπάτους καὶ δυσβάτους εὔροι τόπους πεζοὺς καταλιμπάνη κατέχειν τε καὶ φυλάττειν αὐτοὺς ἄχρι τῆς τοῦ ὅλου στρατοῦ διαβάσεως. ἐπέσθωσαν δὲ τούτοις τοῖς πεζοῖς

2 συμφέρον ἐστὶν P¹, ex R habent vnp, fortasse etiam E || 4 πολεμίῳ P¹ || 5 ἀνάγκη ἐστὶν PvnP, forte etiam E || 13 ὑψηλότατον coniecit Graux || 14 εἰ τόχοιεν εἶναι P¹R (exceptis nP, qui εἰ τόχοι εἶναι habent); corr. Graux || 15 κἀκεῖθεν P¹ || 19 ἐν τῇ δυσχωρίᾳ om. P¹ || 20 ἀσφαλῆ Vári, ἐπιφαλῆ P¹, ἐπισφαλῆ R || 27 καταλιμπάνει P¹R (καταλιμπάνη u) || 28 τῇ P¹ || 29 ἐπέσθωσαν v, ἐπέσθωσαν P¹, ex R: ndk; quid ceteri?

αἱ τυπωθεῖσαι προπορεύεσθαι τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου
 ἱππικαὶ τάξεις, καὶ μετ' αὐτάς οἱ μετὰ τοῦ βασιλέως περι-
 πατοῦντες πεζοὶ οἱ τε Ῥῶς καὶ μαλάρτιοι καὶ τοξοταί, μετὰ
 δὲ τούτους ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ καὶ 5
 μετ' αὐτοῦ ἐπόμεναι ἱππικαὶ τάξεις, καὶ μετ' αὐτοὺς καθε-
 ξῆς ἢ λοιπὴ στρατιὰ διερχέσθω, καθὼς ἕκαστα προεξεθέμεθα.
 αἱ δὲ δύο ταξιαρχαὶ αἱ παντὸς προπορευόμεναι τοῦ στρατοῦ
 ἄγχοι τοῦ ἀπλήκτου τὴν αὐτὴν φυλαττέωσαν τῆς ὁδοιπορίας
 τάξιν, ὡσαύτως καὶ αἱ λοιπαί. ὁπισθεν δὲ πάντων καὶ
 αὐτοῦ τοῦ σάκα δύο ταξιαρχαὶ πεζῶν ἐπακολουθεῖτωσαν· ὁ 10
 δὲ προκατασχὼν τὰς ὁδοὺς ἄρχων, εἰ μὴ σύμπαν διέλθῃ τὸ
 στράτευμα, μὴ καταλιπέτω ταύτας, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀπάντων
 διέλευσιν, τότε καὶ αὐτὸς ὕστατος σὺν τῷ ὑπ' αὐτῷ λαῷ
 διαβήτω.

XX.

Περὶ κλεισούρας κατεχομένης ὑπὸ τῶν πολεμίων. 15

Εἰ δὲ παρὰ τῶν ἐχθρῶν οἱ στενωποὶ προκατελήφθησαν
 τόποι μετὰ παρασκευῆς καὶ δυνάμεως, ἐν οἷς ἐμεμελέτητο
 τὸ στράτευμα διελθεῖν, καὶ τοῦτο σαφῶς παρὰ τε τῶν
 κατασκόπων καὶ λοιπῶν τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ὁ βασιλεὺς
 ἡμῶν ὁ ἅγιος πεπληροφόρηται, χρὴ μὴ πλησιάσαι τῷ τόπῳ 20
 ἐκεῖνῳ μήτε μὴν εἰς ἐτέραν κατεχομένην παρὰ τῶν πολε-
 μίων δύσβατον ὁδὸν παραβουλότερον καὶ ἐπικινδύνως ἐμβα-
 λεῖν τὸ στράτευμα. τοῦτο δὲ φάμεν οὐχὶ τῷ τῶν ἐχθρῶν
 δεῖν, ἀλλὰ παραινοῦντες τὴν μαχομένην τὴν κινδυνώδη τῶν
 τόπων φεύγειν τραχύτητα· εἰς γὰρ τῶν ἀσθενῶν πολλὰκις 25
 τῇ ὀχυρότητι τοῦ χώρου βοηθούμενος πλείστους τῶν ἀν-

4 οἱ om. P¹, ex R: v || 5 καὶ καθεξῆς P¹ || 10 ἐπακολου-
 θεῖτωσαν P¹R, corr. Graux || 17 τόπῳ P¹ | ἐμεμελέτητο τὸ
 Vári, μεμελέτητο P¹, ex R habent nd; μεμελέτη τὸ Emau,
 μελέτη τὸ kb, μεμελέτη τὸ p || 21 ἐκεῖνῳ om. P¹ | κατεχομένην
 Vári, κατεχομένων P¹R || 22 παραβουλότερος d, παραβουλοτέ-
 ρων habent ex R: Ema bkv; παραβολωτέρος scripsit Graux;
 quod P¹n habent, recte habent || 23 δὲ φάμεν P¹ || 24 τῷ
 κινδυνώδη . . . τραχ. Vári; P¹R: καὶ κινδ. . . . τραχ.

δρεῖων καταγωνίζεται. ὅπου γὰρ οὐ δυνατόν τῇ χειρὶ ἢ τῷ ἵππῳ καὶ τοῖς ἄρμασι χρῆσασθαι, δυνατόν τούτου τῷ πολεμῶ τυχάνοντος, προφανῆς ὁ κίνδυνος· κρεῖττον οὖν ἐστὶ καὶ συμφέρον εἰς ἑτέραν ἀπελθεῖν ἑλευθέραν, εἰ τάχα ||
 [fol. 228^r P¹] τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων ἡμερῶν ἀπέχει τὸ τῆς ὁδοῦ
 6 ἐκείνης διάστημα, καὶ δι' αὐτῆς, εἰ μὴ κατέχεται, διελθεῖν ἀποστελλάντα πρότερον καὶ διὰ πεζῶν ταύτην κατασχόντα τῷ τρόπῳ ᾧ παρεθέμεθα πρὸς τὸ διελθεῖν ἀκινδύνως. εἰ δὲ
 10 τυχὸν καὶ αὕτη κατεσχέθη παρὰ τῶν ἐναντίων, οἱ δουκάτωρες ἀπὸ τῶν πλαγίων ἑτέρων ὁδῶν τῶν ἔνθεν κἀκεῖθεν τῆς κρατουμένης οὐσῶν δύνανται διαβιβάσαι λαὸν πεζικὸν ἱκανὸν καὶ κατὰ νότων εἴτε ἐκ πλαγίων τῶν πολεμίων ποιῆσαι. καὶ εἰ μὲν περιγέωνται τῶν ἐχθρῶν καὶ τούτους πολέμῳ διώξωσιν ἢ ἐκείνοι τὴν ἐκ τῶν πλαγίων κατ' αὐτῶν δει-
 15 λιάσαντες ἔφοδον μόνοι ὑποχωρήσωσιν, ἀφόβως τὸ στρατεύμα διελεύσεται.

Εἰ δὲ λόφου ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ὄντος ἢ πέτρας ὑψηλῆς καὶ ταύτης δίκην φρουρίου οὔσης ἐγκρατεῖς ὄντες οἱ πολέμιοι καὶ τῇ ἐκείνης ἀσφαλιζόμενοι ὀχυρότητι καρτεροῦσι
 20 φυλάττοντες τὴν ὁδόν, εἰ μὲν οὐχ οἷόν τε ἐστὶν ἐκ δύο ἢ κἂν ἅψ' ἐνὸς τούτοις προσβαλεῖν πόλεμον, διὰ τῆς δημοσίας καὶ μεσαιτάτης ὁδοῦ ἐλαφροὶ τινες καὶ ῥωμαῖοι πεζοὶ αὐτοῖς ἐπελθέωσαν, καὶ εἰ δυνήθῳσι τούτους ἐρεθίσαι πρὸς μάχην καὶ τοῦ ὀχυροῦ ὑπεξαγάγωσι τόπου ἐσχηματισμένην
 25 ὑποκριθήτωσαν φυγὴν, ἵν' οἱ ἐκ πλαγίου (<ἦ> ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐπιδραμόντες καταπολεμήσωσι καὶ ἀπώλειαν αὐτῶν κατεργάσωνται. εἰ δὲ πάντῃ ἀδύνατον ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐπελθεῖν τοῖς πολεμίοις, ἀβάτου τέλειον ὄντος τοῦ τόπου, ὥσπερ πολλοὺς ἐθεασάμεθα τοιαύτην ἔχοντας θέσιν, διὰ μιᾶς τῆς
 30 κρεῖττονος τῶν πλαγίων ὁδῶν ἀκολούτως τὸ στρατεύμα διελεύσεται μηδεμίαν βλάβης ὑποψίαν ἀπὸ τῶν πολεμίων

9 τυχῶν P¹ || 10 κἀκεῖθεν P¹ || 11 διαβιβάσαι d, διαβάσαι ceteri || 15 ὑποχωρήσουσιν P¹R; emendavi || 17 ἐντός P¹ || 20 οἷόν τε ἐστὶν P¹; cf. p. 12, vs. 7 || 21 ἀφ' ἐνός P¹ || 22 τινὲς P¹ (ex R omnes, quos vidi) | ῥωμαῖοι P¹R, corr. Graux || 23 τούτοις P¹R, corr. Vári; cf. De velit. bell. p. 214. 234 || 25 ἢ inseruit Graux, omm. P¹R || 27 πάντῃ P¹ || 31 μηδὲ μιαν P¹

ἔχον· ὥσπερ γὰρ οἱ οἰκεῖοι ἐκωλύθησαν ὑπὸ τῆς δυσχωρίας
 τοῖς ἄλλοις συμβαλεῖν, οὕτω καὶ οἱ ἄλλοι ἄβαντον καὶ ἀδύ-
 νατον τὴν πρὸς τοὺς ἡμετέρους διάβασιν ἔξοιεν. παρέστησε δὲ
 ἡμῖν ἡ πείρα διδάξασα καὶ δι' ὁρέων καὶ ὁδῶν μὴ συνήθων
 ἀλλ' ἀγνώστων μὲν τοῖς πολεμίοις διὰ τὸ ἀτριβές, τοῖς δὲ 5
 ἐμπείροις δονκᾶτωρσι γινωσκομένων καὶ ἐπιτηδείων οὐσῶν
 πρὸς διέλευσιν, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀπονοήτων εὐκολώτερον
 καὶ ἀβλαβέστερον διήλθομεν ἡμεῖς τε αὐτοὶ καὶ μυριοὶ ἑτε-
 ροί. εἰ μὲν οὖν οἱ δονκᾶtores εἴεν ἀξιόπιστοι καὶ πεπειρα-
 μένοι τοῦ καὶ ἕτερα μεγάλα || φοσσάτα δονκατορεῦσαι [fol. 228^v P¹]
 καὶ τοιούτων ὁδῶν ἔχουσιν εἰδῆσιν, προκατασχεθῆτωσαν αὖ- 11
 ται διὰ πεζικοῦ πλήθους κατὰ τὸν δηλωθέντα τρόπον, καὶ
 διαβήτω ἐκεῖσε τὸ στράτευμα ἀφόβως. ἀναγκαῖον δὲ ταύτην
 ἢ ἑτέραν, ἣν ἂν διέλθῃ ὁ ἡμέτερος λαός, φυλάττεσθαι μετὰ
 πεζικῆς δυνάμεως κρατούσης εἰς ἀσφάλειαν ἑαυτῆς, ὥς εἴεν 15
 συγκεῖμενα φρούρια ἢ τὸν ὑψηλότατον καὶ ὀχυρότατον τό-
 πον· καὶ εἰ μὲν δι' αὐτῆς ἢ ὑποστρέψαι μέλλει ἢ χρεῖας
 εἰσφέρεισθαι πρὸς τὸ στρατόπεδον, τὸ ἀφρόντιστον ἔξει, εἰ
 δὲ δι' ἑτέρας, μὴνυθῆτω τοῦτο τῶν πεζῶν ἄρχοντι κά-
 κεινῃν εὐρεθῆσεται φυλάττων ὁδὸν κατὰ τὴν τῷ βασιλέως 20
 ἡμῶν τοῦ ἀγίου ἐξέλευσιν, ἥνπερ ἂν προσταγῇ. εἰ δὲ μὴ
 πεζικὸν μάχιστον κατελείφθῃ πρὸς τὸ τὴν κλεισοῦραν φυλάτ-
 τειν, ἀλλ' ἄφετος συνεχωρήθῃ, δεῖ τὴν ὁμοίαν, καθὼς ἐρ-
 ρήθῃ, τηρεῖν ἀκρίβειαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς πολεμίας ἐξίεναι
 καὶ ὑποστρέφειν μέλλοντι, μᾶλλον δὲ καὶ πολλῶ πλείονα. 25
 κατὰ γὰρ τὸ μὴ δῆλόν εἶναι τὴν τῆς στρατιᾶς πρὸς τὴν
 πολεμίαν εἴσοδον τοῖς ἐναντίοις, ἐν ὁποίῳ μέλλει τῆς χώρας
 εἰσβαλεῖν μέρει, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φυγαδεῦσαι ἕκαστον πάντα
 τὰ προσόντα αὐτῷ ἐπιγέσθαι, εἰκός ἐστιν ἀφυλάκτους τῶ
 τοιούτῳ τρόπῳ καταλιπεῖν τὰς ὁδοὺς. ἐπειδ' ἂν δὲ ἀπο- 30

2 κακῆνοι P¹ || 4 πείρα P¹ | δι' ὁρέων P¹ et manus cor-
 rectrix cod. k, qui in textu, sicut ceteri R, δι' ὁρνέων exhibet ||
 8 μυριοὶ dp || 10 Ante τοῦ inserunt P¹R ἔκ, quod delevi ||
 15 ὥς P¹, εἰ R (εἰ v) || 16 ὀχυρότατον P¹ || 17 ὑποστρέψῃ R
 (ὑποστρέψῃ kl) || 22 καταλείφθῃ Graux, καταλείφθῃ P¹ et, ut
 videtur, R (καταλήφθῃ m) | κλεισοῦραν P¹ || 29 εἰκός ἐστιν P¹,
 ex R habent vk; ceteri εἰκός ἐστιν

χωρῆσαι τῆς πολεμίας ὁ στρατὸς βούλῃται, τοῖς ἐχθροῖς οὐκ ὀλίγη τότε φροντίς τοῦ προκατασχεῖν τὰς ὁδοὺς, καὶ τὰ οἰκεία καὶ ἀλλότρια ἐν βραχεῖ συνηγμένα κομίσασθαι· συμβαίνει δὲ καὶ κατενοδωθέντι τῷ στρατοπέδῳ πληθὺν ἀνδρά-
 5 πόδων καὶ κτηνῶν ἐπιφέρεισθαι, καὶ περὶ ταῦτα ἕκαστον ἀσχολεῖσθαι· χρεῖα οὖν τότε πλείονος φυλακῆς καὶ μελζονος.

Ὅτ' ἂν οὖν τὴν στρατιὰν ὑποστρέφουσιν διὰ τῆς κλει-
 σούρας διαβιβάσαι μέλλωμεν, ἀναπαῦσαι χρὴ ταύτην καὶ
 μὴ τεταλαιπωρημένην ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ μάλιστα τὴν
 10 περικλῆν ἐξάγειν πρὸς μάχην· εἰ ἄρα καὶ ὑπὸ τῶν πολεμίων
 ἡ ὁδὸς κατεσχέθη, ἀλλ' ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ πλησίον τῆς
 κλεισούρας ὅντι ἀπληκεύσαντα ἀναπαῦσαι τὸ λοιπὸν τῆς
 ἡμέρας ἢ καὶ τὴν ἐπιούσαν, καὶ παραινέσαντα τούτους καὶ
 πρὸς ἀνδρείαν ἐπαλείψαντα οὕτως τῇ μετ' αὐτὴν πρωϊθεν
 15 τῆς διαβάσεως ἀπάρξασθαι, καθὼς ἀκριβῶς προεκδίδεται. καὶ
 περὶ μὲν τοῦ ἀσφαλῶς καὶ ἀβλαβῶς διελθεῖν τὸ στρατεύμα
 τὰς κλεισούρας ὡς οἷον τε ἦν ἐξεθέμεθα· τὸ κρεῖττον δὲ πάν-
 [fol. 229^r P¹] τῶν ἐστὶ καὶ λυσιτελέστερον δι' ὁμαλῆς καὶ || εὐρυχώ-
 ρου ὁδοῦ εἰσάγειν ἐν τῇ πολεμίᾳ καὶ ἐξάγειν τὸ στρατεύμα
 20 καὶ μηδέποτε διὰ στενῶν καὶ δυσβάτων ὁδῶν τὴν βαρεῖαν
 δύναμιν τό τε πλῆθος τοῦ ὑπουργικοῦ καὶ τῶν ἀχθοφόρων
 διαβιβάξιν.

Εἰ δὲ ἡ ὁδός, ἐν ᾗ τὴν ἐξέλευσιν μέλλει ποιεῖσθαι τὸ
 στρατεύμα, στενὴ τις ἐστὶ καὶ δύσβατος καὶ πλησιάζουσιν
 25 οἱ ἐχθροὶ ἐν τοῖς τοιούτοις στενώμασιν, εἰ μὲν διὰ τριῶν
 ὁδῶν ἐστὶν ἡ τοῦ στενώματος ἕξοδος, δεῖ, εἰ ὅλως οὐκ ἀπ'
 ἀλλήλων μακρύνουσιν αἱ ὁδοί, στήναι τοὺς τρεῖς χιλιάρχους
 τοὺς οὐραίους ὀπισθεν, καὶ ὁ μὲν εἰς χιλιάρχος μετὰ τοῦ
 περικοῦ αὐτοῦ κρατεῖτω τὴν μίαν στενωπὸν τῆς ὁδοῦ, ὁ δὲ

6 χρεῖα οὖν P¹d, χρεῖαν οὖν praeter n, qui χρεῖαν εἶναι exhibet, fortasse ceteri omnes || 7 Paragraphus non distinguitur in P¹n d | ὅταν R || 9 μήτε ταλαιπωρημένην P¹ || 15 διαβάσεως dk, ceteri διαβιβάσεως || 20 μὴ δέποτε P¹ || 21 τότε P¹ || 23 Paragraphus non distinguitur in P¹n || 24 στενὴ τις ἐστὶν P¹n, στενὴ τις ἐστὶ d, στενὴ τις ἐστὶν v, στενὴ τις ἐστὶ k; de ceteris nescitur. Scribendum fortasse στενότης ἐστὶ || 26 P¹R post ὅλας inserunt καὶ, quod eieci

ἕτερος τὴν ἄλλην καὶ ὁ ἄλλος τὴν ἑτέραν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ μετωπαίῳ στηκέντως ἕτεροι τρεῖς, καὶ ἐξ ἑκατέρων τῶν πλαγίων στηκέντως οἱ ἕξ χιλιάρχοι φυλάττοντες τὴν τάξιν τῆς ἀνωτέρω ῥηθείσης τετραγώνου παρατάξεως, καὶ διὰ μέσου τῶν ἀμφοτέρων ὁδῶν χωρηθῆτω τὸ καβαλλαρικὸν 5 καὶ περιπατεῖτω εὐτάκτως τῶν δηλωθεῖσων πεζικῶν παρατάξεων φυλαττουσῶν τὴν τοῦ στενοῦ διέξοδον μέχρι τῆς τοῦ καβαλλαρικοῦ διελεύσεως. εἰ δὲ καὶ ἔμπροσθεν τοῦ στενοῦ φόβος ἐχθρῶν ὑποπτεύεται, δεῖ τοὺς μετωπαίους πεζοὺς ἡγῶν τοὺς τρεῖς χιλιάρχους προηγεῖσθαι ἔμπροσθεν τοῦ 10 καβαλλαρικοῦ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ στενοῦ, καὶ τοῦ στενοῦ πληρουμένου δεῖ στήναι τοὺς αὐτοὺς πεζοὺς μέχρις οὗ διέλθῃ τὸ καβαλλαρικὸν ὅλον, καὶ τοῦ καβαλλαρικοῦ διερχομένου καὶ ὀπισθεν πεζικῶν παρατάξεων πλησιαζουσῶν τότε δεῖ εὐτάκτως ἀποκινεῖν. εἰ δὲ δύο διέξοδοι εἰσι τοῦ 15 στενοῦ, εἴτε καὶ μία, ὁμοίως ἢ αὐτῇ τάξις φυλαττέσθω. εἰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦτο ἐπιτηδευθῇ καὶ κρατηθῶσι τὰ στενά παρ' αὐτῶν ἐπακολουθοῦντων τῶν ἐχθρῶν ὀπισθεν, ἐτέρας διέξοδον μὴ οὕσης χρή σκοπῆσαι ἐπιτηδείους τόπους ἡδῶρ ἔχοντας καὶ ἐκεῖσε προσαναπαῦσαι τὸ 20 στράτευμα, καὶ τότε, εἰ μὲν οἱ ἐπακολουθοῦντες ἐχθροὶ πλησιάσωσι, δεῖ πρῶτον τὰς τοῦ καβαλλαρικοῦ στρατοῦ παρατάξεις ἐτοιμάσαι καὶ ὀρμῆσαι κατὰ τῶν ὀπισθεν ἐπακολουθούντων ἐχθρῶν· καὶ εἰ μὲν Θεοῦ συνεργίᾳ τραπῶσι, δεῖ αὐτοὺς καταδιώκειν κατὰ τὰς ἀνωτέρω ῥυθμισθείσας διώξεις 25 τῶν ἐχθρῶν μέχρις οὗ τελείως παραλυθῶσι καὶ μὴ δύνασθαι || τοὺς διασωθέντας ἐξ αὐτῶν ἄλλο συσταθῆναι καὶ ὑπο- [fol. 229^v P¹] στρέψαι· εἰ δὲ εἰς πλῆθος ὄντες οἱ ἐχθροὶ θαρσαλέως ἐνίστανται πόλεμον ἐπιζητοῦντες, χρή τότε καὶ τὰς πεζικὰς παρα-

5 χωρηθῆτω P¹, ex R habent *nva k* || 6/7 Verba |*τείτω εὐτάκτως παρατάξεων φυλατ*| desunt in P¹ || 10 — 13 Verba inde a τοῦ καβαλλαρικοῦ usque ad καὶ τοῦ καβαλλαρικοῦ iterantur in P¹ || 15 διέξοδοι εἰσι P¹; ex R omnes forte codices || 21 οἱ om. P¹, habent R || 22 πλησιάσωσι k, πλησιάζουσι ceteri R praeter v, qui sicut P¹ πλησιάζουσιν exhibet || 27 Scribendum sit fortasse ἄλλως συνταχθῆναι

τάξεις τὸ ὅλον στράτευμα ἐπακολουθεῖν, τοῖς <δὲ> καβα-
 λαρίοις καὶ δημοσίῳς τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον συνάπτειν,
 μέχρις οὗ Θεοῦ συνεργούντος ἡμῖν ἢ τροπὴ αὐτῶν γένηται,
 καὶ τούτων τρεπομένων καὶ μετὰ νικητηρίων καὶ χαρυσύ-
 5 νης τοῦ στρατοῦ ὑποστρέφοντος πάντως καὶ οἱ τὰ στενὰ
 τῶν ὁδῶν κρατοῦντες ἐχθροὶ δειλίᾳ πολλῇ κατασχεθέντες
 καὶ αὐτοὶ φυγῇ χρήσονται· εἰ δὲ τὴν δειλίαν παρωσάμενοι
 αὐθαδῶς καὶ θρασέως ἴστανται τὴν διέλευσιν τῶν στενῶν
 κρατοῦντες, χρή σκοπηθῆναι αὐτοὺς παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ
 10 στρατοῦ, οἳ καὶ πόσοι εἰσὶν οἱ αὐτοὶ καὶ ἐν ποίᾳ τάξει
 ἴστανται, καὶ κατὰ τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα αὐτῶν δεῖ
 διὰ τριῶν κατ' αὐτῶν πεζικὰς παρατάξεις εὐτρεπίσαι καὶ
 ἀποστεῖλαι· καί, εἰ μὲν εἰς λίθους καὶ πέτρας κρημνῶδεις
 ἴστανται φυλάττοντες κάτωθεν τὰς ὁδοὺς, δεῖ ἀποστεῖλαι
 15 ἀκοντιστάς καὶ ψιλούς, <ἥγουν> τοξότας καὶ σφενδονιστάς,
 εἰ δυνατόν καὶ ἐκ τῶν μεναυλάτων τινὰς πρὸς τὸ ἀπογυ-
 ρεῦσαι τοὺς αὐτοὺς κρημνῶδεις τόπους, καὶ ἐκ τῶν ὁμαλῶν
 καὶ πεδινωτέρων τόπων ἐπ' εὐθείας ἐλθεῖν· καὶ τῶν ἐχθρῶν
 ἐνισταμένων οὐ χρή τὸν πόλεμον ἐπισπεύδειν καὶ ἀσκόπως
 20 συμβάλλειν τοῦ τόπου βοηθοῦντος τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ ἐκ
 διαφόρων τόπων τὴν ἐπέλευσιν ποιήσασθαι κατ' αὐτῶν καὶ
 περισπάσαι αὐτοὺς μετὰ τοὺς εἰρημένους τοξότας καὶ ἀκον-
 τιστάς καὶ σφενδονιστάς. καὶ ἂν οὕτως ἐπιμένωσι βοηθού-
 μενοι ἐκ τῆς τοῦ τόπου ὀχυρότητος, χρή μίαν τότε παρὰ-
 25 ταξιν ὀπλιτῶν εἶτε καὶ δύο ἀποστεῖλαι διὰ τῶν πεδινωτέρων
 τόπων ἐπελθεῖν κατ' αὐτῶν, καὶ Θεοῦ συνεργούντος ἢ τροπὴ
 αὐτῶν γενήσεται, καὶ εἴθ' οὕτως ἀκωλύτως διέλθῃ τὸ λοι-
 πὸν στράτευμα ὅλον τοὺς στενοὺς καὶ δυσβάτους τόπους
 ἐκείνους.

1 δὲ inseruit Vári || 5 Malim παντός || 14 τὰς κάτωθεν
 ὁδοὺς vel ἄνωθεν τὰς ὁδοὺς tentavit Graux || 15 ἥγουν inseruit
 Vári || 18 πεδινωτέρων P¹R; item infra; correxi conlato scho-
 lio ad Oppiani Hall. II 363 scripto || 20 Scribendum fortasse
 ἄλλ' ἐκ

XXI.

Περὶ πολιορκίας.

Οἱ δὲ πόλεις τειχήρεις ἐλεῖν πολέμῳ βουλόμενοι καὶ δι' αὐ-
 τῶν τὸ πολέμιον ἅπαν συνταπεινῶσαι, πυκναῖς ἐπιδρομαῖς κατὰ
 τῆς αὐτῶν χρῶνται χώρας διὰ τε κουρσῶρων καὶ τραπεζιτῶν,
 τῶν παρὰ τοῖς δυτικοῖς χωσαρίων καλουμένων, καὶ ἐτέρων 5
 ἱππικῶν καὶ πεζικῶν δυνάμεων, ἵνα τοῖς || συργοῖς [fol. 230^r P¹]
 τραύμασι καὶ τοῖς ἀλλεπαλήλοις ἐξανδραποδισμοῖς αὐτῶν
 τε τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν προσόντων αὐτοῖς καὶ τῷ μὴ ἔασθαι
 τὴν αὐτῶν ἐργάζεσθαι χώραν ὥς βούλονται, ἀλλὰ παντοίως
 πιέζεσθαι, εὐχείρωτοι γίνωνται. εἰ γὰρ μὴ πρότερον αἶ' τε 10
 ἄμπελοι καὶ τὰ καρποφόρα τούτων ἐκτέμνονται δένδρα καὶ
 τὰ θέρη κατακαίονται καὶ τὰ κτήνη ἀφαιροῦνται, ὅπως ἡ
 τοῦ λιμοῦ βία τούτους μετανάστας καὶ φυγάδας ποιῆση,
 ἐκπολιορκῆσαι πόλεις τῶν ὀχυρῶν εὐθνηομένους τοῖς ἐπιτη-
 δεῖοις καὶ τῇ τῶν μαχομένων πληθύνι δυσχερέστατον. ὁ δὲ 15
 μὴ οὕτως τὰ κατ' αὐτῶν διαθέμενος, ἀλλ' ἐκ τοῦ προχεί-
 ρου δορυκῆτα τὰ τῶν ἐναντίων ποιῆσαι βουλόμενος ὀχυρώ-
 ματα, μάτριν τὴν κατ' αὐτῶν ἐπέλευσιν ἐξαργύνεται. δεῖ δὲ
 ὥσπερ τοῖς ἐχθροῖς ἔνδειαν οὕτω καὶ τῷ οἰκίῳ στρατεύματι
 τὸ ἀνελλιπὲς τῶν χρειῶν περιποιήσασθαι. εἴπερ οὖν τῇ 20
 τῶν Ἀγαρηνῶν ἐμβαλεῖν μέλλει χώρα, ἐξελικμήθη δὲ τὰ
 ἐδώδιμα ταῖς πυκναῖς ἐρημώσεσιν, ὥστε σπάνιν εἶναι τού-
 των ἐν τῇ πολεμίᾳ, καὶ τῷ στρατεύματι ἀμήχανον αὐτὸ πάλιν
 πλεῖον τῶν κδ' ἡμερῶν κριθῆναι τοῖς ἰδίους ἀλόγοις ἀπὸ τῆς
 ἑαυτῶν χώρας βαστάσαι, αἱ δὲ πόλεις ὥς πολιορκῆσαι βε- 25
 βούληνται πολυάνθρωποι τε εἰσὶ καὶ πλείονος καιροῦ τρο-

7 ἀλλ' επαλήλοις P¹, ἀλλ' ἐπαλήλοις n, ἀλλ' ἐπ' ἀλήλοις k, ἀλλεπαλήλοις vd et fortasse ceteri R || 10 γίνονται P¹R, correxit Graux || 11 ἐκτέμνονται nabkm, ἐκτέμνονται P¹Edv || 12 κατακαίονται abk, κατακαίονται P¹ et ceteri R | ἀφαιροῦνται omnes, ut videtur, codices || 16 καταντὸν P¹, κατ' αὐτῶν dnvk et ceteri | προχύρον P¹n, προχείρον dnvk et ceteri || 18 Conicio ἐξαργύνεται | δέ] γὰρ P¹ || 24 κριθῆναι u et in marg. manus sec. cod. b, κριθῆναι P¹R || 26 πολυάνθρωποι τε εἰσὶ P¹dvk, πολυάνθρωποι τε εἰσὶ n; quid ceteri?

φὰς ἔχουσι, λῦσαι τὴν πολιορκίαν ὁ λιμὸς ἀναγκάσει, εἰ
 μὴ ἀπὸ τῆς τῶν Ῥωμαίων γῆς ἐπιχορηγοῦνται χρεῖαι τῷ
 στρατοπέδῳ. ὁπότ' ἂν δὲ ἐν τῇ τῶν Ἀγαρηνῶν χώρᾳ τῇ
 πολυφόρῳ καὶ τοσαύτην ἀφθονίαν παρεχούσῃ γεωργίων,
 5 εἴπερ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας οὐκ ἐπισιτίζεται γῆς τὸ στρατεῦμα,
 ἀδύνατον ἐπὶ συνῶ χρόνῳ καρτερῆσαι κατὰ τῶν ἐπινοουμένων
 τι κατορθῶσαι, πόσῳ μᾶλλον ἐν τῇ τῶν Βουλγάρων χώρᾳ,
 ὅπου ἔνδεια πάντῃ τῶν ἀναγκάλων ἐστίν, ἐξαίρετως δὲ τῆς
 κριθῆς· εἰ γοῦν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αἱ χρεῖαι οὐκ ἐπιχορη-
 10 γοῦνται τῷ στρατεύματι, ἄπρακτοι οἴκαδε ἀποστρέψουσιν, καὶ
 ἃ οὐκ ἴσχυσεν ἂν μεγάλη ἰσχὺς καὶ βαρεῖα δύναμις τῶν
 πολεμίων κατορθῶσαι, ἢ τῶν ἀναγκάλων ἐργάσεται ἔνδεια
 καὶ τὴν πολιορκίαν λῦσαι καταναγκάσει.

Ἐξέσσι τοίνυν τινὰ τῶν κλεισουργῶν παρὰ λαοῦ ἡμετέ-
 15 ρου κατέχεσθαι πρὸς τὸ τοὺς ἡμιόνους καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ
 κομίζοντα τὰς τῆς στρατιᾶς χρεῖας — εἰ τύχῃ — καὶ ἀμάξας
 [fol. 230^v P¹] ἀκωλύτως διέδχεσθαι, καὶ δι' ἑτέρου αὐτῆς λαοῦ πεζι-
 κοῦ τε καὶ ἵππικου κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπακολουθοῦντος αὐτοῖς,
 εἰ φόβον ἔχοιεν, φυλάττεσθαι, ἵν' ἔχουσα τὸ ἀρκοῦν τῶν
 20 ἀναγκάλων ἢ στρατιὰ τῇ ἐπιμονῇ καὶ καρτερίᾳ πέρας ἀξιόλογον
 τοῖς βουλευθεῖσι Θεοῦ συνεργοῦντος ἐπιθῇται. ἐπ' ἂν δὲ
 ὁ στρατὸς πρὸς τὴν πολιορκίαν ὀρμῆσαι μέλλοι, προάποστεῖ-
 λαι δέον λαὸν μετὰ στρατηγοῦ ἀνδρείου ἐπιδραμεῖν πρὸ
 τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων ἡμερῶν εἰ δυνατόν ἀγνοοῦσι τοῖς
 25 πολεμίοις καὶ αἰχμαλωτῖσαι ἀνθρώπους καὶ ζῷα, ἵνα καὶ αἱ
 τῶν πολεμίων βουλαὶ γνωσθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐαλωκότων αἰχμα-
 λώτων καὶ δεῖλλα αὐτοῖς ἐπεισέλθῃ. καὶ εἰ μὲν ὑποψία

1 λύσαι P¹, ex R: *dñv* || 2 χρεῖαι P¹ || 4 παρέχουσι P¹,
 παρέχωσι R; corr. Graux | γεωργίων Vári, γεωργιῶν P¹R
 (excepto b, qui γεωργῶν habet) || 6 ἐπισυνῶ P¹ | κατὰ τῶν ἐπι-
 νοουμένων Vári, καὶ τῶν ἐπαινουμένων P¹ et (praeter m, qui
 ἀπαινουμένων in textu, ἴσως ἐπαινουμένων in marg. habet a
 manu secunda) R || 7 τί P¹, ex R: *dñ* || 9 εἰ γοῦν Graux, ἥγοιν
 P¹R | χρεῖαι P¹ || 13 λύσαι P¹, ex R: *dñv* || 14 Paragraphus
 non distinguitur in P¹*dñk* || 16 στρατείας P¹n, στρατείας d ||
 21 τοῖς βουλευθεῖσι Vári, cf. p. 37, vss. 2, 17, 26; τοῖς βουλευ-
 θεῖσι P¹R || 22 μέλλῃ coniecit Graux || 23 ἀνδρείον P¹, ex
 R: *Eñ*

πολεμίων οὐκ ἔστιν, ἐκεῖσε προσμενάτω· φόβου δὲ τοιοῦτον ἐπληρημένον ὑποστρέψας τῷ στρατοπέδῳ ὑπαντησάτω, ὁ <δὲ> βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος τῆς πολεμίας ἐπιβὰς ἐν τάξει ὁδοιπορεῖτω, καθὼς ἐξεθέμεθα. ἡνίκα δὲ τῇ πολιορκεῖσθαι μελλούσῃ πόλει πλησιάσει, ὥς ἀπὸ διαστήματος ἕξ μιλίων 5 ταύτης ἀπληκενέτω· καὶ μίαν ἱππικὴν τάξιν ὀλίγον λαὸν ἔχουσιν <προαπο>στειλάτω, ὅπισθεν δὲ τούτων ἐνέδρας ἐξ ἐτέρας ἱππικῆς τάξεως στησάτω· εἰ δὲ ἔμπροσθεν — εἰ τύχη — πρὸ τῆς πόλεως παραδείδουσιν εἶναι καὶ ἀμπελῶνας καὶ δένδρη, ἐκτεμνέτωσαν καὶ ἐκριζούτωσαν καὶ πυρπολεῖ- 10 τωσαν, ἵν', εἴ ποτε οἱ πολέμιοι διὰ τὰ οἰκεία πράγματα δεινοπαθήσαντες ἐκδράμωσι τοῦ ἀπώσασθαι τοὺς τὰ ἐκείνων δηοῦντας καὶ μάχην συνάψωσιν, οὗτοι τὴν ἐσκαλωρημένην πλασάμενοι φυγὴν ἴσως ἐφελκύνονται τούτους, ἄχρις οὗ τῇ ἐνέδρᾳ περιπαρῆναι παρασκευάσωσι. τοῦτο δὲ γενέσθαι 15 ἐκτιθέμεθα τοῦ ἀποπειράσασθαι ἔνεκεν καὶ καταμαθεῖν πρότερον τὸν τε λαὸν τὸν ἐντὸς καὶ τὸ πρόθυμον καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν· καὶ εἴπερ τούτους ὀλιγανδροῦντας ἐκ τῆς ἀκριβεστείας ταύτης καταμάθοι πείρας, χωρεῖν πρὸς πολιορκίαν προθύμως. μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην ἀπόπειραν ἀνα- 20 λαμβανόμενος ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος ἀπὸ πασῶν τῶν ἱππικῶν τάξεων τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ εὐωπλισμένους πρὸς κατασκοπὴν ἀπῖτω τοῦ τε ἀπλήκτου καὶ τῆς πόλεως, καὶ ταύτην κύκλῳ περιελθὼν καὶ διασκοπήσας καὶ νείμας ἐκάστω ἐγγράφως τοὺς ἀφωρισμένους τόπους τοῦ τε ἀπλήκτου 25 καὶ τῆς τειχομαχίας ὑποστρεφέτω πρὸς ὃ ἦν ἀπλήκτον. τῇ δὲ ἐπιούσῃ πρωΐθεν ἐκτάξας ἐνόπλους ὁ βασιλεὺς ἡμῶν [fol. 231^r P¹] ὁ ἅγιος τὰς τε ἱππικὰς καὶ πεζικὰς τάξεις σὺν εὐταξίᾳ καὶ κόσμῳ πρὸς τὴν πόλιν χωρεῖτω, ἵνα καὶ ἀπὸ μόνης τῆς θέας καταπλαγέντες δειλιάσωσιν οἱ πολέμιοι· τῶν δὲ πυλῶν 30 πασῶν ἀπ' ἐναντίας τάξεις στησάτω τὰς ἀντάρκεις πρὸς

2 ἀπαντησάτω voluit Graux | δὲ Vári inseruit || 5 ἀπο P¹ || 7 προαποστειλάτω Vári, στειλάτω P¹R || 13 δηοῦντας Vári, δηομένους P¹, δηομένους va, δειομένους nd et fortasse E, δεῖ· οὐ μένους km, δειομένους b; in marg. cod. m a manu sec. legitur: δηομένους || 15 παρασκευάσωσι abk et u, παρασκευάσουσι P¹dn, παρασκευάζουσι Em

φυλακὴν, ἵνα μὴ ἐξαίφνης συγκεχυμένου τοῦ ὑπουργικοῦ, ἅτε φροντισόντων ἐκάστων τὰ τοῦ οἴκελου ἀπλήκτου, ἐκδραμόντες ἀπὸ τῆς πόλεως οἱ πολέμιοι τούτους διαταράξωσι· καὶ διοριζέσθω ἕκαστον ἀπληκεῦν εἰς τὸν ἀποκεκληρωμένον αὐτῷ τόπον, ἡ δὲ βασιλικὴ σκηνή, καθὰ καὶ ἄλλαχού διείληπται, τὸν ὀχυρώτερον καὶ ὑψηλότερον ἐχέτω τόπον. ὁ δὲ ἐντὸς χάραξ ἀφιστάσθω τοῦ τείχους ὥσει τόξων δύο βολὴν ἢ καὶ πλεον, ὅσον εἰς αὐτὸν δηλαδὴ οὔτε τὰ ἀπὸ τόξου πεμπόμενα βέλη, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἀπὸ τῶν πετροβόλων ἀκοντίσματα δυνατὸν ἐφικνεῖσθαι· πλην μὴ πέρα τοῦ δέοντος ἔστω τὸ διάστημα, μὴ ποτε μήκοθεν ὄντος τοῦ ἀπλήκτου ἄδειαν εὐρίσκοντες οἱ πολέμιοι ἐξιόντες τῶν πυλῶν πυρπολῶσι καὶ κατακόπτωσι τὰ πολιορκητικὰ ὄργανα· εἰ δὲ σύμμετρον γένηται τὸ διάστημα, καὶ ἡ στρατιὰ ἀβλαβῆς συντηρηθήσεται, καὶ τοῖς ἐλεπολικοῖς ὀργάνοις καὶ τοῖς φυλάττουσιν αὐτὰ χρεῖας ἐπειγούσης οἱ στρατιῶται ἀπὸ τῶν σκηνῶν ἐξερχόμενοι σὺν δρόμῳ ἐπιβοηθήσουσι. χρὴ δὲ καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀπλήκτου τάφρον εἶναι, ἵνα ἀμφοτέρωθεν ἀσφαλῶς φυλάττηται τὸ στρατόπεδον. εἰ δὲ χρονία ἡ πολι-
 20 ορκία γενέσθαι μέλλει, καὶ τεῖχος δομεῖσθαι πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ λαοῦ. οὐκ ἔστι δὲ δυνατόν, κυκλόθεν τοῦ τείχους ἀπληκεῦσαι μελλούσης τῆς στρατιᾶς, εἰς τετραγώνου σχήματος εἶδος ἀποτελεσθῆναι τὸ ἀπλήκτον, ἀλλὰ κυκλοτερές, παρεκτεινομένης καὶ λεπτυνομένης τῆς στρατιᾶς διὰ τὴν
 25 κατεπείγουσαν χρεῖαν, ὅπως μῆτε λαὸς πρὸς συμμαχίαν, εἰ βούλοιτο, τὴν πόλιν εἰσελθεῖν δύναιτο, μῆτε τροφὰς ἢ ἀγγελίας οἱ ἐντὸς δέχωνται ἢ πέμπωσι πρὸς τοὺς ὁμοφύλους, ἄλλως τε δὲ ἵνα μὴ ἀφ' ἐνὸς μέρους ἢ δύο ἢ τειχομαχία γένηται ἀλλὰ πανταχόθεν, ὅπως περισπώμενοι ἐξ ἐκάστου
 30 μέρους καὶ ἀντιποιοῦμενοι τοῦ παντὸς μερίζωνται καὶ διασκορπίζονται, κἀντεῦθεν ἀσθενέστεροι καὶ εὐκαταγώνιστοι

2 ἐκάστων Graux, ἐκάστω P¹R || 3 τούτοις P¹ || 15 ἐλεπολικοῖς P¹, ex R: dñk || 16 φυλάσσουσιν P¹R; correxi || 21 κυκλόθεν P¹ || 22 μελλούσης τῆς στρατιᾶς Graux, μέλλουσιν τὴν στρατιάν P¹R || 23 κυκλοτερές R || 26 Ante τὴν πόλιν inserunt P¹R πρὸς (n πρὸ), quod deleui || 28 Ante ἵνα insertum est in R καὶ

γίνονται. εἰ δὲ τέλματα ἢ ὄρος ἀπὸ θατέρου μέρους προσπελάζει τῷ τείλει, || εἰς μόνον τὸν ἐπιτήδειον τόπον [fol. 231^v P¹] ἀσφαλῶς γινέσθω τὸ ἀπλήκτον. τὰ δὲ πολιορκητικὰ ὄργανα συντομία καὶ ταχυτῇτι γενέσθω πολλῇ, ἵνα μὴ τριβὴν εἰς αὐτὰ δεχόμενα τοῦ χρόνου ἐπὶ κενῷ καταναλίσκωνται αἱ 5 τροφαί.

XXII.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ φυλάττεσθαι τοὺς εἰς συλλογὴν χρειῶν ἀποστελλομένους καὶ τοὺς νέμοντας τοὺς ἵππους.

Ἐκάστη οὖν ἡμέρᾳ φούλκα εἰς φυλακὴν τῶν τε εἰς 10 συλλογὴν χόρτου ἐξερχομένων καὶ τῶν τοὺς ἵππους νεμόντων στελλέσθωσαν· εἰς καθαρὸς δὲ τόπους τούτους νεμέτωσαν καὶ μὴ εἰς δασεῖς καὶ ὑλώδεις, ἵνα μὴ ἐν τοῖς ὑλώδεσι τόποις τῶν ἐχθρῶν ἀποκρυπτομένων ἀπροόπτως ὑπ' αὐτῶν καταβλάπτωνται. δουκάτωρας δὲ ἐμπείρους οἱ ἄρχον- 15 τες τῶν φούλκων ἐχέτωσαν ἐπισταμένους τὰς ὁδοὺς, δι' ὧν ἐστὶν εἰκὸς ἐπελθεῖν τοὺς πολεμίους, καὶ ταύτας ἀσφαλῶς φυλαττέωσαν· ἐχέτωσαν δὲ καὶ βίγλας εἰς ἐπιτηδείους τόπους, ἀφ' ὧν δύνανται πολὺ διάστημα κατοπτέειν γῆς. τοῦ δὲ ἡλίου φαίνοντος ἔτι πάντες ὑποστρέφωσαν πρὸς 20 τὸ ἀπλήκτον· οἱ δὲ βιγλάτωρες, οἱ ἀπὸ τοῦ φασσάτου ἀποστελλόμενοι, τούτων ὑποστρέφειν μελλόντων κατὰ τὸ ἔθος ἐξίτωσαν.

XXIII.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τροπώσασθαι τοὺς πολεμίους τοὺς παρατρέχοντας καὶ ἐνέδρας τιθεμένους 25 κατὰ τῶν εἰς συλλογὴν χρειῶν ἐξερχομένων.

Εἰ δὲ πολεμίους μάθῃ ὁ βασιλεὺς παρατρέχοντας καὶ ἐνεδρεύοντας κατὰ τε τῶν ἐξιόντων εἰς συλλογὴν χρειῶν

1 ὄρους P¹ et praeter n (qui ὄρος) atque v (qui ὄρος habet) R quoque | θατέρου P¹R || 2 τείχη P¹ || 4 ταχύτητι R (praeter k, qui ταχὺ, et a, qui ταχὺ τῇ habet) || 5 καταναλίσκονται P¹, ex R: dk (ἀναλίσκονται u) || 18 φυλαττέσθωσαν R || 25 ἐνέδρους τιθεμένας P¹

καὶ τῶν τοὺς ἵππους νεμόντων, νυκτὸς σὺν τοῖς ἐξ ἔθους
 ἀποστελλομένοις φούλκοις καὶ ἕτερον ἱππικὸν μάχιμον στεί-
 λάτω χρήσιμον ἀρχηγὸν ἔχον τῶν ἀνδρείων τινὰ καὶ ἐμ-
 πείρων, καὶ παρεγγυησάτω τούτῳ σκοτίας ἔτι οὐσῆς διχῇ
 5 διελεῖν τὸν λαὸν καὶ δύο καταστήσαι ἐνέδρας, μίαν προσω-
 τέρῳ ἐτέραν δὲ ὀπισθεν. καὶ τῶν ἐχθρῶν κατὰ τῶν τὰς
 χορέας συλλεγόντων ἢ τῶν τοὺς ἵππους νεμόντων ὀρμησάντων
 οἱ τῆς πρώτης ἐνέδρας ἐκδραμόντες σφοδρᾶ ῥύμῃ τούτοις
 συρραγήτωσαν· ὁ δὲ ὀπισθεν λόχος ἐξελθὼν συντεταγμένους
 10 ἀκολουθεῖτω τούτοις ἄχρις οὗ ἀπὸ τῶν ἐαλωκότων αἰχμαλώ-
 των πληροφορηθῶσι μὴ εἶναι τῶν ἐναντίων ἐτέραν δύναμιν
 [fol. 232^r P¹] ἐνεδρεύουσιν, καὶ μετὰ βεβαίωσιν || ἐν ἀσφαλεῖ ἀνὰ
 κράτος καὶ αὐτοὶ διωξάτωσαν, ἕως ἂν τέλειον αὐτούς, Χριστοῦ
 ἀντιλήψει, ἐξαφανίσωσιν. εἰ δὲ οἱ πολέμοι δι' ὀλιγότητα
 15 καὶ δειλίαν οὐκ ἀναδεύονται πρὸς πόλεμον, χρητὸς τοῖς ἐρανεῖο-
 μένοις ὑπουργοῖς τὰ σιτία ἀναμῖξαι τινὰς τῶν μαχίμων
 στολάς ἡμφιεσμένους ὑπουργῶν, ἵνα ὀποκρύπτονται τὰ τού-
 των ὅπλα, καὶ πρὸς τὸ μέρος, οὗ παρατρέχειν γνῶ τοὺς
 πολεμίους, ἐκεῖσε μετὰ τῶν ὑπηρετῶν στειλάτω εἰς τὰ χωρία
 20 συνεισελθεῖν· τὰ δὲ φούλκα ἐγγύθι τῶν χωρίων κεκρυμμένα
 ἕστωσαν, καὶ ἐὰν οἱ πολέμοι τῷ προσήματι τούτῳ ἀπατη-
 θῶσι καὶ πρὸς τὸ κατασχεῖν τούτους ἐπέλθωσιν, οἱ ἀναμῖξ
 ὄντες τοῖς ὑπηρέταις στρατιῶται συμπλακέντες τοῖς ἐναντίοις
 μικρὸν τούτους ἀναχαιτίσουσιν, εἶτα οἱ ἐν ταῖς ἐνέδραις
 25 ἐξελθόντες ἀξιόλογον ἔργον ὅσον ἐστὶ στοχάσασθαι ἐκτε-
 λέσουσι.

XXIV.

Περὶ τοῦ εἰ γνωσθῶσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολεμίων
 μετὰ τῆς ὑπ' αὐτοὺς δυνάμεως κρύφα μέλλοντες

1 ἐξέθους P¹ || 4 διχῇ P¹R || 6 καὶ] κατὰ P¹ || 8 σφοδρᾶ
 P¹ || 9 συντεταγμένους Vāri, συντεταγμένοις P¹R || 12 ἐν ἀσφαλεῖ
 Vāri, ἀσφαλῇ P¹, ἀσφαλῇ R || 13 ῥύ P¹R || 16 ἀναμῖξαι τινὰς
 libri praeter k (qui ἀναμῖξαι τινὰς exhibet); correxit Graux ||
 18 In V probabiliter μέτρος legebatur pro μέρος || 24 ἀναχαι-
 τήσωσιν P¹, ἀναχαιτίσωσιν R; correxi || 25 ἐκτελέσωσι P¹ ||
 28 ὑπαντοῦς P¹

ἐπιβουλευσασθαι τῷ στρατοπέδῳ ἢ τοῖς πρὸς συλλογὴν <χρεῖων> ἐξιοῦσιν ὑπουργοῖς.

Εἰ δὲ τοὺς τῶν δυσμενῶν ἀρχηγούς ὁ βασιλεὺς πύθεται τῇ στρατιᾷ μέλλοντας κρούει καὶ ἀδοκήτως συμβαλεῖν ἢ τοὺς τὰς τροφὰς ἐρανιζομένους ὑπουργοὺς τραυματίσαι, 5 πλείονας δεῖ λόχους ἱππικῶν τάξεων παρασκευάσαι, ἐξερχομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγίου βασιλέως ἡμῶν καὶ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ ἐγκρουπτομένου. Ἐπειδ' ἂν δὲ συναφθῇ πόλεμος καὶ καρτερά ἀναφθῇ μάχη, εἰ μὲν τοὺς πολεμίους ἐπικρατεστέρους θεᾷται, βοήθειαν στελλέτω τοῖς πονοῦ- 10 μένοις καὶ ὀκλάζουσιν ἀκολουθῶν καὶ αὐτὸς κατόπιν συντεταγμένος· καὶ εἰ φρονίμως καὶ ἀνδρικῶς οἱ σταλέντες τὰ τοῦ πολέμου διάθωιντο, ὑπερισχύσουσι τῶν ἐχθρῶν τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι· πλὴν ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἄγιος, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἀρχὼν τοῦ φροσδάτου ἐν καιρῷ πολιορκίας μὴ πόρρω διω- 15 κέτω, μήτε μὴν τὴν τάξιν αὐτοῦ ἄνευ μεγάλης περιστάσεως λυέτω, εἰ μὴ ποτε οἱ ἐχθροὶ ἀδρᾶν ἔχοντες δύναμιν καὶ τῶν λοιπῶν ὑπερισχύσαντες τάξεων σφοδρῶς ῥύμῃ καὶ αὐτῷ ἐπέλθωσιν· ὅτ' ἂν δὲ πολέμιοι ἀπὸ τῶν ἐκτὸς ἐπέρχωνται, ἢ πολιορκία σχολὴν ἀγέτω, μόνον δὲ τὸ ἀπλήκτον καὶ τὰ 20 πολιορκητικὰ ὄργανα ἀσφαλῶς φυλαττέσθωσαν μετὰ τοῦ ἐξαρκούντος λαοῦ.

XXV.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ νυκτὸς τῷ ἀπλήκτῳ τῶν πο- [fol. 232^v P¹] λεμίων ἐπελθεῖν.

Εἰ δὲ παραφυλάττοιεν ἑαυτοὺς οἱ ἐκτὸς πολέμιοι καὶ 25 μὴδ' ὅπως οὖν παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδευθέντες ἐτραυ-

2 χρεῖων quod omm. libri, inseruit d || 3 εἰ δὲ τοῖς τῶν δυσμενῶν ἀρχηγοῖς ὁ βασιλεὺς πύθονται P¹, idem, nisi πύθεται R (cf. p. 22, vs. 19/20); conlato p. 24, vs. 15 malim πύθοιτο scribere || 6 ἱππικὸν P¹ || 13 ὑπερισχύσουσι Vāri, ὑπερισχύσωσι (-σιν n) P¹R || 17 ἀδρᾶν P¹vk, ἀναδρᾶν n || 18 σφόδρα P¹ || 26 μὴδ' ὅπως οὖν P¹ et praeter db, qui μὴδ' ὅπως οὖν habent et n, qui μὴδόπως οὖν exhibet, etiam R

ματίσθησαν, προσήκει μαθεῖν δι' αἰχμαλώτων ἢ κατασκόπων
 ἢ αὐτομόλων, ἐν ποίῳ ἀυλίζονται τότῳ καὶ ὁπόσῃ δύνανται
 ἔχουσι. καὶ εἰ μὴ πόρῳ τοῦ φοροῦτου εἶεν, ἀλλ' ὅσον
 οὐχ ὅλης ἡμέρας διάστημα, ὥς εἶναι δυνατὸν ἀπὸ ἐσπέρας
 5 ἀρξάμενον τῆς ὁδοῦ περὶ τὸ λυκανυγὲς καταλήψεσθαι τὸ
 ἐκείνων ἀπλήκτον, τότε μείζονα δύνανται ἰππέων παρ' ἣν
 οἱ πολέμιοι ἔχουσιν ἀφορίσας ὁ βασιλεὺς ἀναλαβόμενός τε
 καὶ πεζοὺς ἀκοντιστάς καὶ τοξότας καὶ τινὰς τῶν ὁπλιτῶν
 ἔχοντας ἄλογα κρείττονα καὶ ῥῶς ἰππότας — περιποιησά-
 10 μενος δηλονότι καὶ τὴν τοῦ ἀπλήκτου ἀσφάλειαν διὰ στρα-
 τοῦ ἐξικανοῦντος κατὰ τῶν ἐχθρῶν — μετὰ δονκατῶρων
 ἐμπείρων ἀπὶ τῷ, μηθενὸς εἰδότης, ἐκτὸς τῶν συμβούλων,
 ὅπῃ πορεύεται· πλὴν μὴ ἀτάκτως καὶ ὥς ἔτυχε τὴν πρὸς
 ἐκείνους ὁδὸν στελλέσθω, ἀλλ' ἐκάστη παράταξις τῇ ἄλλῃ
 15 ἐν τάξει καὶ σιωπῇ ἐφομαρτεῖτω, οἱ δὲ τῆς πεζικῆς στρατιάς
 κατόπιν πασῶν τῶν ἰππικῶν τάξεων ἰππῶται καὶ αὐτοὶ σὺν
 τοῖς ῥῶς πορευέσθωσαν, καὶ εἴπερ ἀφυλάκτους καταλήφονται
 τοὺς ἐχθροὺς ἄρτι διαναγαζούσης ἡμέρας, συνεργία Θεοῦ
 μέγα ἔργον ἀνύουσιν. τῶν δὲ πολεμίων γνόντων, εἰ μὲν
 20 εἰς μάχην στῶσιν, ἐλάττους ὄντες ἡττηθήσονται, εἰ μὴ ποτε
 σφάλμα τι παρὰ τῶν ἡμετέρων συγχωρήσει Θεοῦ γένηται.
 δεῖ γάρ τας τῶν ἐχθρῶν ὑφορώμενον ἐνέδρας μὴ εἶσαι
 τὸν λαὸν ἀτάκτως ἐμβαλεῖν τῇ τούτων ἀποσκευῇ, μὴ ποτε
 τῶν οἰκείων ἀνὰ ταύτην σκεδασθέντων ἐπιπεσόντες οἱ δυσ-
 25 μενεῖς, ὅπερ αἰεὶ τούτοις ἐξ ἔθους νῦν μεμηχάνηται, ἐν τοῖς
 ἀπλήκτοις αὐτῶν τινὰ βλάβην εἰς τὸν στρατὸν ἐργάσωνται·

3 ἔχουσιν *P*¹, ex *R*: habent *ndv* || 4 οὐχ' *P*¹ || 5 περὶ πολύ-
 κανυγες *ab m v*, περὶ τὸ πολύκανυγες *k*, περιπολύκανυγες *n*, περὶ τὸ
 λύκανυγες — quod emendavit Graux — *P*¹ *Ed*; quid *b?* || 8 καὶ
 τινὰς *d*; ceteri forte omnes καὶ τινὰς || 9 ἰππῶτας *P*¹, ex *R*:
d || 11 ἐξικανοῦντος *P*¹ || 13 ὅπῃ *P*¹ *R* || 15 ἐντάξει *P*¹ | ἐφομαρ-
 τεῖτω *dnb*, ἐφαμαρτεῖτω *Em v*, ἐφαμαρτεῖτω *k*, ἐφομαρτεῖτω
*P*¹; quid *a?* || 16 ἰππῶται *P*¹, ex *R*: *Endvk* || 19 Ante πολεμί-
 ων inserit *E* *λοι*, ceteri *R*: *λοιπῶν*; probabiliter et in *V* ut in
E legebatur *λοι* insertum || 19/20 εἰς μὲν εἰς *P*¹ || 22 εἶσαι
 praeter *dnv* (et *P*¹), qui εἶσαι habent, omnes *R* || 25 ἐξέθους
*P*¹ | *νῦν* *omm. R* || 26 τινὰ omnes, ut videtur, codices | Exceptis
ad omnes codices ἐργάσσονται

ἀλλὰ πρότερον τῆς ἀπωλείας τοῦ τῶν ἐχθρῶν μαχίμου φρον-
τίσαντες εὐχερῶς ἔξοιεν ἐπ' ἔσχατον καὶ τὰ προσόντα αὐτοῖς
ἔπαντα. εἰ δὲ φυγῇ χρήσονται, διώκειν δεῖ αὐτοὺς μὴ ἀφυ-
λάκτως, ἀλλὰ μετὰ ἀκριβείας καὶ ἐμπειρίας· καὶ εἰ καταλή-
φονται τούτους καὶ ἀπὸ τῶν ἐαλωκότων ὥσει σφοδρὰν ποιη- 5
σάσθωσαν τὴν κατ' αὐτῶν δίωξιν καὶ συνεργίαν Θεοῦ ὅλεθρον
αὐτῶν ἐργάσονται μέγαν. εἰ δὲ εἰς ὅρος εἴτε ἑτερόν τινα ὄχυρόν
καταφύγῃσι τόπον, καταλαμβανόντων || τῶν πεζῶν καὶ [fol. 233^r P¹]
διαταξαμένων ὡσαύτως καὶ τῶν καβαλλαρίων, καθὼς ὁ τόπος
ἄδειαν δίδωσι, τῆς κατ' αὐτῶν στερεῶς ἐχέσθωσαν μάχης· εἰ 10
δὲ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἔθνους ἐκεῖσέ εἰσι, καταλιπεῖν αὐτοὺς
οὐ συμφέρον, ἀλλ' εἰ δεήσει καὶ τὸ λοιπὸν τῆς στρατιᾶς
μεταστήτω κἀκεῖσε γενέσθω, καὶ μὴ ἐαθῶσιν οἱ ἐχθροί, ἕως
ἂν ἡ πεζοὶ τοὺς ἵππους λιπόντες διὰ τῶν ὁρέων δυνηθῶσι
φυγεῖν ἢ πολέμῳ ἀλώσι.

15

XXVI.

Πῶς δυνατόν ἐστι μετ' ἐπιτηδεύσεως τοὺς πολιορ-
κούμενους πρὸς τὰ ἐκτὸς ἐπισπάσασθαι καὶ τραυ-
ματίσαι αὐτούς.

Δυνατὸν δὲ ἐστὶ καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδεύσασθαι
καθὼς πολλάκις ἐθεασάμεθα γεγονὸς αὐτοὶ τε ἡμεῖς καὶ 20
ἕτεροι πλείστοι. δεῖ γὰρ νύκτωρ ἐν ταῖς σκηναῖς κατέναντι
τῶν τῆς πόλεως πυλῶν δύναμιν ἱκανὴν πεζικὴν ἐγκοῦναι,
ἀνὰ χεῖρας ἔχόντων ἐκάστων τὰ ἐπιτηδεια ὅπλα — ἐμpei-
ρία δὲ καὶ φρονήσῃ πλείστοι οἱ τούτων ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων
διαφερέτως — πρὸς τούτοις καὶ ἐξ ἱππέων ἐνέδρας κατα- 25
στήσαι ἐν ἐπιτηδεύοις τόποις ἐπιστῆσαι τε καὶ αὐτοῖς ἡγε-

2 ἐπ' ἔσχατον Vári, ἐπεσχάτων P¹ dnk, forte etiam ceteri
R (praeter v, qui ἐπ' ἔσχάτων habet) || 7 ἐργάσονται Vári,
ἐργάσονται n (probabiliter E), ἐργάσεται m, ἐργάσονται ceteri
ἕτερον τινά, praeter d, omnes forte codices || 9 ὡσαύτως P¹ ||
11 οἱ omm. R | ἐκεῖσε εἰσὶ P¹ R || 13 κἀκεῖσε P¹ || 15 ἀλώσω
P¹ R, correxi || 17 ἐπισπάσασθαι Hase, ἐπισπασάμενον P¹ R ||
26 ἐπιστῆσαι τε P¹

μόνας τῶν ἀρίστων καὶ ἐπιλέκτων· εἶτα πλάσασθαι φανεράν
 ἐξέλευσιν, ὥς δῆθεν τῶν ἐκτὸς πολεμίων φανέντων καὶ τοῖς
 τοὺς ἵππους νέμονται βουλομένων ἐπιτεθῆναι, καὶ τὸ ἀπλή-
 κτον κενὸν καὶ ἔρημον μαχομένων πρὸς ἀπάτην τῶν ἐχθρῶν
 5 παραδεικνύναι, μόνων ὥς εἰκὸς φαινομένων τῶν ὑπορυγῶν
 καὶ τὰς προσηκούσας αὐτοῖς ἐνεργούντων ὑπηρεσίας· μετὰ
 δὲ τὸ μακρυνθῆναι τῆς πόλεως ἐν ἀποκρύφῳ στήναι τόπων
 καὶ βίγλας ἔχειν τοῦ ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν τὸ ἀποβησόμενον.
 ἐπειδ' ἂν δὲ τὸν μάχμον οἱ πολιορκούμενοι λαὸν γινῶσι
 10 πρὸς πόλεμον τὸν ἐκτὸς ἐξελθόντα, μετὰ τὸ ἐκείνους μακρυν-
 θῆναι, ἴσως οἱ ἐχθροὶ τῶν πυλῶν ἐξελθόντες ἐπιδραμοῦνται
 τοῖς πολιορκητικοῖς ὀργάνοις πρὸς τὸ συντρίψαι ταῦτα καὶ
 πυρπολῆσαι. τούτου δὲ γενομένου οἱ ταῦτα φυλάττοντες
 15 πρὸς αὐτὸ θαρρήσουσιν οἱ δυσμενεῖς εἰσελθεῖν, καρτερησά-
 τωσαν <οὖν> οἱ λοχῶντες ἐν ταῖς σκηναῖς, ἄλλοι ἂν ἀφαρ-
 πάξιν τὰ λάφυρα ἄρξωνται· καὶ τότε οἱ μὲν τῆς ἱππικῆς
 ἐνέδρας πρὸς τὸ τὰς πύλας κατασχεῖν καὶ τοὺς πολεμίους ἐκτὸς
 ἀπείρξαι ὁξέως ὀρηγιάτωσαν, οἱ δὲ πεζοὶ τῶν σκηνῶν ἐξελ-
 [fol. 233^v P¹] θόντες τῆς ἀπὸ χειρὸς μάχης ἀπέσθωσαν, || καὶ εἶπερ
 21 καλῶς καὶ εὐτάκτως τὸ τοιόνδε ἐπιτήδευμα οἱ ὑπολειφθέντες
 ἡγεμόνες διάθονται ἐπισκῆπτοντες μὴ ἀτάκτως τινὰ πρὸ
 καιροῦ ἐκδραμεῖν κἀντεῦθεν εὐφώρατον γενέσθαι τὴν ἐνέδραν
 τοῖς πολεμίοις, ἀξιωμακρύνοντες ἔργον Θεοῦ κατορθωθήσεται
 25 χάριτι· εἶδομεν γάρ, ὥσπερ εἴρηται, αὐτοὶ τε καὶ ἡμεῖς καὶ
 οἱ ἄλλοι μυρίοι τῷ τοιούτῳ τρόπῳ οὐ μόνον μεγάλως τραυ-
 ματισθέντας τοὺς ἐναντίους, ἀλλὰ καὶ φρούρια ἐνίστε αὐτο-

10 τὸν *k*, τῶν *P*¹*R* || 12 συντρίψαι *P*¹*R* (praeter *n*, qui
 συντρίψας habet); correxī || 13 φυλάσσοντες *P*¹*R*, correxī ||
 15 θαρρήσουσιν Graux, θαρρήσωσιν *P*¹*R* || 15/16 Post καρ-
 τερησάτωσαν inserui οὖν || 16 λοχῶντες Vári, λοχοῦντες *P*¹*R* (λα-
 χόντες *n*) || 17/18 ἱππ|ἐνέδρας *P*¹ || 19 ἀπείρξαι praeter *P*¹*v*, qui
 ἀπείρξαι, et *n*, qui ἀπείρξας habet, ceteri *R* omnes, excepto
 forte *E*, quem idem habere opinor, quod *P*¹ || 22 διάθονται
 manus correctrix cod. *k*, διάθονται *P*¹*d*, διάθηντο ceteri ||
 23 εὐφώρατον *P*¹ et (praeter ab forte) *R*, item infra εἶδωμεν
 26 μύριοι *P*¹, ex *R* habent, quos vidē, dno*k* || 27 αὐτοβοεῖ
*P*¹*R*; correxī

βοει ἁλόντα. εἰ δὲ ἔφοδος μεγάλων πολεμίων δυνάμεων προσδοκᾷται, ἀποχωρεῖν δεῖ τῆς πολιορκουμένης πόλεως, καὶ ταύτης πορρωτάτῳ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ στρατοπεδεύειν κἀντεῦθεν ἐτοιμάζεσθαι πρὸς τὴν τῶν πολεμίων παρατάξιν.

XXVII.

Περὶ τειχομαχίας.

5

Ἐπειδὴ δὲ τῆς πολιορκίας ἀρξάμενοι πρὸς ἕτερα τὸν λόγον μετηγάγομεν, νῦν καὶ περὶ αὐτῆς κατὰ τὸ ἐγγωροῦν διαληψόμεθα. ἡ πολιορκία, ἥτοι ἡ τειχομαχία, πολυειδὴς καὶ πολυμήχανός ἐστι. γίνονται γὰρ καὶ ὑπὸ γῆν ὀρύγματα, καὶ κριοὶ κατασκευάζονται καὶ χελῶναι καὶ πετροβόλοι 10 λέσαι τε καὶ ξύλινοι πύργοι καὶ κλίμακες, καὶ χωμάτων σωρεῖαι εἰς βουνὸν ἀποτελούμεναι καὶ ἕτερα ἐλεπολικά κατασκευάζονται καὶ ἐπιτηδεύονται ὄργανα, ὑπὲρ ὧν ταῖς τῶν παλαιῶν βίβλοις ἐντυχὼν ἐπιστατικώτερον καὶ πλεονα τούτων εὐρήσεις συγγεγραφεκότας ἐκείνους, καὶ κάλλιστα καὶ 15 χρησιμώτατα διὰ τοῦτο οὖν περιττὴν ἡγησάμεθα τὴν περὶ τούτων ἐπὶ λεπτὸν γραφήν, τοῦ λόγου τὸν κόρον καὶ τὴν γραφήν ἐκφεύγοντες. ἔξεστι δὲ <καὶ> τῶν ἡγεμόνων ἐξ ἐναντίας ἕκαστον τοῦ ἰδίου ἀπλήκτου τὴν στάσιν ἔχοντα πολιορκεῖν, ἔπειτα κρεῖττον τῶν ἐλεπολικῶν μηχανημάτων 20 κατὰ τὸ εὐκολώτερον μέρος τῆς τάφρου τῶν πολεμίων καὶ τοῦ τείχους σαθρότερον ἔχειν τε καὶ προσφέρεισθαι, ὡσαύτως καὶ τὴν ἰσχυροτέραν δύναμιν καὶ τῶν ἀρχηγῶν τοὺς ἐμπείρους· καὶ μὴτε νυκτὸς μὴτε ἡμέρας ἀνίσθαι τὴν τειχομαχίαν καθ' ὅλου τοῦ τείχους τῆς πόλεως, ὅπως τῇ συνε- 25

9 πολυμήχανος ἐστὶ P^1 , ex R : dn | γῆν P^1 || 10 πετροβόλοι G raux, πετρόβολοι omnes, quos vidi, codices cum E || 12 σωρεῖαι $V\bar{a}ri$, σωρεῖα $P^1 R$ (\bar{d} : σωρεῖα) | ἀποτελούμεναι $V\bar{a}ri$, ἀποτελούμενα $P^1 R$; G raux ἀποτελουμένων scripsit | ἐλεπολικά P^1 , ex R : dnk || 16 Omnes, quos vidi codices cum E m χρησιμώτατα habent || 17 ἐπὶ λεπτὸν $V\bar{a}ri$, ἐπιλεπτῶ $P^1 nk$, ἐπὶ λεπτῶ ceteri || 18 καὶ inseruit k || 18/19 ἐξεναντίας P^1 , ex R : do || 20 ἐλεπολικῶν P^1 , ex R : dnk || 22 ὡς αὐτως P^1 || 25 καθά-
λου P^1 , ex R : dno

χείρα καὶ σφοδρότητι τοῦ πολέμου, τὸ μὲν ἐκλυθέντες οἱ
ἐντὸς καὶ ταλαιπωρηθέντες, τὸ δὲ τραυματιζόμενοι καὶ μὴ
[fol. 234^r P¹] πρὸς πάντα δυσχερῇ ἀντισχεῖν δυνάμενοι, ἀπογνῶσι
τῆς ἰδίας σωτηρίας καὶ ἢ πλῆτεις δόντες καὶ αὐτοὶ λαβόντες
5 ὑποταγῶσιν, ἢ χαυνωθέντες νόμῳ πολέμου ἀλῶσι καὶ ὑπὸ
τὴν βασιλικὴν γένωνται χεῖρα.

XXVIII.

Περὶ τοῦ δεῖν τὸν στρατὸν γυμνάζεσθαι.

Τὸ δὲ <δεῖν> γυμνάζεσθαι καὶ ἀδουμιάζεσθαι τὸν
στρατὸν ἀπὸ τῶν παλαιῶν παρειλήφαμεν· ἔστι γὰρ ὠφέλι-
10 μον καὶ ἐπιτηδειότατον. ἐκεῖνοι γὰρ οὐ μόνον σύμπασαν
ἐγύμναζον τὴν στρατιάν, ἀλλὰ καὶ καθένα ἕκαστον στρατιώτην
ἐξασκοῦντες ἐδίδασκον ἐντέχνως τοῖς ὅπλοις χρῆσθαι, ἵν' ἐν
καιρῷ πολέμου ἢ ἀνδρεία συνεργῶ χρωμένη τῇ ἐμπειρίᾳ
καὶ τέχνῃ τῶν ὅπλων ἀήττητος ᾖ. χρεῖα τοίνυν ἐστὶ τῶν
15 γυμνασιῶν καὶ τῆς πρὸς τὰ ὅπλα ἐπιμελείας· πολλοὶ γὰρ
τῶν πάλαι Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων μετὰ πληθύνος ὀλίγης
στρατιᾶς τῶν γεγυμνασμένων καὶ ἐμπείρων μυριάνδρα στρα-
τόπεδα κατετροπώσαντο. τὸ δὲ οἴκοι μένειν καὶ ἀργεῖν
τοὺς στρατιώτας καὶ μῆτε γυμνάζεσθαι μῆτε ταξειδεύειν
20 κατ' ἐνιαυτόν, καθ' ὃν ἔξεστι καιρόν, εἰς ἐμπόρων καὶ
ἀγελαιῶν γεωργῶν τάξιν αὐτοὺς κατάρχει· τὴν γὰρ πολεμικὴν
πανοπλίαν καὶ τοὺς ἀρίστους ἵππους ἀπεμπολοῦντες βόας
ἐξωνοῦνται καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς γεωργίαν ἐπιτήδεια, καὶ κατ'
ὀλίγον ἐθιζόμενοι πρὸς ἀργίαν μᾶλλον ταύτην ἀσπάζονται
25 καὶ αἰροῦνται ὥς ἀταλαίπωρον καὶ ἀκίνδυνον ἥπερ τοὺς
ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν ἀγῶνας καὶ πόνους· καὶ εἰ χρεῖα
γένηται πολεμίων ἐπιόντων ἐξάγειν τὴν στρατιάν, ὥσπερ

7 τὸν στρατὸν Graux, τὸν στρατηγὸν P¹R || 8 δεῖν inseruit
Graux || 11 καθ' ἓνα (sic!) Graux, καθ' ἓν P¹, καθ' ἓν R ||
13 ἀνδρεία P¹ (cum v) || 15 γυμνασιῶν coniecit Graux; idem
habet n || 23 τ' ἄλλα P¹d, τ' ἄλλα nvk et ceteri forte; cor-
rexī || 25 αἰροῦνται P¹

ἀνάγκη τοιαῦτα τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιέναι ἐκάστοτε, οὐδεὶς
 εὑρεθήσεται στρατιώτου ἔχων ἐνέργειαν· ἡ γὰρ ἀργία καὶ
 τὸ μὴ γυμνάζεσθαι πάντῃ ἀνάνδρους καὶ ἐκκελυμένους
 ἀπεργάζεται, ὥσπερ τὸ περὶ ταῦτα ἐνεργεῖν καὶ ἐξασκεῖσθαι
 ἀνδρείους καὶ εἰς πλείστον ἰσχύος μέρος ἐπιιδόντας. καὶ 5
 τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς κατω-
 κισμένων καὶ τοῖς ἐχθροῖς γειτονούντων· ἐκείνους γὰρ τὸ
 ἄπανστον καὶ ἐνδελεχὲς τῶν πολέμων νεανικούς τε καὶ γέν-
 ναίους ἀπεργάζεται· πρὸς δὲ τὴν γυμνασίαν καὶ τοὺς ταξει-
 δίους καὶ <τὸ> τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐλευθέρους ἀπὸ πάσης 10
 ἐπηρείας συντηρεῖσθαι — κατὰ τοὺς δόξαντας πάλαι Ῥωμαίοις
 νόμους — προσήκει τιμᾶσθαι τε || κατὰ τὸ ἀρμόζον [fol. 230^v P¹]
 ὡς τῶν Χριστιανῶν προμάχους, καὶ μὴ παρὰ τινος τῶν
 φορολόγων ἀτιμοῦσθαι καὶ καθυβρίζεσθαι ἀλλιστον· ἡ γὰρ
 τιμὴ καὶ ἐλευθερία διεγείρει τούτους εἰς εὐτολίαν καταφρο- 15
 νεῖν τε ποιεῖ παντὸς θανάτου καὶ προκινδυνεύειν ἐκθύ-
 μως τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑαυτῶν πατρίδος,
 ὥσπερ ἀνάπαλιν αἱ ζημίαι καὶ τὸ καταφρονεῖσθαι καὶ ἀτι-
 μοῦσθαι ῥαθυμούς καὶ ἀτόλμους εἶναι καὶ καταπλήγας
 παρασκευάζει.

20

XXIX.

Περὶ ἀδνουμίων.

Τὰ δὲ καθολικὰ ἀδνούμια οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα πρὸς
 ἀσφάλειαν καὶ σύστασιν τοῦ παντός εἰσι στρατεύματος, καὶ

3 πάντῃ P¹R || 6 κατωκισμένων P¹ || 8 πολέμων tentavit
 Graux, πολεμίων P¹R | τε Vári, ὅτι P¹R || 9/10 πρὸς δὲ τὴν
 γυμνασίαν καὶ τοῖς ταξειδίους (ταξιδίοις abkm) καὶ P¹R; emen-
 davi, postea τὸ inserui || 11 ἐπηρείας v et manus sec. cod.
 am; ceteri ἐμπειρίας habent | Post δόξαντας inserendum cen-
 suit Graux τοῖς || 11/12 ῥωμαίοις abm (?), ῥωμαίων ceteri ||
 16 ποιεῖ Vári, πάθει P¹, πείθει R || 18 Post ὥσπερ inserunt
 P¹R τὸ || τὸ om. P¹ || 19 ῥαθυμούς P¹R (ῥαθύμοις k) | καταπλή-
 γας Graux, κατὰ πλῆγας P¹, καταπλήγας ndk et praeter v,
 qui κατὰ πλῆγας habet, forte ceteri || 22 ἐλαχίστη μοῖρα P¹ et
 (praeter k, qui ἐλαχίστη [sic!] μοῖρα habet) forte omnes R ||
 23 παντὸς εἰσι omnes, ut videtur, codices

Inc. script. Byzant. ed. Vári.

A.

τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν στρατηγῶν· οὐ μετρίως γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν τοιοῦτων ἀδνουμιῶν ἐφρόντιζον. ἔξεστι τοίνυν πρὸ τοῦ τῆς πολέμιας ἐπιβῆναι γῆς ἅπαν ἀδνουμιάζεσθαι τὸ στράτευμα δι' οἰκείαν καὶ πιστῶν ἀνθρώπων τοῦ
 5 ἀγλίου ἡμῶν βασιλέως, ὅπως γνωσθῶσιν ὅσοι μὲν πρὸς τὸ ταξειδεῦσαι σύνεισι τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ὅσοι δὲ ὑπελείφθησαν οἴκοι, ὅσοι δὲ καὶ ἔφυγον, πρὸς τοῦτω καὶ τίνες μὲν ἐν ἀληθείᾳ δι' ἀσθένειαν ὑπελείφθησαν, τίνες δὲ καὶ τεθνήκασι, καὶ τίνες καλῶς τοὺς τε ἵππους καὶ τὰς πολε-
 10 μικὰς πανοπλίας κέκτηνται· οὐ γὰρ ἀγνοεῖσθαι δεῖ ἕκαστα, ἀλλ' εἰδέναι τίνες μὲν κοπιῶσι, τίνες δὲ διὰ ῥαθυμίας τὰ οἰκεία προέκριναν τῶν κοινῶν, ὅπόσοι δὲ ἄλλως ἀπελείφθησαν καὶ μὴ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τάττωνται οἱ θανάτοις καὶ αἰχμαλωσίαις ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότες τοῖς ῥαθύμοις καὶ ἀναπεπτοκόσιν, ἀλλ'
 15 ἄξια τῶν πεπραγμένων ἕκαστος ἀπολαμβάνῃ, οἱ μὲν εὐεργεσίαις, οἱ δὲ τὴν δοκοῦσαν τῷ νόμῳ ἄμυναν· οἱ γὰρ δι' ἀσθένειαν λιποτακτήσαντες ἀπολελυμένοι παντός εἰσιν ἐγκλήματος ὥς μὴ προαιρέσει ἀλλ' ἀκουσίως τοῦτο δεδρακότες. καὶ εἴπερ φυλάττειτο ἡ ἀκρίβεια αὕτη τῶν ἀδνουμιῶν, τοῦ ταξειδίου
 20 οὐ τολμήσουσιν οἱ στρατευόμενοι ἀπολιμπάνεσθαι. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης τῶν ἀδνουμιῶν καταφρονήσεως καὶ τινὰς συμβάλνει δι' ἀφοβίαν ἀπολιμπάνεσθαι εἰς τὰ ἴδια, εἴτα τοῦ στρατεύματος ἤδη ἐμβάλλοντος τῇ ἄλλοτρίᾳ, οὗτοι κατόπιν ἐρχόμενοι καὶ μόνοι τὴν ἐρημίαν διαβῆναι καταναγκασθέντες τὸν
 [fol. 235^r P¹] ἔσχατον ὑπέστησαν ὄλεθρον. εἰδομεν δὲ καὶ τῶν στρα-
 26 τηγῶν οὐκ ὀλίγους τῷ τρόπῳ τοῦτω σὺν τῷ λαῷ αὐτῶν μεγάλας ὑποστάντας βλάβας παρὰ τῶν πολεμίων ἐν ταῖς κλεισοῦραις. χρόν δὲ καὶ ὑποστρέφοντος καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ γινομένου τοῦ στρατοῦ αὐθις τελείσθω τὸ ἀδνούμιον, ἵνα
 30 μὴ τις τολμᾷ ἄνευ βασιλικῆς προστάξεως ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ κατερεῶσι πάντες μετὰ τῶν ἰδίων ἀρχόντων ἄχρι τῆς καθο-

7/8 Verba ὅσοι δὲ καὶ ὑπελείφθησαν om. P¹ ||
 9 τεθνήκασιν P¹, ex R: νν || 11 σκοπιῶσι P¹ | ῥαθυμίαν P¹ ||
 14 ῥαθύμοις P¹ || 15 ἀπολαμβάνει P¹R; correxi || 17 παντός εἰδὼν omnes, ut videtur, codices || 23 ἐμβάλλοντος P¹R, correxit Graux || 27 ὑποστάντας dk, forte etiam abm, ὑποστάντα P¹nv, ὑπόστατα E | περὶ P¹

λικῆς ἀπολύσεως, καὶ εἴ πον τινὲς τοῦ πρώτου ἀδνουμίλου ἀπολειφθέντες μετ' αὐτὸ κατέλαβον διὰ τοῦ ἐσχάτου ἐπιγιγνώσκονται, καὶ, ἀπλῶς εἰπεῖν, εἰ μὴ τοῦτο γένηται, χείρων ἐπακολουθεῖ λύμη καὶ μελζων. τῇ γὰρ τῶν οἰκείων ἐπιθυμία καταλιμπάνοντες οἱ στρατιῶται τὸν βασιλέα ἡμῶν τὸν ἄγιον καὶ τοὺς ἐαυτῶν ἄρχοντας προεξέρχονται· οἱ δὲ πολέμιοι ἐπακολουθοῦντες καὶ τὴν ὀλιγότητα τοῦ στρατοῦ θεώμενοι τούτου μεγάλην εἰς αὐτοὺς ἐργάζονται τὴν ἀπώλειαν καὶ <τὴν> αἰχμαλωσίαν.

XXX.

Περὶ τοῦ διδάσκειν τὸν στρατὸν καὶ ἐθίζειν ἔτι ἐν 10
τῇ ἰδίᾳ ὄντα κατὰ τάξιν ἀπληκεύειν καὶ ὁδοιπορεῖν.

Δεῖ δὲ πρὸ τοῦ ἐν τῇ πολεμικᾷ γενέσθαι τὸ ἐκτεθεὶν ἀπληκτον διδάσκειν τὸν στρατὸν τρις καὶ τετράκις ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα χώρα ἀπληκεύσαντα κατὰ τάξιν καὶ πᾶσαν τηρή- 15
σαντα τὴν τοιοῦτου ἀκριβειαν, ἵν' ἐκάστων μαθόντων ἀκριβῶς τὰς στάσεις αὐτῶν ἀσφαλῶς ἀπληκεύωσιν ἐν τῇ πολεμικᾷ, τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖν κατὰ τὴν ἐκδεδομένην μετὰ τάξεως ὁδοιπορίαν, ἔτι <δὲ> ἐν τῇ ἰδίᾳ ὄντα παιδεύειν τὴν στρατιάν, ἵνα μετὰ καταστάσεως καὶ εὐταξίας ἐθισθεῖσα ὁδοιπορεῖν 20
καὶ τὴν αὐτὴν ἐν τῇ πολεμικᾷ φυλάττουσα ἀκριβειαν ἀνωτέρω πάσης τῆς ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν συντηρεῖται κακώσεως.

2 Malim κατελάβοντο | ἐπιγινώσκονται P¹R, quod correxi || 8 χειρῶν P¹, ex R: *dvk* || 8 τοῦτους P¹R, correxit in τοῦτον Graux || 9 Post καὶ Graux recepta lectione codd. *abh* τὴν inseruit || 18 κατὰ Vári, καὶ P¹R || 19 δὲ Vári inseruit || 20 ἐθισθεῖσα v et manus secunda codicis m, fortasse denique *ab*, ceteri (etiam E?) ἐθισθεῖσαι excepto n, qui ἐθισθῆσα exhibet

XXXI.

Περὶ τοῦ ὑπαλλάττεσθαι τὰς ἐντελούσας τάξεις τὴν τοῦ σάκα διακονίαν διὰ τὸν πολὺν κόπον, τοῦ ἄρχοντος εἰ δυνατὸν μένοντος αὐτοῦ.

Ἐπεὶ δὲ ὁ τοῦ σάκα ἄρχων καὶ αἱ τάξεις αἱ εἰς αὐτὴν
 5 τὴν δουλείαν ἀποκεκληρωμένοι κόπον μείζονα τῶν ἄλλων
 καὶ ταλαιπωρίαν ὑφίστανται, δεῖ ὑπαλλάττεσθαι τὰς τάξεις
 τοῦ στρατηγοῦ μένοντος εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν, εἴπερ
 καλῶς τὰ κατ' αὐτὴν κυβερνᾷ, ἐπειδὴ πολλὴν ἐμπειρίαν ἐκ
 τῆς εἰς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν σχολῆς ἀθροίζων χρησίμως
 10 τὴν κοινὴν ταύτην ἀποτελεῖ λειτουργίαν, εἰ μὴ ποτε αὐτὸς ||
 [fol. 235^v P¹] εἴτε δι' ἀρχωστίαν ἢ διὰ τὸν πολὺν κόπον ὁκλάσῃ (τότε
 γὰρ ἀντ' αὐτοῦ ἔξεστιν ἕτερον πεπειραμένον καὶ ἱκανώτατον
 τὴν τοιαύτην πιστεύεσθαι). τὰ δὲ λεγόμενα μονοπροσώπα
 ἐν μὲν τῇ πρὸς τὴν πολεμίαν εἰσόδῳ τὰ τε ἄρματα καὶ τὰ
 15 λοιπὰ τὰ πρὸς πολιορκίαν ἐπιτήδεια βαστάζουσιν, ἐν δὲ τῇ
 ἐξόδῳ τῶν πλειόνων βελῶν καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν καὶ ἄρ-
 μάτων ἀναλισκομένων· χρὴ ταύτας εἰς τρία διαιρηθῆαι, καὶ
 μοῖραν μὲν ἀφορίσαι εἰς τὸ φέρειν τὰ ὑπολειφθέντα ἄρματα,
 τὴν δὲ ἑτέραν πρὸς τὸ τὴν δαπάνην πάντων μονοπροσώπων
 20 βαστάζειν, τὴν δὲ λοιπὴν διδόναι τοῖς τοῦ σάκα, ὅπως
 ἐκείνοι τοὺς πληγάτους καὶ τοὺς δι' ἀσθένειαν ἀπολιμπανο-
 μένους τοὺς τε τὰ ἑαυτῶν ἀπολωλεκότας ἄλογα καὶ μὴ δυ-
 ναμένους πεξεῦσαι ἐκείνους τε αὐτοὺς δι' αὐτῶν βαστάξωσι
 καὶ τὸν φόρτον αὐτῶν.

3 αὐτοῦ Hase, τοῦ ἐχθροῦ P¹R || 4 ταύτην pro αὐτὴν
 voluit Graux || 5 ἀποκεκληρωμένοι P¹ || 6 ἐφίστανται P¹ || 9 χρη-
 σίμως, omnes, quos vidi, codd., χρησίμως Graux || 12 καὶ omm.
 R | ἱκανώτατον P¹R, correxi || 15 Malim βαστάξωσιν || 18 μοῖ-
 ραν k, μοῖραν P¹ et ceteri, ut videtur, R || 21 ἐκείνοι P¹ |
 ἀσθένειαν P¹ || 22 ἀπολωλεκότας P¹R, correxit Graux || 23 τὲ
 P¹, ex R: *non*

XXXII.

Περὶ τῶν ἐπικειμένων δουλειῶν ὅτι χρὴ πρὸ ἡμέρας ταύτας λελογισμένως τυποῦν καὶ διατίθεσθαι.

Τὰς δὲ ἀναγκαίας δουλείας τοῦ στρατεύματος, ἃς κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἀρμόζει γίνεσθαι, εἴτουν τοὺς μέλλοντας στέλ- 5 λεσθαι εἰς κοῦρσα εἴτε τοὺς εἰς φυλακὰς τῶν εἰς χρείας ἐξιόντων καὶ τὰς λοιπὰς πάσας, ἃς διὰ τὸ πλῆθος παρήκαμεν τῇ πρὸ αὐτῆς ἡμέρᾳ, μετὰ λελογισμένης βουλῆς καὶ διασκέψεως δεῖ τυποῦν καὶ ἐγγράφως ἀποσημειοῦν καὶ προστάττειν τοῖς μέλλουσιν ἀποστέλλεσθαι εἰς ἑκάστην δου- 10 λείαν εὐτρεπίζεσθαι τοῦ ἐτοίμου εὐρεθῆναι κατὰ τὸν προσήκοντα καιρὸν καὶ μὴ ῥαθυμήσαντας ἑᾶσαι παραδραμεῖν τοῦτον καὶ ἀπολέσαι τὰς ἀναγκαίας δουλείας, ἃς τοῦ ἐπιτηδείου παραρρεύσαντος καλῶς ἀνυσθῆναι ἀμήχανον. εἰ δέ γε παρ' ἐλπίδα συναντήσωσι μανδάτα καὶ δουλεία ἀπρο- 15 όπτως συμεταβαλλέσθω τῷ καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ καὶ πρὸς τὰ ἀπαντῶντα διατιθέσθω. ἐβουλόμεθα δὲ καὶ περὶ κούρσων ἐκθέσθαι, πῶς δεῖ εἰσελαύνειν αὐτὰ ἐν τῇ τῶν Ἀγαρηνῶν χώρᾳ καὶ ἐπιτηδεύως καὶ ἀρμοζόντως πρὸς τὴν ἐρήμωσιν αὐτῆς διατίθεσθαι, ἀλλ' οὖν διὰ τὸ μῆκος τοῦ λόγου τὸ 20 τίκειν εἰωθὸς ἀηδίαν καὶ τὸ πλείστους εἶναι στρατηγούς οὐκ ὀλίγην πείραν εἰς τοῦτο τὸ ἐπιτηδευμα ἔχοντας παρήκαμεν τὴν ὑπόθεσιν ἡγησάμενοι περιττὸν εἶναι περὶ τῶν τοῖς πολλοῖς γγνωσμένων γράφειν.

6 κούρσωρα P¹, ex R: v, κούρσα nd et fortasse E; κοῦρσα ceteri || 12 ῥαθυμήσαντας P¹ | ἑᾶσαι P¹R || 14 παραρρεύσαντος d, παραρρεύσαντος P¹ et ceteri R || 15 παρελπίδα P¹, ex R: dn | συναντήσουσι P¹R, correxi | δουλεία Graux, δουλείαι P¹nv, δουλείαι dk et forte ceteri | Ultimo folio cod. v legitur: τέλος σὺν θεῷ τοῦ τακτικοῦ

INDEX VOCABULORUM.¹⁾

A

ἄβατον 33 2 -άτον 32 28
 ἀβλαβής 40 14 -έστερον 33 8
 -ώς 34 16
 ἀβουλίας 26 21
 ἀγαθῶν 28 13 κρείττον 1 19 15
 22 16 18 24 8 32 3 34 17 47 20
 κρείττονα 44 9 κρείττονος 32 30
 Ἀγαρηνῶν 37 21 38 3 53 18
 ἀγγελίας 40 26
 ἀγγελίων 48 21
 ἄγιος 6 3 19 26 22 3 13 20 31 4
 20 39 3 21 28 43 14 -ιον 51 6
 -ιον 11 44 18 26 19 24 30 20 6
 31 1 33 21 43 7 49 17 50 5 -ίω
 12 22 20 3 23 10 30 21 -ίᾱ 50 6
 ἀγνοέω: ἀγνοεῖσθαι 50 10 ἀγνο-
 οῦσι (part.) 38 24 -οῆσει 19 11
 ἀγνωστον 29 14 -ώστων 33 5
 ἀγρυπνίᾱ 17 7
 ἀγρύπνως 17 1
 ἀγρωτῶν 28 15
 ἄγω: ἀγέτω 43 20
 ἀγῶνας 48 26
 ἄδειαν 40 12 45 10
 ἀδνουμάζεσθαι 48 8 50 3
 ἀδνοῦμιον 50 29 -ονμίου 51 1
 -νοῦμα 9 9 49 22 -ίων 8 12
 49 21 50 2 19 21
 ἀδοκῆως 20 30 43 4
 ἀδράν 43 17

ἄδύνατον 32 27 33 2 38 6
 ἄει 44 25
 ἀηδῖαν 53 21
 ἀήττητος 48 14
 ἀθανάτους 7 18 -άτοις 5 3
 ἀθροίζων 52 9
 ἄθροισιν 21 16
 αἰρετίζω: αἰρετισάμενον 24 9
 αἰρέω: αἰροῦνται 48 25 ἐλεῖν
 37 2
 αἰφνιδίως 9 7 11 9
 αἰχμαλωσίαν 51 9 -αις 50 13
 αἰχμαλωτίζω: αἰχμαλωτίζειν 29 3
 αἰχμαλωτίσαι 38 25
 αἰχμάλωτοι 29 15 -ώτων 38 26
 42 10 44 1
 ἀκηδιάω: ἀκηδιῶντες 26 22
 ἀκίνδυνον 48 25 -όνου 24 9
 -ύνως 25 6 32 8
 ἀκολουθέω: ἀκολουθεῖτω 42 10
 ἀκολουθῶν 43 11
 ἀκολούθως 4 21
 ἀκοντίσματα 40 10
 ἀκοντιστοῦ 13 13 -σται 2 16
 -στάς 1 11 13 20 30 8 36 15 22
 44 8 -στών 1 17 11 18 13 12
 15 25 16 11
 ἀκόπως 14 21
 ἀκουσίως 50 18
 ἀκρίβεια 5 7 16 13 50 19 -ειαν
 33 24 51 16 21 -είας 45 4 -είᾱ
 9 12 30 18

1) Omisi in indice articulum, δέ, καί (= et), recepi καί (= etiam).

- ἀκριβῆ 28 21 -βέστερον 7 22
 -στέρας 39 19 -βῶς 1 9 16 7
 29 4 9 30 12 34 15 46 8 51 16
 ἀκριτας 11 5 -ίταις 29 11
 ἄκρον 4 5 ἄκρα 8 4 11 1 49 6
 ἀκωλύτως 8 21 18 22 32 30 36 27
 38 17
 ἀληθεία 50 8
 ἀληθεῖς 29 19 ἀληθεῖς 29 7
 ἀλίσκομαι: ἀλίσκόμενοι 29 14
 ἄλωσι 45 15 48 5 ἄλόντα 47 1
 ἐαλωκότων 38 26 42 10 45 5
 ἄλλα 3 3 9 20 10 3 20 13 13 17 4
 6 25 18 20 21 15 22 7 12 23 2 12
 24 3 26 13 27 7 28 16 29 11
 30 16 31 12 24 36 20 37 9 40 23
 29 43 14 45 1 4 46 27 48 11 50 30
 ἄλλ' 8 12 9 6 11 12 12 17 20
 16 26 19 11 12 30 24 6 33 5 23
 34 11 37 16 40 9 44 3 14 45 12
 50 11 14 18 53 20
 ἀλλαχόθεν 29 2
 ἀλλαχού 40 5
 ἀλλεπαλλήλοις 37 7
 ἄλληλα 16 28 -ήλων 9 18 11 25
 16 29 21 31 34 27 -ήλοις 2 9 11
 16 24 17 15 -ήλαις 21 25 24 19
 25 1
 ἄλλος 35 1 -ον 23 3 -ην 35 1
 -ο 35 27 -η 44 14 -οι 29 2
 46 26 -ων 1 19 7 25 27 11 30 12
 45 24 52 5 -οις 23 22 τᾶλλα
 48 23
 ἀλλότρια 34 3 -τρία 50 23 -τρί-
 οις 33 2
 ἄλλως 22 4 40 28 50 12
 ἄλογα 8 8 44 9 52 22 -όγοις
 37 24
 ἐλύστως 8 21
 ἄμα 19 29
 ἀμάξας 38 16
 ἀμείβειν 12 15 28 10
 ἀμήχανον 37 23 53 14
 ἀμπελοι 37 11
 ἀμπελώνας 39 9
 ἔμνηαν 50 16
 ἀμφιέννυμι: ἡμφιεσμένους 42 17
 ἀμφοτέρα 16 10 14 23 -τέρους
 2 16 -τέρων 4 24 35 5
 ἀμφοτέρωθεν 40 18
 ἄν 15 18 16 12 20 3 21 7 25 8
 23 26 11 13 21 27 15 33 14 21 30
 34 7 38 3 11 21 42 13 43 8 19
 45 14 46 9 16 καὶ 32 21
 ἀνά 1 11 12 3 13 16 6 23 28 9 19
 11 24 13 19 22 17 13 15 18 18 4 6
 20 18 20 22 21 4 22 24 26 30 22 11
 30 26 42 12 44 24 45 23 cum
 gen. 19 5
 ἀναγκάζω: ἀναγκάσει 21 19
 38 1
 ἀναγκαῖον 33 13 -αία 22 14
 -αίαν 26 5 -αίας acc. 53 4 13
 -αίων 28 6 38 8 12 20
 ἀνάγκη 17 24 30 5 49 1 -ης 15 4
 16 5 18 6
 ἀναδεύονται 42 15
 ἀναδιδάσκω: -άσκει 14 17
 -άσκωνται 29 4
 ἀνακλητικὸν 21 13
 ἀναλαμβάνω: ἀναλαμβάνομενος
 10 14 18 28 39 20 ἀναλαβόμε-
 νος 44 7
 ἀναλίσκομένων 52 17
 ἀναλογούσας 16 9
 ἀναλόγως 13 7
 ἀναμένω: ἀναμενέτω 22 2
 ἀναμετρήσεως 2 23
 ἀναμίσγνυμι: ἀναμιῆται 42 16
 ἀναμειγνύσθωσαν 25 22 ἀναμι-
 γείσας 24 19
 ἀναμῖξ 42 22
 ἀνάνδρους 49 3
 ἀνάπαλιν 49 18
 ἀναπαύω: ἀναπαύσαι 34 8 12
 ἀναπαύω: ἀναπεπνωκόσιν 50 14
 ἀναπληροῦν 13 1
 ἀνάπτω: ἀναφθῆ 43 9
 ἀνατολῆς 29 1 -λὰς 3 14 4 3 9
 5 5 6 5 23 7 14 13 25 -λῶν 6 11
 27 14 9
 ἀνατολικὸν 4 26 5 21 7 1 -ική

- 7 4 14 13 -ικὴν 7 28 -ικώτερον
 5 25 6 16 -ικωτέρᾳ 14 12
 ἀνατρέπω: ἀνατρέψαι 26 25
 ἀναχαιτίζω: ἀναχαιτίσουσιν
 42 24
 ἀνδραπόδων 34 4
 ἀνδρεία 48 13 -εἶαν 34 14
 ἀνδρείον 38 23 -εἶφ 30 7 -εἶους
 49 5 -εἶων 31 26 42 3
 ἀνδρικῶς 43 12
 ἀνεγείρω: ἀνεγείραι 23 14 ἀν-
 εγείραντας 27 16
 ἀνελλιπὲς 37 20 -λιπῇ 9 8
 ἀνεπιτηδεῖος: -εἶων 2 5 14 25
 ἀνεπιτηδεϊότης 14 23 -ότητα
 21 18
 ἀνερευνᾶω: -ευνώμενος 27 15
 -ευνήσασθαι 15 25 29 25
 ἄνευ 7 12 12 7 24 2 43 16 50 30
 ἀνῆρ: ἄνδρας 10 14 11 19 17 13
 20 22 27 21 4 ἀνδρῶν 11 23
 17 11 22 18 3
 ἄνθρωποι 24 4 -ώπους 10 22
 29 3 38 25 -ώπων 6 9 11 13
 50 4
 ἀνίημι: ἀνίσθαι 47 24
 ἀνοίγω: ἀνεργμεῖναι 8 12
 ἀνόνητος 27 11 -ητον 26 12
 ἀνόρυκτον 3 28
 ἀντέχω: ἀντισχεῖν 48 3
 ἀντί: ἀντ' 25 8 52 12 ἀνθ'
 28 4
 ἀντιλαμβάνεσθαι 28 12
 ἀντιλήψει 42 14
 ἀντιποιούμενοι 40 30
 ἀνύδρον 24 8 -δροις 23 20 23
 ἀνύω: ἀνυέτωσαν 20 7 ἀνύσουσι
 44 19 ἀνυσθῆναι 53 14
 ἄνωθεν 3 9
 ἀνωτέρω 14 25 31 19 35 4 25
 51 21
 ἀνωφελὲς 22 25 27 14 -ελῶν 27 5
 ἄξια 50 15
 ἄξινας 30 23
 ἀξιόλογον 38 20 42 25
 ἀξιωματηγμόνευτον 46 24
 ἀξιόπιστοι 33 9
 ἀπαγγέλιαν 12 16
 ἀπαγγέλλω: ἀπαγγέλλουσι 29 19
 -ελλέτωσαν 12 21
 ἀπαίρω: ἀπᾶραι 18 14
 ἀπαιωρέω: ἀπαιωρείτωσαν 10 5
 ἀπαντάω: ἀπαντᾶν 24 16 ἀπαν-
 τῶντα 53 17 ἀπαντάντων 16 1
 ἀπαντήσῃ 24 12 ἀπαντήσοι
 21 17
 ἀπαράσκενοι 15 10
 ἀπαριθμέω: ἀπαριθμούνται 4 25
 ἀπαρτίζω: ἀπαρτίσῃ 3 27 ἀπαρ-
 τίσαι 1 4 ἀπαρτίζεται 18 5 10
 ἀπαρτιζόμενον 1 19
 ἀπάρχομαι: ἀπάρχονται 20 8
 ἀπάρξασθαι 30 3 34 15
 ἄπας 25 8 ἄπαν 20 13 22 9
 37 3 50 3 ἄπασαν 16 2 ἀπάσης
 3 19 17 16 ἄπαντες 18 16 22 16
 ἄπαντα 29 19 45 3 ἀπάντων
 31 12 ἄπασι 2 19
 ἀπατάω: ἀπατηθῶσι 42 21
 ἀπάτην 46 4
 ἄπανστον 49 8
 ἄπειμι: ἀπίτω 23 19 39 23 44 12
 ἀπίτωσαν 12 6 21 12 ἀπιέναι
 21 10
 ἀπείρω: ἀπεῖρξαι 46 19
 ἀπευδεχόμενοι 19 22
 ἀπεμπολοῦντες 48 22
 ἀπεργάζεται 49 4 9
 ἀπέρχομαι: ἀπερχέσθωσαν 18
 24 27 ἀπελθεῖν 32 4
 ἀπενθυνομένη 14 20
 ἀπέχω: ἀπέχει 32 5 ἀπέχοντα
 11 21 ἀπέχουσαι 12 2
 ἀπλήκτον 3 1 6 5 2 21 17 22 10
 39 26 41 3 43 20; 1 20 2 5 27
 3 19 7 3 9 3 12 27 13 16 14 24
 26 15 3 16 26 22 6 23 19 28 20
 40 23 41 21 44 6 46 3 14 51 14
 ἀπλήκτου 1 1 4 19 2 10 24 4 19
 5 9 7 13 16 8 16 17 10 21 12 8
 13 7 15 15 5 18 19 14 19 2 3 18
 24 26 20 12 21 19 22 8 21 31 8

- 39 23 25 40 2 12 18 44 10 47 19
 ἀπλήκτω 1 13 5 1 14 2 43 23
 ἀπλήκτα 9 16 14 20 16 14; 2 12
 18 4 22 7 22 8 5 11 11 8 16 23
 29 18 21 19 22 ἀπλήκτων 16 9
 28 ἀπλήκτοις 14 6 44 26
 ἀπληκεύω: ἀπληκεύωσι 9 13
 (-ν) 51 17 ἀπληκενέτω 6 5 19
 39 6 -έτωσαν 6 7 8 8 16 9 18
 ἀπληκεύειν 1 9 7 17 9 16 15 11
 23 16 3 40 4 51 11 ἀπληκεύ-
 οντες 11 1 -έοντας 18 17 ἀπλη-
 κεῦσαι 7 28 11 8 16 6 19 40 22
 ἀπληκεύσαντα 34 12 51 15
 ἀπλῶς 28 14 51 3
 ἀπό 1 2 21 22 3 26 4 26 5 3 6 10
 27 7 5 8 18 9 22 26 10 13 11 9
 18 20 22 13 25 14 9 12 16 11 24
 17 8 19 24 20 23 29 21 5 27 29
 23 4 24 20 28 5 32 10 27 31
 37 24 38 2 5 9 26 39 5 21 29 40 3
 8 9 16 41 1 21 42 10 43 19 44 4
 45 5 46 20 48 9 49 10 51 22 ἀπ'
 16 29 34 26 39 31 ἀφ' 3 2 9 4
 12 9 10 20 7 22 10 25 15 22
 32 21 40 28 41 19 46 14
 ἀποβαίνω: ἀποβησόμενον 46 8
 ἀπογαμμιάζω: ἀπογαμμιαζέ-
 τω 4 8
 ἀπογίνομαι: ἀπογινῶσι 48 3
 ἀπογυρεύω: ἀπογυρεῖν 36 16
 ἀποδεσμεῖσθαι 9 22
 ἀποδίδωμι: ἀποδιδότω 14 4
 ἀποκαθαίρειν 30 24
 ἀποκινεῖν 35 15
 ἀποκίνησι 18 13
 ἀποκλείω: ἀποκλειέτωσαν 8 12
 ἀποκληρόω: ἀποκληρούμενον
 3 18 ἀποκεκληρωμένον 40 4
 -κεκληρωμένοι 52 5 ἀποκληρω-
 θείσας 7 27
 ἀποκρίνω: ἀποκεκριμένων 14 18
 ἀποκρούπτω: ἀποκρουπτομένων
 41 14
 ἀποκρούφω 46 7
 ἀπολαμβάνω: λαμβάνη 50 15
 ἀπολείπω: ἀπολείφθησαν 50 12
 -λειφθῆναι 9 13 -λειφθέντες
 51 2
 ἀπόλεμον 21 20 26 4
 ἀπολήγω: -ληγέτω 6 15 14 21
 -λήγων 4 16
 ἀπολιμπάνω: -λιμπάνεσθαι 50
 20 22 -λιμπανομένους 52 21
 ἀπόλλυμι: ἀπόλοντο 15 13 ἀπο-
 λῆσαι 53 13 ἀπολωλεκότας 52 22
 ἀπολύσεως 51 1
 ἀπολύω: ἀπολελυμένοι 50 17
 ἀπονοήτων: 33 7
 ἀπόπειραν 39 20
 ἀποπειράομαι: -πειράσασθαι
 39 16
 ἀποσημειῶν 59 9
 ἀποσιωπᾶω: -σιωπῆσαι 26 2
 ἀποσκενῇ 20 14 -ῆν 19 21 26 12
 -ῆ 44 23
 ἀποστέλλω: -στέλλειν 2 26 15 24
 -στέλλων 17 20 19 7 -στέλλουσι
 29 9 -στείλαι 36 13 14 25 -στεί-
 λαντα 32 7 -στέλλοντα 29 18
 στέλλεσθαι 53 10 -στελλόμενοι
 41 21 -ομένους 41 8 -ομένων
 11 13 -ομένοις 42 2
 ἀποστρέφω: ἀποστρέφοντες 29
 19 -στρέφονσι 38 10
 ἀποσφύζειν 6 13
 ἀποτείνω: -τείνεται 13 22
 ἀποτελέω: -τελεῖ 52 10 -τελοῦσι
 13 20 -τελέσαι 2 5 -τελεῖται 4 6
 14 29 -τελούμεναι 47 12 -τελε-
 σθῆναι 40 23
 ἀποτροπῇ 21 3
 ἀποφύγειν 15 11
 ἀποχωρέω: -χωρεῖν 47 2 -χω-
 ρῆσαι 33 30
 ἀπρακτον 26 19 -κτοι 38 10
 ἀπροόπτως 11 8 18 2 41 14
 53 15
 ἄπτω: ἀπτέσθω 30 22 ἀπτέσθω-
 σαν 46 20 ἀπτόμενον 23 11
 ἀπωθέω: ἀπώσασθαι 39 12
 ἀπώλειαν 32 25 51 8 -είας 45 1

- ἄρα 34 10
 Ἄραβες 22 5 -αβας 21 1
 ἀρεῖν 48 18
 ἀργία 49 2 -ίαν 26 9 15 48 24
 ἀργὸν 26 11; 1 4 18 -γοῦ 26 15
 27 4
 ἀργύρον 27 4 12 -ρῶν 27 5
 ἀριθμέω: ἀριθμεῖται 2 24
 ἀριθμός 13 15 18 8 -θμὸν 4 14
 14 4 17 9 25 18 5 10 -θμῶ
 17 12
 ἀριστερός 3 27 -ρὸν 25 15 -ραὶ
 25 17
 ἀρίστον = prandii 24 3
 ἄριστον 2 25 -στοι 1 5 -ίστους
 48 22 -ίστων 27 9 46 1
 ἀρκέω: ἀρκοῦν 38 19
 ἄρκτον 3 16 13 27 -κτον 14 12
 ἄρματα 52 14 18 ἀρμάτων 52 16
 ἄρμασι 32 2
 ἀρμόζω: -όζει 3 11 53 5 -όζον
 19 17 49 12 -οζούσης 27 1 -οζόν-
 τως 53 19
 ἀρπάζω: ἀρπάσαι 19 12
 ἀρρωστίαν 52 11
 ἄρτι 44 18
 ἀρχή 9 21 -ῆς 49 6 -ῇ 25 5
 ἀρχηγὸν 42 3 -ηγοῦ 36 9 -ηγοὶ
 42 27 45 11 24 -ηγούς 12 13
 43 3 -ηγῶν 47 23
 ἄρχομαι: ἀρχέσθω 4 2 ἄρξων-
 ται 46 17 ἀρξάμενον 44 5 ἀρ-
 ξάμενοι 47 6
 ἄρχων 19 7 20 26 30 13 21 31 11
 43 15 52 4 ἄρχοντα 16 15 25 2
 ἄρχοντος 9 6 14 52 3 ἄρχοντι
 30 7 33 19 ἄρχοντες 5 23 18 23
 19 4 41 15 ἄρχοντας 18 17
 51 6 ἄρχόντων 2 28 6 4 7 25
 9 10 23 13 27 19 21 50 31 ἄρ-
 χουσι 20 26
 ἄρχονταρεῖον 5 22 6 15
 ἀσθένειαν 50 8 16 52 21
 ἀσθενεὺς 2 1 15 9 -ῶν 31 25
 -ίστσοι 40 31
 ἀσκόπως 10 1 36 19
 ἀσπάζομαι: -άζονται 48 24
 ἀστενοχώρητον 28 20 -ήτως 7 10
 ἀσύμφορον 23 20 23
 ἀσφάλειαν 3 5 33 15 24 40 20
 44 10 49 23 -είας 15 19
 ἀσφαλῆ 30 20 ἀσφαλεῖ 42 12
 ἀσφαλῶς 1 14 2 7 4 11 12 8
 13 2 16 10 21 26 24 9 18 30 16
 34 16 40 18 41 3 17 43 21 51 17
 ἀσφαλίζομαι: ἀσφαλιζέσθωσαν
 12 17 ἀσφαλιζέσθαι 15 27
 ἀσφαλιζόμενοι 32 19
 ἀσχολεῖσθαι 34 6
 ἀτάκτως 12 17 44 13 23 46 23
 ἀταλαίπωρον 48 25
 ἀταράχως 12 20
 ἀτιμοῦσθαι 49 14 18
 ἀτόλμους 49 19
 ἀτριβές 33 5
 αὐ 16 27 37 23
 αὐγῆς 15 17 18 15
 αὐθαδῶς 36 8
 αὐθις 38 17 50 29
 αὐτίζομαι: αὐτίζονται 44 2
 αὐξάνειν 13 16
 αὐξησιν 17 23
 αὐτάρκεις 39 31
 αὐτοβοεῖ 46 27
 αὐτομόλων 44 2
 αὐτός 6 21 26 17 20 20 28 22 12
 31 13 43 11 52 10 αὐτὸν 3 8
 25 10 40 8 αὐτὸ 5 5 18 10 21
 15 1 17 12 25 14 46 15 51 2
 αὐτοῦ 4 5 9 9 6 15 2 25 8 11
 31 5 10 34 29 43 7 16 50 6 52 3
 12 αὐτῷ 2 26 30 3 12 10 19 13
 24 27 19 27 30 14 31 4 13 33 29
 40 5 43 18 αὐτοὶ 6 29 20 29
 22 21 26 22 29 7 15 17 33 8 36
 7 10 42 13 44 16 45 20 46 25
 48 4 50 1 αὐτοὺς 6 7 23 9 11
 11 5 18 21 19 4 30 28 31 5 35
 12 25 36 2 9 17 22 42 13 28 45 3
 11 18 48 21 51 8 52 23 αὐτὰ
 40 16 41 5 53 18 αὐτῶν 1 18
 2 1 3 21 4 19 23 8 3 5 6 9 11

11 3 12 14 14 22 16 20 20 25
 21 3 13 23 22 23 25 27 18 28 5
 12 29 4 32 14 26 33 7 35 18 27
 36 3 11 12 21 26 27 37 2 4 7 9 16
 18 39 18 41 15 44 26 45 6 7 10
 49 10 50 26 51 17 52 23 24 αὐ-
 τοῖς 2 6 3 17 9 24 11 4 14 26
 26 24 29 6 30 10 32 23 37 8
 38 18 27 45 2 26 46 6 αὐτῇ 25
 12 35 16 αὐτῇν 14 21 15 27
 19 15 30 17 20 31 8 34 14 51 21
 52 4 8 αὐτῆς 6 8 8 2 9 8 19 17
 25 5 32 6 33 17 47 7 53 8 20
 αὐτῇ 15 21 24 22 28 22 αὐτάς
 24 21 31 2 αὐταῖς 20 10 21 6;
 ὁ αὐτός 4 8 τὸν αὐτὸν 4 13
 14 4 τὸ αὐτὸ 3 15 4 12 9 12
 19 5 6 τῷ αὐτῷ 4 11 ἡ αὐτῇ
 5 7 τὴν αὐτῇν 4 12 ταύτῃ
 6 14

ἀφαιρέομαι: ἀφαιρείται 53 -αι-
 ροῦνται 37 12

ἀφαρπάξιν 46 16

ἄφετος 33 23

ἄφθονίαν 28 20 38 4

ἀφικνέομαι: ἀφικέσθαι 22 7

ἄφιξιν 21 15 22 16

ἀφίστημι: ἀφιστάσθω 40 7

ἀφοβίαν 50 22

ἀφόβως 32 15 33 13

ἀφορίζω: ἀφορίζέτω 14 5 20 23

24 21 30 22 ἀφορίζειν 7 9

ἀφορίζουσα 7 4 -ορίζουσης 5 5

-ορίζεται 10 19 -ορίζονται 2

14 22 5 7 -ορίζεσθω 5 12 14 19

-οριζόμενα 4 21 ἀφορίζαι 52 18

-ορίσας 20 28 44 7 -ορίσαντα

21 6 ἀφωρισμένους 39 25

ἀφρόντιστον 33 18

ἀφνιάνκτους 33 29 44 17 -άνκτοις

22 5 -άκτως 45 3

ἄχθοφόρων 34 21 -φόροις 19 21

20 14 25 22

ἄχρηστίας 26 3

ἄχρη cum gen. 5 6 7 21 10 16

14 20 19 2 30 28 31 8 50 31

ἄχρη cum. gen. 4 9 conj. 5 19
 16 12 39 14 42 10 46 16

B

βαδίζω: βαδιζέτωσαν 20 19

βάθος 2 16 4 15

βαθὺν 24 16 -θεός 24 13 -θεῖς
 26 14

βάνδον 9 5 -δον 9 4 -δων 6 19

βαρεῖα 26 20 38 11 -εῖαν 34 20

-εἰας 17 4 23 7 10

βασιλεία 50 6

βασιλεύς 6 3 19 25 21 7 22 2 13

19 24 15 31 4 19 39 3 21 27 41

27 43 3 14 44 7 βασιλέα 18 10

51 5 βασιλέως 11 14 17 18 24

18 7 26 19 23 30 20 6 25 10 26

25 31 1 2 33 20 43 7 49 17 50 5

βασιλεῖ 12 23 20 4 23 10 30 21

βασιλικὸν 3 12 5 2 7 3 -ικοῦ

7 16 -ικῶ 14 2 -ικῶν 6 9 -ικοῖς

5 22 -ικῇ 19 16 20 14 40 5 ικῆν

3 11 14 1 23 13 30 25 48 6 -ικῆς

5 11 50 30 -ικῇ 5 19

βαστάζω: βαστάζουσιν 52 15

βαστάζωσι 52 23 βαστάζειν

52 20 βαστάζουσαι 30 23 βα-

στάσαι 37 25 βασταζομένων

27 7

βεβαίωσιν 42 12

βέλη 10 21 15 2 10 16 21 40 9

-λῶν 52 16

βία 37 13

βιάζομαι: βιάσαιο 2 4 17 1

βίβλους 27 15 -λοις 47 14

βίγλας 7 19 24 -λαι 11 26 12 14

16 -λας 10 6 12 24 41 18 46 8

-λῶν 2 29 11 16

βυγλάτωρες 41 21

βλαβερά 26 23

βλάβη 17 3 -ην 16 22 17 6 8

28 3 30 20 44 26 -ης 32 31 -ας

50 27

βλέπω: βλέπέτωσαν 9 11 βλέ-

πειν 20 2

βόας 48 22
 βοήθειαν 43 10
 βοηθῶ: βοηθοῦντος 36 20 -η-
 θούμενος 31 26 -ηθούμενοι
 36 23
 βολήν 11 20 22 1 40 8 -ής 11 22
 19 2
 βόρειον 6 6 -ειστέρα 14 10
 βορρᾶν 4 4
 βουκίνων 6 1
 Βουλγάρον 29 10 -άρων 26 7
 27 22 38 7
 βουλευμάτων 29 13
 βουλῆς 53 8 -λαί 29 4 38 26 -λᾶς
 26 25
 βούλομαι: βούλονται 37 9 βού-
 ληται 21 8 34 1 βούλοιτο 24 18
 40 26 βούλεσθαι 22 18 20 βου-
 λόμενος 37 17 -όμενοι 8 13 37 2
 -όμενων 46 3 -όμενοις 16 23
 ἐβουλόμεθα 53 17 βεβούληνται
 37 26 βουληθεῖεν 1 23 -θείσι
 38 21
 βουνίαια (?) 10 1
 βουνὸν 47 12 -νοῦ 3 1
 βραχεῖ 34 3

Γ

γαμματοειδῶς 8 16 14 16
 γὰρ 1 19 21 2 5 11 10 18 23 13 15
 15 12 23 17 3 23 26 19 9 17 20 1
 22 25 24 2 8 26 10 28 4 12 15
 29 8 16 30 3 31 25 32 1 33 1
 26 37 10 44 22 45 21 46 25 47 9
 48 9 10 15 21 49 2 7 14 50 1 10
 16 51 4 52 12
 γὰρ 13 3 22 19 53 15
 γειτονέω: -ονοῦντος 8 18 -ονοῦν-
 τα 29 12 -ονοῦντων 49 7
 γενναίους 49 8
 γέφυρα 25 5 -ύρα 24 16 -ύρας
 24 12 26 14
 γεωργίαν 48 23
 γεωργίων 38 4
 γεωργῶν 48 21

γῆν 47 9 γῆς 38 2 5 41 19 50 3
 γῆ 9 23 10 3
 γίνομαι: γίνονται 2 2 47 9 γί-
 νωνται 10 20 37 10 41 1 γι-
 νέσθω 9 26 41 3 -έσθωσαν 11
 27 12 1 γίνεσθαι 9 9 10 8 11
 11 15 26 16 25 17 1 28 21 53 5
 γινομένου 9 14 50 29 -μένων
 23 1 -όμεναι 12 4 γενήσεται
 13 8 15 20 36 27 γένηται 36 3
 40 14 29 44 21 48 27 51 3 γέ-
 νωνται 48 6 γενέσθω 12 12
 41 4 45 13 γενέσθωσαν 4 11
 25 10 γενέσθαι 14 24 21 24 29
 25 3 26 26 39 15 40 20 46 23
 51 13 γενομένου 46 13 -όμενας
 21 25 γερονός 45 20
 γινώσκω: γινωσκομένων 33 6
 γνῶ 42 18 γνῶσι 46 9 γνῶναι
 29 26 γνόντων 44 19 ἐγνω-
 μένων 53 24 γνωσθῶσι 22 17
 -ν 38 26 42 27 50 5
 γνωρίσματος 20 16 -ματι 9 26
 -ματα 22 26
 γνῶσιν 28 21
 γοῦν 16 18 38 9
 γράφειν 53 24
 γραφήν 47 17 18
 γυμνάζω: ἐγύμναζον 48 11 γυμ-
 νάζεσθαι 48 7 8 19 49 3 γε-
 γυμνασμένων 48 17
 γυμνασίαν 49 9 -ιῶν 48 15
 γυναιξί 29 14 17
 γύροθεν 5 11
 γωνίας 7 21 8 15

Δ

δαπάνην 52 19
 δασὺς 12 7 -έος 3 1 -εῖς 15 26
 41 13
 δειλία 38 27 -ίαν 12 19 19 15
 36 7 42 15 -ία 36 6
 δειλιάω: δειλιάσωσιν 39 30 -ιά-
 σαντες 32 14
 δεινὸν 24 4

δεινοπαθέω: παθήσαντες 39 12

δέκα 9 22 13 18

δεκαεξ 14 2

δεκαρχία 9 20 -ίαις 2 17

δεκάρχοις 2 18

δένδρα 37 11

δένδρη 39 10

δεξιὸν 5 20; 16 25 -ιῶ 6 18 -ιῶν

8 2 -ιᾶ 4 2 -ιαὶ 14 13 25 9

δέξι 31 24

δεύτερον 19 20 -τέραν 19 15 τὸ

δεύτερον 18 28

δέχομαι: δέχονται 29 5 -ονται

40 27 -όμενα 41 5

δέω: δεῖ 2 6 24 3 8 9 1 4 10 10

11 4 18 12 27 13 5 14 26 15 11

16 1 4 11 17 13 14 18 10 12 26

21 22 22 17 26 23 6 22 24 13 20

27 7 30 25 33 23 34 26 35 9 12

15 22 24 36 11 14 37 18 41 7 24

43 6 23 44 22 45 3 21 47 2 50 10

51 13 52 6 53 9 18 δεῖν inf.

48 7 8 δέον 7 16 21 27 28 10

38 23; 17 1 δέοντος 40 10 δε-

όντως 12 14 23 14 δεήσει 24 6

45 12

δέω: δεδεμένους 10 4

δῆ 17 6

δῆθεν 46 2

δηλαδὴ 13 23 40 8

δῆλον 49 6 50 1 δήλην 33 26

δηλονότι 13 10 30 17 44 10

δηλοποιεῖν 29 9

δηλόω: δηλοῖ 8 16 δηλόω 30

21 δηλωθῇ 23 9 -ωθεις 23 19

-ωθέντα 33 12 -ωθεν 23 19

ωθεισῶν 35 6

δηόω: δηοῦντας (?) 39 13

δημοσία 7 4 -ίαν 8 1 -ίαις 5 4

32 21 -ία 14 12 -ίαις 6 26 8 11

-ίον 6 9 7 17 14 18 -ίαις 8 20

18 17 -ίως 36 2

διὰ cum acc. 11 12 15 13 19 12

14 21 1 11 17 27 6 33 5 28 39 11

40 24 47 16 50 11 52 2 11 53 7

20 δι' 19 8 21 18 42 14 50 8

16 22 52 11 21; cum gen. 1 17

11 27 12 12 13 11 15 7 30 5

32 7 21 29 33 12 34 7 20 25 35 5

36 12 25 37 4 44 10 45 14 51 2

δι' 4 24 7 10 10 12 15 11 12

12 1 24 9 29 3 32 6 33 4 7 17

19 34 18 37 2 38 17 41 16 44 1

50 4 52 23

διαβαίνω: διαβαίνειν 16 24 18

22 26 15 30 15 διαβήτω 31 14

33 13 -βήτωσαν 25 16 -βήτηναι

50 24

διάβασιν 16 28 33 3 -βάσεως

30 4 29 34 15

διαβιβάζω: -βιβάζειν 34 22 -βι-

βάσαι 32 11 34 8

διαγινώσκω: -γινώσκειν 1 10

-γινώσκεται 2 23 -γινώσκονται

19 9 διαγινῶ 22 20 -γινῶναι 1 4

διάγραμμα 8 17

διαγράφω: διαγραφεῖται 7 22

διαίρεω: διαίρειν 2 8 16 2 17 13

διαιροῦσα 4 23 -ούσης 5 4 8 4

διαιρήσαι 52 17 διελεῖν 42 5

διαιροῦνται 5 1 διαιρούμενον

6 18 διηρημένον 16 26 -ηρη-

μένως 16 19 διαιρεθῆναι 16 5

διαιρέσεως 17 8

διαίτας 27 17

διακονέω: διακονούντων 5 18

διακονίαν 52 2 -ίαις 8 13 14 23

-ίαις 8 22

διακοσίους 1 12 13 19 -ίων 17

12 22 18 3 -ίαις 14 2 σν' 3 25 27

διακρίνω: διακρίνουσα 7 5 -ού-

ση 14 7 διακεκριμένον 8 18

διαλαμβάνω: διαληψόμεθα 47 8

διείληπται 40 6

διαλύω: διαλυθῆναι 21 20

διανέμω: διανεῖμαι 16 10 21 6

διασεύω: διασεύεται 12 18

διασκέπτομαι: διασκέπτονται

20 25

διασκέψεως 53 9

διασκοπέω: διασκοπέτω 3 10

διασκοπήσας 39 24

- διασκορπίζω: διασκορπίζονται 40 30
 διασπάω: διασπώνται 2 1
 διάστημα 32 6 40 11 14; 3 28 19 2 5 41 19 44 4 -στήματος 12 3 20 1 29 39 5 στήματα 28 19 -στημάτων 16 7
 διασφίζω: διασφιδέντας 35 27
 διαταράττω: διαταράξωσι 40 3
 διατάττω: διατάξαμένων 45 9
 διατίθημι: διατεθέντος 15 5; διατιθεσθαι 53 17 -τίθεσθαι 53 2 20 διάθιοντο 43 13 46 22 -θέσθαι 2 7 -θέμενος 37 16
 διαννάζω: διανναζούσης 44 18
 διαφέρω: διαφερέτωσαν 45 25
 διαφόρων 36 21
 διαφυλάττω: -φυλάττειν 1 15 διαφυλάξει 16 10
 δίδωμι: δίδωσι 16 23 45 10 διδόναι 14 1 27 24 52 20 διδόντος 23 16 δόντες 48 4 δοθέντα 13 24
 διδάσκω: διδάσκωσιν 26 26 διδάσκειν 51 10 14 ἐδίδασκον 48 12 διδάξασα 33 4
 διεγείρω: -εγείρει 49 15
 διείργω: διείργον 16 28 διειργούσης 7 21 διειργομένων 11 7
 διέλυσιν 16 23 28 18 31 13 33 7 36 8 -ελύσεως 29 21 35 8
 διέξοδον 35 7 -εξόδον 35 19 -έξοδοι 35 15
 διέρχομαι: διέρχονται 8 22 -ερχέσθω 31 6 -έρχεσθαι 25 2 7 38 17 -ερχομένων 35 14 -ερχόμενα 8 12 διελεύσεται 32 16 31
 διηλθόμεν 33 8 διέλθω 31 11 33 14 35 13 36 27 -έλθωσι 25 24 -ελθέτωσαν 25 19 -ελθεῖν 24 20 25 11 30 5 31 18 34 16 διελθάτωσαν 25 10
 διήκω: διήκουσα 6 12
 δικνέομαι: δικνουμένας 6 27
 δίωτημι: διωτάμενα 11 19 25 -ισταμένας 21 31
 δίκην cum gen. 21 23 32 18
 διοδεύειν 26 9
 διόδους 3 2
 διορίζω: διορίζον 16 22 -ορίζεται 7 2 -ορίζεσθω 40 4
 διαχίλιοι 2 20
 δίχα 19 30 28 12
 διχῆ 6 17 16 5 42 4
 διχῶς 16 2
 δίω: δεδιότες 26 23
 διώκω: -ώκετω 43 15 -ώκειν 45 3 διώκωσιν 32 14 διωξάτωσαν 42 13
 διώξιν 23 18 45 6 διώξει 22 25 διώξεις 35 25
 δοκέω: δοκεῖ 26 4 -οῦσαν 50 16
 δόξει 16 26 δόξαντας 49 11
 δοκιμάζω: δεδοκίμασται 2 4
 δομεστίκω 29 10 -ίκων 6 25 -ίκοις 6 24 29
 δομέω: δομείσθω 40 20
 δορύνκτητα 37 17
 δονκάτωρες 6 2 29 24 30 10 32 9 33 9 -άτωρας 19 1 28 10 14 41 15 -ατώρων 24 15 28 8 44 11 -άτωρις 33 6
 δονκατωρέω: δονκατωρεῦσαι 33 10
 δουλεία 22 13 53 15 -εῖαν 52 5 7 53 10 -εῖας 9 7; 53 4 13 -εἰῶν 53 1
 δρῶω: δεδρακότες 50 18
 δρόμω 40 17
 δρογγαρίον 7 19 23
 δύναμαι: δύναται 1 3 15 4 28 15 δύναται 1 7 12 15 11 29 8 32 11 41 19 δύναίτο 40 26 δύνασθαι 7 12 35 26 δυνάμενοι 48 3 -αμένους 28 16 52 22 δυννηθῆ 9 15 -ηθῶσι 32 23 45 14
 δύναμις 26 20 30 6 38 11 δύναμιν 15 24 34 21 42 11 43 17 44 2 6 45 22 47 23 δυνάμεως 3 3 17 4 23 7 10 31 17 33 15 42 28 δυνάμεων 37 6 47 1
 δυνάτῶν 30 8 32 1 36 16 38 24

40 10 21 45 16 19 52 3; 44 4
 -ατοῦ 1 20 32 2
 δύο 1 23 2 21 3 25 4 12 6 26 7 6
 13 10 18 23 14 7 18 19 16 2 19 2
 20 5 22 21 28 29 22 1 11 25 15
 30 6 23 25 31 7 10 32 20 35 15
 36 25 40 7 28 42 5 δυνεὶ 3 6
 14 15 16 8 24 4 -ν 7 1 6 β' 2
 14 15
 δύσβατος 12 6 34 24 -βατον
 31 22 -βατοι 26 8 δυσβάτους
 30 27 36 28 -βάτων 34 20 -βά-
 τοις 15 22
 δύσιν 3 15 13 26
 δύσκολον 25 23 δυσκόλους 15 26
 δυσμενεῖς 44 24 46 15 -μενῶν
 2 3 23 4 43 3
 δυσπάροδον 28 2
 δυσπέρατος 3 4
 δυσχερῆ 48 3 δυσχερέστατον
 37 15
 δυσχωρίας 33 1 -ία 24 19 30 19
 -ίας 30 2
 δυτικὸν 4 26 5 20; 7 1 -κοῦ 6 27
 -κῶν 30 11 -κοῖς 37 5 -κῆ 7 3
 -καὶ 14 15
 δώδεκα 13 17 21 4

E

ἐάν 15 15 23 9 36 23 42 21
 ἔαρι 28 6
 ἐαντόν 24 5 ἐαντοῦ 2 28 19 1
 21 7 ἐαντοῦς 8 21 17 1 43 25
 50 14 ἐαντῶν 8 8 19 22 37 25
 49 17 51 6 52 22 ἐαντῆς 33 15
 εἶω: εἶτω 20 28 εἶτωσαν 21 9
 εἶσθαι 37 8 εἰσάτω 3 28 εἰ-
 σαι 44 22 53 12 εἰσθῶιν 45 13
 ἐβδομαρίων 5 18
 ἐβδομηκοντα 13 26
 ἐγγιστα 3 1
 ἐγγράφος 39 25 53 9
 ἐγγύθι 42 20
 ἐγκαρσίας 5 4 -ίαις 7 2 -ίως 8 10
 ἐγκλήματος 50 17

ἐγκρατεῖς 32 18
 ἐγκρύπτω: ἐγκρυπτομένου 43 8
 ἐγκρύψαι 45 22
 ἐγρήγορος 19 11
 ἐγχαράω: ἐγχαροῦν 26 24 47 7
 ἐδώδιμα 37 22
 ἐθίζω: -ίζειν 51 10 -ιζόμενοι
 48 24 εἰδισμένων 23 3 εἰσισθεῖ-
 σα 51 20
 ἔθνους 45 11 ἔθνη 29 12
 ἔθος 9 9; 41 22 ἔθους 11 17 24
 23 42 1 44 25
 ἔθω: εἰωθὸς 53 21
 εἰ 1 10 23 2 4 3 6 8 14 19 11 1
 12 2 6 15 13 3 9 18 14 29 15 2
 3 8 10 16 21 16 10 22 25 27 17 1
 7 21 18 2 5 9 19 10 12 20 11 21
 8 10 16 25 22 1 13 19 24 6 12 14
 18 25 4 5 26 9 29 26 30 14 8 14
 31 11 16 32 4 6 8 13 17 20 23 27
 33 9 17 18 21 34 10 23 25 26 35
 8 15 17 21 24 28 36 7 13 16 37 10
 38 1 16 24 27 38 9 19 39 8 11
 40 13 19 25 41 1 27 42 14 27 43
 3 9 12 17 25 44 3 19 20 45 3 4 7
 10 12 47 1 48 26 51 1 3 52 3 10
 53 14
 εἶδησιν 33 11
 εἶδος 2 5 40 23 εἰδῶν 52 16
 εἰκὸς 11 13 33 29 41 17 46 5
 εἰκοσιδύο 7 27 κβ' 4 21 22
 εἰκοσιτέσσαρας 17 12 14 -τεσ-
 σάρων 17 26 κδ' 37 24
 εἰμι: ἐστὶ (ἔστι) 3 4 7 16 12 3
 7 10 25 15 1 16 16 18 17 24 20 11
 21 17 23 11 17 24 4 27 8 30 2 5
 32 4 34 18 24 40 21 42 25 45 16
 19 47 9 48 9 14 -ν 7 4 5 12 11
 15 14 17 11 18 9 19 10 17 23 20
 23 30 9 32 20 33 29 34 26 38 8
 39 1 41 17 εἰσι 35 15 37 26 45 11
 49 23 -ν 1 10 36 10 50 17 ἦ 29 14
 48 14 ὅσι 14 8 -ν 13 18 εἴη
 12 6 13 9 17 21 εἴεν 8 14 33 9
 15 44 3 ἔστω 3 18 17 19 40 11
 ἔστωσαν 6 2 8 12 11 23 12 5

- 18 4 28 23 30 11 42 21 *εἶναι*
 2 18 4 1 8 18 13 3 25 23 28 1
 37 22 39 9 40 18 42 11 49 19
 53 21 23 ὄντα 51 11 15 19 ὄντος
 1 20 16 4 17 27 32 17 28 40 11
 ὄντι 34 12 ὄντες 11 10 32 18
 35 28 42 23 44 20 οὐσι 22 5
 οὐσαν 8 1 οὐσης 12 29 24 14
 32 18 35 19 42 4 οὐση 30 19
 οὐσῶν 21 3 32 11 33 6 ἦν 9 9
 34 17 39 26 ἔσονται 30 10
εἴπερ 1 15 2 11 3 4 10 9 14 12 25
 17 11 23 6 16 37 20 38 5 39 18
 44 17 46 20 50 18 52 7
εἰργω: *εἰργουσῶν* 21 14
εἶρω: *εἶρηται* 1 16 12 11 25 14 5
 16 14 28 2 46 25 *εἰρημένους*
 36 22 *ἐρηθῆ* 33 23 *ῆθεις* 35 4
εἰς 1 8 2 4 8 12 14 15 16 17 18 27
 3 8 11 19 4 16 19 22 5 14 6 3 13
 15 21 26 7 16 20 27 28 8 3 11 13
 15 9 2 5 21 10 4 12 14 21 11 1
 12 10 18 13 5 22 14 21 22 15 3
 6 10 12 18 23 16 2 14 17 12 14 16
 22 18 5 9 27 19 22 21 21 24 22 6
 23 26 13 27 17 23 28 3 17 29 8
 10 11 12 30 2 3 9 20 31 21 32 4
 33 15 35 28 36 13 40 4 8 22 41
 2 4 6 10 12 13 18 26 28 42 19 44
 20 26 45 7 47 12 48 20 49 5 6
 15 22 51 8 52 4 7 8 17 18 53 6
 10 22
εἰς 9 19 31 25 34 28 *εἶνα* 8 2
ἐνός 13 13 32 21 40 28 *ἐνὶ* 3 5
μία 20 1 22 11 25 18 35 16
μῖαν 2 22 13 6 15 5 19 7 34 29
 36 24 39 6 42 5 *μᾶς* 1 21 19 5
 30 6 32 29 *μᾶ* 3 25 17 7
εἰσάγω: *εἰσάγειν* 34 19 -*άγον*-
 τες 28 22 -*αγαγεῖν* 23 23 30 17
εἰσαγομένον 13 13
εἰσβάλλω: *εἰσβαλεῖν* 33 28
εἰσεμι: *εἰσίστημι* 14 9 22 11
 29 3 *εἰσιόντες* 29 8
εἰσελάττω: *εἰσελάττειν* 53 18
εἰσελάσαν 17 5
εἰσέρχομαι: *εἰσερχέσθωσαν* 22 18
εἰσερχεσθαι 7 10 13 -*ελεῖσε*-
σθαι 29 23 *εἰσελθεῖν* 9 14 12 19
 21 28 40 26 46 15
εἰσοδος 4 1 6 -*οδον* 4 11 33 27
εἰσόδω 52 14 *εἰσοδοὶ* 4 12 14 8
εἰσφέρεσθαι 33 18
εἶτα 13 26 23 13 25 2 42 24 46 1
 50 22 *εἶθ'* 8 3 19 16 25 14
 36 27
εἴτε 32 12 *εἴτε καὶ* 3 5 14 27
 35 16 36 25 *εἰ—εἴτε* 21 17 45 7
εἴτε—ἦ 25 7 29 5 52 11 *εἴ*-
τουν—εἴτε 53 6 *εἴτε—εἴτε* 11 2
εἴτουν 21 30 29 12 53 5
ἐκ 2 22 4 6 8 8 2 10 18 23 13 6
 15 1 16 26 17 20 18 12 19 4
 20 29 21 11 22 22 23 2 26 9 15
 32 12 14 20 25 34 9 36 16 17 20
 24 37 16 39 18 49 6 50 1 20 52 8
ἐξ 4 19 8 2 9 1 11 10 17 12 3
 14 9 14 15 2 4 16 4 20 17 20
 18 6 20 1 21 11 22 11 24 22
 26 21 35 2 27 39 7 40 29 42 1
 44 25 45 25 47 18
ἐκαστος 6 24 9 19 10 11 19 20
 23 3 25 24 50 15 *ἐκαστον* 9 10
 33 28 34 5 40 4 47 19 48 11; 2
 9 14 20 4 25 6 9 8 17 9 6 16 5
ἐκάστων 40 29 *ἐκάστω* 1 17 2 22
 14 5 18 *ἐκαστοὶ* 14 22 *ἐκαστα*
 11 20 13 21; 18 5 7 8 31 6 50 10
ἐκάστων 40 2 45 23 51 16 *ἐκά*-
στη 9 20 11 24 13 19 20 23 44
 14 *ἐκάστην* 9 11 13 11 14 8
 21 3 53 10 *ἐκάστη* 2 15 13 23
 41 10
ἐκάστοτε 49 1
ἐκατέρω 16 9 -*τέρων* 21 27 22
 11 35 2 -*τέροις* 21 24
ἐκατέρωθεν 4 11 8 19
ἐκατὸν 4 27 10 14 16 20 28 21 4
ἐκατόνταρχοι 8 5
ἐκδίδωμι: *ἐκδοῦναι* 24 5 *ἐκ*-
δεδωκότες 50 14 *ἐκδεδομένην*
 51 18

ἐκείθεν: κἀκεῖθεν 6 17 22 19 5
20 5 21 28 30 15 32 10

ἐκείνους 25 7 ἐκείνον 15 6 ἐκεί-
νω 31 21 32 17 κἀκεῖνω 16 17
ἐκείνοι 22 23 32 14 48 10 52 21
κἀκεῖνοι 33 2 ἐκείνους 15 26
36 29 44 14 46 10 47 15 49 7
52 23 ἐκείνων 12 22 21 16 22
23 27 8 29 13 39 12 44 6 κἀ-
κεῖνην 33 19 ἐκείνης 24 8 9
32 6 19 ἐκείνη 9 7 ἐκείναι
12 9

ἐκείσε 3 14 30 9 33 13 39 1 42
19 45 11 κἀκεῖσε 3 6 25 7
45 13

ἐκθύμως 49 16

ἐκκαίδεκα 1 10 16

ἐκλεκτοὺς 39 21

ἐκλικμᾶν: ἐξελικμῆθη 37 21

ἐκλύω: ἐκλύονται 22 4 ἐκλελυ-
μένους 49 3 ἐκλυθέντες 48 1

ἐκπολιορκέω: ἐκπολιορκήσαι
37 14

ἐκριζώω: ἐκριζούτωσαν 39 10

ἐκστρατεῖα 1 11 13 18

ἐκστρατεύω: ἐκστρατεύειν 18 11

ἐκστρατεύοντος 18 7

ἐκτάττω: ἐκτάξας 39 27 ἐκτατ-
τέσθωσαν 4 14

ἐκτελέω: ἐκτελούσας 52 1 ἐκτε-
λέσουσι 42 25

ἐκτέμνω: ἐκτεμνέτωσαν 39 10
ἐκτέμνονται 37 11

ἐκτίδημι: ἐκτιθέμεθα 39 16 ἐξε-
θέμεθα 13 11 17 27 34 17 39 4
ἐκθέσθαι 14 26 53 18 ἐξετέθη
8 8 ἐκτεθῆν 7 14 51 13 ἐκτε-
θεῖσα 5 9 14 16 ἐκτεθεισῶν
6 10

ἐκτός 46 19 cum gen. 5 14 9
25 17 19 21 11 44 12 ὁ ἐκτός
46 10 οἱ ἐκτός 43 25 46 2 τὰ
ἐκτός 43 19 45 17

ἐκτρέχω: ἐκδράμωσι 39 12 ἐκ-
δραμεῖν 46 23 ἐκδραμόντες
40 2 42 8

ἐκφεύγω: ἐκφεύγοντες 47 18

ἐλαττώω: ἐλαττοῦν 13 16 ἐλατ-
τούσθωσαν 18 4

ἐλαφροὶ 32 22

ἐλεπολικά 47 12 -ικῶν 47 20
-κοῖς 40 15

ἐλευθερία 49 15 -ίας 29 16

ἐλευθέρους 49 10 ἐλευθέρων
32 4

Ἑλληνας 27 16 -ήνων 48 16

ἐλλιπεῖς 28 7

ἔλους 3 1

ἐλπίδα 53 15

ἐμβάλλω: ἐμβάλλοντος 50 23 ἐμ-
βαλεῖν 30 2 31 22 37 21 44 23

ἐμπειρίαν 1 5 52 8 -ίας 45 4
-ία 45 23 48 13

ἐμπείρου 20 28 ἐμπείρους 28 11
41 15 47 23 ἐμπείρων 15 15
42 3 44 12 48 17 ἐμπείροις
33 6 ἐμπειρότατον 2 25 -ότατοι
30 11

ἐμπίπτειν 15 11 16 21

ἐμποιέω: ἐμποιῆσαι 12 19

ἐμπόρων 48 20

ἐμπροσθεν 5 21 22 24 17 17 20 1
7 22 12 24 22 25 3 18 35 8 10
39 8

ἐν 1 2 7 10 13 14 16 17 18 20 2 6
10 14 17 19 29 3 12 17 20 21 25 4
1 2 11 13 5 8 13 6 18 20 7 6 23
25 8 22 9 23 24 10 3 8 10 11 17
19 11 2 3 8 15 12 23 13 18 14 5
18 26 15 21 23 16 6 8 17 17 5 7
20 27 19 29 20 24 25 21 24 22
14 18 25 23 2 16 20 23 24 3 14 17
19 25 1 5 19 26 1 5 7 13 27 6
10 14 16 21 22 28 5 22 29 23 30
14 19 31 17 32 17 33 27 34 3 11
19 23 25 35 2 36 10 37 23 38 3
7 39 3 41 13 42 12 24 43 7 15
44 2 15 25 45 19 21 26 46 7 16
47 3 48 12 50 8 13 27 28 51 10
13 14 17 19 21 52 14 15 53 18

ἐνακόσιαι 5 1

ἐναντίον 15 28 ἐναντίους 12 11

46 27 -ία 10 23 -ίων 32 9 37
 17 42 11 -ίους 33 27 42 23 -ίας
 14 14 39 21 47 19
 ἔνδεια 26 21 38 8 12 ἔνδειαν
 26 18 21 18 37 19
 ἐνδελεγῆς 49 8
 ἐνδέω: ἐνδέον 13 1
 ἔνδον 3 7 18 4 17 20 6 28 7 3 7
 8 13 17 26 8 8 10 10 17 22 12 19
 13 4 15 3 16 13 17 23
 ἐνδόξων 16 15 25 2
 ἐνέδραν 46 23 -έδρας 42 8 46 18
 -έδρα 39 15 -έδρας 39 7 41 25
 42 5 44 22 45 25 -έδραις 42 24
 ἐνεδρεύω: ἐνεδρεύοντας 41 28
 ἐνεδρεύονσαν 42 12
 ἐνεῖναι 30 14
 ἐνεκεν 39 16
 ἐνέργειαν 49 2
 ἐνεργέω: ἐνεργεῖν 49 4 ἐνεργ-
 γουστων 46 6 ἐνεργῆσαι 30 9
 ἐνθεν κἀκεῖθεν 6 16 17 22 19 4
 20 5 21 28 32 10
 ἐνιαυτὸν 48 20
 ἐνίοτε 10 20 17 5 29 15 46 27
 ἐνίων 27 6
 ἐνίστημι: ἐνίστανται 35 28 ἐνι-
 σταμένων 36 19
 ἐνόπλους 39 27
 ἐνόω: ἐνοῦνται 14 16 ἐνούσθω-
 σαν 25 20 ἡνωμένον 16 27
 ἐντάττω: ἐντάξει 16 12
 ἐντεῦθεν: κἀντεῦθεν 12 19 16
 20 40 31 46 23 47 4
 ἐντέχνως 48 12
 ἐντὸς 39 17 40 7 27 48 2
 ἐντυγχάνω: ἐντύχοι 21 9 ἐντυ-
 χῶν 47 14
 ἐξ v. ἐκ
 ἐξ 4 17 24 6 13 12 1 17 16 18
 19 29 20 22 27 21 24 26 35 3
 39 5
 ἐξάγω: ἐξάγουσι 26 23 ἐξάγειν
 23 15 34 10 19 48 27
 ἐξαίρετως 38 8
 ἐξαίφνης 40 1

ἐξανδραποδίζω: ἐξανδραποδί-
 σται 28 23
 ἐξανδραποδισμοῖς 37 7
 ἐξανύω: ἐξανύσειν 26 13
 ἐξαρκέω: ἐξαρκούσιν 16 11 ἐξ-
 ακοῦντος 43 22
 ἐξαργάω: ἐξηρημένους 9 19
 ἐξασκέω: ἐξασκούντες 48 12 ἐξ-
 ασκεῖσθαι 49 4
 ἐξαφανίζω: ἐξαφανίσωσιν
 42 14
 ἔξιμι: ἐξίτω 19 1 26 ἐξίτωσαν
 41 23 ἐξιέναι 33 24 ἐξιόντες
 40 12 ἐξιόντων 41 28 53 7 ἐξ-
 ιούσιν 43 2
 ἔξιμι: ἔξεστι 18 17 29 10 38 14
 47 18 48 20 50 2 -ν 52 12
 ἐξέλευσιν 33 21 34 23 46 2
 ἐξέρχομαι: ἐξέρχεσθαι 7 13 8 13
 18 20 ἐξερχομένον 43 6 -ερχό-
 μενοι 40 17 -ερχομένων 41 11
 26 ἐξελθὼν 42 9 -ελθόντα 46 10
 -ελθόντες 42 25 46 11 19
 ἐξικανέω: ἐξικανεῖν 13 10 ἐξ-
 ικανοῦντος 44 11 ἐξικανούσας
 21 22
 ἔξοδος 4 1 34 26 ἔξοδον 19 24
 -όδω 52 16
 ἐξόβιγλα 11 21 12 4; 11 17 25
 -βίγλων 12 2
 ἔξωθεν 7 18 20 19 22 12 40 18
 ἐξώτεραι 20 21 21 12
 ἐξωτέρω 7 20 11 5 21 3
 ἐξωνέομαι: ἐξωνοῦνται 48 23
 ἐπάγεσθαι 26 1
 ἐπακολονθέω: ἐπακολονθεῖ 51 4
 ἐπακολονθεῖτω 20 16 25 18
 -θεῖτωσαν 31 10 ἐπακολου-
 θεῖν 36 1 ἐπακολουθοῦντος
 38 18 -θοῦντες 35 21 51 7
 -θοόντων 35 18 23
 ἐπαλείφω: ἐπαλείφοντα 34 14
 ἐπ' ἂν 3 27 38 21
 ἐπαρτάω: ἐπηρημένον 39 2
 ἐπεγείρω: ἐπεγειρομένων 23 2
 ἐπεὶ 2 20 14 23 52 4

- ἐπείγω: ἐπειγούσης 40 16 ἐπεί-
 γεσθαι 33 29
 ἐπειδ' ἂν 19 25 33 30 43 8
 46 9
 ἐπειδὴ 4 18 28 9 47 6 52 8
 ἐπειμι: ἐπιέναι 49 1 ἐπιόντων
 23 21 48 27 ἐπιούσα 23 10
 -ιούσαν 34 13 53 5 -ιούση 24
 15 39 27
 ἐπείσερχομαι: ἐπείσελθῃ 38 27
 ἐπειτα 47 20
 ἐπεκτείνω: ἐπεκτείνονται 21 26
 ἐπεκτεινομένων 21 21
 ἐπέλευσιν 36 21 37 18 -ελεύσεις
 19 9
 ἐπέρχομαι: ἐπέρχονται 43 19
 ἐπερχομένοις 11 9 ἐπερχομέ-
 νης 9 7 ἐπέλευσεσθαι 12 11
 ἐπέλθωσι 23 8 -ν 42 22 43
 19 ἐπελθέντωνσαν 32 23 ἐπελ-
 θεῖν 12 10 20 30 22 18 20 30 4
 19 32 27 36 26 41 17 43 24
 ἐπελθόντες 3 2 22 23
 ἐπέχοι: ἐπέχουσιν 2 21 ἐπέχων
 6 21
 ἐπηρείας 49 11
 ἐπὶ cum acc. 6 23 9 12 23 15
 47 17 ἐπ' 45 2 cum gen. 5 16
 9 16 14 14 36 18 ἐφ' 21 27 cum
 dat. 26 25 38 6 41 5
 ἐπιβαίνω: ἐπιβῆναι 50 3 ἐπι-
 βὰς 39 3 ἐπιβάντας 18 18
 ἐπιβλαβὲς 26 3
 ἐπιβοηθεῖν: ἐπιβοηθῇ 17 21
 -βοηθῶσιν 11 4 ἐπιβοηθεῖν 16
 25 ἐπιβοηθήσουσι 40 17
 ἐπιβουλεύω: ἐπιβουλεύεσθαι
 43 1
 ἐπιβουλὴν 22 23
 ἐπιγινώσκω: ἐπιγινώσκονται
 10 7 51 2 ἐπιγινώσκοντες 23 3
 ἐπιδίδωμι: ἐπιδιδόντας 49 5
 ἐπιδόδωκε 2 26
 ἐπιδρομαῖς 37 3
 ἐπιζητέω: ἐπιζητοῦντες 35 29
 ἐπιθυμίᾳ 51 5
 ἐπίκειμαι: ἐπικειμένων 53 1
 ἐπικινδύνως 31 22
 ἐπικομίζεσθαι 28 4
 ἐπικρατεστέρους 43 10
 ἐπιλαμβάνω: ἐπιλαμβανόμενοι
 25 24
 ἐπιλέγω: ἐπιλέξασθαι 2 25
 ἐπιλέκτων 46 1
 ἐπιλείπω: ἐπιλείποντων 24 6
 ἐπιμελείας 48 15
 ἐπιμελῶς 10 11
 ἐπιμένω: ἐπιμένωσι 36 23
 ἐπίμηκες 15 1
 ἐπιμονῇ 38 20
 ἐπιμύνημι: ἐπιμύνηται 14 15
 ἐπιμυγνυμένη 14 11
 ἐπινοέω: ἐπινοομένων 38 6
 ἐπίπεδος 12 26
 ἐπιπίπτω: ἐπιπεσόντες 44 24
 ἐπισιτίζω: ἐπισιτίζεται 38 5
 ἐπισκήπτω: ἐπισκήπτοντες 46 22
 ἐπισκοπέω: ἐπισκοπεῖν 46 8
 ἐπισπάω: ἐπισπάσασθαι 45 17
 ἐπισπεύδω: ἐπισπεύδωσιν 36 19
 ἐπίσταμαι: ἐπίστασθαι 28 16
 ἐπισταμένους 28 14 41 16 -μέ-
 νων 30 11
 ἐπιστατικώτερον 47 14
 ἐπισυνάγω: ἐπισυνάγονται 29 5
 ἐπισφαλὲς 2 2 ἐπισφαλῇ 15 6 23
 ἐπιφαλουῖς 16 2 ἀλῆς 15 25
 -αλῶν 16 1
 ἐπιτήδειον 3 10 15 18 27 23 41 2
 -τηδεῖον 2 27 53 13 -τηδεῖον
 16 6 22 14 34 11 43 7 47 3
 -τηδεῖοι 29 1 -τηδείους 28 19
 35 19 -τηδεῖα 45 23 48 23 52
 15 τηδεῖων 27 8 33 6 -τηδείους
 37 14 45 26 ἐπιτηδεύω 53 19
 16 -ότατον 48 10 ἐπιτηδεύειν 53 19
 ἐπιτήδευμα 46 21 53 22
 ἐπιτηδεύσεως 45 16
 ἐπιτηδεύω: ἐπιτηδεύονται 47 13
 ἐπιτηδεύεσθαι 45 19 ἐπιτη-
 δευθῇ 35 17 ἐπιτηδευθέντες
 43 28

- ἐπιτίθημι: ἐπιτίθονται 1 32
 ἐπιθίγεται 38 21 ἐπιτεθῆναι
 46 3
 ἐπιτρέχω: ἐπιδραμοῦνται 46 11
 ἐπιδραμεῖν 38 23 -δραμόντες
 15 8 32 26
 ἐπιφέρω: ἐπιφέρεται 3 13 -φέ-
 ρηται 26 11 -φέρεσθαι 26 5
 27 22 34 5
 ἐπιφορτίζω: ἐπιφορτιζέτωσαν
 19 30
 ἐπιχορηγέω: ἐπιχορηγοῦνται 38
 2 9
 ἔπομαι: ἐπέσθω 20 10 ἐπέσθω-
 σαν 30 39 ἐπομένη 25 12 ἐπό-
 μена 20 19 31 5 ἐπομένους 25 1
 ἐπομένων 19 26
 ἐποχέω: ἐποχοῦμενος 19 25
 ἐπτά 4 16 6 28
 ἐπτακοσίας 13 32
 [ἔπω:] εἰπεῖν 29 6 51 3
 ἐρανίζω: ἐραυζομένους 43 5
 -ομένοις 42 15
 ἐργάζομαι: ἐργάζονται 51 8
 ἐργάζεσθαι 37 9 ἐργάζεται 38
 12 ἐργάσονται 44 26 45 7
 ἔργον 46 24; 42 25 44 19
 ἐρεθίζω: ἐρεθίσαι 32 23
 ἔρευναν 2 27
 ἐρευνᾶν 15 14
 ἐρημίαν 50 24
 ἔρημον 46 4
 ἐρήμωσιν 53 19 -ημώσεσιν 37 22
 ἔρχομαι: ἐρχόμενοι 50 23 ἐρχο-
 μένη 6 11 14 12 ἐλθεῖν 36 18
 ἐρώτᾶν 15 14
 ἐσπέρας 24 20 44 4
 ἔσχατον 45 2 50 25 ἐσχάτον
 51 2 ἐσχάτη 25 17 ἔσχαται
 25 17
 ἐσώβιγλα 11 19; 11 17 24 -βί-
 γλων 11 22
 ἔωθεν 20 18
 ἔταιρεία 6 5 -εἰαν 5 4 6 13 7 3
 -εἰας 6 6 11 16 7 15; 7 17 -εἰων
 7 18 -εἰαις 5 2
 ἔτερος 25 8 35 1 ἔτερον 9 5 16
 24 42 2 45 7 52 12 ἑτέρον 2 5
 6 2 9 1 2 4 16 24 38 17 θάτέ-
 ρον 41 1 ἑτέρω 16 16 ἑτεροι
 33 8 35 2 45 21 ἑτερα 7 16 47
 12; 33 10 47 6 ἑτέρων 10 16
 20 26 32 10 37 5 ἑτέρα 20 19
 22 14 25 20 ἑτέραν 19 17 19 31
 21 32 4 33 14 35 1 42 6 11 52
 19 ἑτέρας 33 19 35 19 39 8 ἑτέ-
 ρα 25 20 θάτέρα 20 19 ἑτεροι
 4 12 22 5 7 20 20 ἑτέρας 6 26
 7 27 21 29 ἑτέρως 14 26
 ἑτερόμηκες 14 27
 ἔτι 7 19 11 26 12 5 14 29 18 5
 9 33 28 41 20 42 4 51 10 19
 ἔτοιμον 30 14 ἐτοῖμον 11 10
 -οίμους 53 11
 ἐτοιμάζω: ἐτοιμάσαι 35 23 ἐτοι-
 μάζεσθαι 47 4
 εὐαριθμήτον 17 4
 εὐδιάκριτοι 23 4
 εὐεργεσίαις 50 15
 εὐεργετεῖν 28 11
 εὐθηνέω: εὐθηνουμένους 37 14
 εὐθύ 7 8 8 9 παρ' εὐθύ 12 22
 22 7 κατ' εὐθείαν 4 7 6 11 23
 28 20 9 ἐπ' εὐθείας 36 18
 εὐκαταγώνιστοι 2 1 40 31
 εὐκόλως 3 7 10 7 εὐκολώτερον
 33 7 47 21
 εὐοπλίζω: εὐοπλισμένους 39 21
 εὐρίσκω: εὐρίσκοντες 40 12 εὐ-
 ρήσεις 47 15 εὐροις 27 15 εὐ-
 ροι 30 27 εὐρίσκονται 2 13
 εὐρίσκηται 15 15 εὐρεθῆ 3 6
 εὐρεθῶσι 15 10 εὐρεθεῖεν 30 1
 εὐρεθῆναι 53 11 εὐρεθῆσεται
 33 20 49 2
 εὐρος 4 16 14 3 19
 εὐρύχωρος 20 12 -υχώρον 34 18
 -υχώρη 16 6 -υχώρους 18 1
 εὐτάκτως 35 6 15 46 21
 εὐταξίας 51 20 εὐταξία 39 20
 εὐτελῶν 28 15 εὐτελεστέρους 27
 19 21 28 3

εὐτολίμην 49 15
 εὐτρεπίζω: εὐτρεπίζειν 11 24
 εὐτρεπισάτω 22 20 -τρεπίσαι
 36 12 εὐτρεπίζονται 18 16
 -τρεπίζεσθαι 53 11
 εὐσύννοπον 3 11
 εὐφώρατον 46 23
 εὐχέειρωτοι 37 10
 εὐχερῶς 1 14 20 2 2 9 15 14 21
 15 11 16 21 45 2
 εὐχὴν 18 25
 εὐχρηστον 27 23
 εὐώνυμον 5 20; 15 24 εὐώνυμον
 3 26 4 3 5 6 -νύμφη 6 20 -νύ-
 μων 8 3
 ἐφαρμόζω: ἐφαρμόζουσαν 16 17
 ἐφελκύνω: ἐφελκύνονται 39 14
 ἐφάπτω: ἐφέπτεσθαι 21 25
 ἐφευρίσκω: ἐφεύροι 3 10 20 3
 ἐφικνεσθαι 40 10
 ἐφίστημι: ἐπιστήσῃ 16 16 45 26
 ἐφοδος 23 9 47 1 ἐφοδον 16 25
 32 15 ἐφόδου 15 20 19 8 ἐφό-
 δους 19 11
 ἐφομαρτέω: ἐφομαρτεῖτω 44 15
 ἐφορμάω: ἐφορμάωντας 21 2
 ἔχω: ἔχει 6 3 13 20 27 23 ἔχουσι
 38 1 44 3 -ν 44 7 ἔχη 9 7
 ἔχουσιν 33 11 ἔχοιεν 38 19
 ἔχέτω 2 27 4 15 16 6 26 9 18 21
 10 13 11 19 20 15 21 7 8 40 6
 ἔχέτωσαν 4 15 8 9 20 12 13 18
 7 41 16 18 ἔχειν 16 20 17 9 25
 22 26 26 7 27 19 28 5 11 21 29
 11 46 8 22 ἔχων 49 2 ἔχον 33 1
 42 3 ἔχοντα 4 1 47 19 ἔχοντος
 3 2 ἔχοντι 24 17 ἔχοντες 8 8
 28 6 43 17 ἔχοντας 27 18 28 20
 32 29 35 20 44 9 53 22 ἔχοντα
 17 15 ἔχόντων 45 23 ἔχουσα
 7 6 14 19 17 15 27 14 30 8 38
 19 ἔχουσιν 39 7 ἔχουσαι 1 11
 26 9 ἔχούσας 17 13 ἔχουσῶν
 21 5 ἔξει 33 18 ἔξοιεν 33 3
 45 2; ἐχέσθω cum gen. 21 16
 ἐχέσθωσαν cum gen. 45 10

ἐχθροὶ 30 19 34 25 35 21 28 36
 6 43 17 45 13 46 11 ἐχθροῦς
 22 24 23 16 44 18 ἐχθρῶν 11 9
 23 17 24 5 26 20 29 8 31 16 23
 32 13 35 9 17 18 24 26 36 18
 37 8 41 14 42 6 43 13 44 11 22
 45 1 46 4 51 22 ἐχθροῖς 34 1
 36 20 37 19 49 7
 ἔως part. 15 17 25 8 42 13 45
 13 cum. gen. 6 12 10 15

Z

ζημία 49 18
 ζημιῶν 27 12
 ζῶα 38 25 ζώοις 19 21 20 14

H

ἦ 1 23 3 1 4 4 16 17 6 2 7 13 8
 19 9 1 2 4 5 26 10 1 6 22 11 20
 12 16 14 9 28 16 19 18 19 20 19
 2 21 17 18 22 1 6 22 23 2 24 7
 10 12 16 25 8 23 26 14 29 5 30 6
 14 32 1 5 14 17 20 25 33 14 16
 34 13 38 24 40 8 26 27 28 41 1
 42 7 43 1 5 44 1 2 52 11 ἦ—ἦ
 1 21/22 33 17 45 14/15 48 4/5
 ἡγεμῶν 23 18 30 26 ἡγεμόνος
 20 28 ἡγεμόνες 46 22 -όνας 45
 26 ἡγεμόνων 47 18
 ἡγέομαι: ἡγησάμεθα 47 16 ἡγη-
 σάμενοι 53 23
 ἡγουν 35 10 36 15
 ἡδη 50 23
 ἡλλίου 12 5 41 20
 ἡμεῖς 33 8 45 20 46 25 ἡμῶν
 11 14 12 23 18 26 19 23 25 30
 20 4 6 22 3 13 19 23 10 18 30 21
 31 1 4 20 33 21 39 3 21 27 43 7
 14 49 17 50 5 51 5 ἡμῖν 26 4
 29 14 33 4 36 3
 ἡμέραν 24 2 ἡμέρας 26 10 34 13
 44 4 18 47 24 53 1 ἡμέρα 1 15
 5 13 7 25 11 2 15 12 23 15 21

24 23 2 41 10 53 8 ἡμερῶν 24 7
 29 24 30 6 32 5 37 24 38 24
 ἡμερησία 8 8 ἡμερησίων 8 12
 ἡμέτερος 33 14 ἡμέτερον 17 5
 ἡμέτερον 38 14 ἡμέτερος 33 3
 ἡμετέρων 43 26 44 21 ἡμετέρας
 38 5 9
 ἡμιόρους 38 15 ἡμιόνων 26 6
 ἡμίσεων 13 12
 ἡνίκα 18 28 39 4
 ἥπερ 48 25
 ἥρέμα 12 20
 ἦτοι 10 9 10 47 8
 ἡττάομαι: ἡττηθήσονται 44 20
 ἡχέω: ἡχέιωσαν 18 15 ἡχουσῶν
 21 14 ἡχῆσῃ 19 25
 ἡχῆν 19 15 23

Θ

θανάτον 49 16 θανάτοις 50 13
 θαρρέω: θαρρήσουσιν 46 15
 θαρσαλέως 35 28
 θέας 39 30
 θεάομαι: θεᾶται 43 10 θεώμε-
 νοι 51 8 ἐθεασάμεθα 32 29
 45 20
 θέμα 8 18; 7 4 9 5 θέματος
 8 18 9 1 2 4 θέματα 7 20 θε-
 μάτων 1 14 11 6
 Θεοῦ 23 16 35 24 36 3 26 38 21
 43 14 44 18 21 45 6 46 24
 θερινῶ 24 3
 θέρους 24 1 θέρη 37 12
 θέσις 2 4 θέσιν 14 29 15 5 20
 12 32 29 θέσεως 28 21
 θνήσκω: τεθνήκασι 50 9
 θρασέως 36 8 θρασύτερον 21 2
 θρύπτω: τεθρυμμένον 27 3
 θωράκων 27 9

Ι

ἰδιον 10 12 18 27 ἰδίον 9 13
 10 2 18 18 20 23 47 19 ἰδίω
 12 21 19 26 ἰδία 50 22 ἰδίω

4 8 6 25 25 24 50 31 ἰδίοις 6 29
 37 24 ἰδίαν 19 21 ἰδίας 17 20
 48 4 ἰδίᾳ 16 5 50 28 51 11
 15 19
 ἰκανός 5 12 ἰκανὸν 32 11 ἰκα-
 νοῦ 12 3 20 1 ἰκανὴν 45 22
 ἰκανότατον 52 12
 ἰνα 8 13 9 6 11 16 10 1 24 12 13
 14 21 17 16 19 18 15 19 12 20
 24 29 22 3 9 28 22 29 3 6 13 30
 18 26 37 6 38 25 39 29 40 1 18
 28 41 4 13 42 17 50 29 51 20
 ἰν' 11 8 15 8 22 21 32 25 38
 19 39 11 48 12 51 16
 ἰππεῖς 8 13 12 24; 30 8 ἰππέων
 1 8 4 24 7 21 8 5 7 9 10 16 11 8
 13 3 7 14 7 20 25 17 30 23 44 6
 45 25
 ἰππικὸν 13 9 17 9 11 22 18 6 10;
 16 13 17 25 42 2 ἰππικοῦ 11 27
 38 18 ἰππικὴν 25 4 39 6 ἰππι-
 κῆς 3 19 12 28 24 23 39 8 46
 17 ἰππικαὶ 20 8 25 9 31 2 5
 ἰππικὰς 39 28 ἰππικῶν 37 6
 39 22 43 6 44 16 ἰππικαῖς
 19 24
 ἰππῶται 12 11 44 16 ἰππώτας 44 9
 ἰπποτῶν 12 2
 ἰππῳ 19 26 32 2 ἰππους 3 8 10
 22 41 9 11 42 1 7 45 14 46 3
 48 22 50 9 ἰππων 18 18 27 5 9
 ἰπποῖς 5 23 24 4
 ἰσοδυναμέω: ἰσοδυναμοῦσιν 2
 11 -δυναμοῦντα 2 9 17 15
 ἴσον 4 14 ἴσα 2 8 ἴση 50 13
 ἴσως 3 2 16 25 22 5 39 14
 46 11
 ἴστημι, ἰστάω: ἰστάωσαν 7 8
 ἰστᾶν 13 5 ἴστησαν 23 17 στη-
 σάτω 39 8 31 ἴσταται 14 11
 ἴστανται 2 14 21 3 25 36 8 11
 14 ἰστάσθωσαν 5 23 22 8 12
 ἴστασθαι 3 21 9 17 ἰστάμενος
 22 14 -αμένον 4 9 -αμένοι 2 18
 -άμενα 11 18 -αμένων 13 10 23
 -άμεναι 7 11 12 1 -αμένων 13 12

στῶσιν 44 20 στήτωσαν 19 6
 στῆναι 3 11 15 6 19 17 25 4
 34 27 35 12 46 7 στηκέτω 19 3
 -έτωσαν 6 1 7 12 11 21 19 22
 35 2 3
 ἱστορία 7 22 14 16
 ἱστορικὰς 27 15
 ἰσχυροτέραν 47 23
 ἰσχύς 38 11 -ὴν 39 18 -όος 49 5
 ἰσχὺα: ἰσχυσεν 26 21 38 11 -ύ-
 σωσιν 30 19

K

καβαλλαρικὸν 35 5 13 -ικοῦ 35
 7 11 13 22
 καβαλλαρίων 45 9 -ίοις 36 1
 καθά 26 3 40 5 καθάπερ 17 3
 καθαρὸς 12 3 -ὸν 3 9 -οὗς
 41 12
 καθένα 48 11
 καθεξῆς 5 17 7 27 8 6 20 16 24
 23 31 5
 καθήκω: καθηκούσης 15 18
 καθίστημι: καταστήσαι 42 5
 45 25 καθίστανται 28 7 κατα-
 στῆ 22 10
 καθολικῆς 50 31 καθολικὰ
 49 22
 καθοπλιζώ: καθοπλισθεῖσαν
 23 14
 καθυβριζέσθαι 49 14
 καθὼς 2 3 17 5 9 7 22 8 7 9 9
 13 11 14 16 31 6 33 23 34 15
 39 4 45 9 20
 καί = etiam 1 23 2 3 3 6 4 13
 17 22 23 5 9 22 6 21 25 29 7 3 8
 16 19 8 14 21 9 9 14 17 20 24 10
 3 20 24 11 17 20 23 12 4 13 13
 21 26 14 3 9 13 15 27 15 1 3 16
 16 19 17 4 7 15 23 25 18 4 5 8 9
 19 2 3 6 16 20 9 27 29 21 8 26
 27 22 1 2 5 6 12 23 2 22 24 6 7
 25 2 12 18 26 3 7 13 16 22 27 21
 22 28 2 10 15 23 29 11 15 17 30
 3 6 8 10 14 16 31 9 13 32 5 9

33 10 25 28 34 4 10 13 35 1 8 16
 17 36 16 25 38 16 24 25 39 16
 29 40 5 8 17 20 41 18 42 13 43
 7 14 45 2 11 12 19 25 46 14 27
 47 7 9 18 50 7 53 17 καί—καί
 2 1 22 26
 καιρὸν 48 20 53 12 καιροῦ 37
 26 46 23 καιρῶ 24 3 43 15 48
 13 53 16 καιροῖς 27 14
 κακός: χείρων 51 3; ἥττονα
 18 5
 κακώσεως 51 22
 καλέω: καλεῖ 28 7 καλοῦνται
 11 23 12 4 καλούμενοι 29 2
 καλουμένων 20 27 37 5
 καλὸν 23 11 26 2 28 10 κάλ-
 λιστον 49 14 κάλλιστα 47 15
 καλλίστων 27 10 καλῶς 17 6
 28 17 29 25 46 21 50 9 52 8
 53 14
 καλυβῶν 28 5
 καμήλων 26 6
 καρποφόρα 37 11
 καρτερὰ 43 9
 καρτερέω: καρτεροῦσι 32 19 -ῶσι
 50 31 καρτερήσουσιν 24 2 καρ-
 τερησάτωσαν 46 15 -ῆσαι 38 6
 καρτερίᾳ 38 20
 κατὰ cum acc. 1 6 3 14 4 3 5 7
 9 5 8 11 15 16 24 25 6 5 27 7 1 7
 11 14 11 25 13 13 14 24 14 1 2
 16 12 17 1 18 1 19 19 20 10 12
 20 30 21 9 25 28 24 20 25 12 25
 26 24 28 1 33 12 20 26 35 25
 36 11 38 18 41 22 47 7 21 49
 11 12 51 11 15 18 53 4 11 καθ'
 2 20 4 25 6 9 8 21 9 11 13 11
 14 8 18 4 8 48 20 κατ' 15 27
 19 15 20 9 21 31 48 20 23 52 8
 κατὰ cum gen. 10 21 32 12
 35 23 38 6 41 26 28 42 6 44 11
 καθ' 47 25 κατ' 22 25 32 14
 36 12 21 26 37 16 18 45 6 10
 καταβάλλω: καταβαλλόμενον
 27 5
 καταβιάπτω: καταβιάψωσι 3 2

- 22 6; καταβλάπτωνται 10 3
 41 15
 κατάγω: κατὰγει 48 21
 καταγωνίζομαι: καταγωνίζεται
 32 1
 καταδαπανάω: καταδαπανῶν
 26 18
 καταδιώκειν 35 25
 κατακαίω: κατακαίονται 37 12
 κατακόπτω: κατακόπτωσι 40 13
 καταλαμβάνω: -λαμβάνοντων
 45 8 καταλήφονται 44 17 45 4
 -λήψεσθαι 44 5 κατέλαβον 51 2
 καταλαβεῖν 25 3 -λαβοῦσαι
 22 9
 καταλείπω: καταλιπέτω 31 12
 -λιπεῖν 33 30 45 11 κατελεί-
 φθη 33 22
 καταλιμπάνω: -λιμπάνη 30 27
 -λιμπάνοντες 51 5 -λιμπάνε-
 ται 13 5 -λιμπάνονται 4 19
 καταλύω: -λύονται 22 7
 καταμανθάνω: καταμάθοι 39 19
 -μαθεῖν 39 16
 καταναγκάζω: -αναγκάζει 26 19
 -αναγκάσει 38 13 -αναγκα-
 σθέντες 50 24
 καταναλίσκω: -αναλίσκειν 26 16
 -αναλίσκωνται 41 5
 κατανοέω: -νοῆσαι 29 18
 καταπήγνυμι: καταπηγνύσθω-
 σαν 9 25
 καταπίπτω: -πίπτωσι 10 22
 καταπλήγας 49 19
 καταπλήττω: καταπλαγέντες
 39 30
 καταπολεμέω: -πολεμήσωσι
 32 26
 κατάρχειν 23 18
 κατασκευάζω: -σκευάζονται 47
 10 12
 κατασκοπέω: -σκοπῶσι 20 30
 -σκοπεῖται 22 15 -σκοπεῖν 20 2
 27 24
 κατασκοπήν 29 18 39 23
 κατασκοποῖ 10 6 29 25 κατα-
- σκόπους 29 11 -σκόπων 9 15
 28 8 29 7 15 31 19 44 1
 καταστάσεως 1 1 51 20 -στάσει
 25 1
 κατάσχεσιν 30 21
 κατατίθημι: κατατιθέσθω 19 16
 κατατίσθαι 23 12
 κατατοπίοις 3 21
 κατατροπόομαι: κατετροπόσαν-
 το 48 18
 καταφρονέω: -φρονεῖν 49 15
 -φρονεῖσθαι 49 18
 καταφρονήσεως 50 21
 καταφεύγω: καταφύγωσι 45 8
 κατέναντι 14 10 45 21
 κατεπάνω 6 8
 κατεπείγω: κατεπείγουσα 30 5
 -ουσιν 14 28 22 1 40 25
 κατεργάζομαι: -εργάζεται 26 21
 -εργάζονται 30 20 32 26
 κατενοδόω: κατενοδοθέντι 34 4
 κατέχω: κατέχειν 30 28 κατα-
 σχεῖν 15 25 30 13 42 22 46 18
 -σχόντα 32 7 κατέχεται 32 6
 κατέχεσθαι 38 15 καταχομένην
 31 21 -μένης 29 21 31 15 -όμε-
 ναι 30 1 κατεσχέθη 32 9 34 11
 κατασχεθέντες 36 6
 κατοικίζω: κατοικισμένων 49 6
 κατόπιν 2 15 20 6 25 9 43 11
 44 16 50 23
 κατοπτεῖν 41 19
 κατορθόω: κατορθῶσαι 26 21
 38 7 12 κατορθοῦνται 28 13
 κατορθωθήσεται 46 24
 κατοχυρόω: κατοχυρούσθω 15 6
 κάτωθεν 3 8 4 16 36 14
 κατωτέρω 2 7
 καύσωνος 24 6 καύσωνι 28 6
 κείμαι: κείμενον 20 9 κειμένη 11 7
 κελύω: κελυσάτω 24 21
 κερὸς 5 12 13 4 κερὸν 7 26 10
 18 15 4 46 4 κερὸς 8 4 14 11
 κερῶ 10 11 17 11 4 41 5 κερὰ
 4 20 κερῶν 15 7 κερῶις 14 5
 κερὰς 18 21

κέρατος 3 26
 κέρκιτα 10 19; 11 11 12 κερκί-
 των 10 9
 κερκιτεύω: κερκιτεύονται 12 15
 κερκαλήν 22 24
 κινδυνος 32 3 κινδύνω 24 10
 κινδυνώδη 31 24
 κινέω: κινεῖτω 15 16 κινεῖν
 19 19
 κίνησιν 19 14
 κλεισοῦραν 33 22 κλεισοῦρας 29
 21 31 15 34 7 12 κλεισοῦραι
 26 8 κλεισοῦρας 34 17 κλεισου-
 ρῶν 23 17 38 14 κλεισοῦραις
 50 28
 κλίμακες 47 11
 κοινῶν 50 12 κοινήν 28 9 52 10
 κοιτανιτῶν 5 17
 κόμης 6 25 κόμης τῶν βουκί-
 νων 5 26 κόμητες 6 22 28 7 7
 κομίζω: -ίζουσι 12 16 -ίζοντα
 38 16 κομίσασθαι 34 3
 κονιορτῶν 23 2
 κοπιᾶω: κοπιᾶσι 50 11
 κόπον 11 13 24 7 8 26 22 52 2
 5 11
 κόρον 47 17
 κόρτην 5 14 6 12 14 22 18 25
 κόρτης 5 12 21 14 11 20
 κοσμέω: κεκοσμημένον 16 16
 κόσμον 27 4 κόσμω 39 29
 κοῦρσα 53 6 κούρσων 53 17
 κουρσῶρων 37 4
 κρατέω: κρατεῖτω 34 29 κρα-
 τοῦντες 36 6 9 κρατούσης 33 15
 κρατησάτω 30 16 κρατῆσαι 24
 18 κρατουμένης 32 11 κρατη-
 θῶσι 35 17
 κράτος 42 13
 κρημνός 3 4
 κρημνώδεις 36 13 17
 κριθῆν 37 24 -ῆς 38 9
 κριοι 47 10
 κρύπτω: κεκρυμμένα 42 20
 κρύφα 42 28 43 4
 κτάομαι: κέκτηνται 50 10

κτήνη 37 12 κτηνῶν 34 5
 κυβερνάω: κυβερνᾷ 52 8 κυ-
 βερνήσαι 28 17
 κυκλεύω: κυκλεύων 10 17
 κυκλόθεν: 8 7 22 8 40 21
 κυκλοτερές 40 23
 κυκλώω: κυκλοῦσθαι 1 21 κυ-
 κλούμενον 2 3
 κύκλω 4 20 10 5 12 12 14 4 16
 10 39 4
 κώδωνας 10 4 12 18 20
 κωλύω: κωλύει 18 28 κωλύειν
 18 19 κωλύονται 8 14 ἐκωλύ-
 θησαν 33 1

Λ

λάθρα 19 13
 λάκκοι 9 24
 λαμβάνω: λαμβάνωσι 12 14 -ανέ-
 τωσαν 17 23 -άνοντες 18 25
 29 16 λαβόντες 48 4
 λανθάνω: λανθάνη 29 6 -άνον-
 τες 10 6
 λαός 22 2 25 8 33 14 40 25 λαόν
 9 2 8 11 10 13 18 27 21 20 25 7
 30 17 32 11 38 23 39 6 17 42 5
 44 23 46 9 λαού 1 6 4 1 9 6 19
 11 3 18 18 20 23 28 1 38 14 17
 40 21 43 22 λαῶ 11 5 29 1 31
 13 50 26
 λάφρα 46 17
 λέγω: 24 5 λέγομεν 14 27 19 8
 λεγόμενοι 9 24 -όμενα 7 9 52
 13 λέλεκται 24 14 λεχθέντων
 31 19 λεχθείσας 6 26 -θήσε-
 ται 2 7
 λείπω: λιπόντες 45 14 λειφθείς
 23 18
 λειτοουργία 52 10
 λεπτὸν 47 17 λεπτοῦ 9 19
 λεπτόνω: λεπτυνομένης 40 24
 λεπτυνθῆναι 21 20
 λῆσαι 47 11
 ληΐζομαι: ληΐσεται 23 22
 λίθου 11 22 λίθους 36 12

λιθοσφραῖα 10 1
 λίμνη 3 4
 λιμός 38 1 λιμοῦ 37 13
 λιποτακτέω: λιποτακτήσαντες
 50 17
 λιτότητα 27 17
 λογίζομαι: λελογισμένης 53 8
 λελογισμένως 53 2
 λογοθέτης 6 6
 λόγον 47 7 λόγον 47 17 53 20
 λοιπὸν 20 16 34 12 36 27 45 12
 λοιπῶ 4 27 λοιποὶ 8 7 λοιπὰ
 12 12 29 12 30 16 52 15 -οὗς
 2 28 λοιπῶν 5 18 6 20 14 17
 31 19 52 16 λοιποῖς 4 13 5 8
 λοιπῇ 31 6 -ῆν 52 20 λοιπαὶ
 14 13 19 17 22 10 31 9 -άς
 53 7 λοιπῶν 3 20 24 23 43 18
 λόφον 32 17
 λοχάω: λοχῶντες 46 16
 λόχος 42 9 λόχους 22 20 43 6
 λυγίνων 28 5
 λυκαυγὲς 44 5
 λυμαίνω: λυμαίνονται 10 23
 λύμη 51 4
 λυσιτέλειαν 10 19 28 10
 λυσιτέλεστερον 34 18
 λύω: λυέτω 43 17 λῦσαι 38 1 13

M

μαγκλαβῖται 5 24 μαγκλαβίταις
 6 1
 μακρῶ 1 6 μακρὰν 16 29 22 21
 μακροῦς 24 9 μακρότερον 11 21
 21 17
 μακρόνω: μακρόνουσιν 34 27
 μακρυνόμενος 19 2 μακρυνθη-
 ναι 46 7 10
 μαλάρτιοι 31 3 μαλαρτίους 21 8
 μάλλον 12 9 21 6 26 3 30 12
 33 25 38 7 48 24 μάλιστα 24 1
 26 7 27 22 34 9
 μανδᾶτα 53 15
 μανθάνω: μανθάνειν 29 9 μά-

θη 41 27 μάθοι 24 15 μαθεῖν
 44 1 μαθόντων 51 16
 μάταιον 28 6
 μάτην 37 18
 μάχην 32 24 34 10 39 13 44 20
 μάχης 45 10 46 20 μάχη 1 21
 μάχας 2 13 17 μάχαις 17 20
 18 1
 μάχιμον 26 17 33 22; 17 11 18
 22 42 2 46 9 μαχίμων 11 3 27
 45 1 μαχίμων 42 16
 μάχομαι: μαχομένην 31 24 μα-
 χομένων 37 15 46 4
 μέγαν 45 7 μέγα 44 19 μέγαλον
 19 8 μεγάλα 3 20 33 10 μεγά-
 λων 19 9 23 14 47 1 μεγάλοις
 20 25 μεγάλη 6 5 38 11 -άλην
 5 4 30 9 51 8 -άλης 6 6 12 16
 7 15 43 16 -άλας 50 27 μεγά-
 λως 46 26 μείζων 51 4 μείζονα
 44 6 52 5 μείζονος 34 6 μεγί-
 στην 16 22
 μεγεθύνω: μεγεθύνεται 13 15
 μεθίστημι: μεταστήτω 45 13
 μελετάω: μελετωμένων 29 6
 έμεμελέτητο 31 17
 μέλλω: μέλλει 1 9 26 9 30 15
 33 17 27 34 23 37 21 40 20 μέλ-
 λουσιν 7 10 μέλλωμεν 34 8
 μέλλωσιν 9 17 μέλλοι 38 22
 μέλλειν 24 16 μέλλοντος 18 14
 19 19 29 23 μέλλοντι 33 25
 μέλλοντες 42 28 μέλλοντας 43 4
 53 5 μελλόντων 41 22 μέλλουσι
 27 24 -ν 53 10 μελλούσης 40 22
 μελλούση 39 4
 μέν 2 13 4 3 15 20 5 2 6 10 18 7
 2 17 28 8 2 9 19 10 12 11 27 12
 23 13 9 21 14 2 9 15 2 18 27
 19 29 20 1 4 18 22 10 23 12 24
 1 17 21 25 4 9 30 1 32 13 20
 33 5 9 17 34 16 25 28 35 21 24
 36 13 38 27 43 9 44 19 46 17
 48 1 50 5 8 11 15 52 14 18
 μενανυλάτων 36 16
 μέντοι 26 16

- μένω: μένειν 48 18 μένοντος 52 3 7
 μερίζω: μερίζονται 40 30
 μερικῇ 7 5 μερικάς 8 20
 μέρος 4 27 15 7 20 11 25 14;
 2 10 3 9 4 25 5 15 21 24 6 6 10
 7 1 42 18 47 21 49 5 μέρους
 4 7 25 11 40 28 30 41 1 μέρει
 3 5 4 18 6 18 14 5 16 17 33 28
 μέρη 2 11 5 19 18 5 7 25 16;
 2 8 7 16 12 10 17 17 23 18 9
 μερῶν 2 21 16 6 20 22 21 27
 μέρεσι 1 16 3 17 5 9 20 25 -ν
 4 14 17 20 21 24
 μεσημβρίαν 3 16 13 27
 μέσον 5 11 6 18 25 8 9 11 7 14 1
 17 20 13 μέσον 13 25 35 5
 μέσους 8 1 μέσην 6 21 8 1 μέ-
 σης 6 16 22 μεσαιτάτη 6 10 -ης
 32 22
 μεσονυχτίον 10 15
 μετὰ cum acc. 6 3 7 26 11 27
 21 15 22 6 15 24 23 17 25 11 13
 29 18 30 3 20 31 3 12 36 22 39
 20 42 12 46 6 10 μετ' 25 10 14
 31 2 5 34 14 51 2 μετὰ cum
 gen. 2 29 3 2 12 6 2 20 7 19
 9 6 11 3 13 25 15 15 18 17 3
 18 11 19 26 22 13 23 7 10 24 22
 25 6 26 17 31 2 17 33 14 34 28
 36 4 38 23 42 19 28 43 21 44 11
 45 4 48 16 50 31 51 18 20 53 8
 μεθ' 2 28 6 2 19 1 20 28 21 7
 μετ' 17 4 31 5 45 16
 μετάγω: μετηγάγομεν 47 7
 μετανίστημι: μετανάστας 37 13
 μετρέω: μετρεῖν 13 24 μετρή-
 σας 3 14 16
 μετρίως 50 1
 μέτρον 2 26 5 8 μέτρον 13 27
 μετωπαίω 35 2 -αίους 35 9
 μέτωπον 20 9; 2 15 13 14 16 12
 25 12 μετώπον 8 2 μετώπῳ 4 12
 μέχρι 6 27 14 10 35 7 11 -ς 24 3
 35 12 26 36 3
 μή 1 20 2 4 3 1 7 12 8 10 13 13
 14 9 13 10 1 13 19 22 11 11 22
 12 8 15 16 13 10 12 15 9 11 20
 28 16 11 17 24 18 19 19 10 12
 20 30 21 14 22 22 3 4 7 13 21 25
 23 1 24 18 25 20 26 1 27 19 23
 29 21 30 1 2 15 31 11 12 20 32 6
 33 4 21 26 34 9 35 19 26 37 8
 10 16 38 2 40 1 10 11 28 41 4 13
 42 11 43 15 17 44 3 13 20 22 23
 45 3 13 46 22 48 2 49 3 13 50
 13 18 30 51 3 52 10 22 53 12
 μηδ' 43 26
 μηδαμόθεν 30 18
 μηδὲν 29 13; 7 μηθενός 44 12
 μηδεμίαν 32 31
 μηδέποτε 34 20
 μήτε 25 21 31 21 40 25 26 43 16
 μήτε—μήτε 12 18 47 24 48 19
 μήκοθεν 15 16 20 23 40 11
 μήκος 4 18; 13 22 14 3 21 18
 21 24 53 20
 μὴν 25 21 31 21 43 16
 μηνύω: μηνύειν 20 3 μηνύων
 12 22 μηνυνθῆτω 33 19
 μηχανάω: μηχανάσθαι 15 27
 μηχανώμενοι 26 24 μεμηχάνη-
 ται 44 25
 μηχανημάτων 47 20
 μικρός 3 6 9 26 μικρόν 9 20
 adv. 11 20 15 17 18 15 21 10
 22 2 8 42 24 μικρά 10 1 μικρῶν
 9 10 μικράς 7 9 10 3
 μίλιον 39 5
 μινσουράτωρ 3 10 13 24 -άτωρας
 2 25 -άτωρας 2 29
 μοῖραν 52 18 μοῖρα 49 22 50 13
 μονομερῶς 21 5
 μονοπάτια 7 9 8 9 11 21
 μονοπρόσωπα 52 13 -προσώπων
 52 19
 μόνος 26 11 μόνον 41 2 μόνον
 12 24 32 15 50 24 μόνον 12 10
 μόνων 12 12 27 8 46 5 μόνῃ
 26 21 μόνῃς 39 29 μόνῃ 11 6
 μόναι 6 14 12 8 μόνον adv.
 17 26 28 1 43 20 μὴ μόνον—ἔλλα

καὶ 10 19 11 11 17 24 23 1 30
 15 οὐ μόνον — ἀλλὰ καὶ 17 3
 29 10 46 26 48 10
 μυρίανδρα 48 17
 μυριοί 33 8 46 26

N

νεανικούς 49 8
 νέμω: νεμέτωσαν 41 12 νέμον-
 τας 41 8 νεμόντων 41 11 42 1
 7 νέμουσι 46 3 νείμας 39 24
 νικητηρίων 36 4
 νόμος 48 5 50 16 νόμους 49 12
 νότιος 14 14 νότιον 6 8
 νύκταν 15 6 28 νυκτός 10 12
 12 6 15 13 22 42 1 43 23 47 21
 νυκτὶ 1 15 5 13 7 25 10 8 10
 11 2 15 12 23 16 17 17 7 22
 18 25
 νυκτοπόλεμον 15 9
 νύκτωρ 22 19 45 21
 νῦν 44 25 47 7
 νῶτον 4 5 9 20 10 30 21 25 25 12
 νώτων 32 12

Ξ

ξύλινοι 9 25 47 11

O

ὀδεύω: ὀδενέω 20 2 ὀδευούσης
 17 16 ὀδεῦσαι 24 10 22
 ὀδοιπορέω: -πορεύω 9 17 -ν 17
 18 -πορεύω 39 3 -πορεύωσαν
 20 13 25 25 -πορεῖν 15 22 18
 16 21 6 14 23 21 51 11 20 -πο-
 ρούσης 23 6 9
 ὀδοιπορίαν 15 19 21 19 51 18
 ὀδοιπορίας 19 28 21 16 22 4
 30 22 31 8 34 9 ὀδοιπορία 18 1
 19 29 ὀδοιπορίας 2 12
 ὀδός 4 23 14 19 34 11 23 ὁδὸν
 8 1 20 7 26 10 30 15 24 26 31 22
 32 20 33 20 38 18 44 14 ὁδοῦ 5 4

6 6 16 22 7 12 21 8 4 20 8 9
 21 11 23 11 24 8 30 21 32 5 22
 34 19 29 44 5 ὁδῶ 11 7 14 6 13
 ὁδοὶ 12 8 14 13 26 8 34 27
 ὁδοὺς 6 26 7 9 8 11 18 19 20 21
 28 14 16 29 26 31 11 33 30 34 2
 36 14 41 16 ὁδῶν 6 9 28 7 8 11
 17 12 7 14 18 30 5 32 10 30 33
 4 11 34 20 26 35 5 36 6 ὁδοῖς
 7 2 6 8 19 18 17
 οἶδα: οἶδε 13 15 εἰδέναι 23 22
 28 18 50 11 εἰδότος 44 12
 οἰκαδὲ 38 10
 οἰκείου 40 2 οἰκίῳ 37 19 οἰ-
 κῆτοι 33 1 οἰκία 34 3 39 11
 50 12 οἰκίων 44 24 50 4 51 4
 οἰκίας 22 13 -εἰαίς 8 22 οἰ-
 κίως 5 18
 οἴκοι 48 18 50 7
 οἶκους 49 10
 οἶος 12 7 οἶον 32 20 34 17 οἶοι
 36 10
 ὀκλάζω: ὀκλάζουσιν (part.) 43 11
 ὀκλάση 52 11
 ὀκτῶ 3 28 4 4 10 16 6 23 9 19
 11 19 17 11 21 24 26 18 3 21 30
 ὀλεθρον 45 6 50 25
 ὀλιγανδρέω: -ανδροῦντας 39 18
 ὀλίγος 13 5 ὀλίγον 13 9 39 6
 48 24 ὀλίγους 19 12 50 26
 ὀλίγη 34 2 ὀλίγην 26 15 28 1
 4 53 22 -ης 48 16 ἐλάττων
 18 2 ἐλάττονα 18 9 ἐλάττους
 44 20 ἐλαχίστης 13 1 ἐλαχίστη
 49 22
 ὀλιγοστός 18 9 -στόν 13 3 -στοῦ
 18 11 -στής 12 29
 ὀλιγότητα 28 2 42 14 51 7
 ὀλοκλήρον 13 4 24 2 ὀλοκλήρον
 12 27
 ὄλον 1 8 35 13 36 28; 1 13 16
 13 36 1 ὄλον 2 24 11 12 30 29
 47 25 ὄλω 5 1 ὄλην 1 3 ὄλης
 10 12 44 4 ὄλων 34 26
 ὀμαλός 12 2 20 11 ὀμαλῶν 36 17
 ὀμαλῆς 34 18

ὁμίχλης 23 2
 ὁμοίω 20 20 ὁμοίαν 33 23 ὁμοί-
 ως 4 23 9 8 13 26 14 3 13 19
 19 20 20 21 29 35 16
 ὁμοῦ 13 12
 ὁμοφύλους 40 27 -φύλων 29 19
 ὄνων 26 6
 ὄξει 22 4 ὄξεις 9 25 ὄξέως 46
 19 ὄξυτέρων 21 19
 ὅπη 44 13
 ὀπισθεν 5 16 17 17 19 7 20 11
 27 29 22 3 22 25 14 31 9 32 25
 34 28 35 14 19 23 39 7 42 6 9
 ὀπλα 27 18 42 18 45 23 48 15
 ὀπλων 48 14 ὀπλοῖς 48 12
 ὀπλίται 2 13 15 20 21 3 25 16 11
 ὀπλίτας 1 11 13 5 13 19 ὀπλι-
 τῶν 1 2 7 17 4 8 10 13 10 15 23
 15 7 30 8 36 25 44 8 ὀπλίταις
 8 15 16 12
 ὀπλιτάρχης 10 13 11 11 -άρχη
 12 21
 ὀποίω 33 27
 ὀπόσον 17 9 ὀπόσοι 50 12 ὀπό-
 σους 30 26 ὀπόσῃν 44 2
 ὀπότ' ἄν 26 11 38 3
 ὀπον 30 24 32 1 38 8
 ὀπως 3 9 8 21 10 5 19 18 26 23
 1 25 6 37 12 40 25 29 47 25 50
 5 52 20
 ὀπωσοῦν 43 26
 ὀράω: εἶδομεν 46 25 50 25
 ὀργανα 41 3 43 21 47 13; 40 13
 ὀργάνους 40 15 46 12
 ὀργυῖαν 2 21 13 6 11 ὀργυῖα 2
 15 3 25 13 23 ὀργυῖαι 2 22 3
 25 4 21 22 25 5 1 7 ὀργυῖας 3
 14 17 27 4 4 18 24 27 5 3 7 5 27
 9 22 11 25 13 22 25 14 2 4 19
 ὀργυῖων 2 23 26 3 13 28 4 10 26
 5 8 6 13
 ὀρδινον 21 30
 ὀρίζω: ὀριζούση 11 7
 ὀρμαθοῦ 21 23
 ὀρμάω: ὀρμησάτωσαν 46 19 ὀρ-

μῆσαι 35 23 38 22 ὀρμησάν-
 των 42 7
 ὀρος 15 2 16 23 28 41 1; 45 7
 ὀρους 3 1 ὀρέων 33 4 45 14
 ὄρεσι 16 20
 ὀρύγματος 4 2 ὀρύγματα 47 9
 ὀρύττω: ὀρύττων 3 28 ὀρυττέ-
 σθωσαν 9 23 ὀρυττομένης 3 26
 ὀς, ῆ, ὀ: ὀ 3 13 ὀν 1 8 3 11 6 3 9
 21 48 20 ὀ 39 26 ὀν 5 19 20 7
 22 10 25 15 22 35 13 26 36 3
 39 14 42 10 18 46 14 ὀν 23 17
 32 8 ὀ 38 11 ὀν 7 10 12 10
 28 4 41 19 47 13 οἷς 27 10 31
 17 ῆν 30 15 33 14 44 6 ῆ 26 7
 34 23 αἷ 12 4 αἷς 26 9 16 37 25
 53 4 7 13 ὀν 12' 9 41 16; ὀπερ
 25 23 26 20 44 25 ῆνπερ 33 21
 ἄτε 21 21 40 2
 ὄσον 16 26 40 8 42 25 44 3 ὄσοι
 50 5 6 7 ὄσους 21 7
 ὄστις 16 17 ἄτινα 11 23 αἵτινες
 5 1
 ὄτε 3 25 14 8 22 17 28 7 ὄτ' ἄν
 22 21 34 7 43 19
 ὄτι 1 1 9 1 14 27 16 1 23 20 22
 53 1
 ὄυ 4 7 9 1 4 14 23 15 22 17 3
 18 10 19 8 17 30 21 27 23 11
 26 2 28 10 29 9 32 1 36 19 45
 12 46 26 48 10 50 1 10 20 ὄυκ
 13 5 19 11 23 17 26 15 28 1 3
 34 1 26 38 5 9 11 39 1 40 21
 42 15 49 22 50 26 53 22 ὄυχ
 12 7 32 20 44 4 ὄυχι 28 14 31 23
 ὀύδαμοῦ 27 23
 ὀύδὲ 16 25 24 3 26 2 20 40 9
 ὀύδ' 26 13
 ὀύδεις 49 1 ὀύδην 28 13 ὀύδε-
 μι 17 2 -ίαν 17 5 8
 ὀύν 2 8 4 26 7 6 24 4 14 32 3
 33 9 34 6 7 37 20 41 10 46 16
 47 16 53 20
 ὀύραλούς 34 28
 ὀύτε 19 18 40 8
 ὀύτος, αὔτη, τοὔτο: τοὔτο 1 12

15 20 22 26 33 19 35 17 49 6
 50 1 51 3 τοῦτον 53 13 τοῦτο
 2 7 15 13 19 7 23 22 28 14 31
 18 23 39 15 47 16 50 18 53 22
 τοῦτον 4 2 9 14 10 18 13 6 24
 17 27 7 32 2 46 13 51 8 τοῦτω
 1 22 10 24 25 12 42 4 21 50 7
 26 οὗτοι 39 13 50 23 τούτους
 10 15 20 23 28 11 31 4 32 13
 23 34 13 37 13 39 14 18 40 3
 41 12 22 42 24 45 5 49 15 ταῦ-
 τα 11 22 12 23 25 15; 34 5 46
 12 13 49 4 τοῦτων 2 15 14 17
 30 10 36 4 37 11 22 39 7 41 22
 42 17 44 23 45 24 47 14 17 τοῦ-
 τοις 2 19 13 14 17 2 20 30 22
 5 23 11 30 29 32 21 42 8 10 44
 25 45 25 αὕτη 16 13 32 9 50 19
 ταύτην 25 13 30 26 32 7 33 13
 34 8 39 24 44 24 48 24 52 10
 ταύτης 5 22 12 29 19 19 32 18
 39 6 19 47 3 ταύτη 16 17 20
 16 23 7 αὐται 12 1 5 13 21 20
 21 33 11 ταύτας 17 13 26 28 6
 31 12 41 17 52 17 53 2 τούτων
 7 20 13 19 17 19 20 1 19 ταύ-
 ταις 7 6 οὕτως 2 18 4 2 8 3
 17 2 19 16 25 14 19 30 1 34 14
 36 23 27 37 16 οὕτω 9 16 17
 17 6 33 2 37 19
 ὀφείλω: ὀφείλει 2 8 4 1 6 12
 8 18 9 21 11 24 13 24 17 9
 ὀφείλουσι 7 8 (-ν) 28 4 ὀφεί-
 λουσαι 11 26 ὀφειλουσῶν 10 8
 11 15 ὀφειλομένην 10 16
 ὄχλον 26 6
 ὄχυρον 45 7 -οῦ 32 24 -ῶν 27
 9 37 14 -ώτερον 40 6 -ώτατον
 33 16
 ὄχυρότητος 36 24 -ότητι 31 26 32 19
 ὄχυρώματα 37 17

II

παιδεύειν 51 19
 παῖδις 29 17

παισὶν 29 14
 πάλαι 48 16 49 11
 παλαιὸν 4 7 -ῶν 47 14 48 9
 50 1 -οῖς 2 3 9 9 26 3
 πάλιν 16 27 17 14 19 18 37 33
 πανθεῶται 5 26
 πανοπλίαν 48 22 -ίας 27 1; 50
 10 -ιῶν 27 3
 πανταχόθεν 40 29
 πάντη 14 29 19 10 27 13 32 27
 38 8 49 3
 παντοίως 15 27 28 11 37 9
 πᾶν 18 9 22 21
 παρ' cum acc. 44 6 παρ' εὐθὺ
 22 7; παρὰ cum gen. 4 10 11
 14 18 25 21 26 24 15 29 16 21
 26 31 16 18 21 32 9 35 17 36 9
 38 14 43 26 44 21 49 13 50 27
 παρ' 12 14 22 27 6 35 18; πα-
 ρὰ cum dat. 18 16 29 1 37 5
 παρ' 29 6
 παραβαντίται 7 7
 παραβονλότρων 31 22
 παραγίνομαι: παραγενομένους
 19 13
 παραδεικνύναι 46 5
 παραδείσους 39 9
 παραινέω: παραινούντες 31 24
 παραινέσαντα 34 13
 παραλαμβάνω: παρελήφαμεν
 48 9
 παράλογον 26 11
 παραλύω: παραλυνθῶσι 35 26
 παραμένω: παραμένοντας 5 13
 παραμοναί 7 24
 παρασήμων 23 3
 παρασκευάζω: -άζει 49 20 πα-
 ρασκενάση 25 6 -άσωσι 39 15
 -άσαι 43 6
 παρασκευῆς 31 17
 παράταξις 17 19 44 14 -ιν 36
 24 47 4 παρατάξεως 9 17 17 21
 19 5 20 6 35 4 παρατάξεις 17
 23 19 29 20 17 22; 17 16 18 35
 22 29 36 12 -τάξεων 18 8 19 27
 21 4 35 6 14 -τάξει 21 2

- παρατάτω: παραταττόμενοι 11 3
 παρατίθημι: παρατιθέσθω 4 18
 παρεθέμεθα 32 8
 παρατρέχω: τρέχειν 42 18 -τρέχοντας 41 25 27
 παρατύκω 20 8
 παραφυλακῆν 21 23
 παραφυλάττω: φυλάττειν 18 18 -φυλάττειν 43 25
 παρεγγυάω: παρεγγυησάτω 42 4
 παρεκβαίνω: -βαίνουσαι 22 8
 παρεκτείνω: παρεκτείνοιτο 22 2 -τεινομένης 40 24
 παρεξέρχομαι: παρεξέλθωσι 21 11
 παρεσπορεύω: παρεσπορευέντω 15 17
 παρέχω: παρέχων 3 5 παρεχούση 38 4 παράσχωσι 19 15
 παριππράτους 18 19
 παριστάω: παριστᾶ 5 10 7 23 -έστησε 26 4 33 3
 πάροδον 21 9
 παρόμοιον 14 15
 παρωθέω: παρωσάμενοι 36 7
 πᾶς 43 14 παντός 10 5 18 13 20 14 31 7 40 30 49 16 23 50 17 πάντες 41 20 50 31 πάντα 20 24; 26 22 15 26 24 33 28 48 3 πάντων 1 14 11 5 25 18 30 13 31 9 34 17 52 19 πᾶσαν 27 17 51 15 πάσης 49 10 51 22 πάσας 21 23 29 25 πασῶν 13 12 24 23 25 4 39 20 31 44 16 πάσαις 5 2 πάντως 36 5
 πάσχω: πάσχοι 26 15 παθεῖν 24 18
 Πατξινάκιαν 29 19
 πατρίδος 49 17
 πεδινοτέρων 36 18 25
 πεζεῖω: πεζεῦσαι 52 23
 πεζῇ 11 3
 πεζικόν 13 9 33 22; 13 4 32 11
 πεζικουῖ 33 12 34 29 38 17 πεζικῶν 12 2 πεζικῇ 25 11 30 6
 -ῆν 2 9 15 24 34 10 45 22 -ῆς 3 3 19 12 28 13 1 33 15 44 15 -αι 20 10 -ᾶς 16 9 21 20 24 17 35 29 36 12 39 28 -ῶν 20 18 35 6 14 37 6
 πεξοί 4 14 31 3 32 22 45 14 46 19 πεξοῦς 7 28 12 1 21 5 30 27 35 9 12 44 8 πεξῶν 1 9 4 21 22 5 6 7 22 8 16 9 10 18 11 6 8 19 12 13 14 6 7 17 15 20 9 21 21 25 15 18 31 10 32 7 33 19 45 8
 πεξοῖς 30 9 29
 πείθεσθαι 2 19
 πείρα 16 15 26 4 πείρας 39 19
 πείρα 16 15
 πειράω: πεπειραμένον 52 12 -μένοι 33 9
 πελέκεις 30 23
 πέμπω: πέμπωσι 40 27 πεμπόντων 10 21 πεμπέσθω 30 6
 πεμπόμενα 15 2 16 21 40 9
 πενίαν 27 13
 πεντακοσίους 1 11 13 19 -ίας 3 13 16
 πέντε 4 17 11 24 13 13 26 18 4 20 4
 πεντεκαίδεκα 6 18 20
 πενήκοντα 11 26 13 22 14 4 21 4 ν' 4 25
 πενηκόνταρχοι 8 6
 πέρω 40 10
 περαιώω: περαιουῖσθαι 3 7 26 14 -ωθῇ 25 8 -ωθῶσι 25 16
 περαιώσις 24 13
 πέρως 38 20
 περὶ cum acc. 34 5 44 5 49 4 cum gen. 1 1 2 5 10 8 11 15 13 17 14 16 17 25 17 9 19 28 22 17 23 6 20 24 12 26 1 2 27 1 7 19 28 8 21 31 15 34 16 37 1 41 7 24 42 27 43 23 47 5 7 16 48 7 49 21 51 10 52 1 53 1
 περιγίνομαι: περιγίνονται 32 13
 περιιδεῶς 12 16
 περιέρχομαι: -ελθὼν 39 24
 περιέχω: -έχουσαι 20 13

- περικεφαλαίων 27 10
 περικυκλοῦν 1 14
 περιλαμβάνειν 3 8
 περιμέτρος 2 24 -ον 1 4 7
 περιπατέω: περιπατεῖτω 35 6
 -εἶτωσαν 12 17 περιπατεῖν 18
 26 20 29 -πατοῦντες 31 2 -πα-
 τεῖσθαι 12 7
 περιπίρω: περιπαρῆναι 39 15
 περιπίπτω: -πίπτοντες 10 2
 -πεσεῖν 24 10
 περιποιέω: -ποιήσεται 16 18
 -ποιήσασθαι 37 20 -ποιησά-
 μενος 44 9
 περισπαύω: περισπάσαι 36 22
 περισπώμενοι 40 29 περιεσπασ-
 μένῃ 19 14
 περιστάσεως 43 16
 περιτρέπω: περιτρέψωσι 22 24
 περιττὸν 27 13 -ῆν 47 16
 περιτυγχάνω: -τυγχάνοντες 10 6
 -τυχόντες 22 5
 περιφυλάττω: -φυλάττειν 13 2
 -φυλάξαιεν 17 2
 περπερείαν 27 6
 πέτρας 32 17; 36 13
 πετροβόλοι 47 10 -βόλων 40 9
 πήγνυμι: πηγνύτωσαν 10 4 πη-
 ξάτω 3 17 πῆξαι 8 3 πηγνύσθω
 3 12 14 5 15 21 6 17 πηγνύσθω-
 σαν 6 24 29 8 6 πηγνυμένον
 9 23 19 18 πηγνυμένης 5 11
 πῆξονται 22 9 πῆξασθαι 14 1
 πιέζεσθαι 37 10
 πίπτω: πίπτουσι 15 4 πεσεῖν
 19 19
 πίστις 29 16 48 4
 πιστεύεσθαι 52 13
 πιστῶν 11 13 50 4
 πλάγιον 25 15 πλαγίου 22 22
 32 25 πλάγιοι 20 10 πλαγίους
 21 23 30 πλάγια 17 17 πλαγίων
 22 11 32 10 12 14 27 30 35 3
 πλαγίοις 14 15 20 24 πλαγία
 4 7
 πλαγιοφυλάκες 20 21 25 16 -φυ-
 λάκων 18 24 19 4 20 17 21 12
 25 9
 πλάτος 6 13 11 25
 πλάττω: πλάσασθαι 46 1 πλα-
 σάμενοι 39 14
 πλεονεκτέω: πλεονεκτεῖ 27 11
 πλευράν 14 8 20 20 πλευρᾶς 1
 22 πλευρᾶς 20 18 πλευρῶν 1 23
 πλευρὸν 2 14 πλευρῶ 2 22 14 18
 πλευρῶν 13 21 πλευροῖς 2 10
 πληγάτους 52 21
 πλήθος 25 13 26 11; 1 6 26 1 5
 18 34 21 35 28 πλήθους 1 2 18
 11 19 18 26 16 33 12 πλήθει
 13 7 19 9
 πληθὺς 18 2 πληθύν 28 1 34 4
 -θῦος 17 4 48 16 -θύι 37 15
 πλὴν 2 29 15 6 18 18 7 40 10 43
 14 44 13
 πληροφορέω: πεπληροφορήται
 31 20 πληροφορηθῶσι 42 11
 πληροφοροῖαν 6 3
 πληρόω: πληροῦν 18 20 πλη-
 ρομένον 35 12 πληρωθῆ 5 20
 πλησιάζω: -ιάζουσιν 34 24 -ια-
 ζουσῶν 35 14 πλησιάζει 39 5
 πλησιάσωσι 35 22 πλησιάσαι
 31 20
 πλησίον 11 6 34 11 πλησιέστε-
 ρον 11 17 15 23
 πλησμονή 27 12
 ποδοκλάσαι 9 24
 πόθεν 18 26
 ποιέω: ποιεῖ 15 1 26 19 49 16
 ποιέτω 2 30 3 6 10 16 11 12
 19 7 ποιείτωσαν 12 24 ποιεῖν
 11 18 13 6 17 14 18 12 22 17
 23 6 24 13 28 15 51 18 ποι-
 οῦντα 21 19 ποιήσῃ 37 13 ποι-
 ήσαιεν 15 9 ποιήσαι 32 12 37
 17 ποιήσαντες 19 6 ποιείσθω
 15 19 ποιείσθαι 34 23 ποιησά-
 σθωσαν 45 5 ποιήσασθαι 36 21
 ποιότητα 36 11
 ποίω 44 2 ποίω 36 10
 πολεμικήν 48 21 -ας 50 9

πολέμιον 30 18 37 3 πολεμίφ
32 3 πολέμοι 3 2 10 6 15 8 21
22 17 23 7 32 19 39 11 30 40 3
12 42 14 21 43 19 25 44 7 51 6
πολεμίους 12 10 21 1 22 19 26
23 30 4 41 17 24 27 42 19 43 9
46 18 πολεμίωv 1 21 10 20 15
20 16 25 18 2 20 3 24 23 9 21
22 29 4 22 26 31 15 21 32 12
31 34 10 38 12 26 39 1 42 27
43 23 44 19 46 2 21 47 1 4 48
27 50 27 πολεμίους 32 28 33 5
38 25 46 24 πολεμίαν 29 8 33
27 52 14 πολεμίας 28 21 33 24
34 1 50 3 πολεμιά 2 29 17 5
24 14 26 2 5 27 6 21 29 23 34
19 37 23 51 13 17 21
πόλεμος 43 8 πόλεμον 11 1 23
15 27 9 32 21 35 29 36 2 19 42
15 46 10 πολέμον 43 13 48 1 5
13 πολέμω 32 13 37 2 45 15
πολέμων 23 1 27 14 49 8 πο-
λέμοις 11 9 24 5 27 16
πόλιν 39 29 40 26 πόλεως 39 9
23 40 3 45 22 46 7 47 2 25 πό-
λει 39 5 45 19 πόλεις 37 25;
2 14
πολιορκέω: πολιορκεῖν 47 20
πολιορκῆσαι 37 25 πολιορκεῖ-
σθαι 39 4 πολιορκούμενοι 46 9
-ομένους 45 16 -ομένης 47 2
πολιορκητικὰ 41 3 43 21; 40 13
-κοῖς 46 12
πολιορκία 40 19 43 20 47 8 -ίαν
38 1 13 22 39 19 52 15 -ίας 37
1 43 15 47 6
πολλάκις 14 24 27 24 2 26 20
31 25 45 20
πολυάνθρωποι 37 26
πολυειδής 47 8 -εῖς 2 13
πολυμήχανος 47 9
πολὺν 11 13 52 2 11 πολὺ 41 19
πολλῶ 33 25 πολλοὶ 48 15 πολ-
λὰ 10 23 15 12 πολλοὺς 32 28
πολλῇν 1 5 26 8 52 8 πολλῆς
12 29 πολλῇ 30 18 36 6 41 4

πλεῖον 13 9; 29 15 37 24 πλεόν
17 21; 11 21 22 22 2 40 8 πλείονα
33 25 πλείονος 34 6 37 26 πλεί-
ονας 17 25 30 7 43 6 πλείονα
47 14 πλείονων 15 7 52 16
πλείστον 49 5 πλείστοι 29 1
45 21 24 πλείστον 31 26
πολυτελείας 26 3
πολυτελῇ 26 12
πολυφθόρῳ 38 4
πονέω: ποιοῦσι 17 20 πονου-
μένους 43 10
πόνους 48 26
πορεύομαι: πορεύεται 44 13
πορευέσθω 25 13 -έσθωσαν
20 21 44 17 πορευομένας 21 30
πορισμὸν 21 10
πόρος 25 4 πόρον 24 16
πόρρω 12 8 43 15 44 3 πορρω-
τέρω 12 4 24 16 29 -τάτω 47 3
ποσότητα 36 11
πόσῳ 38 7 πόσοι 36 10
ποταμὸς 3 4 7 -ὄν 25 23 -οῦ 24
13 25 6 -ῶ 24 16 -ὦν 26 14
ποτὲ 15 8 19 11 18 39 11 40 11
43 17 44 20 23 52 10
ποτίζειν 3 9
ποὺ 2 4 21 8 51 1
ποῦς: πόδας 4 17 ποδῶν 4 15
πράγματα 39 11
πράττω: πεπραγμένων 50 15
πρὸ 15 16 18 15 19 17 19 29 24
30 6 38 23 39 9 46 22 50 3
51 13
προαιρέσει 50 18
προαποστέλλω: -στελλέτω 24 17
-στειλάτω 39 7 -στεῖλαι 38 22
προδιασκοπεῖν 1 9
προεκδίδωμι: προεκδέδοται
34 15
προεκτίδημι: προεξεθέμεθα
31 6
προεξέρχομαι: -έρχονται 51 6
προηγέομαι: -ηγείσθαι 35 10
-ηγούμενων 18 23 -ηγούμεναι
20 8

- προθυμίαν 30 10
 προθύμων 39 17 προθύμως 39 20
 προκαταλαμβάνω: -ελήφθησαν
 31 16
 προκατέχω: -κατασχεῖν 34 2
 -κατασχών 31 11 -κατασχεθή-
 τωσαν 33 11
 πρόκειμαι: -κεῖται 22 14
 προκινδυνεύειν 49 16
 προκρίνω: προκρίναν 50 12
 προκρινάτω 24 7 -κρίναντα
 24 10
 προμάχους 49 13
 προμελετᾶν 15 14
 προμηθείας 10 18
 προνοεῖσθαι 28 12 18
 προξενεῖν 16 22 27 13
 προπορεύω: -πορεύεσθαι 31 1
 -πορεύεσθω 2 30 20 15 -έσθω-
 σαν 19 30 20 5 30 23 -όμενος
 18 28 -ομένων 21 28 30 25
 -ομένοις 19 6 -ομένην 25 3
 -ομένης 24 22 -όμεναι 31 7
 προτι cum acc. 1 30 2 27 3 15
 4 4 9 10 5 5 20 6 5 8 11 7 3 6 13
 14 28 8 10 10 19 12 5 15 13 25
 26 27 14 21 28 15 5 25 16 10 24
 28 18 15 21 22 24 19 12 20 2 18
 21 3 10 13 23 22 1 23 19 22 25
 21 27 4 8 28 9 20 29 3 17 25 30
 17 24 32 8 23 33 3 7 18 22 26
 34 10 14 36 2 16 38 15 22 39
 19 22 26 29 31 40 20 25 27 41 20
 42 15 18 22 43 1 44 13 45 17
 46 4 10 12 14 15 18 47 4 6 48 3
 15 23 24 49 9 20 50 5 52 14 15
 19 cum dat. 10 24 28 16 27 12
 45 25 50 7
 προσαναπαύω: -αναπαύσαι 35 20
 προσβάλλω: -βαλλόντων 10 20
 -βαλεῖν 1 23 32 21
 προσδοκάω: -δοκᾶται 47 2 -δο-
 κῶνται 15 21 -δοκωμένων
 23 23
 προσεγγίζω: -εγγίζοντα 16 20
 προσεδρενύω: -εδρενέτωσαν 7 25
 πρόσειμι: προσόντα 33 29 45 2
 -όντων 37 8
 προσήκει 16 15 21 1 44 1 49 12
 -ήκοντα 27 7 -ηκούσης 2 30
 -ηκούση 17 7 -ηκούσας 46 6
 προσμένω: -μένετω 22 15 25 7
 -μένειν 21 15 -μεινάτω 39 1
 προσπελάζω: -πελάζει 41 1
 πρόσταξιν 18 25 30 25 -τάξεως
 50 30
 προστάττω: -τάττειν 18 17 -τα-
 ξάτω 25 3 -τάξει 23 12 24 20
 προσταγή 33 21
 προσφέρεισθαι 47 22
 προσήματι 42 21
 προσωτέρω 42 5
 προτάττω: -ταττόμενος 4 3
 πρότερον 23 12 24 21 32 7 37
 10 39 16 45 1
 προφανής 32 3
 προχείρον 37 16 -χείρως 11 10
 πρωίας 10 16
 πρωίδεν 34 14 39 27
 πρωξιμος 5 26 πρωξιμον 6 2
 πρωτοασηκρήτης 6 7
 πρωτοβεστιαρίου 5 15 17 25 14 10
 πρωτον 35 22 πρώτον 51 1 πρώ-
 τής 42 8 πρώται 12 1
 πυκναῖς 37 3 22
 πυκνώω: πεπυκνωμένοι 7 12
 πύνκωσιν 13 6
 πύλας 46 18 πύλων 4 15 39 30
 40 12 45 22 46 11
 πυνθάνομαι: πύθηται 43 3
 πύργοι 47 11
 πυροπόλεω: -πολώσι 40 13 -πο-
 λείτωσαν 39 10 -πολήσαι 46 13
 πῶς 2 6 12 27 29 14 26 18 12
 22 17 23 6 24 20 41 7 24 43 28
 45 16

P

- ῥάβδους 10 3 ῥάβδων 10 4
 ῥαθυμίαν 50 11
 ῥαθύμους 49 19
 -οις 50 14

δήματα 26 23
 εἶπω: εἰπένεσθωσαν 9 22
 θυθιμίω: θυθιμιθείσας 35 25
 ὅμη 42 8 43 18
 Ῥωμαίους 27 17 -αίων 38 2 48
 16 49 6 -αίοις 49 1 11
 ῥωμαῖοι 32 22
 Ῥῶς 31 3; 21 8 44 9 Ῥῶς 44 17
 Ῥωσίαν 29 13

Σ

σαθρότερον 47 22
 σάκα indecl. 18 24 19 7 20 27
 21 29 22 15 16 31 10 52 2 4 20
 σκαμάρια 18 19
 σάλπιγγος 19 23 σάλπιγγες 18
 15 σαλπίγγων 19 16 21 13
 σαλπίζω: σαλπιοθῆ 18 28
 σάλπισμα 19 20
 σαφῶς 5 10 31 18 σαφέστερον
 7 23
 σημείον 20 15
 σίδηρος 27 10
 σιδηροῦν 9 20
 σιτία 42 16 σιτίων 28 2
 σιωπῇ 44 15
 σκαιωρέω: ἐσκαιωρημένην 39 13
 σκεδάννυμι: σκεδασθέντων
 44 24
 σκέπην 28 5
 σκεύη 27 17 σκευῶν 27 6
 σκευοφόρων 20 17 21 22 25 13
 σκηνῇ 5 16 21 19 16 40 5 σκη-
 νῆν 6 25 14 1 23 13 -ῆς 5 11
 25 14 10 14 -ῆ 7 23 -αὶ 7 11
 -ᾶς 4 24 5 6 6 17 24 29 7 7 8 3
 6 14 7 15 10 22 9 27 20 21 -ῶν
 4 21 11 6 40 17 46 19 -αῖς 16
 21 45 21
 σκόλοπα 9 20 σκόλοπος 9 23
 σκόλοπες 9 25
 σκοπέω: σκοπεῖται 3 3 σκοπή-
 σαι 35 19 σκοπηθῆναι 36 9
 σκοτίας 42 4

σκότους 23 1
 σμικρύνω: σμικρύνεσθαι 12 27
 σμικρυνθήσεται 13 6
 σπάνιν 37 22
 σπένδω: σπένδοντες 26 24 σπεν-
 σάτω 30 13
 σταβλοκομήτων 6 4
 στάβλον 5 22 6 4
 στάσιν 4 13 6 4 47 19 στάσεως
 7 14 στάσεις 12 14 51 17
 σταυροειδὲς 7 20
 στέλλω: στελλέτω 20 24 43 10
 -έτωσαν 19 3 στειλάτω 42 2 19
 στελλέσθω 12 22 44 14 -έσθω-
 σαν 29 24 41 12 σταλέντες
 43 12
 στενὸν 4 16 14 29 στενοῦ 35 7
 8 11 12 16 36 8 στενω 24 15 17
 στενὰ 35 18; 36 5 στενοῦς 36
 28 στενω 2 6 14 25 16 1 34
 20 στενοῖς 15 21 στενή 14 19
 34 24 στενωτάτους 30 27
 στενότης 26 8
 στενοχωρεῖσθαι 8 10
 στενοχωρίαν 25 2 -ίας 25 19
 στενόω: στενοῦσθαι 6 14
 στένωμα 24 12 -ώματος 34 26
 -ώμασιν 34 25
 στενωπὸς 21 16 στενωπὸν 25
 23; 34 29 στενωποὶ 31 16 στε-
 νωποῦς 30 3
 στερεῶς 45 10
 στοιχηδὸν 21 30
 στοίχον 21 29
 στολὰς 42 17
 στοχάζομαι: στοχάσεται 20 3
 στοχάσασθαι 42 25
 στρατευμα 1 8 17 5 10 18 6 10
 21 9 30 16 31 12 17 32 15 30
 33 13 34 24 36 28 38 5; 1 13
 13 3 16 13 17 25 24 1 30 2 31
 23 34 16 19 35 21 36 1 50 4
 στρατεύματος 10 2 49 23 50 22
 στρατεύματι 27 13 37 19 23 38
 10 στρατεύμασιν 10 22
 στρατεύω: στρατευόμενοι 50 20

- στρατηγὸς 1 2 2 8 19 10 -οῦ
 38 23 52 7 -οι 11 11 -οὺς 11 5
 -ὦν 1 5 7 24 29 16 50 1 25
 -οῖς 29 11
 στρατιά 26 9 31 6 38 20 40 14
 -άν 2 9 10 17 13 2 10 16 2 5
 21 14 23 15 27 24 28 22 34 7
 48 11 27 51 19 -ᾶς 3 19 12 28
 16 8 17 16 18 23 27 23 7 9 24
 14 33 26 38 16 40 22 24 44 15
 45 12 48 17 -ᾶ 15 28 19 13 30
 19 43 4
 στρατιώτην 48 11 -ώτου 49 2
 -ῶται 40 16 51 5 -ώτας 23 1
 48 19 -ωτῶν 28 3
 στρατοπεδεύειν 47 3
 στρατόπεδον 15 4 17 40 19; 3 3
 28 17 33 18 στρατοπέδον 3 5 7
 18 12 14 19 20 29 23 στρατο-
 πέδῳ 16 21 34 4 38 3 39 2
 43 1 στρατόπεδα 48 17 στρατο-
 πέδων 15 12
 στρατὸς 34 1 38 22 -ὸν 44 26
 48 7 9 51 10 14 -οῦ 16 16 30 29
 31 7 35 22 36 5 10 50 29 51 7
 -ῶ 26 19 28 10
 στρέφειν 18 20
 τρογγύλον 2 2 14 28
 συγγράφω: συγγεγραφεκότας
 47 15
 σύγκειμαι: συγκείσθαι 21 11
 συγκείμενα 33 16
 συγχέω: συγχεχμένον 40 1 -μέ-
 νη 19 13
 σύγχυσιν 24 19 25 21
 συγχωρέω: -χωρεῖ 14 23 -χω-
 ρεῖν 18 19 -χωρήσει 44 21 συν-
 εχωρήθη 33 23
 συλλέγω: συλλεγόντων 42 7 συλ-
 λεζάμενοι 1 6
 συλλογῇ 41 7 11 26 28 43 1
 συμβαίνω: -βαίνει 30 3 34 3
 50 21 -βήσεται 17 3 συνέβη-
 σαν 10 24 συμβῇ 11 1 13 3 19
 12 συμβῆναι 15 28 συμβάν
 12 21
 συμβάλλω: -βάλλωσι 22 21 -βάλ-
 λειν 23 11 36 20 -βαλεῖν 33 2
 43 4
 συμβουλευέσθαι 15 14
 συμβούλων 44 12
 συμμαχίαν 40 25 -ίας 16 26
 συμμάχους 29 5
 σύμμετρος 13 8 σύμμετρον 40
 14 συμμέτρον 26 17 σύμμετρα
 28 18
 συμμίγνυμι: μινγόμεναι 25 20
 σύμπαν 31 11 σύμπασαν
 48 10
 συμπεριλαμβάνω: -λάβωσιν
 16 12
 συμπίπτω: -πιπτόντων 18 2
 -πесεῖν 11 2
 συμπλέκω: -πλεκομένων 23 4
 -πλακέντες 42 23
 συμπληρώσεως 35 11
 συμφέρω: συμφέρον 15 22 26 2
 30 2 32 4 45 12 συμφέροντι
 26 25
 σὺν 5 2 23 6 1 23 29 11 5 19 24
 20 13 21 6 29 14 17 30 6 10
 18 31 4 13 39 28 40 17 42 1
 44 16
 συνάγω: συνηγμένα 34 3
 συναπόλλυμι: -απολούνται
 24 3
 συνάπτω: συνάπτειν 36 2 συν-
 ᾠψωσιν 39 13 συναφθῇ 43 8
 συνασπίζω: -ασπίζονται 11 11
 σύνεγγυς 15 2 cum gen. 9 18
 σύνειμι: σύνεισι 50 6 συνεῖναι
 30 9
 συνεισέρχομαι: συνεισελθεῖν
 42 20
 συνεργέω: συνεργῶσι 11 11 -ερ-
 γούντος 36 3 26 38 21
 συνεργία 35 24 44 18 45 6
 συνεργῶ 48 13
 συνέρχομαι: συνέρχονται 14 22
 -ερχομένους 5 13
 συνέσει 16 15
 συνεστίους 2 19

συνετῶ 30 7 συνετοῦς 28 11
 συνεχεῖα 47 25
 συνεχῶς 29 2
 συνήθων 33 4
 συνδήματα 22 26
 συνίστημι: συσταθῆναι 35 27
 συντάξεως 20 11 25 14 16
 συνταπεινώω: συνταπεινώσαι
 37 3
 συντάττω: -τάττονται 2 17 -τατ-
 τομένον 13 14 -ταττόμενοι 8
 15 -τεταγμένους 42 9 43 11
 -ταχθεῖσαν 23 15
 συντείνω: συντεινόντων 28 9
 συντέμνω: συντετμημένης 24 7
 συντηρέω: συντηρεῖν 18 21 -τη-
 ρῆται 51 22 -τηρεῖσθαι 49 11
 -τηρηθή 17 6 -τηρηθήσεται
 40 15
 συντομία 41 4
 σύντομον 24 10 26 26 συντόμως
 29 5
 συντόνω 22 4
 συντριβώ: συντριβῆναι 46 12
 συρρήγγυμι: συρραγήτωσαν
 42 9
 συσκήνους 2 19
 σύστασιν 49 23
 συστέλλω: συστελλόμενοι 9 12
 συχνῶ 38 6 -οῖς 37 6
 σφαλερὸν 26 3
 σφάλμα 44 21
 σφενδονιστὰς 36 15 23
 σφίγγω: ἐσφιγμένως 16 19
 σφοδρὰν 45 5 σφοδρᾶ 42 8
 43 18
 σφοδρότητι 48 1
 σχῆμα 4 12 7 14 20 13 21 20 12
 σχήματος 2 5 40 22 σχήματι 1
 18 20 20 σχημάτων 1 20
 σχηματίζω: σχηματίζεσθαι 14 26
 ἐσχηματισμένην 32 24
 σχηματογραφία 5 9
 σχοινίου 2 26 3 13 9 19 13 25
 σχοινία 10 4
 σχοίνου 9 21

σχολήν 43 20 -ῆς 52 9: σχολῶν
 5 5 6 17 19 7 2 15
 σῶον 9 7
 σωρεῖται 47 12
 σωτηρίας 48 4

T

τάγμα 6 17 7 2 8 17; 5 5 9 5
 τάγματος 7 5 9 10 15 8 19 9 1
 2 4 τάγματα 7 19 ταγμάτων
 1 13
 τάλαιπωρέω: τεταλαιπωρημέ-
 νην 34 9 τάλαιπωρηθέντες
 48 2
 τάλαιπωρίαν 52 6
 ταξειδεύω: -εύειν 48 19 -εύον-
 τος 17 24 -εῦσαι 50 6
 ταξειδίου 50 19 -ιους 49 9
 ταξιάρχῃ 12 21
 ταξιαρχία 11 24 25 18 -ίαν 24
 21 -ίας 4 5 -ίαι 1 10 8 14 13
 18 14 8 31 7 10 -ίας 10 14 30
 22 -ίων 3 18 20 13 12 17 21 5
 30 26 -ίαις 1 3
 ταξίαρχος 3 27 4 8 ταξιάρχου
 3 15 ταξιάρχους 8 2 -άρχων
 10 12
 τάξις 25 11 35 16 τάξιν 24 20
 25 25 31 9 35 4 39 6 43 16 51
 11 15; 48 21 τάξεως 20 1 25 8
 39 8 τάξει 9 7 25 19 36 10 44
 15 τάξεις 2 1 18 4 20 8 21 12
 22 7 10 25 9 17 20 31 2 5 52 4;
 16 8 17 13 14 18 6 19 1 21 21
 25 28 24 17 19 25 1 39 28 31 52
 1 6 τάξεων 18 23 20 18 24 23
 25 4 39 22 43 6 18 44 16 τά-
 ξεσιν 19 24
 ταραττώ: τεταραγμένως 12 18
 ταραχήν 19 14
 τάττω: τάττονται 1 15 τάττων-
 ται 50 13 ταττόμενος 4 2 τε-
 ταγμένοι 6 7 τεταγμένων 1 2
 7 10 13 τεταγμένων 12 5 τε-

- ταγμένα 20 7 τεταγμένας
 14 22
 τάφρος 9 26 τάφρον 40 18 τά-
 φρον 3 26 9 23 47 21
 τάχα 15 3 16 20 32 4
 ταχινὴν 26 18
 ταχὺ 19 9
 ταχυτῆτι 41 4
 τὰ 1 13 15 17 2 12 27 3 19 4 23
 5 19 26 7 20 25 8 5 9 10 12 2 7
 14 2 5 15 26 17 17 18 23 21 1
 22 4 26 12 27 10 17 28 5 12 18
 21 30 28 31 3 18 32 20 33 8 34
 17 21 37 4 8 10 26 38 18 39 17
 23 25 28 40 28 41 10 28 44 7 45
 20 26 46 25 47 11 22 49 8 12 16
 52 14 22 23
 τειγῆρεις 37 2
 τειχομαχία 40 28 47 8 -ίαν 47
 24 -ίας 39 26 47 5
 τεῖχος 40 20 τείχους 40 7 21 46
 22 25 τείχει 41 2
 τελείαν 24 18 τελείως 35 26
 τέλειον 32 28 42 13
 τελέω: τελείσθω 50 29
 τέλματα 41 1
 τελματώδεις 26 14
 τέμνω: τεμνέτω 14 19 τεμνού-
 σης 5 6
 τέσσαρες 8 14 δ' 1 18 τέσσαρας
 8 15 18 6 26 13 τέσσαρα 2 8 17
 14 17 22 τεσσάρων 1 23 2 21 11
 22 23 18 8 24 7 32 5 38 24 τέσ-
 σαρσι 1 16 2 10 8 19 14 3
 τετραγώνον 13 21 14 24 τετρα-
 γώνου 35 4 40 22 τετραγώνω
 1 18
 τετράδια 11 23 12 4
 τετράκις 51 14
 τετραπλεύρω 1 18
 τέχνη 48 14
 τηρέω: τηρεῖν 33 24 τηρήσαντα
 51 15 τηρεῖσθω 5 7 τηρηθήτω
 16 14
 τί 24 13 τίνες 50 8 9 11
- τίθημι: τιθέναι 2 10 τιθεμέ-
 νους 41 25
 τιμάω: τιμᾶσθαι 49 13
 τιμῇ 49 15
 τις 9 13 14 22 14 28 15 30 4 34
 24 50 30 τί 28 13 44 21 τινά
 7 12 12 16 19 14 25 21 38 14
 42 3 44 26 45 7 46 22 τί 11 21
 15 28 18 15 19 13 21 11 38 7
 τινός 6 3 20 28 28 9 49 13 τι-
 νές 10 2 32 22 51 1 τινάς 19
 12 23 13 36 16 42 16 44 8 50
 21 τινῶν 29 24 τισί 10 23
 18 18
 τμήματι 16 16 τμήμασι 16 8
 τοῖνον 1 10 38 14 48 14 50 2
 τοιόνδε 46 21
 τοιοῦτος 2 28 τοιοῦτον 30 12
 τοιούτου 5 14 7 5 10 24 17 27
 26 10 39 1 51 16 τοιοῦτόν 15 8
 13 33 30 46 26 τοιούτους 11 4
 15 12 28 13 τοιαῦτα 49 1
 τοιούτων 9 26 50 2 τοιού-
 τοις 10 2 7 34 25 τοιαύτην
 32 29 39 20 52 7 9 13 τοιαύτης
 2 23 6 15 22 50 21 τοιούτων
 30 5 33 11
 τοιμάω: τοιμᾶ 9 13 50 30 τοι-
 μήσουσιν 50 20
 τόξον 11 20 19 2 21 31 40 9
 τόξων 40 7
 τοξόται 2 16 31 3 τοξότας 1 12
 13 20 21 4 6 7 30 7 36 15 22 44
 8 τοξοτῶν 11 18 15 24
 τόπος 12 3 7 25 13 15 14 29 15
 15 20 11 21 17 45 9 τόπον 3 11
 28 15 6 18 24 30 12 14 33 16 40
 5 6 41 2 45 8 τόπον 1 8 2 4
 14 29 15 5 16 4 32 24 28 36 20
 24 τόπων 15 9 16 6 22 14 23 17
 24 16 30 15 31 20 32 17 34 11
 43 8 44 2 46 7 47 3 τόποι 31
 17 τόπους 15 12 26 18 1 30 4
 27 35 20 36 17 28 39 25 41 12
 18 τόπων 2 6 27 14 23 25 16 1

25 24 31 25 36 18 21 26 τόποις
15. 22 23 20 23 41 14 45 26
τοποτηρητής 6 19
τοσοῦτον 16 4 18 11 τοσαύτην
38 4
τότε 3 12 13 27 21 22 23 14 30
22 31 13 34 2 6 35 15 21 29 36
24 44 6 46 17 52 11
Τουρκίαν 29 13
Τούρκοι 22 6 Τούρκους 21 2
τούρμαν 9 5 -ας 9 5
τράπεζα: ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης
14 14 τοῦ (ἐπὶ) τῆς τραπέζης
5 16 26
τραπεζίται 29 2 τραπεζίτων
37 4
τραύμασι 37 7
τραυματίζω: τραυματίζει 43 5
45 17 -ιζόμενοι 48 2 ἐτραυμα-
τίσθησαν 43 26 τραυματισθέν-
τας 46 26
τραχύτητα 31 25
τρεῖς 6 14 20 5 35 2; 13 5 18 28
20 19 21 21 22 34 27 35 10
τρία 5 19; 7 16 52 17 τριῶν
1 23 6 9 24 7 32 5 36 12 38 24
τριῶν 3 17 4 14 5 9
τρέπω: τρεπομένων 36 4 τρέ-
ψασθαι 22 24 23 16 τραπῶσι
35 24
τριακοντα 20 22
τριακοσίους 1 12 13 20 17 13 τ'
(= τριακόσια) 5 7 τριακοσίας
13 26 τ' 5 3; (τριακοσιῶν =)
τ' 5 8
τριβὴν 41 4
τριβόλους 9 19 τριβόλων 9 21
τρίγωνον 14 27
τρίς 51 14
τρίτον 19 25 τρίτην 19 22
τριχὴ 5 1
τροπαία 27 16
τροπή 36 3 26
τρόπον 4 13 33 12 τρόπον 10 24
26 10 τρόπως 15 13 32 8 33 30
46 26 50 26

τροπῶ: τροπώσασθαι 41 24
τροφαί 41 6 τροφᾶς 26 18 37
26 40 26 43 5
τροφῆλόν 26 12
τυγχάνω: τυγχάνουσιν 1 16
τυγχάνοντος 32 3 τυγχανούση
19 14 ἔτυχε 12 17 44 13 τύ-
χη 25 23 τύχοι 8 20 16 25 25
5 30 14 τυχεῖν 29 17 τυχόν
3 26 32 9
τύπος 8 7 τύπον 4 7 13 24 τύ-
πον 17 26 27
τυπῶ: τυπωσάτω 24 23 τετυ-
πωμένων 16 7 ἐτυπώθη 4 19
τυπωθήτωσαν 9 16 τυπωθείσαι
31 1
τύχη 38 16 39 9

Π

ὕδωρ 23 17; 35 20 ὕδατος 24 2
ὕδατων 21 18 24 6 28 19
ὕλῳδεις 26 8; 41 13 ὕλῳδεσι
41 13
ὕλῳν 27 11
ὕπαλλάττω: ὑπαλλάττων 10 15
ὕπαλλαττέσθω 11 12 ὑπαλλάτ-
τεσθαι 52 1 6
ὕπαντάω: ὑπαντησάτω 39 2
ὕπαρχω: ὑπάρχει 18 3 ὑπάρχω-
σι 23 5 ὑπαρχούσης 12 28
ὕπεξάγω: ὑπεξαγάγωσι 32 24
ὕπεξαιρέω: ὑπεξαιρείται 4 25
ὕπερ cum. gen. 47 13 48 26
ὕπερισχύω: -ισχύουσιν 43 13
-ισχύσαντες 43 18
ὕπερκειμαι: -κείμενον 15 1
ὕπερχομαι: ὑπελθόντες 12 20
ὕπηρεσίαν 52 9 ὕπηρεσία 5 19
ὕπηρεσίας 46 6
ὕπηρετῶν 42 19 ὕπηρέταις
42 23
ὕπισχνέομαι: ὕπεσχόμεθα
14 24
ὕπὸ cum acc. 47 2 48 5 ὕπ' 2

7 23 9 11 11 5 19 4 42 28 ὑπὸ
cum gen. 1 21 2 2 31 15 33 1
34 10 ὑπ' 41 14 ὑπ' cum. dat.
31 13
ὑποζύγια 38 15
ὑποκρίνω: ὑποκριθῆσσαν 32
25 46 14
ὑποκρύπτω: ὑποκρύπτονται
42 17
ὑπολείπω: ὑπελείφθησαν 50 6
8 ὑπολείφθεντες 46 21 ὑπολει-
φθέντα 52 18
ὑπόληψις 12 9
ὑπολιμπάνω: -λιμπάνονται 4 27
-λιμπανέσθωσαν 6 14 -λιμπα-
νομένων 20 4
ὑπομνησκω: ὑπομνησαι 27 8
ὑποπτέω: ὑποπτέυεται 35 9
ὑποπτον 15 7
ὑποστρέφω: -στρεφέτω 39 26
-στρεφέτωσαν 41 20 -στρέφειν
26 19 33 25 41 22 -στρέφοντος
36 5 50 28 -στρέφουσιν 34 7
στρέψαι 33 17 35 27 -στρέψας
39 2
ὑποστροφῆν 26 26
ὑποτάττω: ὑποτάττεσθαι 4 6
ὑποταγῶσιν 48 5
ὑπουργικόν 20 13 22 9 -οῦ 20
15 23 18 26 18 34 21 40 1 -ῶ
25 22
ὑπουροῦς 21 10 43 5 ὑπουρ-
γῶν 21 15 42 17 46 5 ὑπουρ-
γοῖς 23 13 42 16 43 2
ὑποχωρέω: -χωρήσωσιν 32 15
-χωρήσαι 50 30
ὑποψία 12 11 38 27 -ίαν 19 8
32 31
ὑστατος 31 13
ὑφαιρέω: ὑφαιρείται 4 24
ὑφίστημι: ὑφίσταται 26 10
-ίστανται 52 6 ὑποστήσονται
17 8 ὑπέστη 17 6 ὑποστήναι
25 21 ὑποστάντας 50 27
ὑφορώμενον 44 22 ὑφορωμένης
15 20

ὑψηλῆς 32 17 ὑψηλότερον 30 13
40 6 ὑψηλότατον 33 16

Φ

φαίνω: φαίνοντος 12 5 41 20
φαινομένων 46 5 φανήσεται
16 27 φανέντων 46 2
φάλαγγος 25 12
φανερός 12 25 -έν 46 1
φαντασίαν 27 24
φάραγξ 3 5
φασγάνων 27 10
φέρω: φέρει 28 4 φέρειν 28 2
52 18
φεύγω: φεύγειν 31 25 ἔφυγον
50 7 φυγεῖν 45 15
φήμας 26 23
φημί: φημὲν 28 13 31 23 ἔφημεν
2 20
φθάω: φθάουσι 15 2 φθά-
ξουσα 14 11 φθάση 15 18
φθάσαι 22 3
φιλοπόνως 27 15
φλάμουλον 3 13 15 φλάμουλα 3
18 20
φόβος 35 9 φόβον 38 19 φόβον
39 1
φορολόγων 49 14
φόρτον 23 12 26 5 13 28 6
52 24
φοσσατικός 19 11
φοσσάτον 19 8 41 21 43 15
44 3 φоссάτα 33 10 φоссά-
των 19 9
φούλκα 41 10 42 20 φούλκων
41 16 φούλκοις 42 2
φρονήσει 45 24
φρονίμως 43 12
φροντίζω: φροντιζόντων 40 2
ἐφρόντιζον 50 2 φροντίσαντες
45 1
φροντίς 34 2
φροῦριον 30 14 φρουρίου 32 18
φρούρια 33 16 46 27

φυγάδας 37 13
 φυγαδεύσαι 33 28
 φυγήν 32 25 39 14 46 14 φυγή
 36 7 45 3
 φυλακὴν 10 16 12 6 16 18 21 13
 40 1 41 10 -ῆς 2 30 12 15 15
 19 34 6 -ᾶς 10 10 12 -ῶν 10 8
 φύλακος 5 17
 φυλάττω: φυλαττέτω 30 18
 -έωσαν 12 12 31 8 41 18 φυ-
 λάττειν 30 28 33 22 φυλάττων
 33 20 φυλάττοντες 32 20 35 3
 36 14 46 13 φυλάττουσιν 40 16
 φυλάττουσα 51 21 φυλάττουσαι
 4 13 φυλάττουσῶν 35 7 φυλάτ-
 τονται 21 27 φυλάττεται 3 9
 40 19 φυλάττειτο 50 19 φυλατ-
 τέσθω 35 16 -έσθωσαν 12 9
 43 21 φυλάττεσθαι 4 10 33 14
 38 19 41 7 φυλαττομένων 16 8
 φωράω: φωραθήσεται 9 15

X

χάραξ 4 15 40 7 χάρακα 12 19
 16 20 χάρακος 4 17 20 6 10 27
 7 26 10 5 10 17 11 2 10 20 14 9
 15 3 9 22 22 χάρακι 1 7 3 21
 10 21 22 18
 χάριν 17 26 cum gen. 18 18 20
 15 χάριτι 17 3 43 14 46 25
 χαρμωσύνης 36 4
 χαρτουλάριος 6 21
 χαυνός: χαυνωθέντες 48 5
 χείλει 25 5 χείλη 6 22 28 7 7 11
 χειμῶνος 24 1
 χεῖρα 48 6 χειρὸς 46 20 χεῖρ
 32 1 χεῖρας 45 23
 χελῶναι 47 10
 χιλιάδες 1 18 2 14 χιλιάδας 17
 24 χιλιάδων 17 11 22 18 3
 χιλιάρχος 34 28 χιλιάρχοι 35 3
 χιλιάρχους 34 27 35 10
 χίλιους 17 19 χιλίων 2 23 26
 3 13 4 26 χίλια 2 22 χιλίας
 4 18

χόρτον 41 11
 χράσμαι: χράνται 37 4 χρή-
 σθωσαν 22 25 χρῆσθαι 48 12
 χρωμένη 48 13 χρῆσονται 17 7
 36 7 45 3 χρῆσασθαι 32 2
 χρεία 15 14 27 8 28 7 34 6 48
 14 26 χρείαν 14 28 22 1 26 5
 40 25 χρείας 40 16 χρεῖαι 38 2
 9 χρείας 28 4 33 17 38 16 42 7
 χρεῖων 21 10 37 20 41 8 26 28
 43 2 χρείαις 8 22
 χρεῖωδους 26 17
 χρῆ 2 16 3 20 7 26 9 9 16 9 24
 20 31 20 34 8 35 19 29 36 9 19
 24 40 17 42 15 50 28 52 17
 ἐχρῆν 26 16
 χρῆσιμον 42 3 χρῆσιμον 17 27
 χρῆσιμων 12 13 27 9 χρῆσι-
 μώτατοι 29 7 χρῆσιμῶς 52 9
 χρῆσιμώτατα 2 11 47 16
 Χριστιανῶν 48 26 49 13
 Χριστοῦ 17 2 42 13
 χρυσία 40 19
 χρόνον 41 5 χρόνῳ 1 6 38 6
 χρυσοῦ 27 4 12
 χῶμα 4 17 χωμάτων 9 26 47 11
 χώραν 6 21 28 2 23 37 9 χῶ-
 ρας 21 18 28 22 29 2 33 27
 37 4 25 χώρας 26 7 27 23 37 21
 38 3 7 51 15
 χωρέω: χωρεῖτω 39 29 χωρεῖν
 5 12 39 19 χωρηθῆτω 35 5
 χωρίον 10 18; 7 26 15 4 χω-
 ρίου 5 14 8 4 14 11 χωρίῳ 10
 11 17 11 4 χωρία 4 20 21 12
 42 19 χωρίων 16 7 42 20 χω-
 ρίοις 14 6
 χώρος 5 12 13 4 8 χώρου 31 26
 χώρων 28 19
 χῳσάριοι 28 23 29 25 χῳσαρίων
 37 5

Π

ψιλοῦς 36 15 ψιλῶν 1 17 8 14
 10 13 15 8

Ω

ὥδε 14 16

ὥρα 24 1

ὥς 1 16 20 2 2 20 4 5 7 12 8 16

11 13 12 10 17 25 13 10 17 27

20 2 21 22 29 24 14 28 2 29 18

33 15 34 17 37 9 39 5 44 4 13

46 2 5 48 25 49 13 50 18

ὥσάντως 4 4 31 9 35 1 45 9
47 22

ὥσει 11 20 25 21 31 40 7 45 5

ὥσπερ 9 16 14 5 16 14 27 17 15

25 18 32 28 33 1 37 19 46 25

48 27 49 4

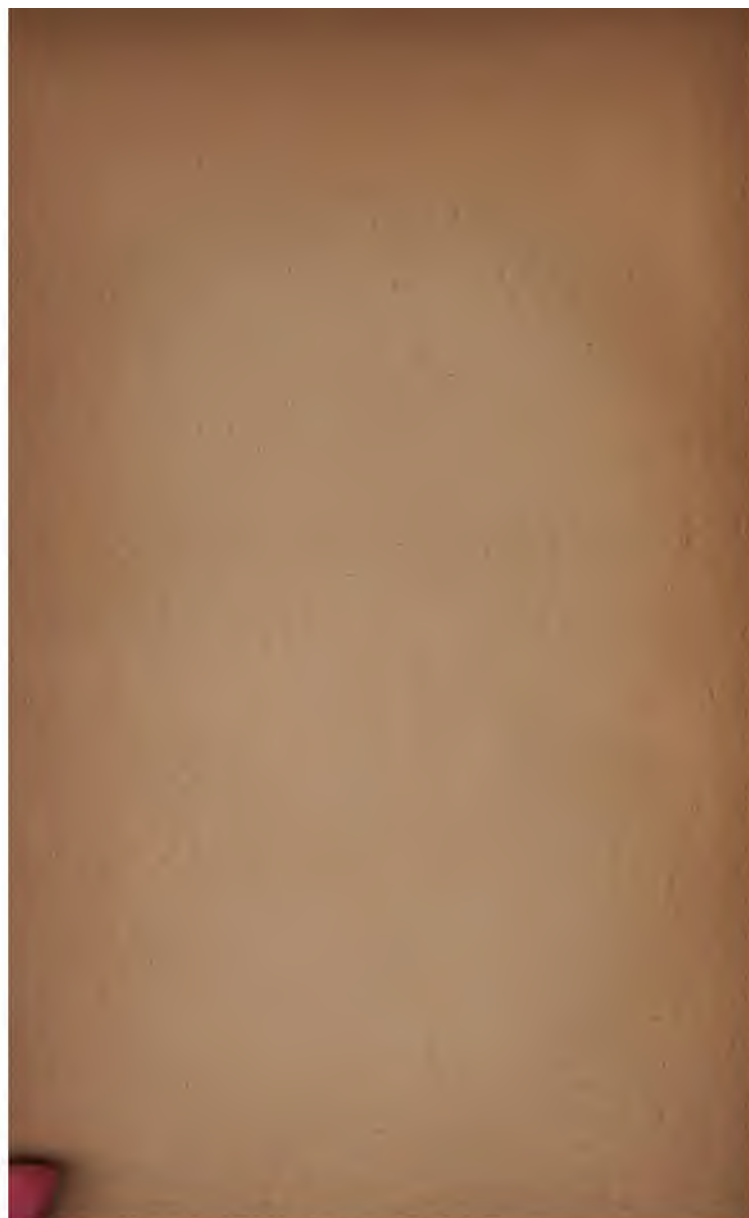
ὥστε 3 7 37 22

ὠφέλειω: ὠφελουσι 29 15

ὠφέλιμον 48 9 ὠφελιμώτερον

16 18 ὠφελιμώτατα 2 12

THE BORROWER WILL BE CHARGED
AN OVERDUE FEE IF THIS BOOK IS NOT
RETURNED TO THE LIBRARY ON OR
BEFORE THE LAST DATE STAMPED
BELOW. NON-RECEIPT OF OVERDUE
NOTICES DOES NOT EXEMPT THE
BORROWER FROM OVERDUE FEES.

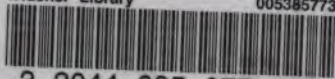

G 578.100.148

Incerti scriptoris byzantini saecul

Widener Library

005385773

3 2044 085 077 493